



သမီးချစ်

ရတနာ

www.dhammadownload.com



ရဝေထွန်း

သမီးချစ်

ပါရမီ
စာပေ

သမီးချစ်

စတုတ္ထအကြိမ်၊ ၁၉၉၉ စက်တင်ဘာလ၊ အုပ်ရေး ၁၅၀၀

အဖုံးပန်းချီ စံတို:

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၄၄၅/၉၉(၈) နှင့် စာမူခွင့်ပြုချက် အမှတ်
၂၆၀/၉၉(၅)တို့အရ ဦးဝင်းမြင့်(၀၁၅၁၂)၊ ဝင်းမြင့်အောင်စာပေ၊ ၃၁၅၊ ၂-
ခ ရပ်ကွက်၊ ထောက်ကြန့်တိုးချဲ့ မင်္ဂလာဒုံက ထုတ်ဝေ၍
မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းစာသားကို ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း(၀၂၆၇၀)၊
ကလျာအေ့ဖ်ဆက်၊ ၁၅၂၊ ကျွန်းရွှေမြိုင်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏက ပုံနှိပ်သည်။

တန်ဖိုး ၁၈၀၀ ကျပ်

ပါရမီစာပေ

၂၃၀၊ ၂၉ လမ်း(အထက်လမ်း)၊ ရန်ကုန်(ဖုံး ၂၅၃၂၄၆)
၂/၄၊ ကမ္ဘာအေးစေတီတော်မုခ်ဦးစောင်းတန်း၊ ရန်ကုန်
၂၉၅၊ ဈေးအရှေ့လမ်း၊ ထားဝယ်

မာတိကာ

| | |
|-----------------------------|---------|
| စာရေးဆရာကြီးဆရာဇေယျ၏ စကားဦး | ... ၄ |
| နိဒါန်း | ... ၆ |
| ၁။ ဝါသနာရှင် | ... ၁၁ |
| ၂။ သူငယ်ချင်းသုံးယောက် | ... ၁၉ |
| ၃။ ဖေဖေနှင့် မေမေ | ... ၂၈ |
| ၄။ ဤမောင်နှမ | ... ၃၆ |
| ၅။ အိမ်ပြေးမကလေးများ | ... ၄၅ |
| ၆။ ပြေးနိုင်မှ လွတ်စေမည် | ... ၅၅ |
| ၇။ တောင်ကြားဂိတ် | ... ၆၂ |
| ၈။ ကုသိနာရုံ | ... ၇၀ |
| ၉။ နီပေါ သာသနာဝင် | ... ၇၇ |
| ၁၀။ တစ်ဇာတ်ပြောင်းပြီ | ... ၈၅ |
| ၁၁။ ခွဲခွာချိန် | ... ၉၅ |
| ၁၂။ အမိဖမ်းတော့မည် | ... ၁၀၃ |
| ၁၃။ ခရီးတစ်ထောက် | ... ၁၀၈ |
| ၁၄။ အလှည့်အပတ် | ... ၁၁၅ |
| ၁၅။ ကျား | ... ၁၂၁ |
| ၁၆။ ရွှေ | ... ၁၃၄ |
| ၁၇။ နာဂ | ... ၁၄၁ |
| ၁၈။ မြစ်ကြီးနားတွင် | ... ၁၅၄ |
| ၁၉။ အချုပ်ခန်း | ... ၁၇၁ |
| ၂၀။ စိတ်ရှိလက်ရှိ | ... ၁၇၉ |
| ၂၁။ မွေးရပ်ဌာနေ | ... ၁၈၆ |
| ၂၂။ အောင်ပန်းပန်ချိန် | ... ၁၉၅ |
| သမီးချစ်နှင့် နီပေါပြည် | ... ၁၉၉ |

စာရေးဆရာကြီး ဆရာဇေယျ၏
စကားဦး

လွန်ခဲ့သည့် တစ်နှစ်ခန့်က ဆွာမိ အဂေဟနန္ဒ ဘာရတီအမည်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် စီရင်ရေးသား၍ အင်္ဂလန်ပြည် လန်ဒန်မြို့မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော “သ-ဩကာ-ရတ်” (မြန်မာဘာသာ အားဖြင့် “မြေနီရောင်သင်္ကန်း”) ခေါ်သော စာတစ်အုပ်ကို ဖတ်ခဲ့ရဖူး ပေသည်။ ဆွာမိအဂေဟနန္ဒ ဘာရတီဟူသော အမည်မှာ အိန္ဒိယပြည် ဟိန္ဒူဘာသာဘုန်းကြီး၏ ဘွဲ့နာမံ ဖြစ်သော်လည်း ရေးသားသူမှာ အိန္ဒိယတိုင်းသားမဟုတ်၊ ဥရောပတိုက် ဩစတြီးယားပြည်၊ ဗီယာနာ မြို့သား လီယိုပို ဖစ်ရှား ဖြစ်သည်။ လီယိုပို ဖစ်ရှား သည် ကျောင်းသား အရွယ်ငယ်စဉ်ကပင် သက္ကတဘာသာစာပေများကို သင်ကြားလေ့လာခဲ့ သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွား၍ ဩစတြီးယားကို ဟစ်တလာ သိမ်းယူပြီးနောက် အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ်တွင် စစ်မှုထမ်းရသည်။ စစ်ကြီးပြီးသည့်နောက် ၁၉၄၇ ခုနှစ်သို့ရောက်သောအခါ သက္ကတ ကျမ်းများ၌ ပါရှိသော တရားများကို အိန္ဒိယသို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သွားရောက်ရှာဖွေမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ အိန္ဒိယသို့လာရောက်၍ ဟိန္ဒူ ဘုန်းကြီးအဖြစ်ကို ခံယူပြီးလျှင် ဟိန္ဒူဘုန်းကြီးများနည်းအတိုင်း နှစ် ပေါင်းများစွာ ပင်ပန်းဆင်းရဲ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကိုခံ၍ ဒေသအရပ်ရပ် ဆရာအသီးသီးတို့ထံတွင် နည်းနာခံယူလျက် တရားကိုရှာလေသည်။

ထိုစာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးသောအခါ ပုဂံခေတ်မှ ယခုအထိ မြန်မာ ပြည်မှ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ် လူပုဂ္ဂိုလ် အဆက်ဆက်တို့သည် မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယ)၊ လင်္ကာဒီပ (သီဟိုဠ်ကျွန်း)တို့ကို သွားရောက်ရှာဖွေကြပုံ၊ အိန္ဒိယ၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ ဂျပန်၊ တရုတ်၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ ဂျာမနီ စသည်တို့မှ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်များကို မြန်မာပြည်သို့ လာရောက်ရှာဖွေကြပုံ အကြောင်းအရာများကို သတိရမိ

ပေသည်။ ထိုသို့သောအကြောင်းအရာများကို သာသနာလင်္ကာရ၊ သာသနာပုံသ၊ ဆရာစဉ်စာတမ်း စသည်တို့တွင် များစွာတွေ့ရသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့မှာ အတိတ်ကအကြောင်းအရာများဖြစ်လျက် အမြွက် မျှလောက်သာဖြစ်ကြရာ ယခုမျက်မှောက်ခေတ်၌ မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်များကို ရှာဖွေလေ့လာကြသော နိုင်ငံခြားပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်းကို ဆွာမိ အဂေဟနန္ဒ ဘာရတီ၏ “မြေခိုရောင်သင်္ကန်း” ကဲ့သို့ ရေးသားထားကြပါမူကား ကောင်းလေစွဟု တောင့်တနေမိလေသည်။ ထိုအတွင်း ဆရာရဝေထွန်းရေးသားသော “သမီးချစ်” စာအုပ်ကို တွေ့ရှိဖတ်ရှုရသောအခါ ငါ၏တောင့်တချက် ပြည့်စုံပြီဟု လက်သီးလက်မောင်း တန်းမိပေသည်။

ဤစာအုပ်၌ ပါရှိသော နိပေါပြည်သူ အမျိုးသမီးကလေး ဂဏောသကုမာရီမှာ အသက်အရွယ်အားဖြင့်ဆိုသော် အလွန်ပင် နုနယ်သေး၏။ စိတ်ဓာတ်ပါရမီအားဖြင့်မူကား ရင့်သန်သူဖြစ်သည်။ အသက် ၁၄ နှစ်အရွယ်မျှပင် “ဘုရား” ဟူသောအသံကို ကြားလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နှလုံး၌ ကိန်းဝင်ပွင့်လင်းခြင်းကို ရလေသည်။ နုနယ်သော အမျိုးသမီးတို့၌ စိတ်ကူးမျှပင် ထည့်ဝံ့ကြမည်မဟုတ်သော စွန့်စားခြင်းဖြင့် ကြမ်းတမ်းခက်ခဲလှသော ကန္တာရခရီးကို ဖြတ်ကျော်လာရောက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၌ တရားကိုရှာလေသည်။ ဂဏောသ ကုမာရီ၏ စွန့်စားမှုကား ထူးမြတ်လှ၏။ လူသားတို့အတွက် အားတက်ဖွယ် စံနမူနာကြီးတစ်ရပ် ဖြစ်ပေသည်။

ဂဏောသကုမာရီ၏ တရားအတွက် စွန့်စားမှုကို မြန်မာနိုင်ငံကသာလျှင်မဟုတ် ကမ္ဘာကလည်း သိအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာရဝေထွန်း၏စာအုပ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေထားရုံမျှနှင့် နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲမနေဘဲ အခြားသော ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတို့ကိုလည်း အကျိုးပြုနိုင်စေရန် အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ် စသောဘာသာများကို ပြန်ဆို၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေအပ်လှပေသည်။

နိဒါန်း

တောစခန်းတစ်နေရာရှိ ပုံစံကောင်း၍ ကျယ်ဝန်းသော ဗိုလ်တဲတစ်ခုကို ဖျက်ယူခဲ့ပြီး မြို့ကြီးအလယ်တွင် အများသုံးနိုင်ရန် စာကြည့်တိုက်ဆောက်လိုက်သည်။ ဗိုလ်တဲပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ စာကြည့်တိုက် ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ပြုပြင်တည်ဆောက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သော်လည်း ယခင် ဗိုလ်တဲတုန်းက တိုင်၊ ရက်မ၊ ဆင့်၊ အခင်း၊ အကာ၊ ထုပ်၊ လျှောက်၊ ဒိုင်း၊ မြားနှင့်အမိုးများကိုပင် ပြန်လည်အသုံးပြုထားပေသည်။ ထူးခြားသည်ကား တောစခန်းဗိုလ်တဲဘဝတွင် လူသုံးမများဘဲ ပစ်ထားရသလိုရှိသဖြင့် မကြာမီ ပျက်စီးသွားတော့မည့်အခြေမှ မြို့အတွင်း စာကြည့်တိုက်ဖြစ်လာသောအခါ လူသုံးများပြီး ပိုမိုခိုင်ခံ့လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ရိုးသားသော ဗိုလ်တဲအသွင်မှ ဆန်းကြယ်သောစာကြည့်တိုက်အသွင်သို့ ပြောင်းလာ၏။ ထို့ပြင် တစ်ဦးတလေအကျိုးပြုသော၊ ပုဂ္ဂလိကသုံးဖြစ်သော၊ လူသိနည်းသော ဗိုလ်တဲဘဝမှ အများအကျိုးပြုသော၊ လူထုသုံးဖြစ်သော၊ လူသိများသော စာကြည့်တိုက်ဘဝသို့ ပြောင်းလာ၏။

အထက်ပါစကားရပ်မှာ ဥပမာအဖြစ်သာ တင်ပြထားသော စကားရပ်ဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် ဤ“သမီးချစ်”ကို ဘဝဖြစ်စဉ်မှန်မှ ဝတ္ထုတိုင်းပုဒ် ပြုလုပ်ထားပေရာ ဘဝဖြစ်စဉ်မှန် (ဝါ) အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဗိုလ်တဲနှင့် ဥပမာပြု၍ ဝတ္ထုကို စာကြည့်တိုက်နှင့် ဥပမာပြုလိုက်ပါသည်။ (အထက်ပါစာပိုဒ်များဖြင့် စာရေးသူသည် အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ဝတ္ထုကို သရုပ်ခွဲနေသည်မဟုတ်ပါ။ ဤစာအုပ်၏ ဖြစ်စဉ်ကို တင်ပြရင်းက စိတ်ထဲတွင် ထင်ဟပ်စွဲဝင်လာသော အရိပ်အယောင်ကိုဖမ်း၍ ရေးသားပြလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ အတ္ထုပ္ပတ္တိအင်္ဂါရပ်ကား မည်သို့၊ ဝတ္ထု

အင်္ဂါရပ်ကား မည်ပုံ စသည် ဖော်ပြကြရန်ကား ကမ္ဘာစာပေ ပညာရှင်ကြီးတို့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။)

ဤဘဝဖြစ်စဉ်ပိုင် (၀၁) အတ္ထုပ္ပတ္တိရှင်ကလေး၏ ဖြစ်ရပ်မှန်မှာ စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုများထက် ကောင်းသည်။ စိတ်ဓာတ်ပြင်းပြမှု၊ ဇွဲသတ္တိနှင့် စွန့်စားမှုတို့မှာ စိတ်ကူးယဉ်စခန်းကို ကျော်လွှမ်း၍နေပေသည်။ အမှန်အားဖြင့် ဤအတ္ထုပ္ပတ္တိကို အတ္ထုပ္ပတ္တိအနေဖြင့် ရေးလျှင်လည်း ဖတ်၍ကောင်းသော၊ မှတ်သားထိုက်သော၊ နည်းယူထိုက်သော စာတစ်ပုဒ်ဖြစ်လာမည်သာတည်း။ သို့သော် တောစခန်း ဗိုလ်တဲပမာ ရိုးသားသော၊ တစ်ဦးတလေ အကျိုးပြုသော၊ ပုဂ္ဂလိကသုံးဖြစ်သော၊ လူသိနည်းသောအဖြစ်မှကား တက်လာမည်မဟုတ်ပေ။ ထို့နောက် မကြာမီပျောက်ကွယ်သွားပေမည်။ (အတ္ထုပ္ပတ္တိသည် ပုဂ္ဂိုလ်၏ဖြစ်ရပ် ထူးချွန်မှုမှတစ်ပါး ဝတ္ထုကဲ့သို့ ခိုင်ခံ့သော အထောက်အကူမရှိပေ။ ကမ္ဘာလူချွန်လူမွန်ကြီးများ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ယင်းတို့၏ဂုဏ်ရည်နှင့် အခြားအကြောင်းတို့ကြောင့်သာ ဖတ်ရသည်ဖြစ်ရာ အဘယ်ဝါသနာရှင်မျှ နှစ်ခါထပ်၍ မဖတ်လိုကြပေ။ ဖတ်ပြီးချိန်မှစ၍ ချထားလိုက်ရာ နောက်ထပ်ကောက်၍ မကိုင်မိတော့သဖြင့် မကြာမီပျောက်၍ သွားရတော့၏။)

ဤဖြစ်ရပ်ကား ပျောက်ကွယ်သွားသင့်သော ဖြစ်ရပ်မျိုးမဟုတ်ပေ။ တိမ်မြုပ်နေစကောင်းသော ကြောင်းရာမဟုတ်ပေ။ အမျိုးသမီးတိုင်း နမူနာယူသင့်သော၊ ဗုဒ္ဓဘာသာရေးအတွက် မှတ်တမ်းတင်ထိုက်သော၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာအတွက် အားတက်စရာကောင်းသော ဖြစ်ရပ်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်ရာ အမျိုးသမီးလောက ဇွဲသတ္တိပွားတိုးရေးနယ်ပယ် ဘာသာရေးတစ်ခေတ်လုံးအတွက် ထာဝစဉ်ရှိနေထိုက်သည်ဟု စာရေးသူတို့ အသိုက်အဝန်းက ယူဆစွဲပိုက်ထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် တောစခန်း ဗိုလ်တဲမှသည် မြို့အတွင်းစာကြည့်တိုက်အဖြစ် သယ်ယူပြောင်းရွှေ့၍ တည်ဆောက်သလိုပင် ဤ“သမီး

ချစ်"ကို တကယ့်အဖြစ်မှန် (အတ္ထုပ္ပတ္တိ)မှ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ပြုလုပ်လိုက်ပါ၏။ သို့ပြုရာဝယ် ဗိုလ်တဲမှ သစ်သံအဆောက်အအုံများကို သူ့အတိုင်း အသုံးပြုသလိုပင် အဖြစ်မှန်မှ ဖြစ်စဉ်ဇာတ်ကြောင်း နာမည်ရင်း အမှန်အကန်တို့ကို မပြောင်းမလွဲဘဲဘဝဖြစ်စဉ်ပိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အသုံးပြုလိုက်ပါသည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိပုံသဏ္ဍာန်ကိုသာ ဝတ္ထုပုံသဏ္ဍာန်သို့ ပြောင်းလဲထားပါသည်။ သို့ပြောင်းလဲရာဝယ် ဗိုလ်တဲမှ စာကြည့်တိုက်အဖြစ်ပြုပြင်ရာ၌ အတွင်းအပြင်အဆင်တို့ကို စာကြည့်တိုက်နှင့် လျော်စွာ စာအုပ်ဗီရို၊ စားပွဲ၊ ကုလားထိုင် စသည်တို့ဖြင့် သူ့နေရာနှင့်သူ ဆေးဆာဆာ ထည့်သွင်းပြင်ဆင်ထားရသလို ဝတ္ထုနှင့် လျော်သော ပြောဆိုပြုမှု ဟန်ယူဟန်ထား လှုပ်ရှားတွေးခေါ်မှုများ တန်ဆာဆင်မှုများ ပါဝင်လာရပါ၏။ သို့သော် ဤပါဝင်လာရချက်တို့မှာ ဖြစ်ရပ်မှန်ကိုပင် အခြေစိုက်ထားသဖြင့် သဘာဝလွန်သော စကားပိုများကား မဟုတ်ပါပေ။

ဤစာအုပ်ကိုရေးရာ၌ ဘဝဖြစ်စဉ်ပိုင်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်း၍ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်စဉ်အချုပ်ရေးသားထားချက်တို့ကို ကြည့်ရှု၍လည်းကောင်း၊ နီးစပ်ရာတို့ကို အကူအညီယူ၍လည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာစာအုပ်စာတမ်းများမှ ကောက်နုတ်၍လည်းကောင်း ရေးသားခဲ့၏။ သို့သော် ဘဝဖြစ်စဉ်ပိုင်နှင့် ကျေကျေနပ်နပ်တွေ့ဆုံ၍ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံအလုံးစုံကို အကြမ်းအားဖြင့် အသေးစိတ်မှတ်သားခဲ့သော်လည်း ဖြစ်စဉ်ကို ပထွာဖြန့်ရာ၌မူကား စိတ်ကူးဉာဏ်ကို အသုံးပြုရသော အချက်များမှာ မလွဲမကင်းသာဘဲ ပါဝင်တန်သလောက် ပါဝင်ပေးသေးသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုများကဲ့သို့ကား ဇာတ်ဆောင်များကို စိတ်ကူး၍ မွေးထုတ်ကာ အရပ်များကို အသက်သွင်းသလို ပတ်ဝန်းကျင်လျော်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဟန်ပန်မှုရာကို သွင်းယူရေးသားခြင်းမရှိဘဲ ပင်ကိုသက်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များသာ ပါဝင်သဖြင့် အခြားသူ၏ ဟန်ပန်မှုရာကို သွင်းယူရန်မလို၊ ပင်ကိုမှအတိုင်းပင် ပါဝင်လာစေပါသည်။

သို့သော် ပါဝင်သူပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အများအပြားမှာ စာရေးသူ တွေ့ကြုံသိကျွမ်းထားသူများ မဟုတ်၍ ဘဝဖြစ်စဉ်ပိုင်၏ ခွင့်ပြုချက် အရ ပါဝင်လာရသော်လည်း ယင်းတို့၏ ဟန်ပန်မှုရာတို့မှာ စာရေးသူ ၏ ဖန်တီးမှုပေါ်တွင် တည်ရှိနေကြရကြောင်း ဝန်ခံပါ၏။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့အပေါ်တွင် စာရေးသူသည် လေးလေးစားစား စေတနာထား၍ နီးစပ်နိုင်သမျှ နီးစပ်အောင် ကြိုးစား၍ဖန်တီးပါသည်။ အကယ်၍ အချို့ဟန်ပန်မှုရာတို့မှာ တကယ့်ပုဂ္ဂိုလ်ခြပ်နှင့် မဟပ်မိဘဲ ဖြစ်နေပါသော် စေတနာပေါ်မူတည်၍ ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများက ခွင့် လွှတ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ထို့ပြင် ဤစာအုပ်၏ စပ်ရာစပ်ရာ အချို့နေရာတို့၌ သင့်လျော် သော ဗဟုသုတများကို အကြောင်းရပ်နှင့် ဆီလျော်အောင် ထည့်သွင်း ထားပါသည်။ အချို့အကြောင်းအရာများမှာ လေးနက်သဖြင့် စာဖတ် သူများအဖို့ ပျင်းရိဖွယ်ရာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေပေမည်။ သို့သော် ထိုသို့ လေးနက်သော အကြောင်းအရာတို့ကို ဤရေးဟန်ထက် ပေါ့လျော့ သော ရေးဟန်ကိုသုံး၍ အပျော်လုံးလုပ်ပစ်ရန်လည်း မထိုက်သဖြင့် လေးနက်ရင်းအတိုင်း လေးနက်နေရသည်ကို စာဖတ်သူတို့က ခွင့်လွှတ် စေလိုပါသေးသည်။

အမှန်အားဖြင့် ဤဖြစ်စဉ်မှာ စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ဖန်တီးသော ဝတ္ထုများကဲ့သို့ လုပ်ကြံချဲ့ထွင် တန်ဆာဆင်ရသော အရေးအသားမျိုး မပါဝင်။ ပင်ကိုအဖြစ်အပျက်ကပင် ဖတ်သူ၏အာရုံကိုလူးလွန်လှုပ်ရှား လာအောင် ဆွဲဆောင်သွားနိုင်သော အဖြစ်အပျက် ဇာတ်လမ်းမူရင်း အခင်း၊ အခက်၊ အဖြေတို့ ဝေဝေဆာဆာ ရှိနေသဖြင့် စာရေးသူတာဝန် မှာ ယင်းဖြစ်ရပ်မှန် ကျောရိုး(ဝါ)ပုံကြမ်းရိုးခံကို စိတ်ကူးဉာဏ် အနည်း ငယ်ထုတ်၍ အသွေးအရောင်ခြယ်လှယ်ပေးရုံသာဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့ အသွေးအရောင် ခြယ်လှယ်ရုံမျှသာ စာရေးသူ၏ တာဝန်ရှိသဖြင့်

စိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုတို့ကဲ့သို့ စွဲမက်ဖွယ်အကွက်များ မပါဝင်ဟု ထင်မြင် ယူဆသူများရှိပါကလည်း ဇာတ်လမ်း၏အသည်းဖြစ်သော ပဓာန ပါဝင်သူ၏ ဂုဏ်ရည်ကို ထောက်ထား၍ သည်းခံစိတ် ပွားစေလိုပါ သည်။

အချုပ်မှာ ဤဖြစ်စဉ်ကို ဝတ္ထုကဲ့သို့ ဖတ်၍ အဖြစ်မှန်ဟု မှတ်သားကာ နည်းယူသင့် နည်းယူထိုက် ဂုဏ်ပြုသင့် ဂုဏ်ပြုထိုက် သည်တို့ကို နည်းယူဂုဏ်ပြုလျက် မြတ်မြတ်နိုးနိုး သိမ်းဆည်းထား ကြမည်ဆိုလျှင် ရေးသားသူဆန္ဒ ပြီးမြောက်ပြီဟု ဆိုရမည်သာ ဖြစ်ပါ တော့၏။

၁၃၂၄ ခု၊ နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၃ ရက်၊
(၂၇၊ ၂၊ ၆၃)၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

ရေထွန်း

အခန်း ၁

ဝါသနာရှင်

“နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ တကယ်ရှိတဲ့တရားမှ ဟုတ်ပါရဲ့လားလို့ မေးချင်နေကြတယ်မဟုတ်လား၊ မေးနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလိုမေးရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဟာ တကယ်ရှိတဲ့ တရားအမှန်ပါပဲလို့ ဖြေဆိုလိုက်ပါတယ်။ ဒါဖြင့် နိဗ္ဗာန်ဟာ တကယ်ရှိရင် ဘယ်လိုပုံသဏ္ဍာန်လဲ၊ လုံးလုံးလား၊ ပြားပြားလား၊ ဘုံနန်းပြာသာဒ် အဆောင်ဆောင်တွေနဲ့လား-လို့ တစ်ဆင့်တက်ပြီး မေးမယ်ဆိုလဲ မေးစရာပါပဲ။ အမှန်ကတော့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ မြင်တွေ့ရတဲ့ ရုပ်တရားမျိုးမဟုတ်လို့ ထင်ထင်ရှားရှားကြီး မြင်တွေ့နေရတဲ့ ပစ္စည်းဝတ္ထုမဟုတ်ပေဘူး။ ဒါဖြင့် ဘယ်လိုသိနိုင်မလဲဆိုတော့ သိနိုင်မြင်နိုင်ပုံက...”

နီပေါတရားနာပရိသတ်များသည် ဘုန်းတော်ကြီး ဟောပြောနေသော တရားကို အလွန်စိတ်ဝင်စားစွာ မလှုပ်မယှက် စူးစိုက်နာယူနေကြပေသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်သိနိုင်ပုံ ဆိုသဖြင့် ပိုမို၍ သိချင်မြင်ချင်စိတ် ပြင်းပြကြဟန်ဖြင့် အသက်မှ မရှုနိုင်အောင် ရှေ့စကားအဆက်ကို ငဲ့စားနေကြလေသည်။

“လူတွေဟာ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားများ ရှိတယ်ဆိုတာကို လက်ခံနိုင်ကြတယ်၊ ယုံကြည်နိုင်ကြတယ်၊ ရုပ်တရားဆိုရင် မျက်စိနဲ့ တောင် ထင်ထင်ရှားရှား မြင်နေရလို့ အထူးပြောနေစရာ မလိုတော့ဘူး။ နာမ်တရားဆိုရင်လဲ မျက်စိနဲ့ မမြင်ရပေမယ့် လောဘတွေဖြစ်နေပုံ၊ ဒေါသတွေဖြစ်နေပုံကစပြီး နေ့စဉ်နေ့တိုင်း လူတွေရဲ့ အာသာဆန္ဒအမျိုးမျိုးတွေ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေတာကို အမြဲတွေ့နေမြင်နေရတော့ စိတ်ဆိုတဲ့ နာမ်တရားဟာ အမြဲရှိနေမြဲမဟုတ်လား။”

ဘုန်းတော်ကြီးသည် ရံခါရံခါ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဟောသည်။ သို့သော် အများအားဖြင့်မူ မြန်မာဘာသာဖြင့် ဟော၍ မြန်မာဘာသာ တတ်သော မြန်မာပြည် နီပေါရဟန်းတော်တစ်ပါးက နီပေါဘာသာသို့ ပြန်ပေးလေသည်။ ယနေ့ဟောသော နိဗ္ဗာန်တရားအကြောင်းမှာ နီပေါ တရားနာပရိသတ်များက အသိလိုဆုံးတရားဖြစ်သဖြင့် ပရိသတ်များမှာ ဘာသာပြန်ဖြင့် တစ်ဆင့်နာကြားနေရသည်ကိုပင် အားမလိုအားမရ ရှိနေကြဟန်တူပေသည်။

နေရာမှာ နီပေါပြည်၊ ကတ္တမန္တမြို့တော်နှင့် လေးမိုင်ခန့် ကွာဆေးသော ပါတန် ခေါ် လလိတပူရမြို့တစ်နေရာတွင်ဖြစ်၏။ တရား ဟောနေသော ဘုန်းတော်ကြီးမှာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံ မော်လမြိုင်မြို့မှ အိန္ဒိယပြည် ကုသိနာရုံမြို့တွင် ကြွရောက် သီတင်းသုံးနေရာမှ နီပေါပြည်သို့ ခရီးလှည့်လည်လာသော ဆရာ တော် ဦးဓမ္မာဝုဓဖြစ်၏။ မော်လမြိုင်မြို့တွင် သီတင်းသုံးသွားဖူးသော နီပေါထေရဝါဒ ဘုန်းတော်ကြီး သီရိဗုဒ္ဓဃောသနှင့် စပ်၍ ရောက် လာစဉ် နီပေါလူမျိုးထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက တရားဟောရန် ပင့်ထား၍ ဟောနေခြင်းဖြစ်ရာ ယနေ့နောက်ဆုံးရက်ဖြစ်သဖြင့် အရေး အကြီးဆုံးဖြစ်၍ နီပေါတရားနာပရိသတ်များ အလွန်သိလိုနေသော နိဗ္ဗာန်တရားကို ဟောပြောနေခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ဘုန်းတော်ကြီးသည် တရားကို ဆက်ပြန်၏။

“နိဗ္ဗာန်ဆိုတာလဲ နာမ်တရားတစ်မျိုးပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ဆိုတာ အားလုံးသိနေကြတဲ့ နာမ်တရားမျိုးလို လောဘတွေ၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယဆိုတဲ့ ပြင်းပြင်းထန်ထန်လိုချင်မှု၊ ကြမ်းတမ်းမှု၊ ထောင်လွှားမော်ကြွားမှု၊ ကိုယ့်ထက်သာမနာလိုမှု၊ ဝန်တိုမှုတွေနဲ့ပြည့်နေ တဲ့ နာမ်တရားမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီပြောခဲ့တဲ့တရားဆိုးမျိုးတွေ မရှိတဲ့ အလွန်အေးမြချမ်းသာတဲ့ နာမ်တရားမျိုး”

တရားသည် နက်နဲလှ၏။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် မရင့် ကျက်ကြသေးသော ဤတရားနာပရိသတ်တို့အဖို့ မကြားဖူးသော တရားအထူးဖြစ်နေသဖြင့်လည်း နဂိုကမှ နက်နဲသောတရားသည် ပို၍နက်နဲနေပေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသည် လောဘ၊ ဒေါသစသော တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ပူပန်ဒုက္ခရောက်နေရပုံနှင့် ထိုလောဘ ဒေါသများ မဖြစ်လျှင် မည်သို့အေးမြနိုင်ပုံတို့ကို အကျယ်ချဲ့၍ သူ၏ နိဗ္ဗာန်တရားကို ရုပ်လုံးဖော်နေပြီး ဆက်လက်၍-

“လောဘ စတဲ့တရားတွေနဲ့ ယှဉ်စပ်နေတဲ့ စိတ်ဆိုတဲ့နာမ် တရားကို ဧကန်ရှိတယ်လို့ ယုံကြည်လက်ခံနိုင်ရင် လောဘ စတဲ့တရား တွေနဲ့ မယှဉ်စပ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ နာမ်တရားကိုလဲ မုချရှိရမယ်လို့ ယုံကြည်နိုင်မယ်မဟုတ်လား” ဟု မေးမြန်းပြီး နိဗ္ဗာန်တရား၏ သိမ်မွေ့ ပုံကို သရုပ်ဖော်ပြန်လေသည်။

တရားနာပရိသတ်ထဲတွင် ၁၃ နှစ်ရွယ် နီပေါမိန်းကလေး တစ်ဦးသည် နက်နဲလှသော နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို စူးစူးစိုက်စိုက် လေ့လာရင်း သဘောပေါက်နားလည်လာသဖြင့် ခေါင်းတညိတ်ညိတ် နှင့် နာကြား၍နေပေသည်။ ထိုနီပေါမကလေးသည် ၁၂ နှစ်သမီး အရွယ်ကပင် မြန်မာပြည်ပြန် ထေရဝါဒ နီပေါဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ထံမှ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာအချို့နှင့် ပါဠိဘာသာကို တစ်နှစ်ကျော်ကျော် သင်အံ့ လေ့ကျက်ခဲ့ဖူးသဖြင့် တရား၌ အထုံဝါသနာပါသူပီပီ ဤသို့ စိတ်ဝင် စားနေနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေ၏။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားမှာ သူ့သိလိုသင်လို ကျင့်ကြံလို သော တရားဖြစ်သဖြင့် ယခု မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး မဟာသမ္မုကိုလည်း တစ်လုံးမကျန် မှတ်သား၍နေပေသည်။ တတ်နိုင်က ယခုချက်ချင်း နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကြီးကို အရယူလိုစိတ်ပင် ထက်သန်၍နေလေသည်။

တရားဟောနေသော မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးသည် အပူရှိလျှင် အအေးရှိရမည်။ ဆင်းရဲရှိလျှင် ချမ်းသာရှိရမည်ဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောတရားများအကြောင်းကို ဥပမာတင်၍ “ဖြစ်-အို-နာ-သေ” ဆင်းရဲရှိသဖြင့် ဖြစ်-အို-နာ-သေ ဆင်းရဲမရှိသော ချမ်းသာစစ်သဘောရှိထိုက်ပုံ၊ ထိုချမ်းသာစစ်သည်ပင် နိဗ္ဗာန်မည်ပုံနှင့် နိဗ္ဗာန်ကို တခြားမှာသွားရှာမနေရဘဲ မိမိကိုယ်တွင်းမှာရှာရပုံတို့ကို အကျယ်တဝင့် ဟောပြလိုက်ရာ ဉာဏ်နုနယ်သေးသော နီပေါမကလေးမှာ သဘောအကျကြီးကျ၍ နေပေတော့သည်။

နောက်ဆုံး ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးနှင့် ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း လောဘတဏှာ၊ ဆင်းရဲကင်းရာ နိဗ္ဗာန်တရားနှင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂင်တရား ဤသစ္စာလေးပါးတရားပြ၍ တရားပွဲကို အဆုံးသတ်တော်မူပြီးနောက်-

“တရားနာပရိသတ်တို့- အခု ဘုန်းကြီးဟောတဲ့တရားကို နာကြားပြီးကြပြီ။ အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတစ်ခုမေးလိုတယ်။ မေးလိုတာက လောကကြီးမှာ- အဲ ဒီနီပေါနိုင်ငံမှာပဲ ဆိုပါတော့၊ ဘယ်ဟာဟာ အဆင်းရဲဆုံးတရားလဲ၊ ဘယ်ဟာဟာ အချမ်းသာဆုံးတရားလဲ၊ အဲဒါ သိသလား၊ ကဲ-ဖြေကြစမ်းပါ” ဟု တရားနာပရိသတ်များအား မေးခွန်းထုတ်တော်မူ၏။

ရုတ်တရက်သော် မည်သည့်အသံမှ ထွက်လာခြင်းမရှိဘဲ ပရိသတ်ကြီးသည် ငြိမ်သက်၍နေပေသည်။ ခဏတွင်းမှာပင် ပရိသတ်ကြီးထဲမှ အသံတစ်သံသည် တုန်ယင်ထစ်ငေါ့ခြင်းမရှိဘဲ ကြိုတင်စီစဉ်ထားသကဲ့သို့ပင် ကြည်လင်ပြတ်သားစွာ ထွက်ပေါ်၍လာလေသည်။

“တပည့်တော်မ လျှောက်ပါရစေဘုရား... တပည့်တော်မတို့ နိုင်ငံမှာ အဆင်းရဲဆုံးကတော့ တခြားမဟုတ်ပါဘူး၊ တပည့်တော်မအဖို့တော့ ကိုယ်သင်ကြားချင်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓကျမ်းစာတွေကို သင်ကြားခွင့်မရတာဟာ အဆင်းရဲဆုံးပါပဲဘုရား။”

ပရိသတ်များသည် “ဟယ်”ခနဲ အသံထွက်၍သွားကာ လျှောက်ထားသူ အသံရှင်ဘက်သို့ တစ်ပြိုင်နက် လှည့်၍ကြည့်ကြ တော့သည်။ နောက်မှ တအံ့တဩဖြင့် “အမယ်... ဂဏောသကုမာရီပါ လား”ဟု သံပြိုင်မှတ်ချက်ချရင်း ရယ်မော၍ ဩဘာပေးကြလေ၏။ ဟုတ်ပေသည်။ တရားနာပရိသတ်ထဲမှ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ထ၍လျှောက်ထား လိုက်သူကား ၁၃နှစ်အရွယ် နီပေါအမျိုးသမီးကလေး “ဂဏောသ ကုမာရီ”ခေါ် ဂဏောသကလေးပင်ဖြစ်ပေသည်။

အရွယ်နှင့်မလိုက် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိ၍ ဖျတ်လတ်သွက်လက်သည့် ဂဏောသကုမာရီခေါ် နီပေါအမျိုးသမီးကလေးမှာ ၁၂နှစ်အရွယ်ကပင် ထေရဝါဒီ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာခဲ့သူတစ်ဦး ဖြစ်ပေ၏။ ယခင်က ဆိုလျှင် ဂဏောသတို့အိမ်သားများသည် မိရိုးဖလာ ဟိန္ဒူဆန်နေသော မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာခေါ် မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ခဲ့ပေ သည်။ သို့သော် ယမန်နှစ်ကပင် မြန်မာပြည်မှ ပြန်ရောက်လာခဲ့သည့် နီပေါထေရဝါဒရဟန်းတော် အသျှင်သီရိ ဗုဒ္ဓဃောသကိုယ်တော်သည် ဂဏောသတို့မြို့သို့ ရောက်လာပြီး ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော် ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအရှင်သည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာ အပွင့်ထွန်းဆုံးသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံသို့ ကြွသွားကာ တတိယ မြို့တော်ဖြစ်သည့် မော်လမြိုင်မြို့၌ ဗုဒ္ဓပိဋကတ်တော်များနှင့် ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် ကျင့်စဉ်တရားများကို သင်ကြားခဲ့ပြီး ဤနီပေါနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ကြွမြန်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။

နီပေါနိုင်ငံ အနံ့အပြား၌ပင် ထိုအရှင်သည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာအကြောင်းနှင့် ထူးမြတ်သော ကျင့်စဉ်များကို ဟောပြောခဲ့ရာ တွင် ဂဏောသတို့ လလိတပူရ(ပါတန်)မြို့၌လည်း ထေရဝါဒတရားပွဲ ကြီး ကျင်းပခဲ့လေသည်။ ထိုတရားပွဲကြီးအပြီး၌ မူလ မိရိုးဖလာမဟာ ယာန ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်မှ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်သို့ လူပေါင်း

မြောက်မြားစွာ ကူးပြောင်းလာခဲ့ရာ ဂဏေသ၏ မိခင်ကြီးဖြစ်သော သီရိမတိဟေရာထကူ (ဒေါ်ဟေရာထကူ)သည် ထိပ်ဆုံးက ပါဝင်ခဲ့ပေသည်။

ဒေါ်ဟေရာထကူသည် နီပေါ သာသနာပြုဘုန်းတော်ကြီးထံ၌ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ်သို့ မိမိကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက်၍ ဥပါသိကာမအဖြစ် ခံယူထားရုံမျှသာမက၊ မိမိအိမ်သားများကိုပါ နှိုးဆော်တိုက်တွန်း၍ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာသို့ ကူးပြောင်းစေခဲ့၏။ ခင်ပွန်းသည် သီရိမန် ဟရသမာန (ဦးဟရသမာန)နှင့် သားကြီး ဓနကာဂျီ၊ သားလတ် မဏကာဂျီတို့အပြင် သမီး ဂဏေသကုမာရီနှင့် ၎င်းအောက် လူမမည်သားငယ်နှစ်ဦး (သားသမီးငါးယောက်)တို့ပါ တစ်အိမ်သားလုံး ဥပါသကာ ဥပါသိကာများဖြစ်၍ လာခဲ့စေပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း ၎င်းတို့မှ ဆက်သွယ်၍ တစ်နွယ်ငင်တစ်စင်ပါ ဆိုသကဲ့သို့ ဆွေမျိုးဥတု တော်တော်များလည်း ထေရဝါဒီဗုဒ္ဓဘာသာများ ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။

အထူးအားဖြင့် ၁၂ နှစ်အရွယ် သမီး ဂဏေသကုမာရီကိုမူ လောကီပညာရေးဘက်မှ ထုတ်နုတ်၍ အသျှင် သီရိဗုဒ္ဓဃောသထံ အပ်နှံကာ ဗုဒ္ဓစာပေများကိုသင်ကြားစေခဲ့ပေသည်။ ထိုစဉ်က ဂဏေသကုမာရီသည် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓစာပေတွင် အရေးပါ၍ ပဓာနဖြစ်သော ပါဠိဘာသာကို စတင်သင်ကြား၍ ပရိတ်တော်များနှင့် လောကနီတိကျမ်း၊ ဓမ္မပဒကျမ်း စသည်တို့ကို ဆက်လက်သင်ကြားခဲ့ရလေသည်။

နီပေါပြည်တွင် အထက်တန်းကျောင်းများ မပေါများလှသေးသော်လည်း ဂဏေသတို့လို ပစ္စည်းအတော်အတန် ကြွယ်ဝသူ အမျိုးသမီးများအဖို့ သင်ကြားရန် မခဲယဉ်းလှချေ။ ထို့ပြင် မဟာယာနဘာသာ၏ မူလစာပေဖြစ်သော သက္ကတစာပေသင်ကျောင်းများလည်း ရှိခဲ့၏။ သို့စေကာမူ ဂဏေသမှာ ယင်းတို့ကို ပါဠိစာပေသင်ကြားရ

သည်လောက် မနှစ်သက်ခဲ့သဖြင့် အလေးမပေးခဲ့ပေ။ တစ်နှစ်ကျော်မျှ ပါဠိစာပေကို သင်ကြားရချိန်တွင် ဝါသနာအလျောက် ပါဠိဘာသာဖြင့် စကားပြောနိုင် ရေးနိုင်သည်အထိ တတ်မြောက်ခဲ့ပေသည်။

သို့သော် ဂဏောသတို့ ဗုဒ္ဓစာပေကို သင်ကြား၍မျှ အားမရနိုင် သေးမီ ဆရာဖြစ်သော သီရိဗုဒ္ဓဃောသကိုယ်တော်သည် ဗုဒ္ဓစာပေ သင်ကြားဆဲ တပည့်များကိုထားခဲ့ကာ သာသနာရေးကိစ္စဖြင့် အိန္ဒိယ ပြည် ကုသိနာရုံမြို့သို့ ကြွသွားတော်မူလေသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်နှစ် ကျော်မျှသာ ပညာသင်ရသေးသော ဂဏောသတို့မှာ လှေလှော်ရင်း တက်ကျိုးသကဲ့သို့ သောင်မတင်ရေမကျ စကောစကဖြင့် ဗုဒ္ဓစာပေ သင်ကြားမှုတို့ကို ရပ်ဆိုင်း၍ထားခဲ့ရတော့၏။

ဤသည်ပင် ဂဏောသအဖို့ ကြီးစွာသောဆင်းရဲတစ်ရပ်ပင်ဖြစ် လေတော့သည်။ မိဘတို့က ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများဖြစ်သဖြင့် ဂဏောသ တွင် မိန်းကလေးဘဝ လှလှပပ ဝတ်စားရမှု၊ မောင်နှမ မိဘဆွေမျိုးတို့ နှင့် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေထိုင်ရမှုတို့နှင့် ခေတ်စာပေများကို အလိုရှိတိုင်း သင်ကြားရမှုတို့သည် ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားမှု၌ ဝါသနာထုံလှသော သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အဖို့ ချမ်းသာမှုဟု မဆိုနိုင်တော့။

ထို့ကြောင့် ဓမ္မကထိကဖြစ်သော မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးက ဒုက္ခသစ္စာကို သရုပ်ဖော်၍ သူ၏တရားတော်ကို ပိုမိုလေးနက်စေမည့် အကြံဖြင့် ဆင်းရဲနှင့် ချမ်းသာကို ဖြေကြားရင်း မေးခွန်းအထုတ်တွင် ဂဏောသသည် ဗုဒ္ဓစာပေမသင်ကြားရမှုကို အဆင်းရဲဆုံးသော အဆင်း ရဲကြီး တစ်ရပ်အနေဖြင့် ပရိသတ်အလယ်တွင် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ တင်ပြဖြေဆို လိုက်ရခြင်းပင် ဖြစ်ပါတော့၏။

“အို-ဟုတ်လား၊ ကဲ-တပည့်မလေး ဒီနားလာပြီး ပြောစမ်း ပါဦး”

မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးက ရဲရင့်သွက်လက်သော ဂဏောသကို အနားသို့ခေါ်၍ အပြစ်အပျက်ကို ချော့ချော့ထားစေသည်။ တရားပွဲ

လည်း သိမ်းပြီးဖြစ်၍ အာလာပ သလ္လာပအဖြစ် စကားစမြည်ပြောဆို ရင်း ဂဏောသနှင့် သူ့မိခင်ကြီးက အဖြစ်စုံကို လျှောက်ထားကာ မပြန်မီအတွင်း ဤမြို့တွင် သီတင်းသုံး၍ ဗုဒ္ဓစာပေ ဆက်လက်သင်ကြား ပေးပါရန် တောင်းပန်လေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးသည် အကြောင်းစုံသိရှိရသောအခါ အလွန် သနား၍ သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဒေသန္တရဗဟုသုတအလိုငှာ အိန္ဒိယပြည်မှလှည့်လည်၍ ဤနီပေါပြည်သို့ ခေတ္တမျှသာ ရည်ရွယ် ကြွရောက်လာခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ဂဏောသတို့ ဆွေမျိုးတစ်စု၏ တောင်းပန်ချက်ကို ခံယူကာ လလိတပူရ (ပါတန်)တွင် သုံးလနီးပါးမျှ သီတင်းသုံး၍နေလေသည်။ ထိုအတွင်း ဂဏောသနှင့် အခြားလူရွယ် ကလေးများ စာပေသင်ကြားခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းပေးခြင်း၊ လူကြီးများ တရားနာလာသူများအား တရားဟောခြင်း၊ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ဖြေရှင်းခြင်းနှင့် သာသနာပြုခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်၍ နေတော်မူ၏။

သုံးလခန့်ကြာသောအခါ၌ကား ဘုန်းတော်ကြီးသည် “ငါတို့ မှာလည်း သာသနာရေးကိစ္စကြောင့် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ ခေတ္တခဏ ခရီးထွက်လာရခြင်းမျှသာဖြစ်၍ ကာလကြာကြာကြီး စာပေသင်ကြား ပို့ချပေးနေ၍ မဖြစ်နိုင်သေးကြောင်း၊ အကယ်၍ ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားမှုကို တကယ်တမ်း ပေါက်ရောက်စွာ အားထုတ်လိုပါက ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံ သို့ ပို့ပေးနိုင်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မိန်းကလေးများအတွက် ဗုဒ္ဓစာပေ ပေါက်ရောက်စွာ သင်ကြားပေးနေသော သီလရှင်ကျောင်းတိုက်ကြီးများရှိကြောင်း” များကို ပြောဆိုကာ ကြွလာခဲ့ရင်းဖြစ်သော အိန္ဒိယပြည် ကုသိနာရုံသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားပေရာ ဂဏောသတို့ တပည့်တစ်စုမှာ အားငယ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့တော့၏။



အခန်း ၂

သူငယ်ချင်းသုံးယောက်

“မေမေရယ်... ကျွန်မ မြန်မာပြည်ကိုသွားပြီး ဘုရားစာသင်ချင်ပါတယ်။ ပို့ပေးပါလား...ဟင်”

ဝါသနာဆိုသည်မှာ ဖျောက်ဖျက်၍ ရစကောင်းသော အရာမျိုး မဟုတ်ပါပေ။ ပါဠိနှင့် ဗုဒ္ဓစာပေကို သင်ကြားဖူး၍ ဆတက်ထမ်းပိုး တတ်မြောက်လိုစိတ်ရှိနေသော ငယ်ရွယ်သူကလေး ဂဏောသအဖို့ တတ်စရှိလျှင် တတ်ချင်ချင်ဖြစ်သည့် ဆန္ဒအာသာမှာ ဝါသနာပေါ်တွင် ထပ်လောင်းလိုက်သဖြင့် တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ မသင်ရမနေနိုင်အောင်ပင် ဖြစ်လာလေတော့၏။

လလီတပူရ(ပါတန်)တွင် (ထိုထက်-နီပေါတစ်ပြည်လုံးမှာ ပင်) ဤဗုဒ္ဓစာပေမျိုးကို သင်လိုပါသည်ဆို၍လည်း သင်ပေးမည့်သူ ပေါ်ပေါက်လာမည်မဟုတ်ရာ ဂဏောသ သင်လိုက မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး အမိန့်ရှိသွားသည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့လိုက်ပါသွားမှပင် သင်ကြားရပေတော့မည်။ သို့စေကာမူလည်း ဂဏောသလို ငယ်ရွယ်နုနယ် လွန်းလှသော မိန်းကလေးတစ်ယောက်အဖို့ တစ်ပြည်ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါး ဆိုသည်မှာ မတမ်းတစကောင်းလောက်အောင်ပင် ခက်ခဲလွန်းလှပါ၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ပူဆာတောင်းဆိုချက်ကို မိခင်ကြီး သီရိမတိဟောရာထကူ ကိုယ်တိုင်ကပင် စဉ်းစားသေးသည်မဟုတ်ချေ။

“မဖြစ်နိုင်တာ သမီးရယ်... သမီး ဘုရားစာသင်ချင်တယ်ပဲ ထားပါဦး။ မြန်မာပြည်မှာ ဒီအတိုင်းသွားနေလို့ ဖြစ်မတဲ့လား”

“ဘာလို့မဖြစ်ရမှာလဲ မေမေရဲ့... သွားချင်လိုက်ပို့မယ်လို့ ဘုန်းဘုန်းက ဆိုနေတာကြီး”

“အေးပါ... လိုက်ပို့ရောတဲ့... သမီး ဟိုကျ မြန်မာသီလရှင် ကျောင်းမှာ နေရမှာ... အဲဒီတော့ သီလရှင်လုပ်နိုင်ပါ့မလားလို့”

“သီလရှင်...”

သီလရှင်ဟူသော စကားကြားလျှင် ဂဏောသသည် ဆံပင်ကို ရိတ်၍ ခေါင်းတုံးကာ ဝါသောအဝတ်အရုံဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့နိုင်သော နီပေါသီလရှင်များကို မြင်ယောင်မိပေသည်။ ခေါင်းတုံးရသည်မှ တစ်ပါး ခဲယဉ်းသောအလုပ်မဟုတ်ဟု ထင်မိလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင် သမီးတော်စစ်ဖြစ်ရ၍ ဗုဒ္ဓစာပေများကို သင်ကြားနေရလျှင် ဤ ဆံပင်မျှလောက်ကို အဘယ်ကြောင့် မဖြတ်ဝံ့ဘဲ ရှိပါမည်နည်းဟု တွေးမိလေသည်။

“သီလရှင်ဝတ်ရလဲ ကောင်းသားပဲ မေမေ... ဆံပင်ထုံးရတဲ့ ကိစ္စတောင် နည်းသေး၊ ဘာဖြစ်ဖြစ် သမီးတော့ မြန်မာပြည်သွားပြီး စာသင်ချင်တယ်၊ နော်...မေမေ...ပို့ပေးပါလားဟင်”

“ဝေးလွန်းလှပါတယ် သမီးရယ်... သမီးတစ်ယောက်တည်း ဟိုမှာသွားနေဖို့ အမေတို့ စိတ်မချပါဘူး၊ ဘုရားစာသင်ဖို့ဆိုတာတော့ အမေ သဘောကျပါတယ်၊ သင်နေစေချင်ပါတယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာစစ်စစ် ဖြစ်ဖို့ ဆိုတာကလဲ ဗုဒ္ဓစာပေတတ်ထားဖို့ဟာက ပဓာနဆိုတာ အမေ နားလည်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုအဝေးကြီးလွှတ်ပြီး သင်ဖို့တော့ မဖြစ် သေးဘူး၊ အဖော်ရှိမယ်ဆိုရင်လဲ အကောင်းသား”

“ဘာ မေမေ... အဖော် ဟုတ်လား”

တားမြစ်သံပါသော မိခင်၏စကားတွင် ဂဏောသအဖို့ အလင်း ရောင်တစ်ကွက် လက်ခနဲ ထွက်လာသဖြင့် ရုတ်တရက် ဝမ်းသာ အားတက်သွားကာ ပြန်၍ပင်မေးမိတော့၏။ “အဖော်ရှိမယ်ဆိုရင်လဲ အကောင်းသား”ဟူသော စကားလုံးသည်ပင် ဂဏောသအတွက် မျှော် လင့်ချက်ရောင်ခြည်ကွက်ပင် ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုစကားကို မိခင်က

ပြောလိုက်စဉ်မှာပင် ဂဏောသသည် သူနှင့် ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားဖက်များ ဖြစ်သော သုငယ်ချင်းမများကို ကွက်ခနဲ မြင်ယောင်မိပေသည်။ သုငယ်ချင်းများထဲမှ သူအခင်မင်ဆုံးနှင့် အားအထားဆုံး စိတ်ချင်းအတိုက်ဆိုင်ဆုံးမှာ “မနောဟရဒေဝီ” နှင့် “သုဘာလကျွမိ” တို့ ညီအစ်မနှစ်ဦးပင် ဖြစ်ပေ၏။

မနောဟရဒေဝီမှာ ၁၆ နှစ်ခန့်ရှိပြီး ညီမဖြစ်သူ သုဘာလကျွမိကား ဂဏောသနှင့် ရွယ်တူပင်ဖြစ်၍ ကစားဖော်ကစားဖက်လည်း ဖြစ်ကြသည်။ အသျှင် သီရိဗုဒ္ဓဇောသထံတွင်လည်းကောင်း၊ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးထံတွင်လည်းကောင်း အတူတကွပင် ပါဠိစာပေ သင်ကြားပြီး ဝါသနာချင်းတူသဖြင့်လည်း ဂဏောသ၏ အချစ်ဆုံးအခင်မင်ဆုံးများ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုထက်ပို၍ မျှော်လင့်ချက်ရှိနေသည်မှာ လည်း ၎င်းတို့၏မိခင်ကြီး သီရိမတိလကျွမိမာယာမှာ ဂဏောသ၏ မိခင်ကြီးကဲ့သို့ပင် ထေရဝါဒီအဖြစ် အစောဆုံးခံယူထားသူတစ်ဦးဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။

စကားပြန်မပြောဘဲ လုပ်စရာရှိသည်ကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်နေသော မိခင်ကြီး၏ဘေးသို့ တိုးကပ်၍သွားကာ “တကယ်နော်မေမေ၊ အဖော်ရှိရင် မြန်မာပြည်ကို ထည့်နော်... နော်” ဟု သေချာအောင် ထပ်၍မေးနေသဖြင့် မိခင်ကြီးသည် ရုတ်တရက် တွေဝေနေရာမှ “အေး... အေး... အဖော်ရှိရင်လဲ ထည့်ရတာပေါ့၊ သမီးရယ်” ဟု လေးလေးကြီး ပြောလိုက်လေသည်။

“ဒါမှ...တို့မေမေ” ဟု အော်လိုက်ကာ ဂဏောသသည် နှစ်သိမ့်ကျေနပ်မှုအတိအကျ မိခင်ကြီး၏ခါးကို အားရပါးရဖက်ထားလိုက်ပြီး အိမ်ပေါ်မှ ပြေးဆင်းသွားလေတော့၏။

ပြင်းပြင်းပြပြ တောင့်တနေသော အရာဝတ္ထုကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် မရသေးသည့်တိုင်အောင် ပေးမည်ဟုသောကတိကိုရလျှင်ပင် တောင့်တ

နေရာသူအဖို့ ချက်ချင်းပင်ရတော့သလို ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်သွားတတ်ခြင်းမှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်သည်။ ထိုနှင့်အညီပင် ဂဏောသသည် မိမိမျှော်မှန်းတောင့်တနေသော မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားခွင့်ပေးမည်ဆိုသော မိခင်စကားကြောင့် မြူးကြွရွှင်လန်း၍သွားကာ အိမ်ပေါ်မှ အပြေးဆင်းသွားပြီး တစ်လမ်းကျော်လောက်သို့ ခုန်ပေါက်ပြေးထွက်၍ သွားတော့သည်။

“လကျွမိရေ... လကျွမိ”

ဂဏောသသည် ခုန်ပေါက်၍ပြေးလာရင်း သုဘလကျွမိတို့လမ်းထဲသို့ ဝင်လာကတည်းကပင် တကြော်ကြော်အော်၍ခေါ်ကာ ပြေးဝင်လာလေသည်။ မြူး၍လာသော ဂဏောသကို အိမ်ရှေ့တွင်ပင် စာအတူဖတ်နေဟန်တူသော ညီအစ်မနှစ်ယောက်က ထူးဆန်းသလိုဆီးကြိုလိုက်သည်။

“ဟော... ဂဏောသပါလား၊ လာ... လာ... ဘာပြုလို့များ ဒီလောက်တောင် မြူးလာပါလိမ့်”

သုဘလကျွမိသည် အပြေးတက်လာသော သူငယ်ချင်းအား လှေကားမှဆီးကြို၍ဖက်ရင်း နှစ်ယောက်သား ဧည့်ခန်းသို့လာကြသည်။ ဧည့်ခန်းတွင် စာတစ်အုပ်ကို ဖတ်နေသော မနောဟရဒေဝီက ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် ဆီးကြိုရင်း “အတော်ပဲဟေ့ တို့ညီအစ်မတောင် ဒီနေ့ ဂဏောသဆီလာမလို့ ပြောနေကြတာ ဟောဒီစာတစ်ပိုဒ်ကို ဖတ်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ဖော်မရလို့၊ ကဲ- ရှေ့...ဖတ်ကြည့်စမ်းပါဦး”ဟု ပြောကာ လက်ထဲမှ စာအုပ်ကို ထိုး၍ပေးလေသည်။

ဂဏောသသည် မနောဟရဒေဝီလက်ထဲမှစာအုပ်ကို ဆွဲယူ၍ ထိုင်ရင်းက အမှတ်မထင် ဟိုလှန်ဒီလှန်လုပ်နေပြီး “ဒီနေ့လေ...ဓမ္မေဆီက ကတိတစ်ခုတောင်းတာ ရလာတာနဲ့ အဲဒါပြောချင်လို့ ဂဏောသလကျွမိတို့ဆီ ပြေးလာတာပေါ့၊ ပြီးတော့ လကျွမိနဲ့ရှေ့ မမ မနောဟရ

နဲ့ရော တိုင်ပင်ချင်တယ် သိလား” ဟု လိုရင်းအချက်ကို စကားစလိုက်လေသည်။

“ဘာကတိရတာလဲဟင်၊ တိုင်ပင်ချင်တာက ဘာလဲ ဆိုပါဦး။”

“ဟော...ဒီညီအစ်မတွေ ဘာများတိုင်ပင်နေကြသလဲ...ဟော”

ရုတ်တရက်မေး၍ ဧည့်ခန်းတွင်းသို့ဝင်လာသူကား သုဘလကျွမိတို့၏ အမေ သီရိမတိလကျွမိမာယာ ဖြစ်လေသည်။ ဂဏောသသည် နေရာမှထ၍ အရိုအသေပေးရင်းက “အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စပေါ့ ဒေါ်လေးရဲ့၊ ဒေါ်လေးကိုလဲ ဂဏောသ တိုင်ပင်ရဦးမှာ” ဟု ပြောကာ ပြန်၍ ထိုင်ကြပြီး “ဂဏောသကလေ မေမေ့ကို မြန်မာပြည်သွားပြီး စာသင်ချင်တဲ့အကြောင်းပြောတော့ အဖော်ရှိရင် လွှတ်မယ်တဲ့...သိလား၊ အဲဒါ ပြောရအောင် လာတာပဲ” ဟု တစ်ဆက်တည်း ပြောလိုက်လေသည်။

“ကောင်းတာပေါ့အေ၊ မြန်မာပြည်မှာဆိုရင် ဘုရားစာ ကောင်းကောင်းသင်ရတာပေါ့၊ ဒီမှာဆိုရင် သင်ပေးမယ့်လူလဲမရှိဘူး၊ ဒါထက် အဖော်ကကော ရှိပလား”

ဒေါ်လကျွမိမာယာက စိတ်အားထက်သန်စွာပြောရင်း မေးခွန်းထုတ်၏။

“ခုတော့ ဘယ်ရှိဦးမလဲ ဒေါ်လေးရဲ့၊ ဂဏောသက မမ မနောဟရနဲ့ လကျွမိကို အဖော်ညှိမလို့ စိတ်ကူးပြီး ဒီကိုလာခဲ့တာပဲ” ဟု ဂဏောသ က အကဲကိုကြည့်ကာ သွက်လက်စွာပင် သူ၏စိတ်ကူးကို ထုတ်ဖော်လိုက်သည်။

“ဟုတ်လား... ဂဏောသ၊ ဂဏောသသွားရင် လကျွမိတို့လဲ လိုက်မှာပေါ့၊ နော်...မေမေ...လကျွမိတို့ကိုကော မြန်မာပြည် ပို့ပေးမလားဟင်”

စိတ်တူသဘောတူ ဝါသနာပါတူသော သုဘလကျွမိက ဂဏောသစကားကို ထောက်ခံ၍ သူ့အမေကိုပါ တစ်ဆက်တည်း ခွင့်ပန်လိုက်လေ၏။

“ပြီးတော့ မေမေက မေးသေးတယ်သိလား၊ မြန်မာပြည်ရောက်ရင် ညည်းတို့ သီလရှင်လုပ်နိုင်ကြပါ့မလားတဲ့၊ မြန်မာဘုန်းဘုန်းက ပြောသွားတယ်မဟုတ်လား၊ မြန်မာသီလရှင်ကျောင်းတွေမှာ ဘုရားစာကောင်းကောင်းသင်ရတယ်လို့၊ ဘာဖြစ်ဖြစ်လေ စာသာကောင်းကောင်းသင်ရလို့တော့ သီလရှင်လုပ်ရလဲ လုပ်ရပေါ့၊ သာတောင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ရှိသေးနော်” ဟု ဂဏေသ က ကြားဖြတ်၍ ပြောပြ၏။

“သီလရှင်ဆိုတော့ ဆံပင်တွေရိတ်ပစ်ရမှာနော်”

“ဘာဖြစ်လဲ မမ မနောဟရရဲ့ ရိတ်ပေါ့၊ ကျွန်မတော့ သီလရှင်လဲလုပ်ချင်တာပဲ၊ လကျမိကော သီလရှင် လုပ်ပါ့မလားဟင်”

သုဘလကျမိက ကျစ်ဆံမြီးထိုးထားသော သူ့ကျောပေါ်မှ ဆံပင်ကလေးကို လက်ဖြင့်ဆွဲ၍သပ်နေရင်း “အင်း...ဆံပင်ရိတ်ရမှာတော့ နှမြောမြောပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဂဏေသနဲ့ အတူတူဆိုရင် သီလရှင်လဲလုပ်မှာပဲ၊ မေမေက မလွှတ်ဘဲနေမှာပဲစိုးတာပါ” ဟု ပြောကာ သူ့မေမေအား လှည့်ကြည့်လေသည်။

“တကယ်စိတ်ပါရင် ငါက လွှတ်ပါတယ်အေ”

“တကယ်နော်...မေမေ”

“တကယ်နော်...ဒေါ်လေး”

သုဘလကျမိနှင့် ဂဏေသတို့က ဒေါ်လကျမိမာယာ၏ ခွင့်ပြုစကားအဆုံးတွင် သံပြိုင်ပင် မေးခွန်းထုတ်လိုက်ကြပြီး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားကြလေ၏။

“ပညာသင်သွားဖို့ ဆိုတာကတော့ ကောင်းတဲ့အလုပ်ပဲ၊ လွှတ်ဖို့လဲ ဝန်မလေးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သမီးတို့နှစ်ယောက်တည်းတော့ မဖြစ်သေးပါဘူး၊ ဒီပြင်လဲ အဖော်များများရဖို့လိုဦးမယ်၊ ပြီးတော့လဲ မြန်မာပြည်ဆိုတာ အဆေးကြီးပဲ၊ သွားရေးကလဲ လွယ်မှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီပြင်လူကြီးတွေနဲ့လဲ တိုင်ပင်ဦးမှ၊ ပြောတာသာ အလွယ်ကလေးရယ်၊

တကယ်လက်တွေ့ကျတော့ လွယ်မှာမဟုတ်ဘူး "ဟု ဒေါ်လက္ခမိမာယာက စဉ်းစဉ်းစားစားနှင့် စကားကို ခပ်လေးလေး ပြောနေလေသည်။

မိန်းကလေးနှစ်ယောက်မှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေရာမှ အခက်စကားကိုကြားရလျှင် ရုတ်တရက်သော် ငေးတေးတေးပင်ဖြစ်၍ သွားပေသည်။ ဟုတ်ပေသည်။ ကလေးစိတ်ကူး ကလေးအတွေးဖြင့် ကမူးရှူးထိုး ဆုံးဖြတ်၍ဖြစ်သောကိစ္စမျိုး မဟုတ်။ လေးလေးနက်နက် အဘက်ဘက်မှ တွေးဆစိတ်ကူးပြီးမှသာ အတည်ပြုရပေမည်။ ဒေါ်လက္ခမိမာယာက စကားကို ဆက်ပြန်သည်။

"လမ်းပန်းကိုလဲ စိတ်ကူးရလိမ့်ဦးမယ်၊ ညည်းတို့ ဘယ်လို သွားကြမလဲ၊ အိန္ဒိယသွားပြီး ကလကတ္တားသွား၊ အဲဒီကမှ သင်္ဘော ဖြစ်ဖြစ် လေယာဉ်ပျံဖြစ်ဖြစ် စီးပြီးသွားရမှာ၊ ပြီးတော့ မြန်မာပြည် ရောက်အောင် တစ်ယောက်ယောက်က လိုက်ပို့မှမဟုတ်လား၊ ဂဏောသ အဖေက လိုက်ပို့မတဲ့လား"

"ဟင့်အင် ဖေဖေကို ဘာမှမပြောရသေးဘူး ဒေါ်လေးရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ သွားဖို့ကတော့ လွယ်ပါတယ်၊ မြန်မာဘုန်းဘုန်းက ပြောတယ် မဟုတ်လား၊ သူပို့ပေးနိုင်ပါတယ်တဲ့၊ သူဆီရောက်အောင် ဒီကသွား ကြဖို့ပဲရှိတာပေါ့၊ သူလိပ်စာတွေလဲ ပေးထားခဲ့သားပဲ၊ အခု ဘုန်းဘုန်း တို့က ကုသိနာရုံမှာလေ ဒေါ်လေးရဲ့"ဟု ဂဏောသ က လမ်းစဉ်ကို သွက်လက်စွာ တင်ပြလေသည်။

"အေး... ဒီလိုတော့လဲ လွယ်သားပဲ၊ ကုသိနာရုံတင်ဆိုရင် ဒီကနေပြီး ညည်းတို့နှစ်ယောက်ကို သူတို့အဖေဖြစ်ဖြစ် လိုက်ပို့ခိုင်း တောင် ဖြစ်နိုင်သားပဲ၊ ပြောကြည့်သေးတာပေါ့အေ၊ ချက်ချင်းတော့ မဖြစ်သေးပါဘူး၊ အချိန်ယူပြီး အေးအေးဆေးဆေး စီမံကြသေးတာ ပေါ့"ဟု ဒေါ်လက္ခမိမာယာက ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် ပြောနေလေ သည်။

“ကျွန်မလဲလိုက်ချင်တယ် မေမေ”

တစ်လျှောက်လုံး ငြိမ်၍နားထောင်နေသူ မနောဟရဒေဝီက ဝင်၍ပြောလိုက်ရာ သုံးယောက်စလုံးပင် သူ့ဘက်သို့လှည့်လာပြီး ဝမ်းမြောက်သော အကြည့်ဖြင့် ကြည့်လိုက်၏။ ဒေါ်လက္ခမီမာယာကား သမီးကြီးအား စူးစိုက်၍ ကြည့်နေပြီး အတန်ကြာ “စဉ်းစားကြသေးတာပေါ့ မနောဟရရယ်၊ ငါကလဲ သမီးတို့တစ်တွေကို သိပ်တတ်စေချင်တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်ကိုလဲ ငဲ့စရာရှိသေးတယ်မဟုတ်လား၊ သမီးတို့သွားရင် အလုပ်နိုင်မနိုင်လဲ စီစဉ်ကြည့်ဖို့ လိုလာလိမ့်မယ်” ဟု ခပ်လေးလေးလေသံဖြင့် ပြောလေသည်။

ဒေါ်လက္ခမီမာယာတို့အလုပ်မှာ အိမ်တွင်းလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော်လည်း ကြီးကျယ်၍ ဝင်ငွေကောင်းသော အလုပ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အထည်အဝတ်များကို ချုပ်လုပ်ရာ၌ နာမည်ရသူများဖြစ်သဖြင့် နား၍ မနေရအောင် တွင်ကျယ်သည့်ပြင် ကတ္တမနွါရုံ၊ တြိဘုဝနဝီရဝိကြမ္မသဟာဒေဝ ဘုရင်*၏ နန်းသုံးအဝတ်အစားများကိုပင် တာဝန်ယူ၍ ချုပ်လုပ်ပေးနေရသူများ ဖြစ်၍လည်း အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းရှင်များ ဖြစ်နေကြပေ၏။ အမျိုးသမီးအလုပ်သမားများကို ငှား၍ ကြီးမှူးလုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်သဖြင့် မနောဟရဒေဝီနှင့် သုဘာလက္ခမီတို့အဖို့မူ တပင်တပန်း လုပ်ကြရသည်တော့မဟုတ်ပေ။ ပညာသင်သွားမည်ဆိုကလည်း သွားနိုင်စရာရှိပေသည်။

ထို့ပြင် ဒေါ်လက္ခမီမာယာမှာ ဂဏောသ၏မိခင် ဒေါ်ဟောရာထကူကဲ့သို့ပင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကို ခံယူရာ၌ ရှေ့တန်းမှပါဝင်ထားသော အမျိုးသမီးကြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကိစ္စတွင် ဒေါ်ဟောရာထကူနှင့် ဖက်တွဲ၍ ခေါင်းဆောင်ပြုလုပ်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်၏။ အသျှင်သီရိ ဗုဒ္ဓဃောသကနှင့် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး အသျှင်ဓမ္မာဓုတို့ ဖဏ္ဍာကြီးထမ်းမြဲအစာဗုဒ္ဓဘာသာလုပ်ငန်းစဉ်

တရားများကို နှစ်ခြိုက်စွဲလမ်း၍နေကာ ဗုဒ္ဓစာပေအချို့တစ်ဝက်ကိုပင် သမီးများနှင့်အတူ သင်ယူ၍ ရွတ်ဆိုနေသူလည်း ဖြစ်လေသည်။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း သူ့သမီးနှစ်ယောက် ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားရာ၌ ယခုကဲ့သို့ တောင်မကျ မြောက်မကျဖြစ်နေရသည်ကို မလိုလား၊ ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် သင်ကြားစေချင်နေလေသည်။

“ကဲ...တိုင်ပင်ကြဦး၊ လုပ်စရာရှိသေးတယ်” ဟု ဆိုကာ ဒေါ်လကျမီမာယာ ထသွားပြီးနောက် မိန်းကလေးသုံးဦးအဖို့ကား မြန်မာပြည်သွား၍ သီလရှင်ဝတ်ကာ မည်သို့ စာပေသင်ကြားနေမည်၊ တတ်မြောက်ပြီး နိပေါလ်ပြည် ပြန်လာကာ မည်သို့ တစ်ဆင့်သင်ကြားပေးရမည် စသဖြင့် ငယ်ရွယ်သူများပီပီ အနာဂတ်ကို မျှော်တွေးရာ၌ အေးချမ်းသာယာသည့် ကိုယ်လိုရာဘက်သို့သာ ဆွဲယူစဉ်းစား၍ ပျော်ရွှင် မဆုံး တပြုံးပြုံး ဖြစ်နေကြပေတော့၏။

*

အခန်း ၃

ဖေဖေနှင့် မေမေ

ဂဏောသ အိမ်သို့ပြန်ရောက်လာသောအချိန်မှာ နေလုံးပင် ပျောက်၍နေပေပြီ။ နေ့လယ်ကတည်းက ထွက်သွားပြီး သုဘလကျမိတိုညီအစ်မနှင့် သဘောချင်းညီ၍ မြန်မာပြည်ကို စိတ်ကူးယဉ်နေကြကာ ထမင်းမှန်း ဟင်းမှန်းမသိ စကားလက်ဆုံကျနေသဖြင့် သူ့အိမ်သို့ ပြန်ရောက်လာချိန်တွင်မူ သူ့ဖခင်ကြီးနှင့် အလုပ်မှနောက်ကျ၍ ပြန်လာတတ်သော အစ်ကိုကြီးတို့ပင် အလုပ်တိုက်မှ ပြန်ရောက်နေနှင့်ပေပြီ။

ဂဏောသသည် သားသမီးငါးယောက်တွင် တတိယမြောက်ဖြစ်၍ တစ်ဦးတည်းသော သမီးချစ်၊ မိဘနှစ်ဦး၏အသည်းကျော်ဖြစ်သဖြင့် သူလိုလျှင် မိဘနှစ်ပါးနှင့် အစ်ကိုများ မောင်များကပါ အဆင်သင့်ဖြစ်ရသည်ချည်းသာဖြစ်ရာ၊ ဤမြန်မာပြည်သို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရေး၌လည်း မိခင်ကြီးခွင့်ပြုသည့်နည်းတူ ဖခင်ကြီးကလည်း ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ခွင့်မပြုနိုင်စရာ အကြောင်းမရှိဟုယူဆထားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အိမ်ပေါ်သို့ရောက်လျှင်ပင် ဖခင်ရှိရာသို့ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြရန် တန်းတန်းမတ်မတ် သွားလေတော့သည်။

“ဂဏောသ... လာဦး ထိုင်စမ်း”

ဂဏောသကိုမြင်လျှင်ပင် ဖခင် သီရိမန်ဟရသမာန (ဦးဟရသမာန)သည် အသံမာမာဖြင့် ခေါ်လိုက်လေရာ ဂဏောသသည် ရုတ်တရက် နားမလည်နိုင်လောက်အောင်ပင် ဖြစ်သွားမိလေသည်။ ဂဏောသ၏ဖခင် ဦးဟရသမာနသည် သားသမီးများကို အလွန်ချစ်ခင်သူဖြစ်သည်။ တစ်ဦးတည်းသောသမီးချစ် ဂဏောသကို ပိုမိုချစ်ခင်သည့်

အလျောက် တစ်ရံတစ်ခါမျှ မပြုံးမရွှင် မကြည်မလင်ဖြင့် မပြောဆိုစဖူးပေ။ အသံမာမာဖြင့် မခေါ်ခဲ့ဖူးပေ။ နာမည်ကိုပင် မခေါ်ရက်ဘဲ “သမီး...သမီး”ဖြင့်သာ ချိုသာနှုတ်ခွန်းမြွက်ခဲ့သူဖြစ်ရာ ယခု “ဂဏောသ” ဟု နာမည်ကိုခေါ်၍ အသံ မာရင့်ရင့်ဖြင့် ရင်နှင့်ဖွယ်ရာအသွင်ကို ပြနေသည်မှာ ထူးဆန်းနေပေသည်။

ဂဏောသသည် ဖခင်၏အမူအရာကို အကဲခတ်ရင်းကပင် ဖခင်ရှေ့တွင် ခပ်ယိုယိုထိုင်လိုက်သည်။ ဖခင်ကား ချက်ချင်း စကားမပြောသေး။ သမီး၏တစ်ကိုယ်လုံးကို စေ့စေ့စိုက်၍ကြည့်နေသေးသည်။ ခဏကြာမှ အသံတည်တည်ဖြင့်ပင် “နင် မြန်မာပြည်သွားချင်တယ်လို့ ပြောဆို” ဟု မေးလိုက်သည်။

“ဟုတ်တယ် ဖေဖေ၊ သမီး ဘုရားစာ ဆက်သင်ချင်တယ်၊ သမီးတင်မဟုတ်ပါဘူး၊ လက္ခမိတို့ညီအစ်မလဲ လိုက်မှာ၊ ဒီကနေပြီး ကုသိနာရုံသွား၊ အဲဒီကမှ...”

“တော်စမ်း”

ကရားရေလွှတ်သလို သူထင်ရာကို စွတ်ပြောချလိုက်ရာ ဖခင်၏ ငေါက်ငမ်းလိုက်သံကြားမှ လန့်၍ရပ်သွားတော့၏။

“နင့်ကို ဘယ်သူက သွားခွင့်ပေးလို့လဲ၊ မဟုတ်တာဘဲဟာ၊ ခုမှ ၁၃ နှစ်ရှိသေး၊ မိဘဆွေမျိုးကိုခွဲပြီး ဟိုမြန်မာပြည်ဆိုတာကြီး တစ်ယောက်တည်း သွားနေရမယ်လို့ပဲ၊ မသွားရဘူး၊ ဒီမှာပဲ သင်”

ဂဏောသမှာ တစ်ကိုယ်လုံး တုန်ယင်၍လာတော့သည်။ မထင်သောနေရာမှ မမျှော်လင့်သောစကားကို ကြားရသဖြင့် ပို၍ဝမ်းနည်းနေလေ၏။ ဖခင်ကြီးသည် မိမိအား မိခင်ကြီးထက်ပင် အစစအရာရာ အလိုလိုက်သေးရာ ဤကိစ္စတွင် မိခင်ကပင် ခွင့်ပြုသေးလျှင် ဖခင်က ပို၍ပင် လွှတ်စရာရှိသည်ဟု ယူဆထားခဲ့၏။ ယခုမူ ဖခင်က သူ့အား ခါးခါးသီးသီးပင် တားမြစ်ပိတ်ပင်၍နေချေပြီ။ သို့သော် ဂဏောသကား ငြိမ်၍နေသူမဟုတ်ပေ။

“မဟုတ်ဘူး ဖေဖေ၊ ဒီမှာ ဘယ်လိုလုပ် ပါဠိစာသင်မလဲ၊ ဒီမှာနေရင် ကျောင်းတက် အတန်းစာသင်၊ ဒါမှမဟုတ် သက္ကတစာ သင်ချင်သင်၊ ဒါနဲ့ပဲပြီးတာပဲမဟုတ်လား၊ အခု သမီးသင်ချင်တဲ့စာမျိုး ကို ဘယ်သူက သင်ပေးနိုင်မလဲ၊ ပြီးတော့ မြန်မာပြည်ဆိုတာကိုလဲ အပြီးအပိုင် သွားနေတာမှမဟုတ်ဘဲ၊ ၃-၄နှစ် သွားသင်ပြီး ပြန်လာရင် သမီးစိတ်ကူးထားတာက...”

“နေစမ်းပါဦးဟာ၊ စိတ်ကူးတွေ- စိတ်သန်းတွေ၊ တို့ကလဲ သမီးကို ဘယ်တော့မှမသွားရဘူးလို့ ဆိုသေးတာမဟုတ်ပါဘူးဟဲ့၊ အခု ငယ်သေးလို့ စိတ်မချလို့ ပြောနေတာ၊ သမီးကြီးရင်သွား...၊ အခုတော့ ငယ်သေးတယ်...ဒါပဲ”

ဦးဟရသမာနသည် သမီးအကြောင်းသိသည်။ တင်းတင်းပြော ချစ်ချစ်မဟုတ်ဟု ရိပ်မိသည်နှင့် လေသံကို လျှော့လိုက်ကာ ချောချော မော့မော့ဖြင့် ပြော၍လာလေသည်။

“ဟင် ဖေဖေ... ဒါတော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ပညာဆိုတာ ငယ် တုန်းမှာမှ သင်လို့ကောင်းတာ၊ ကြီးမှဆိုတာကတော့ ဖေဖေတို့က ထမင်းရေပူလာ လျှာလွှဲပြောတာ၊ ဟင့်အင်း- ဟင့်အင် သွားမှာပဲ၊ သမီး... လကျမီတို့နဲ့တောင် တိုင်ပင်ထားပြီ”

ပြောရင်းပင် ဂဏောသမျက်လုံးအိမ်များတွင် မျက်ရည်များရွဲ၍ လာလေသည်။ မိမိက အတည်ပေါက်ဖြင့် သွား၍အဖော်ညှိခဲ့သည်။ ဟိုက လိုက်မည်ပြောပြီးမှ မိမိက ပျက်ရချေတော့မည်။ ကောင်းပါဦး မည်လော။ ထိုအချက်သည် စိတ်ဓာတ်ပြင်းပြသူ ဂဏောသအတွက် ဝမ်းနည်း၍မဆုံး ဖြစ်ရသောအချက်ပင်ဖြစ်၏။

ဖခင်သည် သမီးမျက်နှာကို ဈေးကြည့်၍ စကားကိုမဆက်ဘဲ နေသည်။ အမှန်အားဖြင့် သမီးက မျက်ရည်ရွဲရုံသာ။ သူက ယောက်ျား ရင်မကြီးဖြစ်လျက်နှင့် ငိုချင်၍နေပေသည်။ သမီးချစ်...အချစ်ဆုံးသမီး။

ဤသမီးကို သူ့ခွဲ၍မနေနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် သွားရန်လည်း ခွင့်ပေး စကားမပြောနိုင်။ သမီး မျက်ရည်ကျလာပြီဖြစ်သဖြင့် သမီးမကြိုက် သော ဖျက်စကားကိုလည်းမပြောရက်၊ သို့သော် သမီးမသွားဖြစ်အောင် ချော့မော့နိုင်မှသာ ဖြစ်တော့မည်ကို သိသဖြင့် လေကို အလျှော့ဆုံးထား ၍ ပြောရပြန်သည်။

“စဉ်းစဉ်းစားစား လုပ်ဖို့ပြောတာပါ သမီးရာ၊ မသင်ရဘူးလဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ ပြီးတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာလဲ အဆန်းမဟုတ်လှပါ ဘူး၊ တို့ဘိုးဘွားကပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေမဟုတ်လား၊ မဟာယာန၊ ဟိန ယာနလို့ နာမည်သာကွဲတာပဲ၊ စာချင်းလဲ သက္ကတနဲ့ ပါဠိနာမည်သာ ကွဲတာပါ၊ သိပ်မထူးလှပါဘူး သမီးရာ၊ ဒါပေမဲ့ သမီးသင်ချင်တယ်ဆို ရင် နီပေါဘုန်းကြီးတွေလဲ ရှိပါတယ်၊ ဖေဖေ စရိတ်အကုန်ခံပြီး ပင့်ပေးမယ်၊ သမီး ဆရာ သီရိဗုဒ္ဓဃောသပင့်ရင်လဲ ရမှာပါ၊ ဒါမှ မဟုတ် မြန်မာဘုန်းကြီးပဲ ပင့်ပေးပါဆိုလဲ ပင့်ပေးပါ့မယ်၊ ခေတ်ကလဲ စစ်ပြီးစသာသားလေးရှိသေးတော့ သိပ်သွားလို့လာလို့ ကောင်းသေးတာ မဟုတ်ဘူးသမီးရဲ့၊ ပြီးတော့ သမီးအမေ စောစောကပြောတယ်၊ သမီးဟာ မြန်မာပြည်ရောက်ရင်လဲ ဆံပင်ဖြတ်ပြီး သီလရှင်လုပ်မှာဆို ဟုတ်လား”

ဂဏေသက ခေါင်းညိတ်၍အဖြေပေးသည်။

“ဒါလဲ ဖေဖေ သဘောမတူဘူး၊ ဆံပင်ဖြတ်လို့ ဆံပင်ဆုံးရှုံး တာကမှ ပြန်ထားရင် ရပါသေးတယ်၊ သီလရှင်ဝတ်လိုက်ရရင် ဖေဖေ တို့ သမီးအဖြစ်က လက်လွတ်သွားပြီ၊ ဒီတော့ သမီးစဉ်းစားကြည့်ပါ၊ ကိုယ်ချစ်တဲ့သမီးကို ခွင့်ပြုနိုင်ပါ့မလားဆိုတာ”

ဖခင်၏စကားကို ပြန်လည်ချေပရန်ပင် ခက်၍နေပေ၏။ မိဘ မေတ္တာဖြင့် ခွဲ၍မသွားရန် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ တားမြစ်နေသော ဖခင်အား ခွဲသွားနိုင်ရန် ပြန်လှန်အကြောင်းပြ၍ ပြောနေလျှင် ပြန်၍ မေတ္တာမထားရာ ရောက်နေပေတော့မည်။

ထိုအခိုက်တွင် ဖခင်ဘက်မှ စစ်ကူရောက်၍ လာပြန်သည်။ သူကား ဂဏောသ၏ အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျိဖြစ်လေသည်။ ဓနကာဂျိကို ဂဏောသသည် ဖခင်ထက်ပို၍ကြောက်သည်။ ဖခင်က အလိုလိုက်သည်။ အစ်ကိုကြီးက အလိုမလိုက်ပေ။ သူ့အောက်အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျိကိုမူ ဂဏောသမကြောက်ပေ။ အများအားဖြင့်လည်း မာဏကာဂျိသည် ဂဏောသနှင့် စိတ်သဘောချင်း တူညီကြသည်။ အစ်ကိုလေး သာဆိုလျှင် သူ့ဘက်က အကူအညီရမည်သာဖြစ်၏။ သို့သော် မိခင်နှင့် အစ်ကိုလေး အရိပ်အယောင်ကို ရောက်ကတည်းက မတွေ့ရသေးချေ။

“ငါသိပြီးပါပြီဟာ...နင် မြန်မာပြည်သွားမယ်ဆိုတာ အလကား စိတ်ကူးတွေပါ။ ဒီလိုသွားချင်ရာ လျှောက်သွားနေရအောင် နင် အရူးလား။”

ဝင်ဝင်ချင်း ဆောက်နှင့်ထွင်းဆိုသလို အစ်ကိုကြီးသည် ဝင်လာပြီး ဂဏောသရှေ့ရောက်လျှင်ပင် ကန့်လန့်ပြောချလိုက်ရာ ဂဏောသ၏စိတ်တွင် နှင့်ခနဲ ထိခိုက်၍သွားလေသည်။ ဖခင်စကားကို ငြိမ်၍ နားထောင်နေသော်လည်း အစ်ကိုကြီးအား ပြန်၍ချေပရန် ဂဏောသက ဟန်ပြင်လိုက်စဉ် မောင်နှမနှစ်ယောက်၏အကဲကို သိသော ဖခင်က ရုတ်တရက်နေရာမှထကာ “ကဲ...တော်ကြကွာ၊ သမီး သွား...သွားနှင့်အမေဆီကို ဓနကာဂျိ ဟိုစာရင်းရှင်းပြီးပလားဟေ့” ဟု စကားကို လမ်းလွဲ၍ ပစ်လိုက်လေ၏။ ဂဏောသမှာ မည်သို့မျှ ပြန်မပြောသာတော့ဘဲ တတွေတွေကျဆင်းလာသော မျက်ရည်များကို သုတ်ကာ နေရာမှထ၍ အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားတော့ရာ သားအဖနှစ်ယောက်သာ ဧည့်ခန်းထဲတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုနေ့ညတွင် ဂဏောသသည် ထမင်းစားရန် အခန်းထဲမှပင် ထွက်မလာတော့ချေ။ မိခင်က လာခေါ်သော်လည်း အိပ်ရာပေါ်တွင်

ငို၍သာနေလေသည်။ တစ်ခါ မောင်အငယ်လေးက လာခေါ်၏။
 ငေါက်၍ လွှတ်လိုက်သဖြင့် နောက်ထပ်လာမခေါ်တော့။ အခန်းအပြင်
 ဘက်က “မစားချင် အကုန်သက်သာတယ်” ဟု အစ်ကိုကြီး၏ ငေါ့
 တော့တော့ပြောသံနှင့် အစ်ကိုကြီးအား ဖခင်၏ဟန့်တားသံကို ကြားရ
 သည်။ မိခင်နှင့် အစ်ကိုလေး၏အသံကိုမူ မကြားရချေ။ ဂဏောသ
 သည် ဘာတွေညာတွေ စဉ်းစား၍မနေတော့၊ ညနေမှသည် မိုးချုပ်
 သည်အထိ အိပ်ရာထဲတွင် မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင် သွန်း၍နေတော့၏။
 “သမီး...သမီး”

မှောင်ပေပြီ။ မိုးတဖြောက်ဖြောက်ကျနေသဖြင့် အိမ်ရှေ့လမ်းပေါ်
 တွင် လူသွားလူလာနည်းပါးနေ၍ မိုးသံမှတစ်ပါး လူသံသူသံ မကြား
 ရပေ။ အပြင်ခန်းများတွင် မီးရောင်လင်းနေသော်လည်း အိမ်ခန်းတွင်း၌
 မီးမဖွင့်ဘဲထားသဖြင့် မှောင်၍နေပေ၏။ ဂဏောသ၏မိခင် ဒေါ်ဟောရ
 ထကူသည် အခန်းတွင်းသို့ ဝင်လာရင်း မီးကို ချောက်ခနဲဖွင့်လိုက်ကာ
 အိပ်ရာပေါ်တွင် ကွေး၍ တရွိုက်ရွိုက်ငိုနေသော သမီးမျက်နှာကိုဆွဲ၍
 လှည့်လိုက်ပြီးမှ ခပ်တိုးတိုးခေါ်လိုက်သည်။ ဂဏောသသည် မျက်နှာကို
 ဝှက်ထားရာမှ လှည့်လာပြီး မျက်ရည်သုတ်ရင်း မိခင်ကိုမော့ကြည့်လိုက်
 ရာ ပြုံးရွှင်နေသော မိခင်မျက်နှာကို မြင်ရ၍ တအားတက်မိလေသည်။
 ထို့ကြောင့်ပင် အိပ်ရာမှထကာ မိခင်၏ရင်ခွင်ကို မှီလိုက်လေ၏။

“သမီး သိပ်ငိုမနေနဲ့ကွယ်၊ ညည်းအဖေနဲ့ အစ်ကို စိတ်ဆိုး
 တုန်းမို့ပါ၊ ညနေစောစောကတည်းက မေမေပြောထားတယ်၊ သူတို့က
 တော့ မလွှတ်ဘူးချည်း ပြောနေတာပဲ၊ အစရှိသေးတာပဲကွယ်၊ ဒီလိုပေါ့
 တဖြည်းဖြည်းတော့ သူတို့လဲ ပျော့သွားမှာပါ၊ အကြံအစည်ကြီး
 ကြံစည်ထားရင် စိတ်ရှည်ရတယ် သမီးရဲ့၊ ချက်ချင်းတော့လဲ ဘယ်
 အောင်မြင်နိုင်မလဲ၊ ပူမနေပါနဲ့၊ တစ်နည်းနည်းတော့ ဖြစ်ရမှာပေါ့၊
 ကဲ...ထ... ဒါထက် လိုက်မယ်ဆိုတာ သုဘလကျမိတို့ ညီအစ်မ
 နှစ်ယောက်စလုံးပဲလား...သမီး”

“ဟုတ်တယ်...မေမေ”

မိခင်၏စကားလုံးများသည် တစ်ညနေလုံး အပူမီးတောက်နေသော ဂဏောသ၏ရင်ကို သီတာရေစင်နှင့် ပက်ဖျန်းပေးနေလေသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် မိခင်ကသာ မာန်တတ်မဲတတ် ဆူတတ်ပူတတ်၍ ထိုအခါမျိုးတွင် ဖခင်သည်သာ ဂဏောသ၏အားကိုးရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤကိစ္စတွင်မူကား မိခင်သည် ဂဏောသ၏အလိုကို ဘာမဆိုဖြည့်တင်းပေးမည့် ကယ်တင်ရှင်ဖြစ်နေပေ၏။ ဤတွင် မိခင်ကြီး၌ ဘာသာရေးစိတ်ဓာတ် မည်မျှထက်သန်၍နေသည်ကို ချိန်ဆနိုင်စရာပင် ဖြစ်ပေတော့၏။

“ဓနကာဂျိက သူ့အဖေနဲ့ တစ်ကျိတ်တည်း စာမညာဏ်တည်းပဲ၊ ညည်းကို ဘယ်မှမလွှတ်ဘူးချည်း ပြောနေတယ်၊ မာဏကာဂျိကတော့ သွားချင်သွားပါစေလို့ ပြောသေးတယ်၊ တကယ်လို့ သမီးတို့ သွားဖြစ်ရင်တောင် သူ့ကိုပဲ အဖော်ထည့်ပြီး ကုသိနာရုံအရောက် အပို့ခိုင်းရမှာပဲ”

“တကယ်နော် မေမေ... သမီးတို့ကို အဟုတ်လွှတ်မယ်နော်”

အားတက်စရာကောင်းလှသောမိခင်စကားကြောင့် ဂဏောသ၏ မျက်နှာမှာရွှင်၍လာပေသည်။ မိခင်သည် သမီး၏မျက်နှာကို လက်ဖြင့် ပွတ်သပ်ရင်းက သမီး၏နှာတံပေါ်ရှိ မှဲ့ရှင်ကလေးကို စမ်းနေပြီး “တစ်နည်းနည်းတော့ ဖြစ်ရမှာပေါ့သမီးရာ၊ ဒါပေမဲ့ အရှိန်မပျက်နေဦး သိလား၊ ချက်ချင်းဘာမှမလုပ်နဲ့၊ သမီးကလဲ သူတို့ကို ဇွတ်တရွတ် မပြောနဲ့၊ အေးအေးနဲ့ဖြစ်အောင် အမေ ကြံဖန်ပေးပါ့မယ်၊ ကဲ...ထမင်း မစားချင်ရင်လဲ အိပ်တော့”ဟု ယုယုစွာ အိပ်ရာပေါ်တွင် ပြန်လှဲပေးခဲ့၍ မီးကို ပိတ်ထားခဲ့ကာ အသာအယာ ထွက်သွားလေတော့၏။

စိတ်ပျက်အားငယ်မှုနှင့် မျက်ရည်အလျဉ်တို့သည် မိခင်၏ နှစ်သိမ့်စကားအောက်တွင် နေရောင်ခြည်အောက်မှ ဆီးနှင်းပေါက်များ

သဖွယ် ပျောက်ပျက်၍သွားလေ၏။ သောက ဗလောင်ဆူနေသဖြင့် ညစာထမင်းပင် မစားခဲ့သော်လည်း အလိုဆန္ဒပြည့်ဝသွားသဖြင့် ပီတိ သုခကြောင့် ဝမ်းတွင်းဟာ၍မနေတော့။

ထိုနေ့ညကား... ရုတ်တရက် အိပ်၍မပျော်နိုင်တော့ဘဲ မိမိ မရောက်ဖူးသော မြန်မာပြည်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ သီလရှင်ဘဝဖြင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ် သင်ကြားရတော့မည့် ပါဠိဗုဒ္ဓစာပေများကိုလည်း ကောင်း အတွေးဖြင့် မှန်းဆ၍ တလွန့်လွန့်တလူးလူးဖြင့် စိတ်ကူးယဉ် နေပေတော့ရာ မိုးလင်းခါနီးမှပင် အိပ်ပျော်၍သွားတော့သည်။

*

အခန်း ၄

ဤမောင်နှမ

“မဖြစ်ဘူး မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မသွားရဘူး”

အစ်ကိုကြီးသည် ဇွတ်ခေါင်းခါ၍သာ တားမြစ်နေလေ၏။

“သွားမှာပဲအစ်ကို၊ ခုမှတော့ တားမနေနဲ့တော့၊ တားနေလို့လဲ အပိုပဲ၊ အစ်ကို့ကိုရော ဖေဖေ့ကိုရော ဟိုတစ်ခါတည်းက ဂဏောသ ရှင်းပြခဲ့ပြီမဟုတ်လား၊ ပြီးတော့ ပညာသင်သွားတာ သေရွာသွားတာလဲ မဟုတ်ဘူး၊ တစ်ယောက်တည်းသွားတာဆိုရင်လဲ ပြောပါ၊ ခုတော့ အဖော်တွေနဲ့သွားမှာ၊ ပြီးတော့ အစ်ကိုလေးလဲ ကုသိနာရုံအထိ လိုက်ပို့ ဦးမှာတဲ့၊ ကုသိနာရုံရောက်ရင်တော့ မြန်မာပြည်ရောက်တာနဲ့ အတူတူ ပဲ၊ ဟိုမှာ ဘုန်းဘုန်းတို့ရှိနေပြီ၊ ဘာမှ ခက်ခက်ခဲခဲရှိတာမဟုတ်ပါဘူး”

“တော်စမ်းပါဟာ ဂဏောသရာ၊ တော်စမ်းပါ၊ ငါ မကြားချင် ဘူး၊ ပြီးတော့ အခု ဖေဖေလဲရှိသေးတာမဟုတ်ဘူး”

အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျီနှင့် ဂဏောသတို့မောင်နှမ အချေအတင် ပြောနေသောအချိန်မှာ မြန်မာပြည်သို့ ပညာသင်သွားရန် ပြဿနာ စတင်ပေါ်လာပြီးသည့်နောက် ရက်သတ္တနှစ်ပတ်ခန့်ကြာပြီးသော နေ့ တစ်နေ့၏ည ညဉ့်နက်စပြုနေပြီဖြစ်သောအချိန်ပင် ဖြစ်၏။ အမှန် အားဖြင့် ဂဏောသတို့သည် နက်ဖြန်နံနက်မှာပင် လလိတပူရ(ပါတန်)မှ စတင် ခရီးထွက်ကြရန် ကျိတ်၍ ကြံစည်ထားသည်။ ဤသို့ အပူ တပြင်း ထွက်ခွာရန်ကြံရသည်မှာလည်း ယနေ့နံနက်ကပင် ဂဏောသ ၏ ဖခင်ကြီးဦးဟရသမာနသည် ကတ္တမန္တ(နီပေါပြည်၏မြို့တော်) ရှိ ကုန်တိုက်ကို သွားရာတွင် အဖေအေးရန်၊ ထွက်ခွာသွားရာ နှစ်ရက်ခန့်

ကြာစရာအကြောင်းရှိသောကြောင့်ပင် ဖြစ်၏။ သဘောမတူ၊ အခွင့်မပြုသော ဖခင်အား နောက်ထပ်ခွင့်တောင်းစကား မပြောဝံ့တော့ဘဲ ဂဏေသတို့သားအမိမှာ သုဘလက္ခမီ၊ မနောဟရဒေဝီတို့ညီအစ်မ၊ ၎င်းတို့၏မိခင် ဒေါ်လက္ခမီမာယာတို့နှင့် တိုးတိုးတိတ်တိတ် တိုင်ပင်ထားပြီး နီပေါပြည်မှထွက်ခွာရန် ပြည်ထွက်လက်မှတ်ယူခြင်း စသော လိုအပ်သမျှ ကိစ္စများကို ဤနေ့ထွက်နိုင်ရန်အတွက် ကြိုတင်၍စီမံထားခဲ့လေသည်။

ဒေါ်လက္ခမီမာယာ၊ မနောဟရဒေဝီနှင့် သုဘလက္ခမီတို့ သားအမိသုံးယောက်၊ ဂဏေသနှင့် အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီအားလုံး ငါးယောက် သွားကြရန် ဒေါ်လက္ခမီမာယာနှင့် အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီတို့က ကုသိနာရုံသို့ရောက်လျှင် ဂဏေသတို့ သူငယ်ချင်းသုံးယောက်အား မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး အရှင်ဓမ္မာဝုဓအေးအပ်နှံ၍ ပြန်ခဲ့ရန် အိန္ဒိယပြည်တွင် အနည်းဆုံး တစ်လခန့် ကြာချင်ကြာမည်ဖြစ်ရာ ထိုအတွင်း ဆန်ရှားသော အိန္ဒိယတွင် စားသောက်နေထိုင်ရေးအတွက် တစ်လစာဆန်နှင့် ယူနိုင်သောရိက္ခာများယူရန်နှင့် မြန်မာပြည်ရောက်သည်အထိ အသုံးလိုမည့် စရိတ်စက လိုအပ်သောငွေကြေး အဝတ်အစားများကိုပါယူခဲ့ရန်တို့ကို တိတ်တဆိတ် အပြည့်အစုံ စီစဉ်ထားပြီး ဖြစ်ပေ၏။

ထို့ပြင် လလိတပူရ(ပါတန်)မှ အိန္ဒိယသို့ထွက်ခွာရာတွင် ခရီးတွင်ရန် ကားဖြင့်သွားနိုင်သရွေ့သွားပြီး ကားဖြင့်မသွားနိုင်လျှင် ထိုအခါ ကျမှ သင့်သလိုနည်းဖြင့် သွားကြရန်အတွက် ဒေါ်လက္ခမီမာယာတို့က အသင့်ပင် စီမံထားကြသည်။ သူတို့သားအမိသုံးယောက်မှာ မိဘဆွေမျိုးတို့နှင့် တစ်သဘောတည်းဖြစ်ကာ အစစအဆင်သင့် ဖြစ်နေသော်လည်း ဤခရီး၏ ပင်မပဓာနဖြစ်နေသော ဂဏေသအဖို့မှာမူ ယခုထိ မသေချာသေးပေ။ သူ့အဖေအား နေရာပေးအပ်ရန်အတွက် (နံနက်စောစော

ပိုင်း)ပင် ထွက်ခွာရန် ချိန်းထားပြီးဖြစ်ပေပြီ။ သို့သော် ဖခင်ကြီးက ခရီး ထွက်နေ၍ မသိသော်လည်း အိမ်တွင်ကျန်ရစ်သူ အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျီသည် သွားမည်ဟု သိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အပြင်းအထန် တားမြစ်နေလေတော့၏။ ထွက်ခွာရန် အားလုံးအသင့်ဖြစ်နေမှပင် ဆင်ပြောင်ကြီး အမြီးကျမှ တစ်ရပေတော့မည်။

“ဒီမှာ ဂဏောသ... နင်က အငယ်ပါဟာ၊ တကယ်ဆိုရင်... ငါသွားမယ်ဆိုရင်တောင် နင်က ဖျက်ရမယ့်လူပါ။ ပြီးတော့ နင်... မိန်းကလေး၊ တို့မောင်နှမငါးယောက်ထဲမှာ နင်တစ်ယောက်တည်း မိန်းကလေးရှိလို့ တစ်အိမ်လုံးက နင့်ကိုပဲ ပိုင်းပြီး ချစ်လဲချစ်၊ အလိုလဲ လိုက်နေရတယ်။ အဖေဆိုရင် နင့်ကို တို့ထက်အလေးပေးပြီးချစ်တာပဲ။ ဒါကိုတောင်မှ နင်မထောက်ညှာတော့ဘူးလား၊ ကြည့်စမ်း... အဖေ ဟာ ငါ့သမီး ငါတို့ကို ပစ်မသွားပါဘူးဆိုပြီး ချစ်တဲ့ဇောနဲ့ ယုံယုံ ကြည်ကြည်ကြီးကိုထားပြီး ကတ္တမနွဲ့က ဆိုင်ကို ညအိပ်ညနေ ထွက် သွားတယ်။ ဒီတုန်းမှာ နင်က ဒီလိုလုပ်သွားရင် ပြန်လာတော့ အဖေ ကြီး ရင်မကွဲပေဘူးလား၊ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ ဂဏောသရာ၊ ဒါလောက် တော့ နင်စဉ်းစားနိုင်ပါတယ်ဟာ”

အစ်ကိုကြီးပြောသည်မှာလည်း ဟုတ်ပါသည်။ အဖေသည် ဟိုတစ်နေ့ကပင် အလျှော့ပေးပြီး စကားကို ဖြတ်သွားသော်လည်း စိတ်မချသဖြင့် အရိပ်တကြည့်ကြည့်လုပ်နေသည်။ ဤအတွင်း မိမိက နောက်ထပ်တစ်ဖန် ထပ်မပြောတော့သဖြင့် မသွားဖြစ်တော့ဘူးဟုယူဆ ကာ စိတ်ချလက်ချ ခရီးထွက်သွားခဲ့ပေသည်။ မသွားလျှင်လည်း မဖြစ်ပေ။ လလိတပူရ(ပါတန်)ကဆိုင်ကို သားအဖတစ်တွေ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ဦးစီးပြီး ရောင်းချနိုင်ခဲ့သော်လည်း မြို့တော် ကတ္တမနွဲ့က ဆိုင်ကိုမူ အခြားသူအား လွှဲအပ်ထားရပေသည်။ အနည်းဆုံး တစ်လ တစ်ခေါက် ဤသို့သွားရတော့၍ စစ်ဆေးအိမ်ရှစ်ရစမြဲပင် ဖြစ်လေ၏။

ထိုကုန်တိုက်ဆိုင်များမှာ ပန်းကန်ခွက်ယောက်နှင့် ကြေးကုန်များ ရောင်းချသော ဆိုင်များဖြစ်ရာ လလိတပူရက(ပါတန်)ဆိုင်ရော ကတ္တမန္တုကဆိုင်ပါ အရောင်းအဝယ် ကောင်းလှပေသည်။ မြို့တော်ကတ္တမန္တုကား ပိုမိုစည်ကားသဖြင့် ဝင်ငွေလည်းကောင်း၏။ ဆိုင်ကလည်း ပိုမိုတိုးချဲ့ထားပေသည်။ ထို့ကြောင့် အဖေသည် မကြာမကြာ မသွားလျှင် မဖြစ်ပါချေ။

အကယ်၍သာ နောက်နေ့ ကတ္တမန္တုမှ ပြန်အရောက်တွင် သမီးထွက်ခွာသွားကြောင်းသိလျှင် အဖေသည် မည်သို့ရှိချိမ့်မည်နည်း။ အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျီပြောသလို ရင်မကွဲသည့်တိုင်အောင် အရူးတစ်ပိုင်းဖြစ်နေမည်ကား မည်သို့မျှ မလွဲပါချေ။ တစ်ဦးတည်းသော သမီးချစ်ဖြစ်၍ အထူးအလေးပေး အလိုလိုက်ခဲ့သည့်အားလျော်စွာ အချစ်ကြီး အမျက်ကြီးဆိုသလို သားသမီးအဖြစ်မှ စွန့်လွှတ်ချင်လည်း စွန့်လွှတ်ပေလိမ့်မည်လား မသိရသေး။ ထောက်ထားမည်ဆိုက ထောက်ထားစရာတွေချည်းပင်ဖြစ်ပါ၏။ မေမေ့ကိုလည်း ထောက်ထားသင့်သည်ပင် ဖြစ်သည်။ မေမေသည် သူ့ကိုယ်တိုင်က ယုံကြည်မှုဖြင့် ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားရေးကိုသာ အရေးထား၍ သွားခွင့်ပြုထားကာ အစစအရာရာ တိတ်တဆိတ် နောက်ကွယ်မှစီစဉ်ပေးနေရသော်လည်း တစ်ဦးတည်းသောသမီး၊ အိမ်မှုကိစ္စတွင် အဖော်ရလှပြီဖြစ်သောသမီး၊ ဤသမီးချစ်နှင့်ခွဲခွာ၍ ဘယ်လိုကျန်ရစ်ရမည်ကိုပင် တွေး၍ရဟန် မတူသေးပေ။ ထွက်ခွာရက်နီးလေလေ မေမေ့မျက်မှာ မကောင်းလေလေကား အထင်အရှားပင်။

သို့သော် ဤသို့သာနေက မိမိ ပြင်းပြင်းပြပြ တောင့်တနေသော ဗုဒ္ဓစာပေနှင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်စစ်စစ်ဖြစ်ရေးမှာ ကြာလေဝေးလေ ဝေးစရာသာရှိတော့၏။ ဤပညာနှင့် ဤဘာသာကို ဤညာတာစရာတွေကြောင့် မသုခအခါ အမျက်ခံလိုက်ရလျှင် နောင်

ဤကဲ့သို့သော အခွင့်ကောင်းသည် မည်သည့်အခါမှ ပေါ်ပေါက်လာ တော့မည်မဟုတ်ချေ။ သင်ကြားအားထုတ်ရန်နှင့်သောအသက်အရွယ်၊ ဆရာကောင်း အဖော်ကောင်းနှင့် အခွင့်ကောင်းကြီးသည် အမြဲတည်တံ့ နေသည်မဟုတ်။ မည်သည့်ဘက်ကကြည့်ကြည့် အပျက်ခံ၍မသင့်ဟု ဂဏေသ က တွေးဆထားပြီးပင်ဖြစ်၏။

“ဦးလေး...ဦးလေး...လာပါဦးဗျ၊ ဒီမှာကြည့်ပြောစမ်းပါဦး”

စိတ်ညစ်စရာ ကောင်းလှပေသည်။ ယနေ့ညသွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချထားပြီးပါမှပင် အနှောင့်အယှက်တွေကလည်း များပဲ များလွန်းလှသည်။ (အမေမောင်) ဦးလေးသည် အိမ်ပေါ်သို့ မမျှော်လင့်ဘဲ တက်လာရာ အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျီတွင် စစ်ကူရသွားသကဲ့သို့ အားတက်သရောပင် ဆီးကြို၍ တိုင်တမ်းလိုက်တော့၏။

“ကြံကြံဖန်ဖန် ငါ့တူမရာ၊ နင့်အသက်အရွယ်နဲ့ မြန်မာပြည် သွားစာသင်ရမယ်လို့ပဲ၊ မဟုတ်တာတွေ တောင်တောင်အိအိ လျှောက် စိတ်ကူးမနေစမ်းပါနဲ့။”

ဦးလေးက အကြောင်းသိလျှင်သိချင်း ဖျက်ပြန်လေပြီ။

“စိတ်ကူးရုံတင်မဟုတ်ဘူး ဦးလေးရ၊ ခင်ဗျားတူမက နက်ဖြန် မနက်ဆိုလား ခုညဆိုလားတောင် သွားတော့မှာတဲ့၊ ဒါကြောင့် ပြောနေ တာပေါ့ဗျ၊ အဖေကလဲ မရှိတုန်းမှပဲ”

“ဟေ”

ဦးလေးမှာ အတော်အံ့ဩသွားပုံရသည်။

“ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဟယ်၊ နင်တကယ်သွားမှာလား၊ မြန်မာပြည်ကို နင်ဘယ်လိုထင်နေသလဲ၊ တို့ဆီလို အေးအေးဆေးဆေးတိုင်းပြည်များ ထင်နေသလားဟ၊ လွတ်လပ်ရေးရပြီးကတည်းက ပြည်တွင်းစစ်ပွဲတွေ ဖြစ်ပြီး အချင်းချင်း သတ်ဖြတ်တိုက်ခိုက် သောင်းကျန်းနေတာတွေ နင် သတင်းစာတွေထဲမှာ မတွေ့ဘူးလားဟ၊ အခုတောင် ကွန်မြူနစ်

တွေက မြို့တွေ တစ်မြို့ပြီးတစ်မြို့ သိမ်းနေတာ မြို့တော်ရန်ကုန်တောင် ဘယ်လိုနေမလဲ မသိရသေးဘူးတဲ့၊ ခုတက်နေတဲ့အစိုးရ ပြုတ်ကျပြီး ကွန်မြူနစ်များ အစိုးရဖြစ်နေရင် နင့်ဗုဒ္ဓဘာသာစာကြီး သင်ရပါလိမ့် မယ်ဟာ၊ ကွန်မြူနစ်ဆိုတာ ဘာမှတ်လို့လဲ၊ ဒါထားပါတော့ ဒီလောက် ဆူပူနေတဲ့အချိန်မှာ စိတ်မကူးစမ်းပါနဲ့ဟာ”

ဦးလေးသည် ဗဟုသုတများသူတစ်ဦးဖြစ်၍ သူ့ဗဟုသုတနှင့် ယှဉ်စပ်ပြောသွားရာ ဦးလေးစကားကြောင့် ဂဏောသမှာ တွန့်ဆုတ်၍ ပင် သွားမိပေသည်။ ဒါလောက် တိုင်းပြည်တစ်ပြည်လုံး သောင်းကျန်း ဆူပူနေတယ်ဆိုရင် ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလားဟုပင် ဆက်လက်၍ တွေးတော ပူပန်မိပေသည်။ သို့သော် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုဓပြောသည့်စကား တွင် ထိုအကြောင်းမပါဝင်ပေ။ ဘုန်းတော်ကြီးသည် သူတို့တိုင်းပြည် အကြောင်းကို ဦးလေးသိသည်ထက် ပို၍သိမည်သာဖြစ်၏။ ဦးလေး ပြောသလိုအခြေအနေမျိုးသာဆိုလျှင်လည်း မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ပို့ပေး မည်ဟု ပြောမည်မဟုတ်။ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့်သာ ပြောခြင်းဖြစ်ရပေ မည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဖြစ်မဖြစ်သည် နောက်အရေးသာ။ ယခု ဘုန်းတော်ကြီးထံ အရောက်သွားရန်သာ အရေးကြီးသည် မဟုတ်ပါ လော။ မဖြစ်၍ ပြန်လာရခြင်းသည် မိမိအတွက်မဟုတ်ပေ။

“ဘယ်နှယ်လဲဟ ငါ့တူမရ၊ မသွားတော့ဘူး မဟုတ်လား”

သူ့စကားကိုနားထောင်၍ စဉ်းစားသလို ငိုနေသော ဂဏောသ အား ကြည့်ကာ ဦးလေးသည် သူပြော၍ပျက်သွားပြီဟု ထင်သလား မသိ၊ ထပ်၍ မေးလိုက်လေသည်။

“သွားမှာပဲဦးလေး... ဂဏောသတို့က ခုချက်ချင်း မြန်မာပြည် သွားမှာမှမဟုတ်တာ၊ အိန္ဒိယထဲမှာ တစ်လလောက်တောင် ကြာချင် ကြာဦးမှာပဲ၊ ဟိုကျမှ အခြေအနေကြည့်ပြီး ဘုန်းဘုန်းတို့နဲ့သွားမှာ၊ ဦးလေးပြောသလို အခြေအနေကိုးနေတယ်ဆိုရင်လဲ ဘုန်းဘုန်းတို့က

ပိုမှာမဟုတ်ပါဘူး ဦးလေးရဲ့”ဟု ဂဏောသ က သူ့ထင်ချက်ကို ထည့်သွင်း၍ပြောလိုက်ရာ ဦးလေးသည် မဲ့၍သွားလေ၏။

“တယ်... ဒီကောင်မလေး”ဟု ဦးလေးသည် စိတ်မရှည်တော့ သလိုပြောကာ အစ်မဖြစ်သူ ဒေါ်မောရာထကူအား လှမ်း၍ခေါ်လိုက်ပြီး “အစ်မ... အစ်မသမီးကို ဒီအတိုင်းလွှတ်ထားလို့ မဖြစ်ဘူးနော်၊ သတိထား၊ အစ်မကလဲ အလိုလိုက်ပြီး သူပြောတိုင်း ယုံယုံမနေနဲ့၊ ဒီအရွယ်လေးနဲ့ ပေါက်လွှတ်ပဲစား သွားချင်ရာသွားနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ အစ်ကိုကလဲ သဘောတူတာမဟုတ်ဘူး...ကဲ ဒါပဲ၊ ညဉ့်တောင် အတော်နက်ပြီ ပြန်ဦးမယ်”ဟု ပြောကာ ဆင်း၍သွားလေသည်။

ဒေါ်မောရာထကူကား မည်သို့မျှမပြော။ မပြုံးမရယ် ခပ်တည်တည်ဖြင့်ပင် နေလိုက်လေသည်။ ယနေ့ညအဖို့ ဂဏောသ မိခင်နှင့် အစ်ကိုလေးတို့က စကားတစ်လုံးမျှ ဝင်၍မပြောကြပေ။ အမှန်မှာ ဂဏောသတို့ နက်ဖြန်နံနက်စောစော ခရီးထွက်နိုင်ရန်အတွက် အထုပ်အပိုးများကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ လမ်း၌ စားစရာရိက္ခာများကို စီစဉ်ခြင်းတို့ဖြင့် မိခင်နှင့်အစ်ကိုလေးတို့မှာ မအားရအောင်ပင် တစ်ဖက်မှ တိတ်တဆိတ် ကျိတ်၍စီစဉ်နေဆဲပင်ဖြစ်ပေသည်။ ဂဏောသနှင့် အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျီတို့ တိုက်စစ်ဆင်နေချိန်တွင်မူ မိခင်သည် မသိကျိုးကျွံလုပ်ကာ စာတစ်စောင်ကို ရေးသား၍နေလေသည်။ စာမှာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုခထံသို့ လျှောက်ထားလွှာဖြစ်ကာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကိုယ်တိုင် သမီးကို လိုက်ပို့၍ မအပ်နံ့ရသဖြင့် ဝမ်းနည်းကြောင်း၊ လူကြုံဖြင့်ပင် ယုံကြည်စိတ်ချစွာ အပ်နံ့လိုက်ကြောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးက သင့်သလိုဆုံးမ၍ လျော်မည့်ဌာန၌ ပညာသင်ရန် အပ်နံ့ပေးပါမည့်အကြောင်း စသဖြင့် မိမိဝတ္တရားကျေစွာ အပ်နံ့လိုက်သောစာပင်ဖြစ်လေသည်။

မိခင်က အတွင်းမှစာရေး၍ အပြီးသတ်သွားသည့်တိုင်အောင် အပြင်ခန်းမှ မောင်နှမနှစ်ဦး၏ အာရုံစိုက်ခြင်းမရှိဘဲ အပြီးဆုံးသေးချေ။

“ကဲ...ဟာ...ညဉ့်လဲနက်လှပြီ...ငါတော့ အိပ်တော့မယ်၊
နောက်ဆုံးပြောချင်တာက ဦးလေးပြောတဲ့အတိုင်း မြန်မာပြည်ရဲ့အခြေ
အနေ မကောင်းသေးတာလဲ အမှန်ပဲ။ ဒီအထဲ သွားလမ်းလာလမ်း
ကလဲ သာယာတာမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ စဉ်းစားပါဦးဟာ၊ နောက်
အခြေအနေ ဒီထက်ကောင်းလာရင် ငါကိုယ်တိုင် မြန်မာပြည်လိုက်ပို့ပေး
မယ်ဟာ...ကဲ”

အစ်ကိုကြီး၏လေသံမှာ အထူးတလည် ပျော့ပျောင်း၍လာလေ
သည်။ စိတ်ဓာတ်ပြင်းပြလှသောသူညီမကို ထန်ထန်မာမာပြော၍မဖြစ်၊
ချော့ချော့မော့မော့နှင့် သာယာပျောင်းဖျပြောမှသာ လိုရာသို့ရောက်တော့
မည်ဟု နားလည်လာဟန်ဖြင့် စကားလုံး စကားသံများကို ပြင်ဆင်၍
လာလေသည်။

“အထူးအားဖြင့်တော့...အဖေသဘောတူညီမှု မရသေးတာ
ကိုကလဲ မကောင်းသေးဘူး၊ ကြာကြာမဆိုင်းချင်ရင် နေဟာ၊ အခု
မေလမဟုတ်လား၊မိုးလဲကျနေပြီ၊ အဲဒီတော့ သွားလမ်းလာလမ်းကောင်း
အောင် ဒီဇင်ဘာလောက်မှသွား...အဖေ သဘောတူဖို့ ငါ့တာဝန်ထား၊
ငါပြောပေးမယ်...ဘယ်နှယ်လဲ”

ဂဏေသ ကား ဘာမျှပြန်မပြောနိုင်သေး။ အစစ အရာရာ
ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်နေသည်မှအပ အစ်ကိုကြီး၏စကားမှာ အားလုံးကောင်း
သောစကားပင် ဖြစ်နေပေသည်။ ဆက်လက်၍ မိမိက ခေါင်းခါနေ
လျှင်လည်း အစ်ကိုကြီးသည် တစ်နည်းပြီးတစ်နည်း နားမဝင်ဝင်အောင်
ပြောဆိုတားမြစ်နေဦးမည်မှာသေချာသည်။ ယခုပင် အချိန်မှာသန်းခေါင်
ကျော်နေပြီထင်၏။ ဤမျှဖြင့် အစ်ကိုကြီးအား အချိန်နှင့်သတ်၍ စကား
ကို ဖြတ်မှ သင့်လေတော့မည်ဟု ကြံစည်ကာ “ဒါဖြင့်လဲ...မေမေ့ကို
တိုင်ပင်ကြည့်သေးတာပေါ့လေ” ဟု တိုတိုနှင့်ပင် တုံ့ပြန်ပြောဆိုခဲ့ပြီး
အစ်ကိုကြီးရှေ့မှ ထလာခဲ့စဉ် ညဉ့် ၂ နာရီထိုးသံကို ကြားရလေ၏။

ဓနကာဂျိကား နမငယ်မှာ မိမိစကားကို နာယူ၍ လောလော
 ဆယ်ခရီးထွက်ရန်ကိစ္စ တစ်ခန်းရပ်သွားပြီဟု စိတ်ချသွားကာ အိပ်ခန်း
 ဆီသို့ ထသွားလေတော့၏။ နက်ဖြန်နံနက် ခရီးထွက်ရန် အပြီးအစီး
 စီစဉ်ပြီးဖြစ်နေသည်ကိုကား ဓနကာဂျိ သိဟန်မတူပေ။

*

အခန်း ၅

အိမ်ပြေးမကလေးများ

မိုးသည် တစ်ပေါက်ပေါက်ရွာနေရာမှ တစ်ခါတစ်ရံ သည်းထန်၍ပင် လာချေသေးသည်။ မိုးဦးမိုးဖြစ်သဖြင့် လေကလည်း တခုတခုတိုက်ခတ်၍ နေသေးရာ အိပ်ရာတွင်ကွေး၍ နေချင်စရာသာ ကောင်းနေတော့သည်။

ဧွေလိုက်သည်းလိုက်နှင့် တစ်ညလုံး ရွာသွန်းနေသောမိုးသည် နံနက် ၃ နာရီခန့်ရှိသည်အထိ မစဲသေးချေ။ သာမန် အပူအပင်ကင်းမဲ့သူတို့အဖို့ ဤအချိန်မှာ အိပ်၍ကောင်းတုန်းအချိန် ဖြစ်သော်လည်း ည ၂ နာရီကျော်မှ အိပ်ရာဝင်ခဲ့သော ဂဏေသအဖို့တွင်မူ စိတ်တစောစော ဖြစ်နေသဖြင့် တစ်ညလုံး အိပ်မပျော်နိုင်ဘဲ ယခုကဲ့သို့ အလင်းဘက်သို့ နီးလာလေလေ ပို၍စိတ်စောနေလေလေ ဖြစ်ရတော့၏။

ယနေ့ မိုးမလင်းမီပင် လလိတပူရ(ပါတန်)မှ ထွက်ခွာရန် တိုင်ပင်ထားပြီးဖြစ် ရာ နံနက်စောစောကြီး ကားလာမည်ဆို၍ ယခု နံနက် ၃ နာရီကျော်လာချိန်တွင် အိပ်ရာထဲတွင်ပင် နေ၍မရတော့ချေ။ မိုးသံ တဝုန်းဝုန်းကြားမှ ကြားရမည့် မော်တော်ကားသံကိုသာ နားစွင့်ရင်း ထိုင်လိုက် ထလိုက် ဖြစ်နေမိတော့၏။

တစ်အိမ်လုံးပင် အိပ်မောကျ၍နေပေသည်။ ခပ်စောစောက အစ်ကိုကြီးအခန်းမှ ချောင်းဆိုးသံကြားသဖြင့် ဂဏေသ ထိတ်၍ပင် သွားမိ၏။ “ဘုရား...ဘုရား...သွားခါနီးမှ အစ်ကိုကြီးနိုးနေရင်တော့ ဒုက္ခပဲ” ဟု တွေးလိုက်မိသည်။ ယခုသော် တော်ပါသေး၏။ ပြန်၍ အိပ်ပျော်သွားဟန် တူပါသည်။ ဘာသံမျှ မကြားရတော့ပေ။

ဂဏေသသည် အိပ်ရာမှ အသာအယာထ၏။ မီးကို မဖွင့်ဝံ့ပေ။ မှောင်ထဲတွင် စမ်း၍သွားကာ မျက်နှာသစ်ပြီးနောက် ညက

အစ်ကိုကြီးအိပ်လောက်မှ အသာအယာစုထားသော ယူသွားမည့်ပစ္စည်းများကို စစ်ကြည့်သည်။ အိပ်ရာလိပ် အဝတ်အစားသေတ္တာနှင့် အတိုအထွာလည်သော လက်ဆွဲအိတ်တစ်ခု၊ မိမိအတွက်ကမူ ဤမျှသာဖြစ်၍ ပြည့်စုံပြီဟု စိတ်ချရ၏။ အစ်ကိုလေး မာဏကာကျိမှာ အိန္ဒိယအထိသာ လိုက်ပို့မည့်သူဖြစ်၍ သူ့အတွက် ယူစရာပစ္စည်း များများစားစားမပါချေ။ ဆန်အိတ်တစ်အိတ်ယူခဲ့မည်ဟု ညက ပြောသံကြားရသည်။ သို့သော် ညက တစ်ညလုံး အစ်ကိုကြီးနှင့် စကားစစ်ထိုးနေရသဖြင့် ဘယ်မှာထား၍ ဘယ်လိုလုပ်ထားသည်ကို မသိပေ။ လမ်း၌ စားစရာများ လုပ်ထားသည်ကိုလည်း သွားခါနီးမှ မေ့မှုကို ကန်တော့ရင်း မေးပြီးယူရပေမည်။

ဂဏောသသည် အချိန်လည်း မဝေးတော့သဖြင့် မှောင်ထဲတွင်ပင် စမ်းရမ်း၍ အဝတ်အစားများကို လဲနေလေသည်။ အစ်ကိုလေးကို သွားနှိုးထားရ ကောင်းမည်လားဟုလည်း စဉ်းစားမိသည်။ ထိုအခိုက်အိမ်ရှေ့လမ်းပေါ်တွင် ကားရပ်သံကြားရ၏။ မိုးကလည်း ရွာဆဲပင်ဖြစ်၏။ မိုးသံကြောင့် ကားသံမှာ အကျယ်ကြီးထွက်၍မလာသဖြင့် တစ်နည်းအားဖြင့် ကောင်းတောင်းတောင်းပင်။

ဂဏောသသည် အိမ်အပြင်သို့ ထွက်လာကာ လမ်းပေါ်သို့ မျှော်ကြည့်လိုက်၏။ မိုးရေကြားတွင်ရပ်ထားသောကားကို ဝိုးတဝါးမြင်ရသည်။ သို့နှင့် သူသည် ဆောင်းစရာတစ်ခုကို ဆွဲယူ၍ဆောင်းပြီး သေချာအောင် ကားကိုသွားကြည့်ရန် ခပ်သုတ်သုတ် ဆင်းသွားသည်။

“လကျွမိ...လကျွမိ”

ကားနှင့်မနီးမဝေးအရောက်တွင် အသံကိုအုပ်၍ သုဘလကျွမိကို ခေါ်စမ်းကြည့်၏။ မိုးသံကြောင့် သူ့အသံမှာ တိုးလွန်းနေ၍ မကြားရော့သလားမသိ။ ကားဆီမှ အသံထွက်မလာပေ။ ဂဏောသမှာ ရင်တထိတ်ထိတ်နှင့် သုဘလကျွမိတို့ကားမှ ဟုတ်မှဟုတ်ပါ့မလားဟု

သံသယဝင်လာကာ ကြက်သီးပင် ထ၍သွားမိ၏။ သို့သော် သုဘလက္ခမီတို့ကားပင် ဖြစ်ပါ၏။ သူ့ခေါ်သံမှာ အစိုးရိမ်လွန်၍ တိုးနေသဖြင့် ပြန်မထူးခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကားနားအရောက်တွင် ကားပေါ်မှ ဆင်းလာသော သုဘလက္ခမီတို့ညီအစ်မကိုတွေ့ရမှ စိတ်အေးသွားလေသည်။

“လာ...ဂဏေသ၊ ယူစရာတွေဘယ်မလဲ၊ မာဏကာဂျီကော”

“နေဦးနော်...သွားယူလိုက်ဦးမယ်၊ လက္ခမီတို့ကားမှ ဟုတ်ရဲ့လားလို့လာကြည့်တာ၊ ဇောင့်ဦးနော်၊ ခဏလေး” ဟု ပြောပြီး ဂဏေသသည် အိမ်ဆီသို့ ပြန်ပြေးလာခဲ့လေသည်။ ဂဏေသ အိမ်ပေါ်သို့ ရောက်လျှင်ပင် အဆင်သင့် အိပ်ရာမှထွက်လာသော အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီကို တွေ့ရတော့သည်။ သို့နှင့် “အစ်ကိုလေး...ကားလာပြီ၊ ယူစရာရှိတာယူ အစ်ကိုလေး...ဖြည်းဖြည်းနော်၊ အစ်ကိုကြီးနိုးမယ်” ဟု တိုးတိုးပြောခဲ့ကာ မိမိပစ္စည်းများကို ယူလေသည်။

ငါးမိနစ်ပင်မကြာပေ။ ပစ္စည်းများနှင့် ဂဏေသတို့မောင်နှမနှစ်ယောက် ကားပေါ်သို့ ရောက်ပေပြီ။ သို့သော် တစ်အိမ်လုံး နိုးကုန်မည်စိုး၍ ကလေးများနှင့်အတူ အိပ်နေသော မိခင်ကြီးကို မနိုးဝံ့သဖြင့် ခက်၍နေလေသည်။ မိခင်ကြီး ပြင်ဆင်ထားသော စားစရာများကိုလည်း ရှာ၍မတွေ့ပေ။ ထိုအတွက် မိခင်ကြီးကို နှိုးသင့် မနှိုးသင့် အစ်ကိုလေးကို တိုင်ပင်ကြည့်ရာ “နေပေစေတော့ဟာ ညကတည်းက မေမေ့ကို ကန်တော့ပြီးမှပဲ စားစရာလဲ သိပ်မလိုပါဘူး၊ ပိုက်ဆံပါသားပဲ ဝယ်စားပေါ့၊ ငတ်လဲ တစ်နေ့ပါဟာ...လာ...သွားမယ် ကြာရင် နိုးကုန်လိမ့်မယ်” ဟု အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီကော သုဘလက္ခမီတို့သားအမိတွေကပါ ပြောသဖြင့် ထိုအတိုင်းပင် သဘောတူလိုက်ကာ မိခင်ရှိရာအိမ်ဆီသို့ မှောင်ထဲမှ တစ်ချက်ပြန်ကြည့်လိုက်ပြီး ကားပေါ်တွင် နေရာတကျ ထိုင်ရတော့၏။

နံနက် ၄ နာရီ မထိုးမီပင် ကားစတင်၍ထွက်၏။ သို့နှင့် ခရီးစတင်ခဲ့ပေပြီ။

ထိုနေ့ကား ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၁၆ ရက် အင်္ဂါနေ့ နေ့သစ် ဦးပင်ဖြစ်၏။ လကျမိတို့ သားအမိသုံးယောက် ဂဏောသတို့မောင်နှမ နှစ်ယောက်နှင့် ကားသမားနှစ်ယောက်ဖြစ်ရာ သူတို့လူစုသည် မိုးတဖွဲဖွဲ ကြားမှပင် လလိတပူရ(ပါတန်)မှ ထွက်ခဲ့ပေတော့ပြီ။

ရှေ့ခရီးကား မည်သို့ဖြစ်ဦးမည်ကို မသိရသေး။ ယခုလော လောဆယ်မှာမူ အချုပ်အချယ်တွေကြားမှ လွတ်မြောက်လာပြီဖြစ်သဖြင့် ရင်မှာရှင်း၍ ဝမ်းသာအတိ ပြည့်လျှံနေပေသည်။ မိုးကလည်း လိုက်၍ ပို့နေသည့်အလား တဖွားဖွား ကျနေပေသည်။ နောက်က တစ်စုံတစ် ယောက် လိုက်လာလျှင်လည်း ဤမိုးက မျက်ခြည်ဖြတ်၍ပေးပေလိမ့် မည်ဟု ရွာနေသောမိုးကို အားကိုးအားထား ပြုမိသေး၏။

သူတို့ခရီးစဉ်မှာ လလိတပူရ(ပါတန်)မှ ကတ္တမနန္ဒမြို့ဆီသို့ ပထမ ဦးတည်၍ ထွက်ရပေသည်။ လလိတပူရ(ပါတန်)နှင့် ကတ္တ မနန္ဒလမ်းမှာ ကောင်းသဖြင့် မိုးတဖွဲဖွဲကြားမှပင် ကားကို မြန်နိုင်သမျှမြန် အောင် မောင်းထွက်စေခဲ့၏။ ကတ္တမနန္ဒသို့မရောက်မီပင် အိန္ဒိယပြည် အထွက် ကတ္တမနန္ဒ တောင်ကြားဆီသို့ ဦးတည်နေသောလမ်းဆီသို့ ခွဲ၍ ထွက်ရပေမည်။ လမ်းခွဲသို့မရောက်မီ ကတ္တမနန္ဒဘက်မှ အပြင်း မောင်းလာသော ကားတစ်စီးကို တွေ့ရ၏။ ဂဏောသတို့၏ကားမှာ မိုးရေထဲမှာပင် ကပ်၍ရှောင်လိုက်ရသဖြင့် လမ်းဘေးသို့ ချော်၍သွား လေသည်။ သို့သော် ဒရိုင်ဘာ၏ ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့်သာ ကံကောင်း ထောက်မ၍ မတိမ်းမှောက်ဘဲ လမ်းပေါ်သို့ ပြန်ရောက်နိုင်တော့သည်။ ဒရိုင်ဘာမှာ မတိမ်းမရှောင် ဦးတည်၍ အပြင်းမောင်းလာသောကား ကို စိတ်ဆိုးလှသဖြင့် ပါးစပ်မှ မတော်တရော် ရေရွတ်ကာ ကားကို ရပ်လိုက်ပြီး နောက်သို့ ပြန်ကြည့်နေသေးသည်။ သို့သော် ထိုကား ကား လလိတပူရ(ပါတန်)ဆီသို့ အပြင်းမောင်းထွက်သွားပေတော့ပြီ။

ဒေါ်လက္ခမိမာယာက ဒရိုင်ဘာအား ရပ်မနေဘဲ ဆက်မောင်းရန် ပြောမှ ဒရိုင်ဘာက ကားကို ဂီယာထိုးပြီး မောင်းထွက်လာခဲ့၏။ ထိုအခါမှပင် ယခင် လလီတပူရ(ပါတန်)ဘက်သို့ အပြင်းမောင်းသွားသော ကားသည် တစ်နေရာတွင်ထိုးရပ်လိုက်ပြီး မိုးရေထဲမှပင် နောက်သို့ ဘက်ပြန်ဆုတ်လာနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် စိတ်ဆိုးနေသော ဂဏောသတို့ ကားဒရိုင်ဘာက မိမိကားကို ရပ်မလိုလုပ်ပြန်သည်။

“ရပ်မနေပါနဲ့ဗျ၊ မြန်မြန်ခရီးရောက်ဖို့သာ အရေးကြီးပါတယ်”

“တောက်...ဇော်ကားလွန်းလို့ပါ၊ သူကလဲလွန်သေး ခုမှ ဘာလုပ်မလို့ ပြန်ဆုတ်လာသလဲမသိဘူး၊ ချလိုက်ချင်တယ်”

မာဏကာကိုစကားကို ဒရိုင်ဘာက ပြန်ဖြေရှင်း ခရီးသည်တို့၏ အရေးကြီးဟန်ကိုသိ၍ ရပ်မနေတော့ဘဲ မောင်းထွက်ခဲ့တော့မှ ဂဏောသတို့ ရင်အေးရတော့၏။ သို့မဟုတ်က ခရီးဦးတွင် ရန်ပွဲကို တွေ့ရမည်လား မသိချေ။ မကြာမီ လမ်းခွဲသို့ရောက်လာကာ လလီတပူရ(ပါတန်)နှင့် ကတ္တမန္တလမ်းမကြီးမှခွဲ၍ထွက်ပြီးလျှင် တောင်ကြားရှိရာသို့ ဦးလှည့်ခဲ့တော့၏။

ထိုလမ်းမှာ ကားဖြင့်လာရသည်ဆိုသော်လည်း အလွန်ဆိုးလှသဖြင့် စိတ်ညစ်စရာကောင်းလှ၏။ တောင်တက်တောင်းဆင်းလမ်းများ ဖြစ်၍ တချို့နေရာများတွင် ပျက်စီးနေပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရွှံ့များ ဗွက်များကြားတွင် ကားဘီးမြုပ်၍နေတတ်သေးသဖြင့် ခရီးမှာတွင်သင့်သလောက် မတွင်ပေ။ နံနက် ၅ နာရီခွဲလောက်အချိန်တွင် စန္ဒဂီရိခေါ်သော တောင်ခြေသို့ရောက်လေရာ ကားမှာ ထိုတောင်ခြေမှရှေ့သို့ ဆက်၍မသွားနိုင်တော့ချေ။ ကားလမ်းလည်းမရှိတော့သဖြင့် ကားကို ထိုမှ ပြန်လွှတ်လိုက်ရမည်ဖြစ်၍ အားလုံး ကားပေါ်မှ ဆင်းကြကာ အထုပ်အပိုးများကို ချကြရတော့၏။ ဤနေရာမှ ရှေ့သို့ ၁၅ မိုင်ခန့် တောင်ဆင်းတောင်တက်ခရီးကို အပြင်းနှင့်နိုင်မှ နီပေါနိုင်ငံ၏အပြင်

သို့ ရောက်ပေမည်။ ထိုအခါကျမှလည်း မိမိတို့အဖို့ လွတ်မြောက်ပြီဟု စိတ်ချနိုင်မည်ဖြစ်၏။

သို့နှင့် ချထားသောဆန်အိတ် စသော လေးလံသည့်ပစ္စည်းများကို ထမ်းပိုးသယ်ဆောင်ရန် အလုပ်သမားရှာဖွေရတော့သည်။ ထိုကိစ္စအတွက်ကား ဂဏောသ၏အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီသည် လည်ပတ်လှပေသည်။ တောင်ခြေအနီးရှိ ထာန်ကော့ကျေးရွာကြီးမှ အထမ်းသမားများကို သွားရောက်ငှားရမ်းလေသည်။ သုဘလကျွမိတို့ပါသော ဆန်အိတ်များနှင့် ဂဏောသတို့ ဆန်အိတ်များကို ပူးပေါင်း၍ ထမ်းရန် အထမ်းသမားလေးယောက်ငှားကာ ကတ္တမန္တူတောင်ကြားဂိတ်အထိ သယ်ပို့ရန် စီစဉ်ရပေသည်။ ဂိတ်အထိ ဤမှ ၁၅ မိုင်ခန့်သွားရမည် ဖြစ်ရာ ဂဏောသတို့ မိန်းကလေးများမှာ လက်ဆွဲအိတ် အဝတ်ထုပ် စသည့် ပေါ့ပါးသောပစ္စည်းအချို့ကိုသာ ခွဲဝေယူရပြီး လေးလံသော ပစ္စည်းများကို အထမ်းသမားများနှင့် ထားခဲ့ရလေသည်။

“ကဲ- ဒေါ်လေး၊ ကလေးမတွေနဲ့ ခင်ဗျား ရှေ့ကသွားနှင့်ဗျာ၊ ဒီပေါ့ပေါ့ပါးပါးပစ္စည်းတွေထဲက နိုင်သလောက်ယူသွားကြဦး၊ ဟောဒီ မုန့်နဲ့စားစရာတွေကိုလဲ ခွဲယူသွားကြဦးလေ၊ ဒါမှ ကျုပ်တို့ကို မစောင့်ဘဲ စားနိုင်မှာပေါ့၊ ကျုပ်တို့အလေးသမားတွေက ခပ်ဖြည်းဖြည်းလာမှာ၊ ဂိတ်အထိရောက်အောင် မစောင့်ဘဲ သွားချင်သွားနှင့်ပေါ့ဗျာ၊ ဂိတ်ကျမှ စောင့်ပေါ့...၊ ဒီလမ်းက လူသွားလူလာလဲ များပါတယ်၊ မှားလဲမမှားနိုင်ပါဘူး”

မာဏကာဂျီက အထမ်းသမားနှင့် ပစ္စည်းများကို စီစဉ်ရင်းပြောသည်။

“တို့လဲ ဖြည်းဖြည်းပဲသွားမှာပါပဲဟာ၊ ဘယ်ဝေးဝေးခွဲသွားလို့ ဖြစ်မလဲ၊ မင်းတို့လဲ ခပ်မှန်မှန်လိုက်ခဲ့ကြပေါ့”ဟု ဒေါ်လကျွမိမာယာက ပြောရင်း ဂဏောသတို့လူစု၍ ထွက်လာကြလေသည်။ မိန်းကလေး

များသည် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ပစ္စည်းကလေးများကို နိုင်သလောက်ရွက်ပိုးခွဲကြပြီး တောင်ပေါ်လမ်းကို ပျော်ပျော်ပါးပါးပင် တက်ခဲ့ကြလေ၏။ မာဏကာဂျီနှင့် အထမ်းသမားတို့က မလှမ်းမကမ်း နောက်မှလိုက်ပါလာကြပေသည်။

မိုးမှာ စောစောက ပြတ်သွားသလိုလိုရှိသော်လည်း ခြေကျင်ခရီးစလျှင်ပင် ဖွဲဖွဲရွာ၍ လာပြန်သည်။ ဂဏေသတို့ နီပေါသူများအဖို့ မိုးမှာ အဆန်းမဟုတ်။ နီပေါပြည်တွင် ၁၂ ရာသီ မိုးရွာနေသဖြင့် မိုးကို ကြောက်နေကြခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် ယခုကဲ့သို့ တောင်တက် တောင်ဆင်း ခရီးတွင်မူ မိုးရွာနေလျှင် အလွန်အသွားခက်လှပေသည်။ မိုးသာ မရွာလျှင် တောင်တက်တောင်ဆင်းပင်ဖြစ်စေကာမူ အလွန်သွားကောင်းမည်သာ ဖြစ်၏။ နီပေါလူမျိုးများအဖို့ တောင်တက်တောင်ဆင်းမှ မဟုတ်လျှင် ခရီးဟုပင် မခေါ်လိုကြပေ။ သဘာဝမြေပြင်ကိုက တောင်ကုန်းဒေသဖြစ်ပေရာ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး တောင် ၁၀ လုံးအနက် ၈၀ရက် တောင် ကန်ချင်ဂျွန်းဂါးတောင် စသော တောင်ငါးလုံးမှာ နီပေါပြည်တွင်ရှိကြောင်း ကမ္ဘာကသိပေသည်။ ယခုလာနေသော ခရီးမှာ နီပေါပြည်မြောက်ပိုင်းထက် တောင်တက်တောင်ဆင်း နည်းပါးပေသည်။

မြေမှာ စေးထန်းနေသဖြင့် မိုးရေကြောင့် ချော်မလဲအောင် အထူးသတိထား၍ တက်နေရပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လမ်းဘေးမှ သစ်ပင်ငယ်ကလေးများကို ဆွဲ၍တက်သွားရ၏။ ခရီးဝေးဝေးပင် မသွားဖူးသော နုနုနယ်နယ် မိန်းကလေးသုံးဦးကား တောလမ်းနှင့် တောင်တက်ခရီးတွင် မိုးတစိုစိုဖြင့်သွား၍နေကြရပေရာ မကြာမီပင် မောပန်း၍လာရတော့၏။ ထိုထက်ဆိုးသည်ကား တောလမ်းတစ်လျှောက်တွင် ကျွတ်များ အလွန်ပေါများနေခြင်းပင်ဖြစ်တော့၏။

“အမယ်လေး...လုပ်ကြပါဦး...လုပ်ကြပါဦး”

သုဘလကျွမိ၏အစ်မ မနောဟရဒေဝီမှာ ကျွတ်ကို အလွန်ကြောက်တတ်ပေသည်။ ကြောက်သူမှရွေး၍ တွယ်လိုသလားမသိ။

ကျွတ်တွေကလည်း မနောဟရ၏ခြေတွင် မကြာမကြာကပ်၍ တွယ်လေရာ မကြာမကြာပင် လန်၍လန်၍ အော်လိုက်သော မနောဟရ၏ အသံကြောင့် သူတို့လူစုမှာ ငိုအားထက် ရယ်အားသန်ရပေသည်။

ဂဏောသသည်လည်း ကျွတ်ကို ကြောက်တတ်သူတစ်ဦးဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ဤမျှလောက် စွန့်စား၍လာရသောခရီးတွင် ဤကျွတ်မျှကို ပြဿနာဟူ၍ပင် သဘောမထားထိုက်ဟု ယူဆလိုက်သဖြင့် အော်လောက်အောင် ကြောက်တတ်မှုမရှိတော့ချေ။ ရံဖန်ရံခါ ခြေကြားထဲတွင် တွယ်၍ပါနေသော ကျွတ်ကို သတိမထားမိသဖြင့် သွေးသံတရဲရဲ ဖြစ်နေလေသည်။

ကျွတ်ပေါလိုက်ပုံမှာ ဤကဲ့သို့ မြေပြင်မြက်ကြားလောက်ကသာ လိုက်၍ ကပ်တွယ်သည်မဟုတ်။ မိုးနှင့်လေအသုတ်တွင် သစ်ပင်ကြီးများမှပင် ကျ၍လာတတ်ပေသေး၏။ အချို့သစ်ပင်ပေါ်မှ ကျွတ်ကြီးများမှာ လူသံကြားလျှင် ဖြုတ်၍ လူပေါ်သို့ တည့်တည့်ကျလာသည်က ပို၍ကြောက်စရာကောင်းလှ၏။ ထို့ကြောင့် မြေပြင်မြက်ကြားက ကျွတ်ကိုသာ သတိထားရသည်မဟုတ်၊ (သစ်ပင်ကြီးကြီးတွေလျှင် မဝင်ဘဲ ကွေ့ရှောင်ခြင်း၊ မဝင်မဖြစ် ဝင်ရသည့်တိုင်အောင်လည်း ကျွတ်ကျမကျကို ဂရုစိုက်ခြင်းတို့ဖြင့်) သစ်ပင်ပေါ်က ကျွတ်ကိုလည်း အထူးသတိထားနေရပေ၏။ မြေကတွယ်သောကျွတ်ထက် သစ်ပင်ပေါ်ကကျ၍တွယ်သော ကျွတ်က ပို၍ကြောက်ဖို့ကောင်းသည်မှာ ၎င်းတို့က ဆံပင်ကြား လည်ပင်းကြား စသည်တို့ကိုမှ အဖြုတ်အခွာခက်အောင် တွယ်တတ်ပေသည်။

“ကဲ...နေကြဦးဟေ့၊ မုန့်စားကြဦး”

နေအတော်မြင့်သွားပြီထင်သည်။ နေကို မမြင်ရလောက်အောင် တစ်မိုးလုံး အုံ့ဆိုင်နေသဖြင့် အချိန်ကို မှန်းရုံသာမှန်းနိုင်၏။ တောင်ကုန်းမြင့်ပေါ်ရောက်လျှင် ခဏရပ်နား၍ ဒေါ်လက္ခမိမာယာက ပါလာသောမုန့်နှင့် စားစရာများကို ဝေငွေပေးကာ စားကြစေ၏။ သို့သော်

ကြာကြာနားနေ၍ စားနိုင်ကြသည်မဟုတ်ပေ။ သွားရင်းမတ်တတ် ပင် စားသွားရပေသည်။ နီပေါနိုင်ငံ၏ အပြင်ဘက်သို့ မရောက်သမျှ စိတ်ချလက်ချ အေးအေးဆေးဆေး နားနားနေနေ မနေဝံ့ကြသဖြင့် ပင်ပန်းသော်လည်း လှမ်းကြရပေတော့သည်။

အတက်သည် ခက်ခဲသလောက် အဆင်းသည်လည်း မလွယ်ကူပေ။ သတိမထားလျှင် လျှော့၍ကျသွားနိုင်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ တောင်အဆင်းလမ်း၏ ဘေးတစ်ဖက်မှ ချောက်ကြီးများမှာ ကျသွားလျှင် ပြန်တက်လာနိုင်ဖို့ထား၍ အရိုးနှင့်အသားပင် တခြားစီဖြစ်သွားနိုင်လောက်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် မိုးစို၍ချောနေသော မြေလမ်းဝယ် စမ်းတဝါးဝါးနှင့် သတိထား၍ ကုတ်ကုတ်ကတ်ကတ် ဆင်းကြရပေသည်။ ကုသိုလ်ကံပင် ကူညီသလားမသိရပေ။ ဤတောင်အဆင်းလမ်းတွင် မိုးစဲ၍ နေရောင်ခြည်ကလေးပင် လက်လာသေးတော့သည်။

မာဏကာဂျီနှင့် အထမ်းသမားများကို အရိပ်အယောင်မျှပင် မမြင်ရသေးပေ။ အတော်ပင် ပြတ်၍ကျန်ရစ်ဟန်တူ၏။ ဤတောင်ဆင်းတောင်တက်ခရီးတွင် နီပေါနှင့် အိန္ဒိယသို့ ကူးကြသူများ မပြတ်လှသဖြင့် လူသူအသွားအလာကား များလှပေသည်။ ထို့ပြင် ကောင်းကင်ဓာတ်ကြိုးဖြင့် အစိုးရစပါးများသယ်သော လမ်းလည်းဖြစ်ရာ လမ်းမှားစရာကား မရှိတော့။

တောင်တက်တောင်ဆင်း များပြားသည့်ပြင် တောင်ကြားများတွင် ရေစီးသန်သောမြစ်များလည်း ရှိသေးသည်။ သို့သော် တံတားကူးများ ကောင်းမွန်သဖြင့် မြစ်နှစ်တန်သုံးတန်ရှိသော်လည်း အသွားအလာကို မထိခိုက်နိုင်ပေ။ ဂဏောသတို့လူစုသည် မိန်းမသားချည်းဖြစ်သော်လည်း အခြားခရီးဖော်များရှိ၍ မာဏကာဂျီတို့အား စောင့်မနေတော့ဘဲ ဂိတ်သို့ရောက်ရန်သာ စိတ်စောပြီး ခရီးပြင်းနင်းနေကြပေသည်။ ခရီးမှာ ပင်ပန်းလှသော်လည်း မြေလမ်းတစ်လှမ်းလှမ်းမိလျှင်ပင်

မိမိတို့မျှော်မှန်းရာ မြန်မာပြည်ကြီးနှင့်နီး၍ လိုလားသော ဗုဒ္ဓစာပေ သင်ကြားမှုဆုလာဘ်ကြီးကို ရရှိတော့မည့်ဘက်သို့ တစ်လှမ်းတိုးသွား သဖြင့် ပန်းသည်ဟုမထင်၊ ရွှင်လန်း၍ ရွှင်လန်း၍သာ နေပေတော့ သည်။

“ကဲ...နားကြဦးစို့”

ခေါင်းဆောင် ဒေါ်လက္ခမိမာယာက စိတ်ဆောင်၍ ရွှင်ယောင် မှုနေသော်လည်း ပင်ပန်းနေကြပြီဖြစ်သော မိန်းကလေးများကိုကြည့် ကာ အလိုက်သိစွာပင် နားခွင့်ပြုလိုက်သည်။ အချိန်မှာ မွန်းတိမ်းစ လောက်သာ ရှိသေး၏။ ခရီးကား အတော်ပင်ကျန်နေသေးသည်။

*

အခန်း ၆

ပြေးနိုင်မှ လွတ်စေမည်

“ဟဲ့...ဟဲ့...ထကြစမ်း၊ တံခါးတွေလဲ ပွင့်လို့ပါလား”

နံနက် ၄ နာရီခွဲခန့်ဖြစ်၏။ မိုးမှာလည်း တဖွဲဖွဲရွာဆဲပင်ဖြစ်ရာ ဤအချိန်မျိုးတွင် အိမ်သားတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ထဦးမည့်အချိန် မဟုတ်သဖြင့် ညတွင်းချင်းအပူတပြင်း ကတ္တမနုမုပြန်လာခဲ့သော ဦးဟရသမာနသည် အိမ်သို့အရောက်တွင် တံခါးများမှာ တွန်းလိုက်ရုံ နှင့် ပွင့်သွားသဖြင့် ထိတ်ခနဲဖြစ်သွားတော့၏။ ထို့ကြောင့် ထင်သလို များ ဖြစ်နေပြီလားဟုတွေးကာ တံခါးကိုဖွင့်၍ ဝင်လာပြီး အိပ်နေ ကြဆဲပင်ဖြစ်သော အိမ်သားများကို နှိုးလိုက်လေသည်။

“ထကြဦးဟေ့...ဂဏေသတို့ကော အိပ်တုန်းပဲလား”

သူသည် သမီးချစ်ကိုပင် အဦးထား၍မေးကာ နှိုးနေ၏။ ရှေ့ဦးစွာထွက်လာသူကား သားကြီး ဓနကာရှိပင်ဖြစ်သည်။ ဓနကာရှိ သည် အိပ်မုန်စုံများဖြင့် ထွက်၍လာကာ သူ့ဖခင်ကိုမြင်လျှင် တအံ့ တဩ ဖြစ်သွားပြီး “ဟင် အဖေ...ညကြီးမင်းကြီး ပြန်လာတယ်လား” ဟု မေးလေသည်။

ဒေါ်ဟောရာထကူသည် ဦးဟရသမာနမလာမီကပင် နိုးနေနှင့် ပေ၏။ နိုးလျှင်နိုးချင်း သမီးများ နံနက်စောစောသွားမည်ကို သိပြီးဖြစ် ကာ သမီးအိပ်ရာကို သွားကြည့်မှပင် မတွေ့ရတော့သဖြင့် မိမိအိပ်ပျော် နေမိ၍ သွားခါနီးမှ နှုတ်မဆက်လိုက်ရလေ...ဟု တွေးမိပြီး စိတ် မကောင်း ဖြစ်သွားလေသည်။ နောက် မိမိထုပ်ပိုးပြုပြင်ထားသော လမ်းစားစရာများကိုလည်း ညဦးက ထားသည့်နေရာတွင်ပင် တွေ့ရ

ပြန်သဖြင့် သမီးတို့ မေ့ကျန်ရစ်ခဲ့ချေပြီဟု တွေးမိပြန်ပြီး ပိုမို၍ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပြန်လေ၏။ ထို့ပြင် မခွဲစုပူး ခွဲသွားသောသမီးကိုတွေး၍ ရင်ထဲတွင် နင့်၍ အဆွေးကြွနေခိုက် ခင်ပွန်းသည်ပြန်လာ၍ နှိုးလိုက်သောအသံကို ကြားမိပြန်ရာ ညကြီးမင်းကြီး အရေးတကြီးပြန်လာ၍ အံ့ဩမိသော်လည်း အပြောခက်လှသဖြင့် ရုတ်တရက်ပင် စကားမပြောဘဲ အိပ်ရာထဲမှာပင် ငြိမ်၍နေမိလေသည်။

“အမေကြီးကော...အိပ်တုန်းပဲလား...ဂဏေသတို့ကော”

ခင်ပွန်းသည် နောက်ထပ်အမေးတွင် ဒေါ်ဟောရာထကူမှာ မနေသာတော့ဘဲ အပြင်သို့ ထွက်လာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါတွင်မူ ဦးဟရသမာနသည် အခြေအနေကို ရိပ်မိစပြုကာ ထင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်နေပေပြီလောဟုတွေး၍ မျက်နှာပျက်စပြုလာပေပြီ။ ထိုအတွင်း သူပြန်လာစဉ်က လမ်းတွင်တိုက်မိတော့မလို ဖြစ်သွားသော ကားတစ်စီးကိုလည်း မြင်ယောင်၍လာလေ၏။ ထိုကားသည်ပင် သမီးတို့ထွက်ခွာသွားသည့်ကားလေလော။

“သမီး...သမီး...ထွက်သွားကြပြီလား... ဟင်...ဟင်”

ဦးဟရသမာနသည် မျက်နှာမကောင်းတော့ဘဲ အပြင်သို့ထွက်လာသော ဒေါ်ဟောရာထကူကို အပူတပြင်း မေးခွန်းထုတ်လေတော့သည်။ ထိုအခါတွင်မှ ကြက်သေသေနေသော ဓနကာဂျီသည် ခေါင်းကို လေးလေးကြီးယမ်းခါရင်းက ညီမငယ် ညကထွက်ခွာသွားပြီဟု သိရှိသွားပြီး ခေါင်းငိုက်စိုက်ကျသွားပေတော့၏။

“မင်းသွားခွင့်ပြုလိုက်သလားဟင်...မင်း...မင်း”

ဒေါ်ဟောရာထကူမှာ လက်ညှိုးထိုး၍မေးလိုက်သော ခင်ပွန်းသည်ကို မော့၍ကြည့်ပြီး ဤအခြေကျမှ ဖုံးကွယ်၍လည်း မဖြစ်နိုင်တော့သဖြင့် ခပ်လေးလေးပင် ခေါင်းကိုညိတ်ကာ “သမီးက သိပ်စိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်နေတာ”ဟု တစ်လုံးချင်း ပြောလိုက်လေသည်။

“ဟင်...သမီးက သွားချင်တယ်ဆိုတိုင်း မင်းက လွှတ်ရမယ် လား...သမီးဟာ ကလေး၊ မင်းက ကလေးမဟုတ်ဘူး၊ စဉ်းစဉ်းစားစား လုပ်ဖို့ကောင်းတယ်၊ ခုတော့...ခုတော့... ကောင်းလှသကွာ”ဟု ဇနီး သည်အား လက်ညှိုးတင်ခေါက်ခေါက်ထိုး၍ မာန်မဲရင်း တံတွေးကို မျိုကာမျိုကာနှင့် ငိုမလိုဖြစ်နေပြီးမှ ငိုနေသော သားကြီးဘက်သို့ လှည့်လာပြန်လေသည်။

“ဓနကာဂျီ...မင်းကလဲ လွှတ်လိုက်သလား၊ အငယ်ကောင် ကော ဘယ်မှာလဲ၊ သူပါ ပါသွားပြီလား”

ဓနကာဂျီသည် ခေါင်းစိုက်နေရာမှ မော်၍လာကာ “ကျွန်တော် ညဏ တစ်ညလုံး မသွားဖို့ပြောနေတာပဲအဖေ၊ ဦးလေးတောင် လာလို့ ကူပြောပါဦးဆိုလို့ ပြောသွားသေးတာပဲ၊ မာဏကာဂျီလဲ ပါသွားမှာ ပေါ့၊ ဇောဇောတည်းက သူလိုက်ပို့မယ်ပြောနေတာ”ဟု အဖြေပေးလေ သည်။

ဦးဟရသမာနသည် မတ်တတ်ရပ်နေရာမှ နီးရာထိုင်ခုံတစ်ခု တွင် ကိုယ်ပစ်လက်ပစ် ထိုင်ချလိုက်ပြီးမှ... “ဇွေး...ဇွေး... ဂဏောသ သွားမယ်ဆိုတာသိရင်တောင် သင်းက ဖျက်ဖို့ကောင်းတာ၊ သူကလဲ အားပေးအားမြှောက် လိုက်ပို့ရတယ်လို့ပဲ၊ အေးလေ...အမေကလဲ အလိုတူ အလိုပါပဲ၊ ဘာပြုလို့ ဒီအမေကကော လိုက်မသွားသလဲ ဟင်... လိုက်သွားပါလား၊ တစ်အိမ်လုံးလိုက်သွားကြပါလား၊ ငါက အစောကြီးကတည်းက ထင်တော့အထင်သား၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလောက်မြန် လိမ့်မယ်လို့ မထင်လို့ အေးနေတာ၊ ငါ အခုညတွင်းချင်းပြန်လာတာလဲ အခုကိစ္စကြောင့်ပဲ၊ အလုပ်ပြီးလို့ မနက်စောစောပြန်မယ်ဆိုပြီး အိပ် လိုက်တာ အိပ်မက်မကောင်းတာနဲ့ ဒီသမီးကို စိတ်မချလို့ ၂ နာရီ လောက်ကတည်းက ကားငှားပြီး အရေးတကြီးပြန်လာတာ၊ လမ်းမှာ အတွေ့လိုက်သားပဲ ကားတစ်စီး၊ သူတို့ကားပဲနေမှာပဲ၊ ဒီလိုမှန်းသိ

သူသေသေ ကိုယ်သေသေ ကားချင်းတိုက်လိုက်ရ အကောင်းသားဟာ၊ သူတို့ဖြစ်မှာပဲလို့ ထင်လို့တောင် ကားကို နောက်ဆုတ်ပြီးသွားသေး၊ တောက် မမီလိုက်တာ နာလှတယ်၊ ဟင်း...ဒီရောက်တော့လဲ ထင်တဲ့ အတိုင်းကို ကိုက်နေတာပဲ၊ ဟေ့...ဟေ့... ဒီပြင် ဘယ်သူတွေပါသေး သလဲ၊ မင်းသိလား ပြောစမ်း”

ဒေါ်ဟောရာထကူသည် အနားတွင်မရှိတော့ပေ။ မီးဖိုခန်းတွင် လုပ်ဆောင်ဖွယ်ရှိသမျှကို သွားရောက်လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်၏။ လိမ္မာ သော အိမ်ရှင်မတစ်ဦးဖြစ်၍ ခင်ပွန်းသည် ဒေါသထွက်နေခိုက် ပြန် မပြောမိအောင် ရှောင်ခွာနေခြင်းဖြစ်၏။ ဤအချိန်တွင် မခံချင်၍ တစ်ခွန်းတလေပြန်ပြောမိက လင်မယားချင်း ရန်ဖြစ်ရုံမှတစ်ပါး အကျိုး ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ သို့နှင့် ဦးဟရသမာနသည် အရှည်ကြီး မြည်တွန် တောက်တီးရင်း အနီးတွင် မလှုပ်မယှက်ရပ်လျက်ပင် ရှိနေသေးသော သားကြီး ဓနကာဂျီအားသာ မေးစရာရှိတာ မေးရလေသည်။

“ဟိုဘက်က ဒေါ်လကျွမိမာယာတို့ သားအမိသုံးယောက်ပါ မယ်ထင်တယ်၊ ညက ဂဏေသက ကျွန်တော့်ကို သူတို့ပါမယ်လို့ ပြောတာပဲ၊ ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့ဟာသူတို့ သွားချင်သွားကြပစေ၊ နင်တော့ မလိုက်ရဘူးလို့ ပြောထားတာ”

“အင်း... ဒီဟာမတွေ တစ်ကျိတ်တည်းတစ်ညာဏ်တည်းပါပဲ၊ သူတို့ပဲ ဂဏေသကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်သွားတာဖြစ်မှာပဲ၊ သင်းတို့ တော့ သိရောပေါ့ကွာ...ဟင်း”

ဒေါ်ဟောရာထကူသည် ကော်ဖီဖျော်၍ မုန့်များနှင့်ယူလာပြီး ခင်ပွန်းသည်နှင့် သားကြီး၏ရှေ့တွင် လာချရင်း “ကဲ...သောက်လိုက် စမ်းပါဦး၊ နောက်မှပြောတာပေါ့၊ ရှင်သဘောမတူလဲ တစ်နေ့နေ့ သွားပြီးခေါ်တာပေါ့၊ မြန်မာပြည် တော်တော်နဲ့ မသွားဖြစ်သေးပါဘူး၊ အိန္ဒိယထဲတင် နေကြဦးမှာပါ”ဟု ချိုချိုသာသာ ပြောပြလေသည်။

သို့သော် ဦးဟရသမာနအဖို့ ဒေါသအရှိန်မပြေနိုင်သေးပေ။ ဇနီးနှင့်သားသမီးများအပေါ် တစ်သက်လုံး အေးအေးချိုသာစွာဆက်ဆံ ပြုမူလာခဲ့သူဖြစ်၍ ဒေါသထွက်သော်လည်း ရိုက်နှက်ထိုးကြိတ် နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းတတ်သူမဟုတ်။ ဤအတိုင်းလည်း ပြီးတာပြီးပါစေဟု သဘော မထားနိုင်သဖြင့် “ဒီမှာ ဓနကာဂျီ...မိုးလဲလင်းလာပြီ၊ ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ လိုက်မှဖြစ်မယ်၊ သူတို့ကို ငါတွေ့လိုက်တဲ့အချိန်နဲ့ဆိုရင် ခုအချိန်ဆို စန္ဒဂီရိလောက်ပဲရှိဦးမှာပဲ၊ အဲဒီဟိုဘက် ခြေကျင်လမ်းဆိုတော့ ဝေးဝေး လဲ သွားနိုင်ဦးမယ် မထင်ပါဘူး” ဟု သားကြီးဘက်သို့လှည့်၍ တိုင်ပင် လေသည်။

ဒေါ်ဟောရာထကူက “မဟုတ်တာ၊ လမ်းတော့လိုက်မနေပါနဲ့ တော်၊ နောက်မှ အေးအေးဆေးဆေး ကုသိနာရုံသွားပြီး ခေါ်ရောပေါ့၊ သူတို့သွားတာ သွားပါစေဦး” ဟု တားမြစ်လေသည်။

“ဘယ်ဖြစ်မလဲကွ၊ ခုကို လိုက်မှဖြစ်မှာ၊ အိန္ဒိယရောက်ရင် ကုသိနာရုံမှာရှိနေမယ်လို့ ဘယ်သူပြောနိုင်မလဲ၊ ကလကတ္တားဘက် ဖြစ်ဖြစ် နယူးဒေလီဘက်ဖြစ်ဖြစ်ဆက်သွားချင်သွားမှာ၊ ကဲ...ဓနကာဂျီ သွားကွာ၊ စန္ဒဂီရိဘက်လိုက်မယ့် ကားတစ်စီးသွားငှား” ဟု စိတ်မြန် သော ဦးဟရသမာနက ချက်ချင်း အစီအစဉ်လုပ်ကာ ကော်ဖီကို သားအဖနှစ်ယောက် ကတိုက်ကရိုက်သောက်၍ ဆင်းသွားကြလေ သည်။

မိုးလည်း စင်စင်လင်းပြီဖြစ်၏။ တစ်ညလုံး ရွာစွေနေသော မိုးသည် ထိုအချိန်တွင် ပို၍ပင် သည်း၍လာသေးသည်။ သာသနာရေး ခရီး၊ ဘာသာရေးခရီးကို ထွက်ခွာသွားကြသူ လူငယ်များအား လိုက်ပါ နှောင့်ယှက်ခြင်းမပြုရန် အကာအကွယ်ပေးနေသည့်အလား မိုးသည် လေကိုပါ အကူခေါ်၍ တော်တော်နှင့် မစဲလိုသယောင် ခပ်ပြင်းပြင်း ရွာချ၍နေလေသည်။

ကုသိုလ်ကံ စီမံဖန်တီးမှုဟု ဆိုရမည်လားမသိ။ သားအဖ နှစ်ယောက် ဂဏောသတို့နောက်လိုက်ရန် ကားငှားရာ၌ အဆင်မပြေ ချေ။ လလိတပူရ(ပါတန်)တွင် ကားဦးရေ နည်းပါးရသည့်အထဲ ဤကဲ့သို့ မိုးလေထန်နေလျှင် ကြမ်းတမ်းဗွက်တူသော စန္ဒဂီရိလမ်းကို မောင်းနှင်မည့်ကား မရှိသလောက်ဖြစ်နေ၏။ ရှိသမျှကားများကလည်း ဤလမ်းကို မောင်းမဖြစ်ဟု ငြင်းဆန်နေကြပေတော့သည်။

ဦးဟရသမာနနှင့် ဓနကာဂျိတို့သားအဖသည် မိုးမှာ ဤကဲ့သို့ တစ်ညလုံးရွာနေသဖြင့် ဂဏောသတို့ပင် စန္ဒဂီရိဘက်သို့ ထွက်ဖြစ်မည် မထင်။ ကတ္တမန္တုတွင်ဖြစ်စေ၊ လလိတပူရ(ပါတန်)သို့ ပြန်လာ၍ ဖြစ်စေ၊ တစ်နေရာရာ၌ ခိုအောင်းနေလေမည်လားဟု ထင်သဖြင့် ဆွေမျိုးများနှင့် တိုင်ပင်ကာ လူစုခွဲ၍ ဦးစွာပထမ လလိတပူရ(ပါတန်)ရှိ ခိုအောင်းနေမည်ထင်သော အိမ်များသို့ အနံ့အပြား ရှာဖွေကြ မေးမြန်း ကြသည်။ အထူးအားဖြင့် ဒေါ်လက္ခမိမာယာတို့အိမ်နှင့် ၎င်းတို့နှင့် ဆက်စပ်နီးနွယ်သမျှ အိမ်တို့ကို ပိုမိုဂရုစိုက်၍ မွှေနှောက်ရှာဖွေကြလေ သည်။ ဦးဟရသမာနမှာ ရှာရင်းဖွေရင်းလည်း သမီးအတွက် ရတက် ဆူသည်းလျက် တညည်းညည်း တညူညူဖြစ်၍နေကာ ရှေ့ဆောင် ရှေ့ရွက် လုပ်သွားသူ ဒေါ်လက္ခမိမာယာကိုသာ “သင်း...သွေးဆောင် သွားသည်”ဟု မဲ၍ ရေရွတ်နေလေသည်။

တစ်နံနက်လုံးပင် လလိတပူရ(ပါတန်)၌ ခြေရာချင်းထပ် မတတ် မွှေနှောက်ရှာဖွေပြီးလျှင် ကတ္တမန္တုသို့ကူး၍ ရှာဖွေရန် စိတ်ကူး ကြပြန်ပြီး သွားရန် စီစဉ်ကြ၏။ ထိုစဉ်ပင် နံနက်က ဂဏောသတို့အား စန္ဒဂီရိတောင်ခြေအထိ လိုက်လံပို့ပေးရသော ကားကို တွေ့ရလေ သည်။ ထိုအခါမှ မည်သည့်နေရာတွင်မျှ ခိုအောင်း၍မနေဘဲ မိုးရွာရွာ ကြီးတွင် ဖြစ်သလို တောင်ကြားအရောက် ထွက်ခွာသွားကြောင်း သိရ သဖြင့် ဦးဟရသမာနတို့သားအဖမှာ ဟီးချလျက် ကြံရာမရဖြစ်သွား ကြလေသည်။ သူတို့နောက်သို့လိုက်ရန်ကား အချိန်နှောင်းခဲ့ပေပြီ။

ထိုစဉ် မိတ်ဆွေတစ်ဦးက “ယခုအချိန်ဆိုရင် သူတို့ လမ်းမှာပဲ ရှိကြဦးမှာပဲ။ သူတို့ကားပေါ်ကဆင်းပြီး သွားရမယ့်လမ်းက ဂိတ်ဝ အရောက် ၁၅ မိုင်လောက် တောင်ဆင်းတောင်တက်ချည်း သွားကြရ ဦးမှာဆိုတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ခင်ဗျားသမီးတို့လူစု ဂိတ်အပြင်ကိုမရောက် နိုင်သေးဘူး။ ခုလို မိုးကလဲရွာဆိုရင် လမ်းဆိုးဆိုးနဲ့ ကြိုးစားသွားနိုင်မှ မိုးချုပ်လောက်ရောက်မှာ အဲဒီတော့ ဒီလိုလုပ်ဗျာ။ ကျုပ်တို့ ကတ္တမန္တူ ကာစတန်ရုံးကိုသွားပြီး ဂိတ်ကို လှမ်းဖုန်းဆက်ကြမယ်။ ကောင်မလေး တွေလာရင် အိန္ဒိယဘက်ကို မထွက်စေဘဲ ဆီးပြီးဖမ်းထားလိုက်ပါလို့၊ မကောင်းဘူးလား။ လူပုံစံနဲ့ပြောပြထားရင် သေချာပါတယ်ဗျာ။ ပြီး တော့ နောက်နေ့ကျမှ သွားခေါ်ရုံပေါ့”ဟု အကြံပေးလေရာ အားလုံး ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားကြလေ၏။

“ဟာ...ဒီအချက်ကို ကျုပ်မေ့သွားတယ်ဗျာ။ ကတဲမှပဲ ပျာနေ လို့ဗျို့၊ ခင်ဗျားပြောမှ အမှတ်ရတယ်။ ကဲ- ကျုပ် ကတ္တမန္တူသွားမယ် ဗျာ။ ဘယ်နည်းနဲ့မှ လွတ်နိုင်စရာမရှိပါဘူး။ ဓနကာဂျီရေ...ကဲ မင်း ဒီကကိစ္စသာ ပြီးအောင်ကြည့်လုပ်လိုက်ကွာ၊ ငါ ခုပဲလိုက်သွားမယ်။ ပြီး ကတ္တမန္တူကပဲ ဂိတ်အရောက် ဒီနေ့ဖြစ်ဖြစ်၊ နက်ဖြန်ဖြစ်ဖြစ် ငါ လိုက်သွားမယ်ဟေ့၊ မင်းတို့အမေလဲ ပြောလိုက် ကြားလား”ဟု ပြောကာ ဦးဟရသမာနသည် အိမ်ကိုမှ ပြန်၍မနေနိုင်တော့ဘဲ မိရာ ကားဖြင့် ကတ္တမန္တူသို့ လိုက်ပါသွားလေတော့သည်။

*

အခန်း ၇

တောင်ကြားဂိတ်

မိုးမရွာသော်လည်း တညိုညိုဝေနေသော မိုးရိပ်ကြောင့် နေလုံးမပေါ်ဘဲ ရှိရာမှ ယခုလို နေဝင်ချိန်နီးလာသောအခါ အမှောင်ဓာတ်များ လွန်လူး၍လာစ ပြုနေပြီဖြစ်၏။ ဂဏောသတို့ သူငယ်ချင်းသုံးဖော်နှင့် ဒေါ်လက္ခမိမာယာတို့အစုမှာ နီပေါပြည်၏ထွက်ပေါက်ဖြစ်သော ကတ္တမန္တူတောင်ကြားရှိ ဂိတ်အနီးသို့ပင် ရောက်၍နေကြပေပြီ။ ဂိတ်ဟူသည်မှာလည်း နယ်ခြားတစ်နေရာတွင် သံဆူးကြိုးများ ထူထပ်စွာ အထွေးလိုက်ချ၍ တားဆီးထားသော နယ်ခြားစည်းရိုးကြီးတွင် ပလန်ကင်သံပြားကြီးများဖြင့် ခိုင်ခံ့သောတံခါးကြီးလုပ်ကာ ပိတ်ဆို့ထားလေသည်။ ယင်း၏ မနီးမဝေးတွင်မူ နယ်ခြားလူဝင်လူထွက်ရုံးကြီးက ထီးထီးမားမားရပ်တည်လျက် ရှိနေပေသည်။ ရောက်လာသောခရီးသည်တိုင်းပင် ထိုရုံးသို့သွား၍ အစစ်အဆေးခံကာ ထွက်ခွင့်ကို ရယူပြီးမှ တံခါးကြီးကိုဖွင့်၍ တစ်ဖက်သို့သွားစေလေသည်။

ဤနယ်ခြားလူဝင်လူထွက်ရုံး အဆောက်အအုံရှေ့သို့ ဂဏောသတို့ အမျိုးသမီးလေးဦး ရောက်ရှိလာသောအချိန်တွင် နေမင်းဘုရင်သည် ဂေါယာခွင် စံနန်းဝယ် ကွန်းစခန်းထောက်လှလှဖြစ်နေပေပြီ။ သို့သော် သူတို့လေးဦးမှာ ဂိတ်တစ်ဖက်သို့ထွက်ရန် ရုတ်တရက် မကြိုးစားကြသေး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဂဏောသ၏ အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီနှင့် အထမ်းသမားလေးယောက်မှာ ခရီးအထောက်ကွာလှမ်း၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ယခုအထိ ဤစခန်းရှိရာ ကတ္တမန္တူတောင်ကြားအနီးသို့ပင် မရောက်လာကြသေးသဖြင့် ၎င်းတို့ကိုစောင့်၍ အတူထွက်ခွာကြလိုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေ၏။

သူတို့လေးယောက်က စောင့်၍နေကြသော်လည်း အချိန်သည် စောင့်၍နေမည် မဟုတ်ပေ။ နေဝင်သွားလျှင် ဂိတ်တံခါးကလည်း တစ်နေ့တာ အလုပ်သိမ်း၍ သော့ခတ်ပိတ်လိုက်တော့မည်ဖြစ်သဖြင့် သူတို့တစ်တွေ မည်သို့ပင် ကြိုးပမ်းစေကာမူ ယနေ့အဖို့တွက်တာမှာ ထွက်ခွာခွင့်ရကြတော့မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် သူတို့လေးယောက်မှာ စောင့်နေရကောင်းနိုးနိုး ထွက်ခွာရကောင်းနိုးနိုးနှင့် ချီတံ့ချတံ့ ဖြစ်နေကြလေသည်။

“ဘယ်နှယ်လဲ ခင်ဗျားတို့ မထွက်ကြသေးဘူးလား”

ထွက်ခွင့်ရလာကြသော လမ်းတွေ့ခရီးဖော်တို့က လာ၍မေးကြသည်။

“ထွက်ရကောင်းမလားပဲ၊ ကျွန်မတူကလေး အထမ်းသမားတွေနဲ့ ကျန်နေသေးလို့လဲ စောင့်ရကောင်းမလား တွေးနေတယ်” ဟု ဒေါ်လက္ခမီမာယာက သူတို့အဖြစ်ကို ပြောပြသည်။

“ဟာ...စောင့်မနေနဲ့ဗျ၊ နေဝင်သွားရင် တစ်ညလုံး ဒီမှာနေနေ ရလိမ့်မယ်၊ ဒီမှာအိပ်နေလို့ မိန်းကလေးတွေအတွက် စိတ်မချရဘူး။ ဟိုဘက် ဘင်ဖရီမြို့ကျမှ စောင့်ပေါ့၊ ခုမမီလဲ နက်ဖြန်မနက်တော့ ခင်ဗျားတူ ရောက်လာမှာပေါ့၊ လာဗျာစောင့်မနေနဲ့၊ တော်ကြာ နေဝင်တော့မယ်” ခရီးဖော်တစ်ဦးက အကြံပေးသဖြင့် ချီတံ့ချတံ့ အမျိုးသမီးတစ်စုသည် အချင်းချင်းတိုင်ပင်ပြီး လူဝင်လူထွက်ရုံးထဲသို့ ဝင်သွားကြလေသည်။

လူဝင်လူထွက်အရာရှိများသည် ခရီးသည်များကို တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ စစ်ဆေး၍ကျေနပ်မှ တစ်ဖက်သို့ ထွက်ခွင့်ပေးလေသည်။ အခြားခရီးသည်များနှင့်အတူ နေမဝင်မီထွက်ခွင့်ရရန် ဒေါ်လက္ခမီမာယာနှင့် မိန်းကလေးသုံးယောက်သည် အရာရှိများရှေ့သို့ ရောက်နေကြလေသည်။

အရာရှိများသည် ၎င်းတို့လေးဦးအား အထူးတလည် အကဲခတ်နေသည်ဟုပင် ဂဏောသထင်မိသည်။ ဂဏောသတို့မှာ အရာရှိများ၏ မျက်နှာကိုပင်မကြည့်ဝံ့လောက်အောင် ကြောက်အားပိုနေကြသဖြင့် ၎င်းတို့ မေးမြန်းသော မေးခွန်းများကိုပင် မဖြေဝံ့အောင် မူပျက်နေကြလေသည်။ ဂဏောသတို့ မူပျက်လေ အရာရှိများက မေးခွန်းထုတ်လေ ဖြစ်နေရာ ဒေါလက္ခမိမာယာကသာ လူကြီးပီပီ ဒိုင်ခံဖြေကြားနေရတော့သည်။

“ခဏနေကြဦး”

အရာရှိစကားကြောင့် အားလုံးပင် ထိတ်ခနဲ ဖြစ်၍သွားကြတော့၏။ အရာရှိများသည် ပါလာသောပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးပြီးလျှင် လူပုံစံကို ကြည့်ရှုမှတ်သားနေကြဟန် တူပေသည်။ ပြေးလာကြမှန်း သိသွား၍ ထွက်ခွင့်ပေးမှပေးပါတော့မလားဟု ဂဏောသ တွေးကြောက်နေမိလေသည်။ အရာရှိများသည် စာရွက်စာတမ်းများကို ကြည့်ရှုမှတ်သားခြင်းဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေကြပြန်၏။ ထိုအချိန်အထိ မာဏကာကျိနှင့် အထမ်းသမားများက ဂိတ်သို့ ရောက်မလာကြသေး။ သူတို့အတွက် ကလည်း ကြောင့်ကြစရာ ဖြစ်နေပြန်ပေသည်။ လမ်းမှာ အန္တရာယ်ရှင်းလှ၍ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့ဘေးကြောင့် ပေါ်မလာခြင်းဟုကား မတွေးမိ။ တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် နောက်ကျနေခြင်းဖြစ်ရာ ထိုတစ်စုံတစ်ခုမှာ ထွက်ပြေးမှန်းသိ၍ လိုက်ဖမ်းသူများလက်သို့ပင် ရောက်နေခြင်းပေလားမသိ။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် မိမိတို့လူစုမှာလည်း လွတ်စရာမမြင်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အစ်ကိုလေး မာဏကာကျိတို့ နေဝင်၍မှ ဤနေရာသို့မရောက်လျှင် ခက်သေးတော့သည်။

“သွားနိုင်ပြီ”

ဂဏောသ ကြောက်အားနှင့် အတွေးကြွယ်နေစဉ် သွားခွင့်ပြုသံကြားရမှ တင်နေသောအလုံးကြီး ကျ၍သွားသလို ပြုံးလာနိုင်တော့၏။

သို့နှင့် ပစ္စည်းကလေးများကို သယ်ဆောင်ကာ ဖွင့်ပေးထားသောတံခါး မှ တစ်ဖက်သို့ ခပ်သုတ်သုတ်ထွက်လိုက်ကြတော့သည်။ တစ်ဆင့် တော့ အောင်ပေပြီ။

သို့သော် ၎င်းတို့လေးယောက် ထွက်ခွာသွားပြီးလျှင်ပင် တံခါး ကြီးသည် လျင်မြန်စွာပြန်၍ပိတ်သွားလေ၏။ ပိတ်ရိုးပိတ်စဉ်ပင် ဖြစ် သော်လည်း ယခုပိတ်ပုံမှာ ထူးပေသည်။ အစောင့်များ၏မျက်နှာမှာ အရေးတကြီး အမူအရာနှင့် ပျာယာခတ်နေသည့်ပုံများ ပေါ်နေရာ ဂဏောသတို့လူစုသည် ခပ်သုတ်သုတ်ပင် တံခါးနှင့်ဝေးရာသို့ပြေးကြ ၏။ ပြေးသာပြေးရသည် အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီအတွက်ကား ရင်လေးလှသည်။ သူနှင့် အထမ်းသမားတို့ အရိပ်အယောင်ကား မမြင် ရသေးချေ။ နေလည်းဝင်လုဆဲဆဲဖြစ်နေရာ ယနေ့ညအဖို့ ဤဘက်သို့ ထွက်၍မှ လာနိုင်ပါတော့မည်လားမသိ။

ထိုအခိုက် ဂိတ်တစ်ဖက်မှ အော်၍ခေါ်လိုက်သော အစ်ကိုလေး မာဏကာဂျီအသံကို ဂဏောသ ကြားရသည်။

“ဂဏောသရေ...ဂဏောသ...ဒေါ်လေးရေ”

ဟုတ်ပါသည်။ အစ်ကိုလေး၏ အသံပင်။ ဂဏောသသည် ရုတ်တရက် ရပ်တန့်ကာ ဂိတ်ဆီသို့ ပြန်၍သွားဦးမည်ကြံ၏။ သို့သော် မသွားဝံ့ဝံ့ ဖြစ်နေသည်။

“ဂဏောသရေ ညီမလေး... ငါ မထွက်ရတော့ဘူးဟေ့”

အစ်ကိုလေး၏အသံကို ထပ်၍ကြားရသည်။ နေမဝင်သေး ချေ။ ထွက်နိုင်ခွင့် ရှိပါသေး၏။ အကြောင်းတစ်ခုခုရှိပေမည်။ ဂဏောသ သည် ဂိတ်ဆီသို့ ပြန်လှည့်ကာသွားတော့မည်အပြု ဒေါ်လက္ခမီမာယာ က လှမ်း၍ဆွဲလိုက်ကာ “နေဦး...ဂဏောသ ညည်းသွားလို့မဖြစ်သေး ဘူး၊ ကဲ- ညည်းတို့သုံးယောက် ဒီနားက စောင့်နေကြဦး၊ ငါသွား ကြည့်မယ်”ဟုပြောကာ ပါလာသောအထုပ်ကလေးများကို ချထားခဲ့ပြီး

ဖိုသီဖတ်သီဖြင့် ဂိတ်တံခါးဆီသို့ ခပ်သုတ်သုတ် ပြန်သွားလေသည်။ ဂဏောသတို့ သူငယ်ချင်းမ သုံးဦးမှာလည်း ဂိတ်နှင့်မနီးမဝေးရှိ သစ်ပင် ရင်းတစ်ခုတွင် ပစ္စည်းများကို ခေတ္တချု၍ ရပ်နားလိုက်ကြရင်း တထိတ် ထိတ်နှင့် အသံကို နားထောင်၍နေရလေသည်။

ထိုစဉ် ဂိတ်ဝဆီသို့ ပြန်သွားနေသော ဒေါ်လက္ခမိမာယာသည် ပျာယီးပျာယာနှင့် နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်လာကာ “ဟေ့...ဟေ့... သမီးတို့ မြန်မြန်...မြန်မြန်...”ဟု အသံကို အုပ်၍အော်ရင်း ထွက်ခွာ ကြရန် လက်ပြပြီး ပြေးလာတော့ရာ ဂဏောသတို့သုံးယောက်သားမှာ ချထားသောအထုပ်များကို ကမန်းကတန်းကောက်ယူ၍ လမ်းအတိုင်း ကသီကရီ ဘုမသိဘမသိဖြင့် အပြေးထွက်ခွာသွားကြရတော့၏။

ပြေး၍သာနေကြရသည် ဘာမှန်းမသိ။ ဒေါ်လက္ခမိမာယာ လိုက်၍မလာပေ။ သူ့ကိုပင် ဆီး၍ဖမ်းထားလိုက်ပြီလားလည်း မသိရ ပေ။ ဂဏောသတို့သုံးယောက်မှာ ရင်တလှုပ်လှုပ်နှင့် အားကိုးရာမဲ့ ဖြစ်နေကာ ရှေ့သို့ပင် ဆက်၍ပြေးရမည်လား၊ နောက်သို့ပင် ပြန်လှည့် ရမည်လားမသိ။ ယောင်တောင်တောင် ဖြစ်နေပြန်တော့၏။ မိန်းကလေး သုံးယောက်တည်း သည်ထက်ဝေးအောင်လည်း မသွားရ။ ချီတုံချီတုံ နှင့် တစ်ယောက်မျက်နှာတစ်ယောက် ပြေးရင်းကကြည့်ပြီး ပြေးရာမှ နှေး နှေးရာမှ ရပ်ကြသည်။ ရပ်ပင်ရပ်ကြသော်လည်း ဂိတ်အနီးသို့ ကား ပြန်၍မချဉ်းကပ်ရဲကြသဖြင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာသာ အသံဗလံများ ကို ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် နားထောင်နေရပေသည်။

အတန်ကြာမှ ဒေါ်လက္ခမိမာယာ တမောတကောနှင့် ရောက် လာပြီး မျက်စိမျက်နှာပျက်ပျက်ဖြင့် မိန်းကလေးများအနီးတွင် ထိုင်ချ လိုက်ကာ “ကောင်လေးတော့ ကျန်ရစ်ပြီ”ဟု မပြတ်မသား ပြောချ လိုက်လေသည်။

“ဟင်...ဘယ်လိုတဲ့လဲ ဒေါ်လေး...”

“ဘာပြုလို့လဲ မေမေ”

သိချင်အော့နှင့် မေးရင်းကပင် သုံးယောက်စလုံးမှာ တအား
 လျော့၍ နုံးခွေသွားကြ၏။ ဒေါ်လက္ခမိမာယာသည် အတန်ကြာမျှ
 သက်ပြင်းရှူနေပြီး “ငါတော့ သေသေချာချာ မသိခဲ့ဘူး၊ အနားလဲ
 မသွားဝံ့ဘူးလေ၊ အဝေးက လှမ်းမြင်ရတော့ မာဏကာဂျိက အမျိုးမျိုး
 တောင်းပန်တာ တွေ့ရတာပဲ၊ တံခါးဖွင့်ပေးဖို့ပြောနေတယ်နဲ့တူတယ်၊
 မရဘူး၊ ဒါနဲ့ တံခါးနားမှာထိုင်ပြီး ငိုနေတယ်၊ ပြီးတော့လဲ တံခါးကို
 သူ့ကိုယ်လုံးနဲ့ ပြေးတိုက်လိုက်တာလဲ တွေ့ရတယ်၊ နောက်တော့
 ပူလိပ်လားဘာလားမသိဘူး၊ တစ်ယောက်က လာပြီးဆွဲခေါ်သွားတာ
 တွေ့ရတော့တာပဲ၊ ငါလဲ အဝေးက ဒါပဲမြင်တာပဲကွယ်၊ နေလဲ လုံးလုံး
 မဝင်သေးပါဘူး၊ ဂိတ်ပိတ်ချိန်မဟုတ်သေးလို့ ထွက်ခွင့်လဲ ပေးသင့်
 သေးတာပဲ၊ သူ့နောက်မှတောင် သုံးလေးယောက် ထွက်လာနိုင်သေး
 တာပဲ၊ မဟုတ်မှလွဲရော မာဏကာဂျိကို ဖမ်းထားတယ်နဲ့တူတာပဲ၊
 ဟော...နေဦး နေဦး၊ သူ့နောက်မှထွက်လာတဲ့ လူတစ်ယောက် လာနေ
 တယ်၊ သူ့မေးကြည့်ရင်တော့ သိမှာပဲ၊ ငါသွားမေးလိုက်ဦးမယ်”ဟု
 သူမြင်ရသောအဖြစ်ကို ပြောပြရင်း မေးမြန်းရန် ထသွားရာ ဂဏေသ
 တွင် စိတ်ကိုထိခိုက်လွန်းသဖြင့် သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ကိုဖက်ကာ
 အသက်မှ ရှူရမှန်းမသိအောင်ဖြစ်၍ ကျန်ရစ်လေ၏။

မကြာမီ ဒေါ်လက္ခမိမာယာ ပြန်ရောက်လာပြီး အဖြစ်မှန်ကို
 သိရမှ မိမိတို့အဖြစ်မှာ အသည်းထိတ်စရာကောင်းလှ၍ လက်မတင်
 ကလေး လွတ်မြောက်လာခဲ့ရသည်ကို သိရလေသည်။ သူတို့တစ်စု
 စိတ်ကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး အစစ်ခံ၍ ထွက်ခွာပြီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်
 သူတို့တစ်စုကို အိန္ဒိယသို့ ထွက်ခွာခွင့်မပေးဘဲ ဖမ်းထားလိုက်ရန်
 ကတ္တမန္တုမူ ဖုန်းဖြင့်အကြောင်းကြား တားမြစ်ချက်ရောက်လာကြောင်း၊
 ထွက်ပြီးသူများအတွက် မည်သို့မျှ အစောင့်အရှောက်အတော့သဖြင့် ဆန်အိတ်များ

ပစ္စည်းများကို အထမ်းသမားများနှင့် ကြီးကြပ်၍ ကျန်နေရစ်သူ မာဏ ကာဂျီအား လှုပ်ခတ်နှင့်တကွ တားမြစ်ထားချက်အရ ထွက်ခွင့်မပြုတော့ကြောင်း၊ မိမိသွားရသည့်တိုင်အောင် ထွက်ပြီးသူ နှမများအား ပစ္စည်းများ ပေးလိုက်လိုကြောင်း ပြောသော်လည်း မရကြောင်းနှင့် မာဏ ကာဂျီမှာ စိတ်ပျက်ပျက်နှင့် သူတို့လက်တွင် ငိုကျန်ရစ်ကြောင်း သိရပေရာ ဂဏေသမှာ ကြီးစား၍တင်းထားရသမျှ ညှိုးခွေ၍သွားပြီး မျက်ရည်ပေါက်ကြီးများ တဖြိုင်ဖြိုင် ကျဆင်း၍လာလေတော့၏။

“အစ်ကိုလေး... အစ်ကိုလေး... ဂဏေသအတွက် ဒုက္ခရောက်ရတာပဲ၊ ဂဏေသပါ အဖမ်းခံလိုက်တော့မယ်” ဟု ငိုရာမှ တစ်လုံးချင်းပြောကာ ထိုင်ရာမှထလိုက်သဖြင့် သူငယ်ချင်းမနှစ်ယောက်က ဆွဲ၍ထားရလေသည်။

ဒေါ်လက္ခမိမာယာကလည်း ဂဏေသပန်းကိုဖက်ကာ “မဟုတ်တာဘဲ တူမရယ်၊ မာဏကာဂျီဟာ ယောက်ျားလေးပဲ၊ သူ့ဟာသူ ပြန်လွတ်အောင် ကြိုးစားနိုင်ပါတယ်၊ ပြီးတော့ ရာဇဝတ်မှုမကင်းတဲ့ ပစ္စည်းလဲ ပါတာမဟုတ်ဘူး၊ တို့အိပ်ရာလိပ်တွေနဲ့ စားနပ်ရိက္ခာဆန်အိတ် ၃-၄ အိတ်သာ ပါတာပါ၊ ဧကန္တ ငါ့အထင်တော့ တို့တူမအဖေက ဖုန်းဆက်ပြီး ဖမ်းထားပါလို့ခိုင်းတာနဲ့ တူပါတယ်၊ ငါ့တူမလွတ်လာတာ ရည်ရွယ်ချက်ကောင်းလို့ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်တွေက ကူညီလို့ ဖြစ်မှာပါ၊ ပြီးတော့လဲ မာဏကာဂျီက ကုသိနာရုံ ရောက်ရုံ လိုက်ပို့ဖို့ဟာပဲ သူ မပါလဲ အရေးမကြီးပါဘူးကွယ်၊ ဒေါ်လေး အရှိသားပဲ၊ ဟိုရှေ့နားမှာ ဘင်ဖရီမြို့ပဲ၊ အဲဒီမှာ တို့အသိမိတ်ဆွေရှိတယ်၊ တစ်ညအိပ်ပြီး နက်ဖြန် သူ့ကိုအဖော်ခေါ်ပြီး သွားကြတာပေါ့၊ ကဲ... တိတ် ငါ့တူမ မငိုနဲ့၊ ဘင်ဖရီမြို့ကို သွားကြစို့” ဟု ချောမောနှစ်သိမ့်လိုက်သဖြင့် ဂဏေသမှာ ဆူဝေနေသော သောကကို မျိုသိပ်၍ ပြန်၍ ထိုင်လိုက်ပြီး ကျဆင်းလာသော မျက်ရည်များကိုသုတ်ရင်း မိမိကိုယ်ကို အားတင်းရတော့၏။ www.dhammaransi.com

ဒေါလေးပြောသည့်အတိုင်းပင် ကံကောင်း၍ လွတ်ခြင်းဖြစ်ရာ ဤအခြေတွင် လွတ်မြောက်ရာမှ ထောင်ချောက်တွင်းသို့ ပြန်ဝင်လျှင် မိမိသာ မိုက်ရာကျေတော့မည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် လိုရာသို့အရောက်သွားရမည်သာဖြစ်ရာ ကျန်ရစ်သော အစ်ကိုလေးအတွက် ပူပင်နေ၍လည်း အကျိုးမပြီးနိုင်သဖြင့် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ရှေ့သို့သာ တိုးရပေတော့မည်။ အဝတ်အစားသေတ္တာများ၊ အသုံးအဆောင်များမှာ အစ်ကိုလေးနှင့်အတူ ကျန်ရစ်ခဲ့သဖြင့် အားပျက်စရာပင်ဖြစ်သော်လည်း ကံကောင်းထောက်မ၍ အရေးကြီးသော ပစ္စည်းအနည်းငယ်နှင့် သုံးစွဲစရာငွေ လုံလုံလောက်လောက်မှာ မိမိထံပါလာသေး၏။ ထိုမျှဖြင့်သာ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလျက် ပန်းတိုင်သို့ အရောက် လှမ်းရပါမည်။

သို့နှင့် ဒေါလကျွမိမာယာနှင့် ဂဏောသတို့သူငယ်ချင်းသုံးယောက်သည် ဖြစ်သမျှအကြောင်း အကောင်းချည်းပဲဟု သဘောထားလိုက်ကာ ကျန်ရစ်သော ခရီးဖော် မာဏကာဂျီကို ရော်ရမ်းနှုတ်ဆက်လျက် မဝေးတော့သော အိန္ဒိယနယ်ခြား ဘင်ဖရီမြို့သို့ ရှေ့ရဲ့ ခရီးနှင့်ခဲ့ကြလေတော့၏။

*

အခန်း ၈

ကုသိနာရုံ

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော်ခန့်က ဂေါတမဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ် ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်ရာဌာနဖြစ်သည့် ကုသိနာရုံစေတီ တော်ကြီး၏ ရင်ပြင် လိုဏ်ဂူတော်အတွင်းရှိ မဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပုံတော် အလောင်းတော်ပုံ လျောင်းတော်မူရုပ်ပွားတော်ကြီး၏ရှေ့ဝယ် ဝပ်လျှိုး၍ နေကြသော အမျိုးသမီးတစ်စုမှာ မလှုပ်မယှက် ရှိနေကြသည်။ ရုပ်ပွား တော်ကြီးကို စိမ်းစိမ်းရှုမျှော်လျက် ညှိုးငယ်နွမ်းလျရာမှ လွမ်းတပူဆွေး နေကြပြီး မျက်ရည်များပင် အသွယ်သွယ်ယိုစီးလာကြသည်။ အချင်းချင်း စကားမပြောနိုင်ဘဲ အလွမ်းကြွရာမှ တမ်းတမျှော်ခေါ်ကာ ရှေးဟောင်း ကို ဖော်နေကြသည်။ ၎င်းတို့ကား... နီပေါလ်အမျိုးသမီးများ ဖြစ် ကြ၏။

မိမိတို့ဌာနေ နီပေါနိုင်ငံအဝင်အပါ ကပ္ပိလဝတ်နေပြည်တော် မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ဖွားမြင်ရာဖြစ်၍ စင်စစ်သော် ဂေါတမဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရားသည် မိမိတို့၏ ရှေးအနွယ် (တစ်မျိုးတစ်နွယ်တည်း)ပင် ဖြစ်၍လည်း သာ၍စိတ်တွင် ထိခိုက်လှုပ်ရှားနေပေသည်။

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်က ဤနေရာတွင် ခတ္တိ ယဝံသ-သကျသာကီဝင် နီပေါလူမျိုး လောကသုံးပါး၏ ကိုးကွယ် ရှာဖြစ်သော ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူခဲ့သည်။ လှုပ်တော်အတိုင်းပင် အလျားပေ ၂၀ ခန့် လက်ယာနံတောင်းဖြင့် ဆောင်းကာ မြောက်သို့ ဦးခေါင်းပြုလျက် တည်ထားသော ရုပ်ပွားတော် ကြီးမှာ ဝေဒနာကိုသည်းခံလျက် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူသွားဟန်မှာ

တကယ်ပင် သရုပ်ပေါ်လှသဖြင့် အမျိုးတူ နီပေါအမျိုးသမီးများသာ မက ပူးမြင်ရသူတိုင်းပင် မျက်ရည်ဖြိုင်ဖြိုင်ကျလောက်အောင် အနုပညာ မြောက်လှပေ၏။

ရုပ်ပွားတော်ကြီးရှေ့ရှိ နီပေါအမျိုးသမီးတစ်စုကား ယနေ့ပင် ဤကုသိနာရုံဌာနသို့ ရောက်ရှိလာကြသော ဂဏေသတို့လူစုပင် ဖြစ်ပေ၏။ သူတို့သည် နီပေါနိုင်ငံအထွက်ဂိတ်ဝ၌ ပါလာသော ယောက်ျားဖော် မာဏကာဂျီ ကျန်ရစ်သော်လည်း အားလျော့ ဝမ်းနည်း၍မနေအား၊ မျှော်မှန်းသည့်လမ်းစဉ်၊ ရည်မှန်းသည့် မုခ်ဦးသို့ မရောက်မချင်း စိတ်အားမလျော့နိုင်။ ၎င်းမိသဲတိုင် တက်နိုင်ဖျားရောက်ဆိုသလို လွမ်းဖွယ်ဆွေးဖွယ်တို့ကို ဘေးဖယ်၍ထားခဲ့ပြီး ဂိတ်နှင့် နှစ်မိုင်ကွာ အိန္ဒိယအတွင်း ဘင်ဖရီမြို့သို့ အရောက်လာလျက် ခေတ္တမျှ အနားယူကြရ၏။ ထို့နောက် ဘင်ဖရီမြို့မှ ဒေါ်လကျမီမာယာတို့ မိတ်ဆွေများကို ရှာဖွေ၍ တွေ့ရှိလျှင် ၎င်းမိတ်ဆွေကိုပင် ယောက်ျားဖော်ပြုကာ ဤကုသိနာရုံသို့ လာခဲ့ရပေသည်။ (ဤ ဘင်ဖရီမှ ကုသိနာရုံသို့ လာခဲ့ရသော ခရီးကား ဘတ်စ်ကား မီးရထားများ အသင့်ရှိနေသဖြင့် မခက်ခဲလှတော့ပေ။ ဂေါရမ်ပူမြို့မှာ မီးရထားမှဆင်း၍ ကားဖြင့် တစ်ဆင့် ကုသိနာရုံသို့လာခဲ့ရပေသည်။ ဤမြို့ဤနယ်များမှာ ရှေးပဝေဏီက နီပေါနယ်ထဲတွင် ပါဝင်၍ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ကျမှ အိန္ဒိယနယ်ထဲသို့သွင်းထားသည်ဟု ဂဏေသ ကြားဖူးထားပေသည်။)

မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်းပင် ကုသိနာရုံစေတီတော်ကြီးအနီးရှိ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် နီပေါဘုန်းကြီး သီရိဗုဒ္ဓဃောသနှင့် မြန်မာဘုန်းကြီး ဦးဓမ္မာဝုစတို့ကို အသင့်ဖူးတွေ့ရသဖြင့် အမျိုးသမီးများမှာ တစ်လမ်းလုံး ပင်ပန်းခဲ့သမျှ ပျောက်ကင်း၍ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ရွှင်လန်းအေးကြည်သွားပေတော့သည်။

ဤနေရာ ဤဌာနသို့ ရောက်လာရလျှင်ပင် ခရီးအဆုံး စခန်းမျှော်မှန်းလာခဲ့ရင်းဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရတော့သလောက်ပင်

စိတ်ဝယ် အေးမြသွားတော့၏။ အားထားရာဖြစ်သော ဘုန်းတော်ကြီးများကိုလည်း တွေ့ကြုံရပေပြီ။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် စသော ပြုလုပ်ဖွယ်တို့ကို အမြန်ပြုလုပ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လျက် မိမိတို့အလိုဆန္ဒအတိုင်း ဝတ်ကြောင်ကို လွတ်အောင်ရုန်း၍ သီလရှင်အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းကာ ဗုဒ္ဓစာပေများကိုလည်း အားရပါးရ စိတ်တိုင်းကျ သင်ကြားရပေတော့မည်။

ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ဘုန်းတော်ကြီးများအား ဖူးတွေ့၍ အာလာပ သလ္လာပ စကားများ မိမိတို့၏ လမ်းခရီးအတွေ့အကြုံများနှင့် ရည်မှန်းချက်များကို ပြောကြားလျှောက်ထားရင်း အမောအပန်းဖြေကာ ဤမဟာပရိနိဗ္ဗာန်ပုံတော်ကြီးအား ဖူးမြော်ကြသည်။ ဤသို့ ဖူးမြော်ကြရင်းလည်း မိမိတို့ သိမှတ်ထားသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အကြောင်းအရာတို့ကို ပြန်ပြောင်းတွေးတောမိသောအခါတွင် အလွမ်းဓာတ်များ တဖျပ်ဖျပ် ထကြွ၍ လာမိပြန်လေသည်။

“ဪ- တကယ်လို့သာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိလို့ ယခုလို ရှေ့တော်မှောက် ဝင်ရောက်ဖူးမြော်မိတဲ့အခါမျိုးဆိုရင် မြင့်မြတ်တဲ့တရားတော်များကို ဟောပြောတော်မူမှာ သေချာပါရဲ့၊ တို့အဖို့လဲ ပါရမီနည်းလို့ တရားအထူးမရတောင် အနည်းဆုံး ဘိက္ခုနီ (ရဟန်းမ)အဖြစ်တော့ ခွင့်ပြုမှာ မလွဲပါဘူး၊ အခုတော့ ငါတို့မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာသနာတော်ကြီးနဲ့ တွေ့ကြုံရတယ်ဆိုပေမယ့် သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့်မရလိုက်ရလို့ ကုသိုလ်ကံ နည်းလှပါကလား၊ ဒါပေမဲ့လေ ရသမျှ အမြတ်ဆိုတာလို မိရာသာသနာတော်ရဲ့ အရိပ်အရောက်ပဲ ခိုဝင်ပြီး သီလရှင်အဖြစ်နဲ့ ပိဋကတ်တွေကို သင်ကြားအားထုတ်ရတော့မှာပဲ”

အားလုံးပင် တွေးတော ဆွေးမြေ့နေကြပြီးနောက် ကြည်နူးစိတ်အတိဖြင့် ရုပ်ပွားတော်ကြီးအား ဝတ်ပြုကြပြီး စေတီရင်ပြင်တော်တွင်

လှည့်ပတ်ကြည်ညိုကြပြန်လေသည်။ တစ်ပတ်ပတ်၍ ရုပ်ပွားတော်ကြီးအနီးသို့ ပြန်ရောက်လျှင် ရုပ်ပွားတော်ကြီးရှေ့၌ ဘုန်းတော်ကြီးဦးဓမ္မာဓုခရောက်နေသည်ကိုတွေ့ရသဖြင့် တစ်ဖန် ဝင်ရောက်ကန်တော့ကြရင်း နှုတ်သွက်သော ဂဏောသက “ဘုန်းဘုန်းဘုရား... ဒီပရိနိဗ္ဗာန်ပုံ ရုပ်ပွားတော်ကြီးဟာ ဘုရားတကယ်ပရိနိဗ္ဗာန်စံစက တည်ခဲ့တာလား ဘုရား” ဟု မေးလျှောက်လေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးက ဂဏောသတို့ဘက်သို့လှည့်ကာ “အင်း... ဒီပြဿနာက အရှည်ကြီးဖြေမှ ပြည့်စုံမှာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ တိုတိုပဲပြောရသေးတာပေါ့၊ တို့ဘုရားလက်ထက်နဲ့ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး အနှစ်ငါးရာလောက်အတွင်းမှာ ရုပ်ပွားဆင်းတု ထုလုပ်ပြီး ကိုးကွယ်ရိုးမရှိကြဘူးကွယ်၊ ဒါဟာလဲ မထုတတ် မလုပ်တတ်လို့တော့မဟုတ်ဘူး၊ ရိုသေမှုအားကြီးလို့ပဲ ဆိုပါတော့၊ ဘုရားနေနဲ့ အမှတ်အသားထုလုပ် ကိုးကွယ်မှုတော့ ရှိခဲ့ပါတယ်၊ ဘုရားကိုယ်စား ထုလုပ်ကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ပုံစံတွေက ဗောဓိပင်တို့ ခြေတော်ရာပုံတို့ ပြီးတော့ တရားစကြာပုံတို့ပေါ့၊ ဒါ့ပြင်လဲ ဆင် မြင်း ခြင်္သေ့ နွား ဆိုတဲ့ လေးခန်း ဗုဒ္ဓဝင်ပုံတို့ပေါ့” ဟုပြော၍ စကားမဆုံးခင်...

“ဆင်တွေ မြင်းတွေက ဗုဒ္ဓဝင်နဲ့ဆိုင်လို့လား ဘုန်းဘုန်း” ဟု ဂဏောသက ဆင်ခြေတက်ပြန်သည်။

“အထိမ်းအမှတ်ပေါ့ကွယ်၊ ဘုရားအလောင်းတော် ပဋိသန္ဓေနေတော့ မယ်တော်မာယာဟာ ဆင်ဖြူတော်ကို အိပ်မက်မြင်ဆို မဟုတ်လား၊ အဲဒီတော့ ဆင်ဟာ ဘုရားလောင်း သန္ဓေယူခြင်း ဖွားတော်မူခြင်းကို အထိမ်းအမှတ်ပြုတာပဲကွယ်၊ မြင်းက တောထွက်တာ၊ ခြင်္သေ့က ဘုရားဖြစ်တာ၊ နွားက ပရိနိဗ္ဗာန်စံတာ အဲဒီလို အသီးသီး ကိုယ်စားပြုပြီး ထုလုပ်ခဲ့တာပေါ့”

“နွားနဲ့ပရိနိဗ္ဗာန်စံတာကကော ဘယ်လိုဆိုင်လို့ပါတဲ့ ဘုန်းဘုန်း”

“အင်း... မေးစရာပဲလေ၊ ဒါက ဒီလိုပါ၊ ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတာက ကဆုန်လမဟုတ်လား၊ ကဆုန်လဆိုတာ ပြဿရာသီဆိုတော့ ပြဿက နွားလားလို့ အဓိပ္ပာယ်ထွက်တယ်၊ ဒါနဲ့ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတာကို နွားလားရုပ် အထိမ်းအမှတ်ပြုလိုက်တာပေါ့၊ ရှင်းပြီလား၊ ပြီးတော့ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံတာကို ပုထိုးစေတီပုံနဲ့ အထိမ်းအမှတ်ထားတာလဲ ရှိသေးတယ်၊ ထားပါတော့လေ... အဲဒီလို နှစ်ပေါင်းများစွာပဲ ဘုရားပုံတော် မထုလုပ်ဘဲ အထိမ်းအမှတ်ပုံတွေနဲ့ချည်း နေလာခဲ့တာ အနှစ် ၅၀၀ ကျော်လောက်မှာ ဂရိတ်အနွယ်ဖြစ်တဲ့ မိလိန္ဒမင်းကြီး ခေတ်လောက်ကျမှ ရုပ်ပွားတော်ရယ်လို့ ထုလုပ်ကြတာကိုး”

“ဒီလောက်နှစ်ပေါင်းကြာမှ ဆိုတော့ ဘုရားအစစ်ကို ဖူးမြင်ဖူးသူမှ မရှိတော့ဘဲ၊ တူတယ် မတူတယ် ဘယ်သိတော့မလဲနော် ဘုန်းဘုန်း”

“အေးပေါ့၊ စာနဲ့ကိုက်ပြီး မှန်းထုကြတာပေါ့ကွယ်၊ ဥပမာ ပိဋကတ်တော်မှာရှိတဲ့ လက္ခဏာသုတ်တို့လို စာတွေမှာလာတဲ့ ဘုရားလက္ခဏာတော်တွေဖတ်ပြီး မှန်းထုကြရတာပေါ့၊ ကဲ... ဒီလောက်ဆို သိရောပေါ့၊ ဒီရုပ်ပွားတော်ကြီးကတော့ ၁၈၇၇ ခုနှစ်က အိန္ဒိယအစိုးရ ကျောက်စာဝန်တွေ ဒီစေတီဟောင်းကြီးကို တူးဖော်တဲ့အခါမှာမှ မြေကြီးအောက်က တွေ့ကြရတာလို့ သိရတယ်၊ ဘယ်ခေတ်က ထုခဲ့တယ်လို့တော့ မသိရဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀ ထက်တော့ မစောနိုင်ဘူးဆိုပါတော့ကွယ်၊ ကဲ- လာကြ၊ လေတိုက်တယ်၊ ကျောင်းပေါ်ကျမှ သွားရေးလာရေး အစီအစဉ်လုပ်ကြရအောင်”

ဘုန်းတော်ကြီးက မိန့်ကြားပြီး ရှေ့မှထသွားသဖြင့် သူတို့တစ်စုသည် နောက်မှလိုက်သွားကြပြီး ကျောင်းပေါ်၌ စု၍ထိုင်ကြကာ အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ကြသည်။ ဒေါ်လက္ခမိမာယာက သူ့နဂါးအစီအစဉ်အတိုင်း ကလေးမများကို ထားခဲ့ပြီး ပြန်မည်အကြောင်း၊ ကလေးမများ

ကို အမြန်ဆုံး မြန်မာပြည်ပို့ပေးပြီး သီလရှင်ဝတ်၍ ပညာသင်ပေးရန် အကြောင်းတို့ လျှောက်ထားလေသည်။ ဂဏောသ ကလည်း သူ့မိခင် ထံမှ စာကို ဘုန်းတော်ကြီးအား ဆက်ကပ်ပြီး မြန်မြန် မြန်မာပြည် ရောက်ချင်ကြောင်းကို လျှောက်ထား၏။

ဘုန်းတော်ကြီးက ဂဏောသတို့စကားကို နားထောင်ပြီး...

“အေး...အေး ကောင်းတယ်၊ ခုတော့ ဒီလိုပဲနေကြသေးတာ ပေါ့၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တို့ ဘာတို့ လုပ်ဖို့လဲရှိသေးတော့ ချက်ချင်းသွားဖို့ ဘယ်ဖြစ်ဦးမလဲ၊ မဟုတ်ဘူးလား၊ ဒါထက် ဒကာမကြီးက ဘယ်တော့ နီပေါပြန်မှာလဲ...”ဟု ဒေါ်လက္ခမိမာယာအား မေးတော်မူ၏။

“တပည့်တော်မကတော့ သူတို့ကို လိုက်ပို့ရုံပါပဲ၊ တခြားကိစ္စကလဲ မရှိတော့ တစ်ရက်နှစ်ရက်လောက်နေပြီး ပြန်ရုံပါပဲဘုရား၊ ဟောဒီဘင်ဖရီက မိတ်ဆွေကလဲ ကြာကြာသိပ်မနေနိုင်သေးဘူးဆိုတော့ တပည့်တော်မလဲ ကြာကြာမနေလိုပါဘူး၊ သူတို့အတွက် စိတ်ချရရင် ပြန်ရုံပေါ့ဘုရား”

“သူတို့အတွက်ကတော့ စိတ်ချပါ၊ စိတ်ချရလို့လဲ ဘုန်းကြီးတို့က စီစဉ်တာပေါ့၊ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင်ဖြစ်ဖြစ် ဒါမှမဟုတ် ဟောဒီနီပေါကိုယ်တော် (သီရိဗုဒ္ဓဃောသ)ဖြစ်ဖြစ် တစ်ပါးပါးက အရောက်ပို့ပေးဖို့ ဂတိပြုပါတယ်၊ ဟိုရောက်တော့လဲ အရာရာမှာ စိတ်ချရတဲ့ သီလရှင်ကျောင်းတွေ ရှိပါတယ်၊ ဒါထက် သီလရှင်လုပ်ကြံမှာက သုံးယောက်စလုံးပဲနော်”

“မှန်ပါ”ဟု ဂဏောသတို့ သူငယ်ချင်းသုံးယောက်စလုံးကပင် ပြိုင်တူဖြေကြားကြလေသည်။

“အေး...အေး...ကောင်းတယ်၊ ခုတော့ ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ အတိုင်း နေကြဦးပေါ့၊ ကဲ...ကဲ...ဆရာတော်ကြီးဆီသွားပြီး စကားစမြည် ပြောကြရအောင်”ဟု ပြောသဖြင့် အားလုံး နေရာမှထကာ ကုသိနာရုံ မြန်မာကျောင်းဆရာတော်ကြီး အသျှင် စန္ဒမုနိထံသို့ သွားကြလေသည်။

ဆရာတော်ကြီးကား သက်တော်ကြီးရင့်လှပေပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံ (ရခိုင်တိုင်း)မှ ဤဌာနသို့ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ကပင် ရောက်ရှိလာကာ အဆက်ပြတ်နေသော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာကို ပြုစုတည်ထောင်နေသည့် ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းသော ဆရာတော်ကြီး တစ်ပါးပင်ဖြစ်ပါ၏။ နီပေါဘုန်းတော်ကြီး သီရိဗုဒ္ဓဃောသ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓတို့နှင့်အတူ ဆရာတော်ကြီးအနီး၌ ထိုင်မိကြလျှင် ဆရာတော်ကြီးသည် နီပေါအမျိုးသမီးများအား အဆုံးအမ သြဝါဒနှင့် အားပေးစကားများ ပြောကြားတော်မူ၏။

နီပေါပြည်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဖွားတော်မူရာ ကပ္ပိလဝတ်ပြည်အကြောင်းများ ဒေဝဒဟ ကောလိယ အကြောင်းများနှင့် သာကီဝင်မင်းမျိုး အကြောင်းတို့ကို မိန့်ကြားတော်မူပြီး နိဂုံးချုပ်တွင် “ဒကာမလေးတို့ မြန်မာပြည်သွားနေကြမယ်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့အကြံပါပဲ။ နီပေါနဲ့ မြန်မာဟာ အရင်းစစ်လိုက်တော့ တစ်မျိုးတစ်နွယ်တည်း ညီအစ်ကို မောင်နှမတွေပေါ့” ဟု မိန့်ကြားကာ ရှေးက သာကီဝင်မင်းများ ကပ္ပိလဝတ်မှ မြန်မာနိုင်ငံ ပဉ္စာတကောင်း စသော မြို့များသို့ ကုန်းကြောင်းဖြင့် တောကြီး တောင်ကြီးများကို ဖြတ်ကျော်သွားကြပုံ၊ ထို၌ မြို့ရွာများ တည်ထောင် ကြပုံများကို အကျယ်တဝင့် မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ဂဏောသတို့ကား အလိုလိုကမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားလိုစိတ် ပြင်းပြနေရာ ဆရာတော်ကြီးက ဤသို့ ဆွေမျိုးစပ်ပြလိုက်ပြန်သဖြင့် အလွန်စိတ်အားတက်ကြွ၍သွားကြလေ၏။ မိမိတို့သွားရောက်လိုသည့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုသည်မှာ သူစိမ်းနိုင်ငံမဟုတ်၊ ဆွေမျိုးတို့နေရာဒေသ နိုင်ငံတစ်ခုပါကလားဟူသော အသိဉာဏ်ကြောင့် ချက်ချင်းပင်ရောက် လိုစိတ် ပြင်းထန်နေကြလေတော့သည်။

အခန်း (၉)

နိပေါသာသနာဝင်

မနောဟရဒေဝီနှင့် သုဘလကျမိတို့အမေ ဒေါလကျမိမာယာသည် ဘင်ဖရီမြို့မှလိုက်ပါလာသော အဖော်နှင့်အတူ ဘုရားဖူးရင်း ကုသိကာရုံ ၌ တစ်ပတ်ခန့်နေပြီး နိပေါသို့ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားလေ၏။ သူငယ် ချင်းသုံးဦးကား ဒေါလကျမိမာယာ ပြန်သွားစက အားငယ်၍ ကျန်ရစ် ခဲ့သော်လည်း ယခင် သင်ကြားရင်း ပါဠိစာပေ ဗုဒ္ဓစာပေနှင့် အရေး တကြီးသုံးရမည့် မြန်မာစကား စသည်တို့ကို ဆက်လက်သင်ကြား နေရပြီဖြစ်သဖြင့် မကြာမီပင် မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ဖြစ်လာကြပြန်လေသည်။

ထိုအတွင်း မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓကလည်း ဂဏောသ တို့သုံးယောက် မြန်မာပြည်သွားရန် ပတ်စ်ပို့ရရေးအတွက် တစ်ဖက်မှ ကြိုးစားရင်း တစ်ဖက်မှလည်း မြန်မာပြည် မော်လမြိုင်မြို့ရှိ နာမည် ကြီး သီလရှင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ စာဖြင့် ဆက်သွယ်စုံစမ်းရာ မော်လမြိုင်သီလရှင်ကျောင်းမှ ခေါ်ခွဲနိုင်ကြောင်းနှင့် တာဝန်ယူ၍ ပညာ သင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း စာပြန်လာသဖြင့် ဂဏောသတို့ သုံးဦးမှာ ဝမ်းသာ၍မဆုံး ဖြစ်နေကြပေ၏။

တစ်နေ့တစ်နေ့တွင် ကျောင်းဝေယျာဝစ္စ၊ ဘုရားဝေယျာဝစ္စများ ကို လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ စာပေကျက်ခြင်းနှင့် အချိန်တန်လျှင် ချက်ပြုတ် စားသောက်ကြခြင်းမှတစ်ပါး အခြားအလုပ်လည်း မရှိလှပေ။ ရံဖန်ရံခါ မိမိတို့နေရာ ကုသိကာရုံဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှ အရှေ့ဘက် တစ်မိုင်ခွဲ လောက်ဝေးသော ကာဆီးယားသို့ လံချားဖြင့်သွား၍ ဈေးဝယ်ထွက်

ကြ၏။ ရံဖန်ရံခါ အားလပ်ချိန်ယူ၍ နှစ်မိုင်ခန့်ဝေးသော မြတ်စွာဘုရား ရုပ်အလောင်းတော်အား တေဇောဓာတ် လောင်တော်မူသောကုန်းသို့ လည်း သွားရောက်၍ ဖူးမြော်လေ့ရှိကြပေသည်။

သို့နှင့်တစ်လနီးနီးမျှကြာသွားသော နေ့တစ်နေ့တွင် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုဓသည် ဂဏောသတို့သုံးဦးအား ခေါ်ပြီးလျှင် မမျှော်လင့်သော စကားတစ်ခုကို မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

“မင်းတို့သုံးဦးအတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် နည်းနည်းခက်နေတယ်။ ကာဆီးယားကနေပြီး လုပ်လို့လဲမဖြစ်ဘူး၊ ဒီမှာရှိတဲ့ အရာရှိတွေကလဲ တာဝန်ယူပြီး လုပ်မပေးနိုင်ဘူးတဲ့၊ ဒီတော့ နယူးဒေလီအထိ လှမ်းပြီး ဆက်သွယ်ရမှာပဲ။ ငါ တစ်နေ့နေ့ နယူးဒေလီသွားဦးမယ်၊ စိတ်တော့မပျက်နဲ့၊ တစ်နေ့နေ့တော့ ဖြစ်မှာပေါ့။”

ဘုန်းတော်ကြီး၏စကားမှာ ဂဏောသတို့အတွက် စိတ်ပျက်ရမလို အားတက်ရမလိုနှင့် မတင်မကျရှိလှပေသည်။ ကာဆီးယားမှာ မြို့ငယ်ကလေးသာဖြစ်၏။ ဤလိုမြို့ငယ်ကလေးအနေနှင့် ဖြစ်နိုင်စရာတော့မရှိတော့။ နယူးဒေလီနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လုပ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် ကာလကတ္တားသွား၍ လုပ်ရပေမည်။ ဤကိစ္စအတွက် ဘုန်းတော်ကြီးမှာ စိတ်မအား လူမအား ကြီးစားနေပေသည်။ ဂဏောသတို့ကား ဤကိစ္စများကို ဘာမျှနားမလည်ပေ။ သူတို့ နားလည်သည်မှာ မြန်မာပြည် မြန်မြန်သွားချင်သည်သာဖြစ်၏။ ယခင်က စိတ်အထင် တစ်လလောက်သာ အိန္ဒိယမှာနေရပြီး မြန်မာပြည် သွားနိုင်မည်ထင်ခဲ့ရာ ယခုပင် မရေမရာနှင့် တစ်လနီးပါးကြာခဲ့ပြီ။ သွားရမည့်အချိန်ကို ကန့်သတ်နိုင်ရန် ထားဘိဦး၊ ပတ်စ်ပို့ရရေး မရရေး ပင် မသေချာသေးပါ။ “တစ်နေ့နေ့တော့ ဖြစ်မှာပေါ့”ဟူသော ဘုန်းတော်ကြီးစကားမှ တစ်နေ့နေ့ဟူသည် ဘယ်သောကာလမှ တစ်နေ့နေ့ ပေနည်း။

ဂဏောသတို့သည် စာပေသင်ကြားခြင်း၊ ဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်ခြင်း များအပြင် အားလပ်ချိန်များတွင် ကုသိနာရုံဆရာတော်ကြီးထံ သွား ရောက်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများကို မေးလျှောက်ရသည်။ ကြားနာမှတ်သားရသည်။ ထိုအချက်များသည်လည်း ဂဏောသတို့ အတွက် ရက်ကြာကြာနေခဲ့သမျှ ရရှိသောအမြတ်များ ဖြစ်ပေ၏။

ဆရာတော်ကြီးကလည်း သက်တော်ရှည်သလောက် ဗဟု သုတကြွယ်ဝတော်မူပေရာ ဂဏောသတို့မေးမြန်းချက်များကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြေကြားတော်မူသည်။ နီပေါဘုန်းကြီး သီရိဗုဒ္ဓဇောသက လည်း ဆရာတော်ကြီး၏ဟောပြချက်များကို မြန်မာဘာသာမှ နီပေါလ် လို ပြန်၍ ပြောပြလေသည်။

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား...တပည့်တော်တို့ နီပေါပြည်ကလဲ ရှေး ကတည်းက ဗုဒ္ဓဘာသာလိုဆိုတာပဲ၊ ဘုန်းဘုန်းတို့ မြန်မာပြည်ကလဲ ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ တပည့်တော်မတို့ တွေ့ရသလောက် အသွင် အပြင်ကော အယူအဆကော မတူဘူးဘုရား၊ အဲဒါဘာပြုလို့ ကွဲပြားနေ တာလဲဘုရား” ဟု မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် တောင်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာဟု နှစ်မျိုးရှိကြောင်း ကွဲပြားရှင်းလင်းစွာ မသိသေးသော ဂဏောသ က ဆရာတော်ကြီးအား မေးလျှောက်၏။

ဆရာတော်ကြီးက မှတ်သားလွယ်ရန် အကျဉ်းချုပ်၍ မိန့်တော် မူသည်။

“အေး...အေး...တပည့်တို့က ငယ်လိုမသိတာကိုးကွယ်၊ ဒါက ဒီလိုကလားကွယ်၊ တို့မြတ်စွာဘုရား ဒီကုသိနာရုံမှာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင် ပြီးတဲ့နောက် နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ လောက်ကျတော့ ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီ တိုင်းသား ရဟန်းတစ်စုက ဘုရားဝိနည်းတော်ထဲက အချက် ၁၀ ချက် မှာ အယူအဆလွဲမှားပြီး ဟောပြောကြတယ်၊ အချက် ၁၀ ချက်လို့သာ သာမညမှတ်ကွယ်၊ အကျယ်ပြောနေရင် နားထွေးကုန်မယ် ကြားလား၊

ဝိနည်းဆိုတာ သာသနာရဲ့အသက်ဖြစ်တော့ သူတို့က အချက် ၁၀ ခု တောင် တလွဲတချော်ဟောပြောကျင့်ကြံနေတော့ သာသနာမှာအန္တရာယ် ပေါ်လာတာပေါ့၊ ဒါနဲ့ သူတို့တစ်တွေက တစ်ဂိုဏ်းထူပြီး ဝါဒဖြန့်နေ တာကို တွေ့ရတဲ့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီး အသျှင်မဟာယသက ဒီလိုဆိုရင် တရားကောင်း တရားမှန်တွေ ပျက်စီးရချေရဲ့ဆိုပြီး ဝေသာလီပြည်မှာပဲ သံဃာကောင်း သံဃာမှန်တွေစုပြီးတော့ ဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင် သကွယ့်၊ အဲဒီ ဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင်တဲ့အချိန်မှာပဲ ခုနကပြောတဲ့ ဝဇ္ဇီတိုင်းသားရဟန်းတွေက သူတို့တင်ရင် တို့လဲတင်နိုင်ပါသော်ကော ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ သူတို့ အသင်းအပင်း သဘောတူတွေစုပေါင်းပြီး သူတို့ရဲ့ဝါဒတွေကို ကောသမ္ဗိပြည်မှာ သွားပြီးတော့ စင်ပြိုင် သင်္ဂါ ယနာတင်ကြတော့တာကိုး၊ အဲဒီကစ ကွဲတော့တာပဲ၊ အသျှင်မဟာ ယသတို့က ရှေးရဟန္တာမထေရ်ကြီးတွေရဲ့ ဝါဒအတိုင်း အမှန်ယူဆပြီး ကျင့်သုံးကြလို့ အဲဒီဝါဒကို ထေရဝါဒလို့ခေါ်တယ်၊ အခု သီဟိုဠ် (သီရိလင်္ကာ)၊ မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယားနဲ့ လာအို(လော)ဆိုတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ ကျင့်သုံးလိုက်နာနေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ၊ တောင်ပိုင်းတိုင်း ပြည်တွေမှာ ပျံ့နှံ့လို့ တောင်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာလို့ခေါ်သပေါ့၊ မင်းတို့ နီပေါ၊ တိဘက်၊ တရုတ်နဲ့ ဂျပန် စတဲ့နိုင်ငံတွေမှာကတော့ ဆိုခဲ့တဲ့ ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းများကစပြီး ဆင်းသက်လာတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လိုက်နာခဲ့တယ်၊ မြောက်ပိုင်းနိုင်ငံတွေမှာ ပျံ့နှံ့လို့ မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ လို့ ခေါ်တာပေါ့ကွယ်”

“မဟာယာန ဟိနယာနလို့ ခေါ်တာလဲ ကြားဖူးပါတယ် ဘုန်းဘုန်း၊ ဒါက ဘာကြောင့်ခေါ်တာလဲ”ဟု မနောဟရဒေဝီက သူကြားဖူးသည်ကိုမရှင်း၍ ကြားဖြတ်မေးလိုက်ရာ ဂဏောသမှာ ပို၍ စိတ်ဝင်စားသွားမိသည်။

“ဒါက မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေက မှည့်ခေါ်တဲ့နာမည်ပဲ ကွယ်၊ မဟာယာနဆိုတာက မြတ်တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တယ်လို့ ဆိုလို

ပြီး ဟိနယာနဆိုတာက ညံ့တဲ့အကျင့်ကို ကျင့်တယ်လို့ ဆိုလိုတာပေါ့။ ဘာသာအယူဝါဒမှာ မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာက ဘုရားလောင်းဝါဒ ကွယ်၊ လူတိုင်းဟာ ဘုရားဖြစ်ဖို့ချည်း ကျင့်ရမယ်။ ဘုရားဆုသာ တောင်းရမယ်။ ဘုရားအဖြစ်နဲ့သာ ကျွတ်တမ်းဝင်ပြီး သတ္တဝါတွေကို ကယ်ရမယ်။ ဘုရားဆုကလွဲပြီး တခြား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဆု၊ ရဟန္တာသာဝက ဆုတွေ မတောင်းနဲ့လို့ ဆိုလိုတယ်။ တို့တောင်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာကတော့ ဘုရားဖြစ်အောင် အားထုတ်နိုင်သူလဲ အားထုတ်၊ ဒါမှမဟုတ် ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ သာသနာပမှာမှ ဖြစ်ထွန်းလာတဲ့ တစ်ဦး တည်းသာ နိဗ္ဗာန်ဝင်သွားတဲ့ ဘုရားငယ်တစ်မျိုးပေါ့။ အဲဒီ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဖြစ်နဲ့ နိဗ္ဗာန်ဝင်အောင် ကျင့်ချင်သူလဲကျင့်၊ ဒါထက်မြန်မြန် နိဗ္ဗာန် ရောက်ချင်သေးရင်လဲ အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝက၊ ပကတိသာဝက ဆိုတဲ့ သာဝက အမျိုးအစားထဲက ကြိုက်ရာဆုယူပြီး အားထုတ်လိုက် အားထုတ်ကြပေါ့။ ဒီလိုကိုယ်ကြိုက်သလို ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သာဝက ဆိုတဲ့ ဆုသုံးပါးထဲက ကြိုက်ရာတစ်ပါးပါး အားထုတ်နိုင်အောင် လမ်းဖွင့်ပေးထားတော့ အမြတ်ဆုံး ဘုရားအဖြစ် ယူချင်သူနည်းအောင် အလွယ်လမ်းတွေ ပြထားတယ်ဆိုပြီး ပေါ့တဲ့ညံ့တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတဲ့ အနေနဲ့ တို့တောင်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဟိနယာနလို့ နာမည်တပ်လိုက် တာပေါ့။ မြောက်ပိုင်း သူတို့ဗုဒ္ဓဘာသာကတော့ ဘုရားဆုအတွက်သာ ကျင့်ကြလို့ မြတ်တဲ့အကျင့်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် မဟာယာနလို့ နာမည် ခံလိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဟိနယာန၊ မဟာယာနဆိုတဲ့နာမည်ဟာ ထင်ရှား လာခဲ့တာပဲ။ စင်စစ်တော့ မြောက်ပိုင်းက တောင်ပိုင်းကို နှိမ်ပြီး မှည့်ခဲ့ တဲ့ နာမည်ကလားကွယ်”

မဟာယာန၊ ဟိနယာနဟူသော အမည်မှာ တစ်ဖက်မှ တစ်ဖက် ကို နှိမ်၍ မှည့်ထားသောအမည်ပါလားဟု ဂဏေသတို့အဖို့ ထိုအခါ ကျမှပင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်ကြရတော့၏။

“အေး... နည်းနည်းဆက်ပြောဦးမကွယ်၊ ဒီအတိုင်း မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဟာ သူတို့နည်းနဲ့သူတို့ပဲ ဗုဒ္ဓဝါဒကို ကျင့်သွားမယ်ဆိုရင် မဆိုးပါဘူးကွယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက နောက်ပိုင်းကျလာတော့ (သာသနာနှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်လောက်မှာ ဆိုပါတော့ကွယ်) ဘုရား လောင်းကို အကြီးအကျယ် အမွမ်းတင်ရာကနေပြီး ဗြာဟ္မဏ ပုဏ္ဏားတွေက နတ်သမီးနတ်သားရုပ်တွေကို ဂါထာမန္တန်တွေနဲ့ အမွမ်းတင်ပြီး ကိုးကွယ်သလို ဗြာဟ္မဏ ဟိန္ဒူဘာသာနဲ့ အပြိုင်အဆိုင် ဖြစ်နေတဲ့ မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာကလဲ ဘုရားလောင်းကို ရုပ်တုအမျိုးမျိုးထုပြီး ဂါထာမန္တန်တွေနဲ့ ရှိခိုးကြတယ်၊ ကိုးကွယ်ကြတယ်၊ စီရင်ကြတယ်ပဲ ဆိုပါတော့ကွယ်”

ဂဏေသသည် သူသိချင်နေသော သူတို့ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဟိန္ဒူဘာသာ ဆင်တူနေသောအချက်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း သိလာရသဖြင့် ဝမ်းသာနေမိ၏။ ဆရာတော်ကြီးက ဆက်ပြန်သည်။

“ပြီးတော့လဲ... ဝိနည်းဆိုတာ တစ်ကိုယ်ကောင်းကျင့်တဲ့ (ဟိန္ဒူ ယာနဂိုဏ်းဝင်) သာဝကတွေအတွက်ပဲ၊ တို့လို ဘုရားလောင်းတွေအတွက် မလိုအပ်တော့ဘူးဆိုပြီး ဝိနည်းကိုလဲ ပစ်ပယ်လိုက်တယ်။ ကျန်တဲ့ ပိဋကတ်တွေကိုလဲ ကာလဒေသခေတ်နဲ့လျော်အောင် ပြင်ဆင်ကြတယ်၊ ဘုရားလောင်းဝါဒနဲ့ ဆီလျော်အောင်လဲ ကျမ်းတွေပြုကြတယ်၊ အဲဒီကျမ်းတွေကလဲ မန္တန် မန္တရား အင်းအိုင်ခါးလှည့် လက်ဖွဲ့စတဲ့ လောကီအတတ်ပညာ အားပေးတဲ့ကျမ်းတွေ ဖြစ်လာတယ်၊ ဒါနဲ့ အခုတင်ကပြောခဲ့တဲ့ သာသနာ ၁၀၀၀ ကျော်လောက်မှာ မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာဟာ တန္တရယာန၊ မန္တရယာန၊ ဝိဇ္ဇာယာန ဆိုတဲ့ မန္တန် မန္တရား အင်းအိုင်ခါးလှည့်လက်ဖွဲ့ မှော်ပညာဘာသာအဖြစ်သို့ ရောက်သွားရတာပဲကွယ်၊ အဲဒီတော့... တောင်ပိုင်းအယူဝါဒက ဘုရားလက်ထက်က ရဟန္တာမထေရ်ကြီးတွေရဲ့ ဝါဒအတိုင်း ဒီနေ့အထိ

ကျင့်ကြံခဲ့တယ်။ ဘုရားတရားတော် ပါဠိအဋ္ဌကထာများကိုလဲ ဖြည့်စွက်
 နုတ်ပယ်ခြင်း မပြုဘဲ မူရင်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်အားထုတ်ခဲ့တယ်။
 မြောက်ပိုင်း မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာကတော့ ဘုရားတရားတော်တွေကို
 ခေတ်နဲ့လျော်အောင်ဆိုပြီး ပြင်ချင်သလောက်ပြင်ခဲ့တယ်။ နောက် ဟိန္ဒူ
 ဗြာဟ္မဏတွေနဲ့ပြိုင်ပြီး မန္တန် မန္တရားတွေ စီရင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတော့...
 ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုပေမယ့် တောင်ပိုင်းနဲ့မြောက်ပိုင်းဆိုတဲ့အတိုင်း တောင်နဲ့
 မြောက်လို ဖြစ်သွားတာပေါ့ကွယ်”

ထိုအခါ နီပေါဘုန်းတော်ကြီး သီရိဗုဒ္ဓဃောသက ဆရာတော်
 ကြီး၏စကားအဆုံးတွင် “ဒါတွေသိထားလို့လဲ တပည့်တော်တို့ နီပေါ
 ပြည်က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်များစွာကပဲ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကား
 လာရေးအတွက် တော်တော်ပဲ ကြိုးပမ်းခဲ့ပါတယ်ဘုရား၊ နီပေါက
 သာသနာပြုအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ နီပေါကနေပြီး သီဟိုဠ်သွားစာသင်တယ်။
 မြန်မာပြည်သွားစာသင်တယ်။ အဲဒီမှာ ရဟန်းခံပြီးမှ နီပေါပြည်ပြန်လာ
 ပြီး သာသနာပြုကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက အဲဒီ လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ်
 အစိတ်လောက်ကဆိုရင် နီပေါပြည်အစိုးရနဲ့ ဘုရင်ကလဲ ဟိန္ဒူဘာသာ
 ဝင်ဖြစ်နေတော့ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားဟောတာကို ခွင့်မပြုဘူး။
 ဒါတင်မကဘူး၊ နောက်တော့ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကလေး
 သူငယ်တွေကို သာသနာတွင်းသွတ်သွင်း (ရှင်ပြု)ပေးရမလားဆိုပြီး
 ထေရဝါဒ ရဟန်းအားလုံး နီပေါပြည်က နှင်ထုတ်ပူးခဲ့တယ်ဘုရား၊
 ဒါနဲ့ ထေရဝါဒရဟန်းအားလုံးဟာ နီပေါပြည်မှာ မနေနိုင်ဘဲ တချို့က
 တိဘက်၊ တချို့က အိန္ဒိယ နီးရာပြေးကြပြီး အများအားဖြင့်တော့
 ဘာသာဝါဒတူရာ မြန်မာပြည်နဲ့ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ပြေးကြရတယ်
 ဘုရား၊ ခုတော့ ဒီလိုမဟုတ်တော့ပါဘူး၊ ခု နီပေါဘုရင်ဟာလဲ ဂေါ်ရခါး
 လူမျိုး ဟိန္ဒူဘာသာဝင်ဖြစ်ပေမယ့် သဘောထားကြီးစွာနဲ့ ထေရဝါဒ
 ဗုဒ္ဓဘာသာကို လိုက်လျော့ရောယှိမ်းပြီး ခုနေ့ ခုနှစ်ကဆိုရင် နီပေါ

ရဟန်းတော်များနဲ့ နီပေါဥပါသကာတွေဟာ ဆာရနတ်သံ (မိဂဒါဝုန်) မှာ ဓမ္မောဒယအသင်းဆိုပြီး ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြပြီးတဲ့နောက် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ နီပေါပြည်မှာ ပြန်လည်ထွန်းကားရေးကို အားထုတ်ခဲ့လို့ အခုဆိုရင်ဖြင့် တပည့်တော်တို့ နီပေါပြည်မှာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဟာ အညွန့်တွေ ဝေနေပါပြီဘုရား” ဟု မျက်မှောက်ခေတ် နီပေါပြည် ဗုဒ္ဓဘာသာရေးရာကို လျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအကြောင်းများကို ကြားသိရပြန်သဖြင့် ထေရဝါဒ ဘာသာရေးဝါနုလှသေးသော ဂဏေသ တို့မှာ တအံ့တဩဖြစ်၍ နေကြလေတော့၏။

“အေး...အေး... အတော်အားရှိစရာကောင်းလှပါဘိက္ကယ်၊ တပည့်မလေးတွေ... မင်းတို့လဲ ဒါတွေကို သေသေချာချာ မှတ်ထား ကြ၊ မြန်မာပြည်သွားပြီး သီလရှင်ဝတ်၊ စာပေကျမ်းဂန်တွေကို ဆုံးခန်း တိုင်အောင် သင်ကြား၊ ပြီးတော့ မင်းတို့နီပေါပြည်မှာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓ ဘာသာထွန်းကားလာအောင် အမျိုးသားများနည်းတူ အမျိုးသမီးများ အနေနဲ့ လက်လှမ်းမီရာဘက်ကနေပြီး ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ သာသနာ ပြုကြ၊ ကြားလား၊ နောင်ရေးအတွက်ဆိုရင် ကျားကျားမမ...၊ အမျိုး ဘာသာ သာသနာအတွက် မင်းတို့လိုငယ်ရွယ်သူတွေအပေါ်မှာ တာဝန် ရှိတယ်နော်... သတိထားကြ၊ ဟုတ်လား”

ဆရာတော်ကြီးက စကားကို နိဂုံးချုပ်ရင်း ဂဏေသတို့ငယ်ရွယ် သူများအား ဩဝါဒဇနသဖြင့် ဂဏေသတို့မှာ အားတက်ဝမ်းမြောက် စွာ အပနီပေါပြည်ကြီး၌ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန်လည်ထွန်းကား ရေးကို အသက်ပေး၍ ဖြိုးပမ်းမည့်အကြောင်း ဝန်ခံကတိပြုလျက် ရှိခိုးကန်တော့၍ ထလားခဲ့ကြတော့၏။

တစ်ဇာတ်ပြောင်းပြီ

တစ်လပြီးတစ်လ ကူးပြောင်း၍လာခဲ့သော်လည်း ဂဏောသတို့အတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကား ကြာလေဆေးလေ၊ လိုက်လေပြေးလေ ဖြစ်ခဲ့တော့၏။ စောစောကဆိုသော် မိုးရာသီလည်းဖြစ်၊ ဘုန်းတော်ကြီးအတွက် ဝါတွင်းလည်းဖြစ်သဖြင့် သွားရေးလာရေးကို ခပ်အေးအေးစဉ်းစားကာ ဖြည်းဖြည်းပင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း ယခုသော် မိုးလလည်းလွတ်၊ ဝါလည်းကျွတ်ခဲ့ပြီဖြစ်၏။ မေလမကုန်မီက စတင်ကြီးပမ်းခဲ့သော လက်မှတ်ကိစ္စမှာ ယခုဆိုလျှင် အောက်တိုဘာလထဲသို့ပင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်၏။

ငါးလမျှကြာခဲ့သည်အထိ မည်သို့မျှ သေချာမှုမရှိသေး။ ဆိုင်ရာကမူ ဂဏောသတို့ မိန်းကလေးသုံးဦးမှာ အုပ်ထိန်းမှုကင်းလွတ်ခွင့်မရနိုင်သေးသော အရွယ်များဖြစ်၍ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် သီးခြားထုတ်မပေးနိုင်ကြောင်း ပြန်ကြားသည်ဟု ကြားသိရသဖြင့် ကြိုးစားပေးရသော ဘုန်းတော်ကြီးမှာလည်း စိတ်ပျက်၊ ဂဏောသတို့ကလည်း အားလျော့ဖြင့် သူတို့၏ ခရီးစဉ်မှာ အပျက်ဘက်သို့သာ ယိုင်လျောနေပေတော့သည်။

ထိုအတွင်း တစ်နေ့တွင် မမျှော်လင့်သော စာတစ်စောင် ရောက်ရှိလာလေသည်။

စာမှာ ဂဏောသ၏ မိခင်ကြီး သီရိမတိဟောရာထကူထံမှ စာဖြစ်ပေ၏။ စာတွင်ပါသောအကြောင်းအရာများမှာ- ယခုအထိ သမီးများ ကုသိနာရုံ၌ ရှိနေသေးသည်ဟု သိရကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သွားရေး

ကိစ္စ မရေမရာဖြစ်နေသည့်အတူတူ ဤအတိုင်း ကုသိနာရုံတွင် သောင်
 တင်နေသည်ကို ကြည့်မနေနိုင်တော့ဘဲ သမီးဖခင်က သမီးအား
 လာရောက်ပြီး ခေါ်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မနောဟရဒေဝီနှင့် သုဘ
 လကျွမိတို့အားလည်း ထို့အတူ ခေါ်မည်ဟု ကြားရကြောင်း၊ ယခု
 တစ်ပတ်အတွင်းဆိုသလို သူ့ကိုယ်တိုင် မလိုက်လာနိုင်သည့်တိုင် သား
 ကြီး ဓနကာဂျိုကို အခေါ်လွှတ်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သမီးတို့ ဤ
 အတွင်း မြန်မာပြည် မသွားဖြစ်သေးက သီလရှင်ဝတ်လိုက်ကြလျှင်
 ပြန်ခေါ်နိုင်မည်မထင်ကြောင်းနှင့် သီလရှင်ဝတ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း စာပြန်
 လိုက်စေလိုကြောင်းများ ပါရှိရာ... ဂဏောသတို့တွင် တစ်ပူပေါ်နှစ်ပူ
 ဆင့်သလို ဗျာများသွားရပြန်တော့သည်။

သို့နှင့် ထိုစာကို ဘုန်းတော်ကြီးများအား တင်ပြ၍ တိုင်ပင်ရပြန်
 လေသည်။ ထိုအခါ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုကေ-

“အေး... သီလရှင်ဝတ်လိုက်ကြရင် တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ်
 ဆိုသလို အကောင်းဆုံးပေါ့၊ သီလရှင်ဝတ်လိုက်တဲ့အတွက် မိဘတွေဆီ
 က မခေါ်ဖို့ စိတ်ချရမယ့်အပြင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်အတွက်လဲ ပိုပြီး
 လွယ်စရာရှိတယ်၊ လူဝတ်နဲ့မို့ အသက်ကမမိတော့ လက်မှတ်ထုတ်
 မပေးဘူးဆိုရင် သီလရှင်ဝတ်ဆိုတော့ ရချင်လဲရမှာပဲ၊ အေးလေ ဘာပဲ
 ဖြစ်ဖြစ်ကောင်းပါတယ်၊ ဘယ်လိုသဘောကြသလဲ” ဟု တစ်ယောက်
 စီ တစ်ယောက်စီကို သေချာအောင် မေးလေသည်။

ဂဏောသက စဉ်းစား၍ပင်မနေဘဲ သွက်လက်စွာပင် “အို-
 တပည့်တော်အဖို့တော့ ဒီအခြေရောက်နေမှ မေးမနေနဲ့တော့ ဘုန်းဘုန်း၊
 ဘုန်းဘုန်းတို့က မြန်မာပြည်ရောက်မှ သီလရှင်ဝတ်ဆိုလို့ ဆိုင်းနေတာ
 ပါ၊ မထူးပါဘူး၊ ဟိုအဝတ်နဲ့မှ အစစအရာရာ ပိုလွယ်မယ်ဆိုရင်
 ခုချက်ချင်းပဲဝတ်မှာဘဲခုရာ၊ လကျွမိတို့အတွက်သာ” ဟုပြောရင်း အနီး
 တွင် ထိုင်နေသော သုဘလကျွမိကိုညီအစ်မကိုကြည့်လိုက်ရာ သုဘ

လကျမိက “အို- လှည့်ကြည့်မနေပါနဲ့၊ ဂဏောသရယ်၊ လကျမိက
ကော ဘာပြုလို့ဆိုင်းနေမလဲ အတူတူပဲဟာ၊ အတူတူဝတ်ကြတာပေါ့”
ဟု ပြုံးပြုံးလေးဖြင့် ပြောလိုက်လေ၏။

“မနောဟရလဲ...အတူတူပါပဲ၊ တစ်ယောက်တည်း ဘယ်
နေရစ်မလဲ ဂဏောသရယ်၊ လာကတည်းက စိတ်တူသဘောတူပဲဟာ”
ဟု မနောဟရအေဝီကလည်း ရှောရှောရှူရှူပင် သဘောတူလိုက်သဖြင့်
သုံးဦးစလုံး သီလရှင်ဝတ်ကြရန် သေချာ၍သွားကြလေ၏။ သို့နှင့်
သီလရှင်ဝတ်စုံချုပ်လုပ်ရန် အပြင်းအထန် စီစဉ်ကြရတော့သည်။

သီလရှင်အဝတ်အစားနှင့်ပတ်သက်၍ ပြဿနာပေါ်လာပြန်၏။
နီပေါသီလရှင်များကဲ့သို့ ခါးဝတ်အင်္ကျီ၊ အပေါ်ရုံအဝါရောင်များ ဝတ်ရ
မည်လား၊ သို့မဟုတ် မြန်မာသီလရှင်ဝတ်စုံမျိုး ချုပ်လုပ်ဝတ်ဆင်ရမည်
လားဟူသော ပြဿနာပင် ဖြစ်၏။ နီပေါသီလရှင်များမှာ ခါးဝတ်နှင့်
အပေါ်ရုံအဝါရောင်များအပြင် အင်္ကျီလက်ရှည် ကော်လံတပ် ကြယ်သီး
တပ် (ယောက်ျားအင်္ကျီဆန်ဆန်) အဝါရောင်များဖြစ်သည်။ ထို့ပြင်
ဘွတ်ဖိနပ်စီး၍ ထီးဆောင်းသည်။ ခက်ခက်ခဲခဲ ဝယ်စရာမလိုပေ။
မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးများထံ မြန်မာသီလရှင်အဝတ်အကြောင်း လျှောက်
ထားကြည့်ရာ ခါးဝတ်၊ ချွေးခံ၊ အင်္ကျီလက်ကျပ်၊ ဂိုက်ခေါ် အဝတ်
ရှည်၊ ထို့ပြင် အပေါ်ရုံနှင့် ပခုံးတင်တစ်မျိုး၊ အရောင်အသွေးကလည်း
အဝါရောင်ချည်းမဟုတ် အနီဖျော့ဖျော့နှင့် အရောင်သုံးမျိုးခန့်ဟုပြောရာ
ဂဏောသတို့မှာ မြင်လည်းမမြင်ဖူးသဖြင့် ခက်ခဲနေလေသည်။ မြန်မာ
သီလရှင်တို့ဆောင်းသော ထီး၊ ဖိနပ်မျိုးလည်း ရရန်ခဲယဉ်းလှ၏။
ထို့ထက်အခက်ဆုံးကား မည်ကဲ့သို့ချုပ်လုပ်ရမည်ကို ဘုန်းတော်ကြီး
များကလည်း ပုံစံမပြတတ်ဘဲ ဖြစ်နေခြင်းပင်။

ထို့ကြောင့် လွယ်ရာ နီပေါသီလရှင်အဝတ်ကိုပင် ဝတ်ကြရန်
အားလုံး သဘောတူညီလိုက်ကြပြီး နောက်တစ်နေ့ ဝယ်ခြမ်းရန်စီစဉ်

ကြတော့၏။ သီလရှင်ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများနှင့်ပတ်သက်၍ မေးလျှောက်ရာတွင် ဆယ်ပါးသီလတတ်နိုင်လျှင် ဆယ်ပါးသီလဆောက်တည်၍ ရှစ်ပါးသီလလည်း ဆောက်တည်နိုင်ကြောင်း အမိန့်ရှိသဖြင့် သွားရေးလားရေးအတွက် ငွေကြေးကိစ္စများ ရှိနေသောကြောင့် ရှစ်ပါးသီလသာ ထာဝစဉ်နိစ္စ ဆောက်တည်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြလေ၏။

သီလရှင်အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းကြတော့မည့်နေ့သို့ ရောက်လာတော့သည်။

အရေးကြီးဆုံးကိစ္စကား... ဆံပင်ဖြတ်ရမည့် ကိစ္စပင်တည်း။

သို့နှင့် တစ်ယောက်ဆံ တစ်ယောက်ဖြတ်ကြရန် စီစဉ်ကြ၏။

သုံးဦးစလုံးပင် ဆံပင်ကောင်းသူများ ဖြစ်ကြ၏။ သွေးသားဆူဖြိုး၍ အလှကျက်သရေတိုးတက်နေသော အရွယ်ကလေးများဖြစ်ကြသည်နှင့် အညီ မိန်းကလေးတို့၏ အလှကျက်သရေဆောင် တစ်ရပ်ဖြစ်သော ဆံပင်ကို ဖြတ်ပစ်ကြရမည်ဆိုသောအခါ ရုတ်တရက်မှာမူ မဖြတ်ရက်သလိုပင်ဖြစ်နေတော့၏။ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး တယုတယဖြင့်ဆီလိမ်း ဖြီးသင် ပြင်ဆင်ခြယ်သ၍ လှသထက်လှအောင် အမြတ်တနိုး ပြုစုထားလာခဲ့ရသော ဤဆံပင်ကို ယခုရိတ်ဖြတ်ရန် ပြင်ဆင်ကြရာ၌ သူတို့သုံးဦးစလုံးပင် မရဲမဝံ့ လက်တွန့်နေကြလေသည်။ သုံးစုခွဲ၍ ဖွတ်မြီးထိုးထားသည်တို့ကို တယုတယ ဖြေကြရင်း ညှိမှောင်ရှည်လျားသော ဆံပင်များကို မျက်နှာရှေ့သို့ ဆွဲယူပွတ်သပ်နေကြ၏။ မဖြတ်ရက်ရက် စုံမက်နှမြောသောစိတ်ဖြင့် ကိုယ့်ဆံပင်ကိုယ် သုံးသပ်နေရင်းလည်း မျက်ရည်များ ဝိုင်းနေကြသေး၏။

“ကဲလေ- ကြာပါတယ်၊ ရော့-လကျမီ ကတ်ကြေး၊ ကိုယ့်ဆံပင်ကို အရင်ဖြတ်လိုက်စမ်းပါ”ဟု ဂဏောသက ဆံပင်ကို ထိပ်ပေါ်သို့ စုဆွဲရင်းက စိတ်ကို ယတိပြတ်ဖြတ်ကာ သုဘလကျမီလက်သို့ ကတ်ကြေးကို ထိုး၍ပေးလိုက်ပြီး မျက်စိကိုမိတ်၊ ခေါင်းကိုငုံ့ပေးလိုက်

သည်။ သို့သော် မနည်းကြာသည်အထိ သုဘလက္ခမီက ဖြတ်မပေးသဖြင့် မျက်စိဖွင့်ကြည့်လိုက်ရာ သုဘလက္ခမီသည် ကတ်ကြေးကို ကိုင်ရင်း မျက်ရည်ဝိုင်းနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

“ဖြတ်ပါအော့...လက္ခမီ၊ ဟင်...ဘာပြုလို့ မျက်ရည်ကျသလဲ”

“ဝမ်းနည်းလို့ပါအော့၊ ရော့... မမဖြတ်ပါ (မနောဟရဒေဝီအား ကတ်ကြေးကို လှမ်းပေးလိုက်ပြီး) လက္ခမီတော့ ဂဏေသဆံပင်ကို ဖြတ်ရမှာ လက်မရဲဘူး”

“ဟင်အင်အော့...ငါလဲလက်မရဲဘူး” ဟု မနောဟရဒေဝီကပါ ကတ်ကြေးကို မကိုင်ဘဲ ငြင်းနေပြန်သဖြင့် အခက်ကြုံရပြန်တော့၏။

“ကဲ...ပေးအော့၊ ဒီလောက်တောင်ရှိလှတာ”

နောက်ဆုံးတွင် ဂဏေသသည် စိတ်မရှည်တော့ဘဲ သုဘလက္ခမီ လက်ထဲမှ ကတ်ကြေးကို ဆွဲယူလိုက်ကာ သူ့ဆံပင် သူ့စမ်းကိုင်၍ ရှက်ခနဲ ရှက်ခနဲ ဖြတ်ချပစ်လိုက်လေသည်။

“ကဲ...မှတ်ကရော့...ဖြတ်ပြီးပြီ၊ သင်တုန်းနဲ့ချောဖို့ လိုတော့တယ်၊ ရော့...ကတ်ကြေး ညည်းတို့ဆံပင်လဲ ညည်းတို့ဟာ ညည်းတို့ဖြတ်ကြ” ဟု ဂဏေသက မနောဟရဒေဝီလက်သို့ ကတ်ကြေးကို ထိုးပေးပြီး နေရာမှထလိုက်ရာ မနောဟရဒေဝီက ဂဏေသလက်ကို အတင်းဆွဲထားရင်း သူ့ဆံပင်နှင့် ခေါင်းကို အတင်းထိုးပေးကာ

“လုပ်ပါ ဂဏေသရယ်၊ ငါ့ဟာငါဖြတ်လို့ လက်မရဲလို့ပါ၊ ညည်းပဲ ဖြတ်ပေးစမ်းပါ၊ ရော့ပါ အင့်ပါ ဖြတ်စမ်းပါ” ဟုသာ ဆိုနေသဖြင့် ဂဏေသမှာ မနေသာတော့ဘဲ မနောဟရဒေဝီ၏ဆံပင်ကို ကိုင်၍ သေသေသပ်သပ်ဖြစ်အောင် ၃-၄ စု ခွဲပြီး ဖြတ်ပေးရလေသည်။ မနောဟရဒေဝီသာ မပြီးသေးဘဲ သုဘလက္ခမီ၏ ဆံပင်ကိုလည်း ထို့အတူ ဂဏေသကပင် ဖြတ်ပေးရလေသည်။

သူတို့ သူငယ်ချင်းချစ် သုံးဖော်ကား ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကြရန် မြို့ရွာ ဆွေမျိုးနှင့် မြတ်နိုးဖွယ်ရာ

စည်းစိမ်ဂုဏ်သိန်အားလုံးကိုပင် စွန့်ခဲ့ကြသူများသာဖြစ်ရာ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်နှင့်အမျှလည်း လှပကြသူများပီပီ မိန်းကလေးဘာဝ အလှကျက်သရေဆောင်ဆံပင်ကို ဖြတ်ရာ၌ ပထမသော် နှမြောလက်ရွံ့ နောက်တွန့်ဝမ်းနည်း၍ နေလင့်ကစား ဆံပင်ကို ဖြတ်ပြီးချိန်တွင်မူ လေးလံသောတာဝန်ကြီးတစ်ရပ် ကျဆင်းပြီးပြေသွားသလို ကြည်လင် ရှင်လန်း၍သွားကြတော့၏။ သူတို့၏ဖြတ်ပြီးသော ဆံပင်များကိုလည်း သေသေသပ်သပ် စုစည်းလိုက်ကာ မဟာပရိနိဗ္ဗာန်ပုံတော် ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်ကြီးအား သွားရောက်လှူဒါန်းလိုက်ပြီး သာသနာ့တာဝန်ကို အထွတ်အမြတ်ပြုကာ ထမ်းဆောင်နိုင်ရပါလို၏ဟု အသီးသီး ဆုတောင်းလိုက်ကြလေ၏။

ထို့နောက် မကြာမီအချိန်အတွင်းမှာပင် ကြည်လင်စိမ်းလဲ့သော ခေါင်းတုံးအသစ်ကလေးများဖြင့် ကျက်သရေတစ်မျိုးရှိနေသည့် နုပျိုသော မိန်းကလေးသုံးဦးသည် ဝါလွင်သော သီလရှင်ဝတ်စုံများကို ဝတ်ကာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုဓအထံတွင် ရှစ်ပါးသီလကို ခံယူလျက် သီလရှင်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းလိုက်ကြတော့သည်။ သူတို့သည် နီပေါလ်သီလရှင်များထုံးစံအတိုင်း ဝတ်ဆင်ထားသော်လည်း ရှူးဖိနပ်နှင့် ဖဲထီးကိုမူ မစီး မဆောင်းကြချေ။

သီလရှင်ဖြစ်လာကြလျှင် ထုံးစံအတိုင်း သီလရှင်နာမည် (ဘွဲ့) ခံယူကြရမည်ဖြစ်သဖြင့် အသီးသီး သီလရှင်နာမည်သို့ ပြောင်းကြရာ၌ ဂဏောသ၏ သီလရှင်နာမည်မှာ ‘ဓမ္မဝတီ’ဟူ၍ ဖြစ်၏။ မနောဟရ ဒေဝီကား ‘မာဂဓီ’ဟူ၍ဖြစ်ပြီး သုဘလကျွမိ၏အမည်မှာမူ ‘မာဝေီ’ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

ထို့နောက် ကုသိနာရုံဆရာတော်ကြီးထံသို့ သီလရှင်အဖြစ်ဖြင့် သွားရောက်ကန်တော့ကြရင်း ဩဝါဒခံယူကြရာ ဆရာတော်ကြီးက ဝမ်းမြောက်ကြောင်း စကားပလွှင့်နှံ့ပြီးနောက်...

“သီလရှင်ဆိုတာ ဘုရားလက်ထက်တော်ကစပြီး သာသနာနှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော်လောက်အထိ ထင်ရှားခဲ့တဲ့ ဘိက္ခုနီဆိုတဲ့ ရဟန်းမိန်းမများကို အတုယူပြီး ပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ သာသနာတွင်း ပရိဝါဒီတစ်မျိုးပဲလို့ မှတ်ရမယ်နော်။ တကယ်လို့သာ ဘိက္ခုနီသာသနာ အဆက်မပြတ် ခဲ့သေးရင်တော့ ဘိက္ခုနီမကလေးတွေ ဖြစ်ကြဖို့ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဘိက္ခုနီသာသနာဟာ သာသနာနှစ် ၅၀၀ ကျော်ရဲ့ ဒီဘက် ၆၀၀ မရှိတရီလောက်မှာ ပြတ်ခဲ့ဟန်တူပါရဲ့။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ အသောကမင်းကြီး ပါဠိလိပုတ်မှာ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ခဲ့တဲ့နှစ်ဟာ အိန္ဒိယရာဇဝင်များအရ သာသနာ ၃၀၄ ခု(ခရစ်တော်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း ၂၄၀ လောက်ဆိုပါတော့) အဲဒီအချိန်မှာ ကိုးတိုင်းကိုးဌာန သာသနာပြုလွှတ်ခဲ့တယ်။ သင်္ဂါယနာတင်ပြီးနောက်တစ်နှစ် သီဟိုဠ်ကျွန်းကို ရှင်မဟာမဟိန္ဒတို့ သာသနာပြုကြွပြီးတဲ့နောက် မကြာမီမှာ သီဟိုဠ်မင်းသမီး အနုဋ္ဌာဒေဝီတို့ ဘိက္ခုနီမ လုပ်ချင်လို့ ပင့်တဲ့အတွက် အရှင်မဟိန္ဒရဲ့ နှမတော် သံဃမိတ္တာ ဘိက္ခုနီမ ကြွလာခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအချိန်မှာ ဘိက္ခုနီမ ရှိသေးတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအချိန်မှာ ဘိက္ခုနီသာသနာဟာ တော်တော်အားနည်းနေပြီလို့ ယူဆရတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကိုးတိုင်းကိုးဌာန သာသနာပြုလွှတ်ရာမှာ သီဟိုဠ်ကလွဲပြီး တခြားဌာနတွေမှာ ဘိက္ခုနီသာသနာ ရောက်ခဲ့တဲ့ အထောက်အထား မတွေ့ရလို့ ဘဲ။ အဲဒီအချိန်က ဘုန်းကြီးတို့ရဲ့ မြန်မာပြည်ဟာလဲ ကိုးတိုင်းကိုးဌာနထဲ ပါခဲ့သေးပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဘိက္ခုနီသာသနာတော့ ပါမလာပေဘူး။ ဒါထောက်ရင် အဲဒီအချိန်မှာ တခြားနိုင်ငံကို သာသနာပြုအနေနဲ့ ခွဲဝေပြီး လွှတ်လောက်အောင် ဘိက္ခုနီ မများတော့ဘူးလို့ ယူဆရတာပေါ့။ ဒါကြောင့် အသောကမင်း နတ်ရွာစံတဲ့သာသနာနှစ် ၃၁၂ (၂၃၂-ဘီစီ)ရဲ့ နောက်ပိုင်း မကြာမီမှာပဲ ဘိက္ခုနီသာသနာဟာလဲ အဆက်ပြတ်သွားပုံရပါတယ်”ဟု မိန့်ကြားပြီး ဆရာတော်ကြီးက စကားကို ခေတ္တရပ်ထားလေသည်။

ဆရာတော်ကြီးစကားအတိုင်း ဘိက္ခုနီသာသနာ အဆက်မပြတ် ခဲ့လျှင် မည်မျှကောင်းမွန်မည်နည်း။ မိမိတို့တစ်စုသည် လွယ်လွယ် ကူကူဖြင့် ဘိက္ခုနီမကလေးများဖြစ်ကာ သာသနာ့ဝန်ထမ်းရပေမည်။ ယခုမူ သီလရှင်ဘဝကိုပင် ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာဖြင့် အရောက်တက်လှမ်း ခဲ့ရပေသည်ဟု တွေးမိကာ ဂဏောသသည် ဝမ်းနည်း၍မဆုံး ဖြစ်နေ မိပေသည်။

ဆရာတော်ကြီးသည် စကားကို ဆက်ပြန်၏။

“ဘိက္ခုနီသာသနာ အဆက်ပြတ်သွားတဲ့ နောက်မှာတော့ အမျိုးသမီးများအဖို့ ဘိက္ခုနီအဖြစ်နဲ့ သာသနာတော်ဝင်ချင်လို့ သာ သနာ့တာဝန်ကို အတွင်းကျကျ ထမ်းဆောင်ချင်လို့ မရတော့ဘူးပေါ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဘိက္ခုနီလုပ်လိုတဲ့ အမျိုးသမီးဟာ သိက္ခာမာန် အဖြစ် သာမဏောအဖြစ်နဲ့ အဆင့်ဆင့်တက်လာပြီးမှ ပထမ ဘိက္ခုနီ သံဃာ (ရဟန်းမများ)သိမှာ ဘိက္ခုနီရဟန်းမအဖြစ်ခံယူ၊ နောက်တစ်ဖန် ဘိက္ခုသံဃာမှာ တစ်ကြိမ်ထပ်ပြီးခံယူ၊ ဒီလိုနှစ်ကြိမ်ရဟန်းခံရတာ ဆိုတော့ ပထမ ရဟန်းမအဖြစ်ခံယူဖို့ ဘိက္ခုနီသံဃာမှ မရှိတော့ဘဲကိုး၊ ဒီတော့ နောက်ခေတ်အမျိုးသမီးတွေအဖို့ ဝတ်ကြောင်ကို မုန်းပြီး သာသနာတော်ကို ဝင်ချင်ပါတယ်ဆိုရင် ဂဏောသတို့လို သာသနာ တွင်းဖြစ် ပရိဗိုဇ်မကလေးတွေလို့ ဆိုရတဲ့ သီလရှင်ပဲ ဝတ်ရတော့တာ ပေါ့”

“သီလရှင် ဘယ်ခေတ်လောက်က စ ဝတ်တာလဲဘုရား”ဟု ဂဏောသက သိချင်စိတ်ပြင်းထန်နေသဖြင့် ဆရာတော်ကြီး စကား အကြားတွင် ဝင်၍မေးလျှောက်မိသည်။

“အဲဒါပြောရမှာမလွယ်ဘူး၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတွေမှာ တော့ သီလရှင်ဟာ မြန်မာပြည်ကဖြစ်တာပဲ၊ မြန်မာပြည်မှာလဲ ခေတ် အဆက်ဆက် ရာဇဝင်အဆက်ဆက်မှာ သီလရှင်ဆိုတာ ရှိခဲ့တာပဲ။

ဒါပေမဲ့ ကုန်းဘောင်ခေတ်ကျမှ သီလရှင်ဟာ ထင်ရှားလာတော့ ခုခေတ်လူတွေက သီလရှင်သာသနာ ကုန်းဘောင်ခေတ်မှာမှ ဖြစ်ပေါ် လာတယ်လို့ ယူဆနေကြတာပဲ”

“ဪ...ဒီလိုဆိုရင် သီလရှင်ရယ်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာတာ တော် တော်ကို ကြာနေပြီကိုး” ဟု ဂဏေသ တွေးတောနေမိသည်။

“အေး...သီလရှင်ဆိုတာကလဲ သီလရှင်ဆိုတဲ့အတိုင်း သီလ ကို အမြဲမပြတ် စောင့်ထိန်းရသနော်၊ သီလကလဲ ဂဟဋ္ဌနိစ္စသီလဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူတိုင်းပင် ကျင့်ရမယ့် ၅ ပါးသီလလောက်နဲ့ မဖြစ် ဘူးနော်၊ အနည်းဆုံး ၈ ပါးသီလထိန်းရတယ်၊ ၁၀ ပါးသီလထိန်းရ တယ်၊ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ သီလရှင်အဝတ်ဟာ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ် ဆိုတော့ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်ဆိုတာ ၈ ပါး၊ ၁၀ ပါးသီလမျိုးနဲ့သာ ထိုက်တန်တယ်လို့ ကျမ်းဂန်တွေက ဆိုထားလို့ပဲ၊ ပြီးတော့ ထိုက်တန် သလောက် ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက်ထဲမှာလာတဲ့ တချို့လျော်ရာသိက္ခာ ပုဒ်တွေထဲက စည်းကမ်းတစ်ရပ်အနေနဲ့ တော်သလိုယူပြီးတော့လဲ စောင့်ထိန်းကြဖို့ပေါ့၊ အရေးကြီးတာကတော့ စာပေကျမ်းဂန် သင် ကြားခြင်း ဂန္ထရူရ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ဝိပဿနာ ရှုရဆိုတဲ့ ခုရန်စပါးကို အားထုတ်လို့ ရှေးရှေးက ဘိက္ခုနီမကြီးတွေလို ကျင့်နိုင်သရွေ့ ကျင့်ကြရမယ်မှတ်ထားကြ၊ အေး...အေး...အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထပေါ့ကွယ်”

ဆရာတော်ကြီးထံမှ ကန်တော့ပြီး မိမိတို့ နေနေကျနေရာသို့ ပြန်လာကြပြီးနောက် သုံးဦးစလုံးပင် သီလရှင်ဘဝသို့ ကူးပြောင်း လိုက်ကြပြီးဖြစ်ကြောင်း မိဘများထံ စာအသီးသီး ရေးသားကြလေ၏။ သို့နှင့် ၎င်းတို့အား လာရောက်ခေါ်ငင်မည်ဟူသော ပြဿနာတစ်ရပ်မှာ ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်၍ သွားလေပြီဟု ခန့်မှန်းရပေတော့၏။

နောက်၌ ဂဏေသထံမှ သီလရှင်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းတက်လှမ်း သွားပြီဖြစ်ကြောင်း စာရောက်သောအချိန်တွင် ဂဏေသ၏ဖခင်ကြီး

သည် “သမီးတော့ဆုံးပြီ”ဟု ရေရွတ်ကာ ပို၍စိတ်ကို ထိခိုက်သွားကြောင်း၊ သို့သော် သီလရှင်ဟူသည် ဘုရား၏သမီးတော်ဖြစ်သွားပြီဖြစ်၍ မိမိတို့နှင့် မဆိုင်တော့ဟု ယူဆလျက် လိုက်ခေါ်မည့်အစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းကြောင်းဖြင့် မိခင်ကြီးထံမှစာအရ သိရှိရ၍ ထင်သည့်အတိုင်းပင် အေးအေးဆေးဆေး ဖြစ်၍သွားလေသည်။

*

အခန်း ၁၁

ခွဲခွာချိန်

ဂဏောသ၊ မနောဟရဒေဝီ၊ သုဘလက္ခမိခေါ မဓ္မဝတီ၊ မာဂဓိ၊ မာဓဝီ
 ဟူသော ပျို့ရွယ်နနယ်သူကလေးသုံးဦးကား သီလရှင်ဘဝဖြင့်ပင်
 ခါတိုင်းကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓစာပေများ သင်ကြားခြင်း၊ မြန်မာစကား ဟိန္ဒူစတန်နီ
 စကား သင်ကြားခြင်းနှင့် ဝေယျာဝစ္စများကို ပြုလုပ်ခြင်းတို့ဖြင့် နိုင်ငံကူး
 လက်မှတ်ကို မျှော်ငံနေလေရာ နောက်ထပ် နှစ်လခန့်ကြာမြင့်ခဲ့ပြန်လေ
 ၏။ ထိုအခါတွင်ကား အသက်ငယ်(အရွယ်မမီ)သဖြင့် ဘယ်နည်းနှင့်
 မှ လက်မှတ်ထုတ်မပေးနိုင်ဟူသော လုံးဝမျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့သည့်
 သတင်းစကားကို ကြားရသဖြင့် ဝမ်းနည်း၍မဆုံးတော့ချေ။

သို့သော် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓကား ဇွဲကြီးလှပေသည်။
 “ဒီမှာမရရင် တို့ ကာလကတ္တားကိုသွားကြမယ်၊ ဟိုကျမှ ကောင်စစ်ဝန်
 နဲ့ တွေ့ဆုံပြီး ဖြစ်သလိုရအောင်ကြိုးစားကြတာပေါ့၊ စိတ်မလျော့ကြနဲ့၊
 နောက်အပတ် ကာလကတ္တားသွားနိုင်အောင် အဆင်သင့်သာလုပ်ထား
 ကြ” ဟု မိန့်ကြားသဖြင့် သုံးဦးစလုံးပင် ကာလကတ္တားသို့သွားကြရန်
 ကြိုတင်စီစဉ်ထားကြသည်။

ကာလကတ္တားသွားရက် နီးလာသော နေ့တစ်နေ့တွင် မမျှော်
 လင့်ဘဲ နီပေါပြည် လလိတပူရ(ပါတန်)မှ ၎င်းတို့သုံးဦးစလုံးအား
 ပြန်ခေါ်ရန် မနောဟရဒေဝီတို့၏ မိခင်ကြီး ဒေါ်လက္ခမိဗာယာနှင့်
 ဂဏောသတို့မိဘများက လွှတ်လိုက်သော ဘာဂ်ခရစ်ရှုနာခေါ် ဆွေမျိုး
 တော် ယောက်ျားဖော်တစ်ဦး ရောက်၍လာတော့ရာ ဂဏောသတို့သုံးဦး
 မှာ ခဲလေသမျှ သဲရေကျ ဖြစ်ရတော့၏။

ဒေါ်လက္ခမိမာယာက ဘုန်းတော်ကြီးများအား “သမီးနှစ်ယောက် အား သီလရှင်ဘဝဖြင့်ပင် နီပေါ၌ ဆက်လက်နေစေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသဘောအရဆိုလျှင် မြန်မာပြည်သို့ ပို့ချင်သော်လည်း သူတို့ဖခင်နှင့် ဆွေမျိုးများက ဤမျှလောက် ခက်ခက်ခဲခဲဖြင့် ဝေးလံလှသော မြန်မာ ပြည်သို့လွှတ်ရန် သဘောမတူကြကြောင်း၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ပြန် မခေါ်လျှင် မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း” နှင့် အများ၏ ဆုံးဖြတ်ခွင့်ခိုင်းချက် ကြောင့် လာရောက်ရပုံတို့ကို လျှောက်ထားလေရာ ဘုန်းတော်ကြီးများ မှာ ငြင်းဆန်ရန် ခဲယဉ်းလှသဖြင့် “ကလေးများအား သဘောအတိုင်း ပဲ” ဟုသာ အသာတကြည် ခွင့်ပေးရလေသည်။

ဂဏောသမိဘများ၏ ကိုယ်စားဖြစ်သူကလည်း ထိုနည်းအတိုင်း ပင် ဂဏောသတို့ မိဘဆွေမျိုးများက မှာလိုက်ကြောင်း အပါခေါ်ခဲ့ရန် အထပ်ထပ်မှာလိုက်ကြောင်းတို့ကို တင်ပြပြောဆိုလေသည်။ ဂဏောသ ကမူ “ဘယ်နည်းနှင့်မှ ပြန်မလိုက်တော့၊ ရည်မှန်းရင်းအတိုင်း မြန်မာ ပြည်သို့ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် သွားတော့မည်” ဟုသာ အကျောက်အကန် ငြင်းဆန်၍နေလေတော့၏။

ဂဏောသက “မလိုက်” ဟု ဇွတ်ငြင်းလိုက်သောအခါ မနော ဟရဒေဝီတို့ညီအစ်မကလည်း ဂဏောသနှင့်မခွဲလိုသဖြင့် “ပြန်မလိုက်” ဟု ဖြစ်နေပြန်၏။ ထိုအခါတွင် ဒေါ်လက္ခမိမာယာက မိဘဆွေမျိုးများ ကို သနားသင့်ပုံ၊ နောင် အခွင့်အခါသင့်လျှင် မြန်မာပြည်သို့ ပို့မည်ဟု အားလုံးကပြောပုံ၊ ယခုအခါတွင် သမီးများပါမလာက သူပါ အပြန် ခက်ပုံ စသဖြင့် သာယာညင်းပျောင်း ပျောင်းပျောင်းဖျဖျ ပြောဆိုသော ကြောင့် ပျော့၍သွားကြတော့၏။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓသည်ပင် ဒေါ်လက္ခမိမာယာကို သနားလာပြန်သဖြင့် လိုက်သင့်ကြောင်း ကူညီ ပြောဆိုပြန်မိပေသည်။

ဂဏောသက ဘုန်းတော်ကြီးဦးဓမ္မာဝုဓအားကြည့်ကာ ဝမ်းနည်း လာသည်နှင့် “တပည့်တော်မ လျှောက်ပါရစေ ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊

ယခုလာခေါ်တဲ့အတိုင်း တပည့်တော်မတို့ လိုက်သွားသင့်တယ်လို့ ဘုန်းဘုန်းသဘောတူနေတာဟာ ဘုန်းဘုန်းက မြန်မာပြည်ကို မပို့နိုင် တော့လို့ လက်လျှော့ပြီး ခွင့်ပြုတာလားဘုရား”ဟု လျှောက်လိုက်လေ သည်။ လျှောက်ထားရင်းလည်း မျက်ရည်များ ဝိုင်း၍လာ၏။

“မဟုတ်ဘူး ဂဏေသ၊ ငါက မြန်မာပြည်ကိုမပို့နိုင်လို့ပြန်ထည့် ရတာမှ မဟုတ်ဘဲပဲ၊ မိဘတွေက သူတို့သမီးတွေ ဒီမှာကြန့်ကြာနေလို့ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတဲ့အနေနဲ့ ပြန်ခေါ်ကြတာမဟုတ်လား၊ မိဘကိုယ်တိုင် က လာခေါ်နေတာကို ငါက မထည့်နိုင်ဘူးလို့ ပြောလို့ကော ဖြစ်ပဲ၊ မလား၊ ဒီတော့ ပြန်ချင်ပြန် မပြန်ချင်နေ သဘောပဲ၊ အေး... ငါ့တာဝန် ကတော့ မပြန်ဘဲ ဆက်နေမယ်ဆိုရင် ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ မြန်မာပြည် ရောက်အောင် ပို့ပေးမှာပဲ စိတ်သာချ၊ အေး... ဒီလိုမှ ဆင်းရဲမခံချင်ဘူး ဆိုလဲ ပြန်ကြပေ!”

ဘုန်းတော်ကြီးစကားမှာ ရှင်းလင်းလှသဖြင့် ဂဏေသ အား တက်၍လာသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကသာ လိုက်ပို့မည့်ဆန္ဒကို မဖျက် လျှင် မိမိက အဘယ်ကြောင့် အရုံးပေး၍ ပြန်ရမည်နည်း၊ မပြန်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချထား၏။

“တပည့်တော်မ ဆင်းရဲမှာကို မကြောက်ဘူးဘုရား၊ မြန်မာပြည် ကို ဘယ်နည်းနဲ့ပဲရောက်ရောက် မြန်မာပြည်သာ ရောက်မယ်ဆိုရင် အဆင်းရဲခံနိုင်ပါတယ်၊ မတွေ့ရမမြင်ရတဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကြီးကိုတောင် မျှော်မှန်းပြီး အဆင်းရဲခံ အားထုတ်နေရသေးတာ ထင်ရှားရှိနေတဲ့ မြန်မာပြည်လိုဟာကို ရောက်ဖို့လောက်တော့ ဘာအဆင်းရဲမခံနိုင်ရမှာ လဲ ဘုရား၊ ဘုန်းဘုန်းကပဲ နိဗ္ဗာန်ကိုတောင် အဆင်းရဲခံရင် ရောက်နိုင် သေးတယ်ဆို၊ မြန်မာပြည်ကိုကော အဆင်းရဲခံရင် မရောက်နိုင်ဘူးလား၊ မြန်မာပြည်ကိုတောင်မှ ဘုန်းဘုန်းက ရောက်အောင်ပို့မပေးနိုင်ဘူးဆိုရင် တော့ ဘုန်းဘုန်းတို့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာလဲ ဘာမှအဓိပ္ပာယ်ရှိတော့တာမဟုတ်

ဘူးပေါ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုန်းဘုန်းဘုရား နိဗ္ဗာန်ကို တပည့်တော်မ ဟာ တပည့်တော်မ ရအောင်အားထုတ်ယူပါမယ်၊ မြန်မာပြည်ရောက်အောင် တော့ ဘုန်းဘုန်းက ကြိုးစားပေးပါ၊ တပည့်တော်မ နီပေါကိုတော့ ခုအခြေအနေနဲ့ အရုံးပေးပြီး ပြန်ကိုမပြန်ဘူးဘုရား”

နဂိုက နှုတ်ရေးစကားတတ်ဖြစ်သည်တွင် စိတ်ကလည်းထိခိုက် နေဖြင့် စိတ်ထဲရှိသလောက် ကရားက ရေလွှတ်သလို ပြောချလိုက် သည်။ ဘယ်တော့မှ ပန်းတိုင်မရောက်ဘဲ အရုံးပေးပြီးမပြန်ဟူသော အာဇာနည်စိတ်ကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပြလိုက်သဖြင့် လာခေါ်သူများက ထပ်မံပြောဆိုရန် နှုတ်တွန့်သွားကြလေ၏။

“အေး... ဂဏောသ ဒီလိုခွဲရှိတယ်ဆိုရင် နေခဲ့ပေါ့၊ မြန်မာပြည် ကို ရောက်အောင်ပို့ဖို့က ငါ့တာဝန်ပဲ၊ ရောက်ရစေ့မယ်၊ နင့်မိဘာဆီကို သာ ကျေနပ်အောင်စာရေးလိုက်၊ ဒါပဲ”ဟု ဘုန်းတော်ကြီးက ဆက် ဆက်ပို့မည်ဟူသော ကတိကို ထပ်၍ပေးသဖြင့် ဂဏောသအဖို့ အေး၍ သွားပေသည်။

သို့နှင့် ဂဏောသသည် နီပေါသို့ ပြန်မလိုက်တော့ဟု ဆုံးဖြတ် ချက်ချကာ မိဘများထံသို့ ခွင့်ပြုကျေနပ်ရန်နှင့် ယနေ့ပင် ကာလ ကတ္တားသို့ ထွက်ခွာသွားကြောင်း၊ နောက် မြန်မာပြည်ရောက်မှပင် စာရေးတော့မည့်အကြောင်းများကို ရေးသား၍ မိဘဆွေမျိုးများ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ ဘာ့ကံခရစ်ရှုနားအား ပေးလိုက်လေ၏။ မနော ဟရဒဓိနှင့် လက္ခမိတို့ ညီအစ်မနှစ်ဦးကား မိခင်ကိုယ်တိုင်က ခေါ်နေ ပြီ ဖြစ်သဖြင့် ပြန်မလိုက်လိုသော်လည်း မနေသာတော့ဘဲ လိုက်ရန် ပြင်ဆင်ရလေတော့၏။

အသီးသီး ထွက်ခွာကြမည့်နေ့သို့ ရောက်လာတော့သည်။

ထိုနေ့ တစ်နေ့လုံးကား သူငယ်ချင်းသုံးဦးတို့မှာ ခွဲခွာကြရတော့ မည်ဖြစ်သဖြင့် ဝမ်းနည်းကြကဲ့၍နေကြတော့၏။ ဂဏောသမှာ ပြန်လိုက် ရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သူပီပီ သူ့စိတ်ကိုသာ ကင်းနိုင်သရွေ့တင်းကာ မျက်နှာ

မပျက်အောင် ထိန်းထားနိုင်သေးသော်လည်း မနောဟရဒေဝီနှင့် သုဘလက္ခမီတို့ညီအစ်မမှာကား မိမိတို့မျှော်မှန်းချက်လည်း ဆုံးရှုံး၊ အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းနှင့်လည်း ခွဲခွာ၍ ပြန်ရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် မျက်ရည်ကို မဆည်နိုင်ဘဲ ဝမ်းနည်းငိုရွိုက်ရင်း ခွဲ၍ပြန်လိုစိတ် မရှိသော်လည်း မိခင်ကိုယ်တိုင် လာခေါ်နေသဖြင့် မလွဲသာဘဲ ခွဲခွာပြန်သွားရသည်ကို ခွင့်လွှတ်ပါရန်ကိုသာ တဖွဖွ ပြောဆိုနေလေသည်။

“ကံစိမံတဲ့အတိုင်းပေါ့ သူငယ်ချင်းတို့ရယ်၊ မင်းတို့မေမေ ကိုယ်တိုင်လိုက်လာပြီးခေါ်တော့လဲ ဘယ်နေလို့ဖြစ်တော့မလဲ၊ ဂဏောသ စိတ်ထဲမှာ မင်းတို့အပေါ် ဘယ်လိုမှ အပြစ်မတင်ရက်ပါဘူးကွယ်၊ မင်းတို့စိတ်ကိုလဲ ဂဏောသ ကောင်းကောင်းကြီးသိပါတယ်၊ အေးပေါ့ကွယ် ပြန်ကြပေတော့၊ ဂဏောသရဲ့ မေမေနဲ့ဖေဖေတို့ကိုလဲ စိတ်ချမ်းသာအောင် ကြည့်ပြောပေးကြပါနော်၊ ဂဏောသတော့ မြန်မာပြည် အရောက်သွားပြီး ဗုဒ္ဓစာပေ ပိဋကတ်တော်တွေကိုပေါက်အောင် သင်ပြီးမှ ပြန်လာခဲ့မယ်၊ အဲဒီတော့သာ သူငယ်ချင်းတို့နဲ့ လက်တွဲပြီး တို့အမိနီပေါပြည်ကြီးမှာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ စာပေပိဋကတ်တွေ ထွန်းကားအောင် ကြိုးစားကြတာပေါ့နော်၊ ဂဏောသကိုလဲ သူငယ်ချင်းတို့ မမေ့ကြနဲ့နော် သိလား၊ နော် လက္ခမီ မမ မနောဟရ၊ ဂဏောသ ဆီက စာရရင် စာပြန်ရေးရမယ်နော်”

“စိတ်ချပါ ဂဏောသရယ်၊ မင်းရဲ့အာဇာနည်စိတ်ကို ငါတို့လေးစားပါတယ်၊ ယုံကြည်ပါတယ်၊ မင်းရည်မှန်းချက် ပေါက်မှာပါပဲ၊ ဒါကို တို့သံသယမရှိပါဘူး၊ မင်းပြောတဲ့အတိုင်း တို့တော့မင်းပြန်မယ့်နေ့ကိုပဲ မျှော်စောင့်နေမှာပဲကွယ်၊ စာလဲ မကြာမကြာထည့်ပါ၊ မင်းကို တို့တစ်သက်လုံး မမေ့ပါဘူးကွယ်၊ တို့သာ ကံမရှိ ဉာဏ်မရှိ သတ္တိမရှိ လို့ ဒီလို...”ဟု သုဘလက္ခမီသည် ပြောရင်း အသံတိမ်၍သွားကာ ရှိုက်၍ရှိုက်၍ ငိုနေတော့သဖြင့် ဂဏောသက အသာအယာ ပခုံးကိုဖက်၍ ချော့မော့နေရလေသည်။ မနောဟရဒေဝီကား မျက်နှာပျက်ပျက်ဖြင့်

တစ်ဖက်သို့လှည့်နေလေ၏။ ထိုစဉ် ဒေါ်လက္ခမိမာယာ အခန်းထဲသို့ ဝင်လာသဖြင့် သုံးဦးစလုံးပင် မျက်နှာထားများကို ပြင်လိုက်ကြပြီးမှ လုပ်စရာရှိသမျှကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်၍ နေလိုက်ကြလေသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ညတွင် ဖြစ်၏။

ကုသိနာရုံနှင့် မိုင် ၃၀ ကျော်မျှစားသော ဂေါရမ်ပုဂံမြို့ မီးရထား ဘူတာရုံရှေ့တွင် နောင်ဂါသို့ထွက်မည့် မီးရထားတစ်စင်းနှင့် ဗာရာဏသီဘက်သို့ ထွက်ခွာမည့် မီးရထားနှစ်စင်းတို့သည် အသင့်ရှိနေကြလေ၏။ နောင်ဂါသို့ထွက်မည့် မီးရထားပေါ်တွင် မနောဟရဒေဝီ၊ သုဘလက္ခမိတို့ ညီအစ်မနှင့် အခေါ်လာသူနှစ်ယောက်တို့က နေရာယူထားကြပြီး ဗာရာဏသီသို့ထွက်မည့် ရထားတွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် သွားတော့မည့် ဂဏောသနှင့် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓတို့က နေရာယူထားကြပြီးဖြစ်၏။

ရထားမထွက်မချင်း သူငယ်ချင်းမသုံးဦးမှာ စကားပြော၍မပြီး နိုင်ကြပေ။ အသွင်ထူးခြားနေသည့် ပျိုမျစ်နုနယ်သူ မိန်းကလေးသုံးဦးအား ခရီးသည်အားလုံးလိုလိုပင် အထူးအဆန်း ဖြစ်နေကြသည်။ သူတို့သုံးဦးကမူ မည်သူ့အားမျှ ဂရုမစိုက်။ စကားကိုသာ တစ်ယောက်တလဲ ပြောနေကြလေသည်။ မလွဲမရှောင်သာသဖြင့် ခွဲပြန်ရမည်ဖြစ်၍ ခွင့်လွှတ်ခေလိုကြောင်း၊ မြန်မာပြည်သို့ အတူတူသွားရန် တိုင်ပင်ထားရာ ကတိပျက်သဖြင့် ရှက်၍မဆုံးဖြတ်ရကြောင်းတို့မှာ သုဘလက္ခမိထံမှ ခွန်းချင်းထပ်နေသောစကားများဖြစ်ပြီး ဒါတွေအတွက် အမှတ်မထားကြောင်းနှင့် ကံစီမံရာနာခံရကြောင်း စသောစကားများမှာ ဂဏောသအဖို့ ပြောမပြီးနိုင်သော နှစ်သိမ့်စကားများပင် ဖြစ်လေသည်။

သို့သော် ကြာကြာစကားပြောနေချိန်မရပါ။ နောင်ဂါသို့ထွက်မည့် သုဘလက္ခမိတို့ရထားမှာ ၈ နာရီအချိန်တွင် အချက်ပေးဥသြသံနှင့် မရှေးမနှောင်းမှာပင် ဘီးလိမ့်စပြုလေသည်။

“ပြန်ကြပေတော့ သူငယ်ချင်းတို့ရေ၊ ဂဏောသရဲ့အောင်ပွဲရမယ့် နေ့ကိုလဲ လလီတပူရ(ပါတန်)က ကြိုနှင့်ပေတော့၊ ပြန်ပေတော့ ဒေါ်လေးတို့ရေ” ဟု ဂဏောသသည် လက်တမြောက်မြောက်နှင့် မျက် ရည်သုတ်၍ ပါသွားရှာသူ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးအား နှုတ်ဆက်ပြီး မကြာမီထွက်တော့မည့် မိမိတို့ရထားတွဲရှိရာသို့ ခပ်သုတ်သုတ်လျှောက် ၍လာခဲ့လေတော့၏။

မကြာမီ ဂဏောသတို့ရထားလည်း ထွက်တော့၏။ သို့သော် မှောင်ထုအတွင်းသို့ ခုတ်မောင်း၍ဝင်ခဲ့သဖြင့် တစ်ကြောင်း၊ သူငယ်ချင်း ချစ်နှစ်ဦးကို လွမ်းဆွတ်သဖြင့်တစ်ကြောင်း ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဂရုမပြု နိုင်တော့ဘဲ ရရှိထားသည့် အိပ်ရာပေါ်တွင် ခွေလျက်သာ ရထား၏ ဆွဲဆောင်ရာသို့ ပါရှိခဲ့ပေတော့သည်။

ဗာရနသ်ခေါ် ဗာရာဏသီသို့ နံနက်တွင်ရောက်ရှိ၍ မြန်မာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင်ပင် တစ်ရက်မျှတည်းခိုကာ ဆာရနာထိခေါ် မိဂဒါဝန်တော တရားဦးဓမ္မစကြာ ဟောကြားရာဒေသသို့ သွားရောက် ပူးမြော်ကြသည်။ ဓမ္မစကြာစေတီတော်ကြီး၊ တရားဦးဟောပုံ ရှေးရုပ် ပွားတော်ကြီးများကို ကြည့်ညိဦးတိုက်ကာ အလျင်အမြန် မြန်မာပြည် သို့ ရောက်၍ အလိုရှိရာ ဂန္ထရုရများကို အားထုတ်နိုင်ရလိုကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းရင်း ဂဏောသသည် ဓမ္မစကြာသုတ်တော်ကို ရွတ်ဆိုပူဇော်ခဲ့လေသည်။

ဘုရားဖူးရုံမျှသာဆင်းခြင်းဖြစ်၍ ဗာရာဏသီတွင် ကြာကြာ မနေကြပါ။ နောက်တစ်နေ့မှာပင် ဂယာသို့ ခရီးဆက်ပြန်၏။ ဗုဒ္ဓဂယာ ကို သွား၍ ဘုရားဖူးကြရာ၌ ဂဏောသမှာ ဗောဓိပင်နှင့် မဟာဗောဓိ စေတီ သတ္တဋ္ဌာနတို့ကို ဦးတိုက်ရုံကျိုးကာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင်ကျော်က ဤနေရာဝယ် သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်လျက်ဘုရား ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့သည့် အဖဘုရားရှင်အား ထင်မြင်ရော်ရမ်း လွမ်းတမျှော်ရည်ပြီး မျက်ရည်များ တအိအိ စီးဆင်းလာလေသည်။

မဟာဗောဓိစေတီတော်ကြီး၏ လိုဏ်အတွင်းရှိ ရုပ်ပွားတော်ကြီးမှာ မြတ်စွာဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိသည့်နှယ် ဗုဒ္ဓက္ကန္တတော်ဖြင့် တည်ငြိမ်စွာ စံပယ်လျက်ရှိပေရာ ဖူး၍မဝနိုင်အောင်ပင် ရှိသဖြင့် ဂဏေသသည် မျက်ရည်တွေတွေကျရင်းက အကြိမ်ကြိမ်ဦးချ၍သာ နေမိပေ၏။

“တပည့်တော်မသည် အဖဘုရားရှင်၏သာသနာတော်သို့ စွမ်းအားရှိသမျှ ဝင်ရောက်၍ သာသနာ့ဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကာ အဖဘုရားဟောကြားတော်မူသော ဗုဒ္ဓမုက္ခပါဌ် ပိဋကတ်တော်များကို သင်ယူပြီးနောက် အဖဘုရား၏ ဖွားမြင်ရာဇာတိဌာန တပည့်တော်မတို့၏ နိပေါလ်ပြည်ဒေသ၌ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ သာသနာရောင် ထွန်းပြောင်ထိန်လင်းအောင် ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသရွေ့ ကြိုးစားအားထုတ်နိုင်ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍လည်း နှုတ်မှ တတွတ်တွတ်ရွတ်ဆို ဆုတောင်းခဲ့လေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးဖူး၍ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ရာဖြစ်သော ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဟောင်းနှင့် နာဠန္ဒဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ရာတို့သို့လည်း သွားရောက်ဖူးမြော်ခဲ့ပေသေးသည်။ လမ်းတွင် ရက်ကြာကြာ မဖြုန်းနိုင်သဖြင့်သာ အချိန်ကြာကြာ လှေလာမှတ်သားမနေနိုင်ဘဲ နောက်နေ့မှာပင် မြန်မာပြည်ခရီး၏ စခန်းထောက်ဖြစ်သော ကာလကတ္တားမြို့သို့ ဦးတည်၍ ထွက်ခွာခဲ့ပေတော့၏။

ခရီးမိုင်မည်မျှဝေး၍ မည်သည့်မြို့ရွာများကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရသည်ကိုကား ငယ်ရွယ်သော ဂဏေသအဖို့ သိလည်းမသိ။ ညခရီးများသာ ဖြစ်၍ သိစရာလည်းမလိုတော့။ ကာလကတ္တားရောက်လျှင် မြန်မာပြည်ကို ရောက်ရတော့မည်ဟူ၍သာ အမှတ်ပြုထားသဖြင့် ကာလကတ္တားဘက်သို့ နီးလာလေဝမ်းသာလေဖြင့် မီးရထားဆွဲဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါခဲ့တော့သည်။

အမိဖမ်းတော့မည်

မြန်မာပြည်သွားရန် ထွက်ခွာသွားကြရာမှ ကုသိကာရုံ၌ သောင်တင်နေကြသော ကလေးမများအား အခေါ်သွားသူများ ယနေ့ပြန်ရောက်လာမည်ဟူသောသတင်းကြောင့် ကြိုဆိုမျှော်လင့်နေသူများတွင် ဂဏောသတို့၏ ဖခင်ကြီး သီရိမန်ဟရသမာနမှာ အလှုပ်ရှားဆုံး ဖြစ်၍နေလေ၏။ ညနေပိုင်းပြန်ရောက်လာမည်ဆိုလျှင်ပင် တစ်နေ့လုံး ဖြောင့်ဖြောင့်အလုပ်မလုပ်နိုင်ဘဲ တကြွကြွဖြစ်ကာ လာမည့်လမ်းကို မျှော်မှန်း၍နေလေသည်။ သမီးမှာ မိမိတို့ကဲ့သို့ ဝတ်ကြောင်မဟုတ်တော့ဘဲ ဗုဒ္ဓသမီးတော်အဖြစ် ခံယူထားပြီးဖြစ်၍ အိမ်၌ ကြာကြာမြင့်မြင့် အတူနေမည်မဟုတ်သဖြင့် သမီးနေထိုင်စရာ ကျောင်းအတွက်လည်း စဉ်းစားနေရပေသည်။

ထို့ပြင် ဆံပင်ကိုရိတ်ဖြတ်၍ ဝါလွင်သောဝတ်စုံဖြင့် တစ်မျိုးတစ်ဖုံဖြစ်နေမည့် သမီး၏အသွင်ကိုလည်း မြင်ချင်၍နေ၏။ ၄-၅ လကျော်မျှ မမြင်ရသဖြင့် ထွေးကျိုင်းလာမည့်သမီး၏ ကိုယ်နေကိုယ်ဟန်ကိုပါ ခန့်မှန်း၍နေလိုက်မိသည်။ တစ်ဦးတည်းသောသမီး အချစ်ဆုံးသော ရင်သွေးဖြစ်၍လည်း မည်သည့်နည်းနှင့်မှ ခွဲ၍မနေနိုင်သဖြင့် အပါခေါ်ခဲ့ရန် ဘာ့ကံခရစ်ရှုနာကို အထူးမှာကြား၍ စေလွှတ်လိုက်ရာ ယနေ့မှချဆိုက်ရောက်လာတော့မည်။ မိဘမောင်ဖွားထက်ဗုဒ္ဓသာသနာကို ပိုမိုခင်တွယ်လှသော ဤသမီးအား အရေးတယူ ဂရုတစိုက်မလုပ်၍ မဖြစ်။ ယခင်ထက်ပို၍ အလိုလိုက်ရမည်သာဖြစ်၏။ ထိုအတွေးကြောင့် သမီးချစ်၏ဖခင်မှာ အခြားသူများထက် တွေ့လိုမှု ပို(ကဲ)၍နေပေတော့သည်။

နေခြည်ညှိုးစပြုလျှင်ပင် လလိတပူရ (ပါတန်)သို့ ကားများ တစ်စီးပြီးတစ်စီး ဝင်လာနေ၏။ ဦးဟရသမာနတို့ အိမ်သားများသည် ကိုယ့်အိမ်တွင်ကိုယ် ငြိမ်ငြိမ်မနေနိုင်ကြဘဲ ကားဂိတ်သို့ သွားရောက် စုရုံးကြကာ တစ်စီးပြီးတစ်စီး ဝင်လာသောကားများကို စောင့်ကြည့်နေ ကြလေသည်။ သူတို့နည်းတူ သုဘလက္ခမီတို့အိမ်သားနှင့် ဆွေမျိုးများ တစ်သိုက်ကလည်း ကားဂိတ်မှ ကြိုဆိုနေကြ၏။ တစ်စီးလာ ပါနီးနီး နှင့် စောင့်စား၍နေကြရာ ကား ၄-၅ စီး လွန်သွားပြီးမှပင် တစ်စီးသော ကားတွင် အခေါ်သွားသူများ ပါလာသည်ကို တွေ့ရတော့၏။

ကားမှာ သူတို့လူစုရှေ့တွင်ရပ်ပြီးနောက် ကားပေါ်မှတစ်ယောက် စီဆင်းလာရာ ကြိုဆိုနေကြသူအားလုံးပင် ကားကို ဝိုင်းဝန်း၍ကြည့် ကြသည်။ ဘာကံခရစ်ရုနာ၊ ဒေါ်လက္ခမီယာ နောက် ဝါလွင်သော ဝတ်စုံဖြင့် တစ်ပုံပြောင်းနေသော မနောဟရဒေဝီတို့ညီအစ်မ...

“သမီး...သမီး... ဂဏောသကော ဟင်...ဂဏောသ”

သမီးချစ်၏ဖခင်သည် ကားပေါ်မှ သမီးချစ်ဆင်းလာသည်ကို မတွေ့ရသဖြင့် ဆင်းလာသူများအား အငမ်းမရမေးမိတော့၏။

“သမီးလေ သမီး...သမီး ပါမလာဘူးလား...ဟင်”

ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီး ဘာကံ ခရစ်ရုနာမှာ မျက်နှာပျက်၍ နေကာ ပါးစပ်မှ စကားမထွက်လာနိုင်တော့သဖြင့် ဂဏောသ ရေးပေး လိုက်သောစာကလေးကိုသာ အိတ်ထဲမှ ဆွဲထုတ်ရင်း ခေါင်းကိုယမ်း၍ စာကို လှမ်းလိုက်ရလေသည်။

“ဘာလဲ...သူ ပါမလာဘူး...ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ဦးလေး...ဂဏောသ က သူမြန်မာပြည်ကိုရောက် အောင် ဖြစ်သလိုသွားတော့မယ်တဲ့၊ ခေါ်လို့မရပါဘူး” ဟု ဘာကံ ခရစ် ရုနာသည် တစ်လုံးစီ လေးကန်စွာ မပြောပြရတော့သည်။

“တောက်”

ပြင်းထန်စွာတောက်ခေါက်လိုက်ပြီး ဆည်၍မရအောင် မျက်နှာ ပျက်နေပြီးမှ ဦးဟရသမာနသည် ဒေါ်ဟောရာထကူကို စောင်း၍ကြည့်ရင်း “သွားပြီ၊ မင့်သမီးတော့ ဆုံးပြီ၊ ဒီအတိုင်းဆိုရင် သေတာတောင် တွေ့ရမှာမဟုတ်ဘူး...ဟင်း” ဟု ညည်းညျကာ လူကြားထဲမှ လေးလံသော ခြေလှမ်းဖြင့် တစ်လှမ်းချင်းလှမ်း၍ ထွက်ခွာသွားလေ၏။

ဒေါ်ဟောရာထကူနှင့် အချို့က ဘာ့ကံ ခရစ်ရုနာအား အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းရင်း နောက်တွင် စုရုံးစုရုံးနှင့် ကျန်ရစ်သော်လည်း ဦးဟရသမာနသည် အိမ်သို့ရောက်အောင် ခေါင်းငိုက်စိုက်ချ၍ထွက်ခွာသွားရာ၌ လက်ထဲတွင် သမီးထံမှစာကို ကိုင်၍လာသော်လည်း ဖတ်ရန်ပင် သတိမရပေ။

ဒေါ်ဟောရာထကူမှာ မိမိက ဟန်ဆောင်နေနိုင်သော်လည်း ခင်ပွန်းသည်၏ သောကကို ကြည့်၍မနေနိုင်သဖြင့် သားများကိုခေါ်ကာ အမိလိုက်၍သွားပြီး “ကိုယ့်သမီးအတွက် ဒီလောက်လဲ ပူမနေပါနဲ့လေ၊ သမီးဟာ လိမ္မာရေးခြားရှိပါတယ်၊ သူ့ကိုယ်သူ စောင့်ရှောက်နိုင်ပါတယ်၊ ပညာသင်ပြီးတဲ့တစ်နေ့ အေးအေးဆေးဆေး ပြန်ရောက်လာမှာပါ” ဟု ဖြေသိမ်စကားကို ပြောကြားရလေသည်။

“ဘာ”

သွားနေရာမှ ရပ်လိုက်ပြီး ဦးဟရသမာနသည် နောက်သို့လှည့်၍ တစ်ခွန်းအော်လိုက်လေသည်။ ပြီးမှ ဆက်လက်၍...

“ပညာသင်ပြီး တစ်နေ့ပြန်ရောက်လာမယ်ဆိုတာ မင်းကထင်နေတာမဟုတ်လား၊ သူ့အရွယ်မရောက်သေးလို့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မရတာနဲ့ ဒီအထိ အိန္ဒိယထဲမှာ ကြာနေတာ မင်းထည့်တွက်ဦး။ မြန်မာပြည်မရောက်ဘဲ အိန္ဒိယထဲမှာ တစ်လည်လည်နဲ့ ဘယ်လိုဖြစ်နေမယ်ထင်သလဲ၊ ဒီအတိုင်း ပြန်မလာဘဲနေရင် နောက်ဘယ်လောက်ကြာနေဦးမလဲမသိဘူး...” ဟု ပြောရင်းက “ခု ကုသိနာရုံမှာ ကျန်ရစ်သတဲ့လား” ဟု မေးလေသည်။

“အဲဒီစာ ဖတ်ကြည့်ဦးလေ” ဟု ဒေါ်ဟောရာထကူက ကိုင်ထားသောစာကို ထိုးပြမှ ဦးဟရသမာနသည် စာကိုဖတ်ရန် သတိရတော့၏။

အားလုံး အိမ်ပေါ်သို့ရောက်၍ ဝိုင်းထိုင်ကြပြီးမှ ဦးဟရသမာနက စာကို အားလုံးအားပြကာ “မဖြစ်ဘူး...မဖြစ်ဘူး...ကာလကတ္တားထွက်သွားပြီတဲ့၊ လိုက်ခေါ်မှဖြစ်မယ်” ဟု စကားစလေသည်။

“ခနကာဂျီ...မင်း ဘဘက်ခရစ်ရှနာနဲ့ ကာလကတ္တားကို လိုက်သွားကွာ” ဟု ဦးဟရသမာနက သားကြီးခနကာဂျီကို ပြောလိုက်ရာ အားလုံး အံ့အားသင့်သွားကြလေသည်။

ဒေါ်ဟောရာထကူက “ကာလကတ္တားလိုက်သွားလို့ သူတို့ဘယ်မှာလိုက်ရှာရမလဲ၊ စာထဲလဲ ဘယ်တည်းတယ်လို့ မပါဘူး” ဟု ကြားဝင်ပြောလိုက်၏။

“ဘုန်းကြီးနဲ့ပဲ...ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တည်းမှာပေါ့ဟာ၊ ကာလကတ္တားမှာ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်းရှိတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီလိုက်သွားပေါ့၊ ကြာကြာနေလို့မဖြစ်ဘူး၊ နက်ဖြန်လိုက်သွားကွာ၊ တွေ့ရင် အတင်းသာခေါ်ခဲ၊ သူမလိုက်ချင်ဘူးဆိုပေမယ့် ထားခဲ့လို့မဖြစ်ဘူး” ဟု ဦးဟရသမာနက လောနေလေတော့၏။

“ဟုတ်ကဲ့...အဖေ၊ ကျွန်တော်လိုက်သွားမယ်၊ တွေ့ရင်တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မထားခဲ့ဘူး”

“အေး...ကောင်းတယ်၊ နက်ဖြန်လိုက်မှဖြစ်မယ်၊ ကာလကတ္တားလိုမြို့ကြီးမှာ ယောင်လည်လည်ဖြစ်နေရင် ခက်မယ်ကွ၊ သူတို့ မြန်မာပြည်သွားရဖို့လဲလွယ်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီသမီးဟာ သူ့အလိုအလျောက်လဲ ပြန်လာမယ့်သမီးမဟုတ်ဘူး၊ ဟောဒီ သူ့အမေလိုသာ အလိုလိုက်ပြီး သမီးသဘောအတိုင်းသာ နေရာတကာ လွှတ်ပေးနေရင် တစ်နေ့ ဒုက္ခလှလှတွေ့မယ် သိလား၊ ကဲ-လိုဟာပြင်ထား၊ ဘဘက်ခရစ်ရှနာကို ခေါ်ပြီး မနက်ဖြန်မနက်စောစော ထွက်ပေးကော့ကွာ”

ဤသို့ဖြင့် ဓနကာဂျိသည် ညီမတော်အား အတင်းပြန်ခေါ်ရန်
ကာလကတ္တားသို့ လိုက်ရေးအတွက် ဘုဂံခရစ်ရှုနာနှင့်တိုင်ပင်ကာ
အပူတပြင်း စီမံကြလေတော့သည်။

*

အခန်း ၁၃

ခရီးတစ်ထောက်

ကာလကတ္တားတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ တည်းခိုစရာ ဌာနများကား အိဒင်ဆေးရုံလမ်းရှိ ဓမ္မသာလာခေါ် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတိုက်၊ မဟာဗောဓိအသင်းတိုက်နှင့် ဘင်္ဂါလီဘုန်းကြီးကျောင်းဟူ၍ သုံးဌာနရှိလေသည်။ ဓမ္မသာလာမှာ မြန်မာများအဖို့ အထင်ရှားဆုံးသော တည်းခိုရာဖြစ်သဖြင့် ကာလကတ္တားရောက် မြန်မာဘုရားဖူး ဧည့်သည်များမှာ ထိုဓမ္မသာလာတွင် အတည်းအခိုများကြပေ၏။ ဂဏောသနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးဦးဓမ္မာဓုကော အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဓမ္မသာလာတွင်မတည်းခိုဖြစ်ဘဲ ဘင်္ဂါလီဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ဝင်ရောက် တည်းခိုနေထိုင်ကြရပေသည်။

ကာလကတ္တားရောက်ကတည်းက ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုမှာ နိပေါလ်ကောင်စစ်ဝန်ရုံး၊ မြန်မာကောင်စစ်ဝန်ရုံးတို့သို့ အခေါက်ခေါက် အခါခါသွားလျက် ဂဏောသ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ရရေးကို အရေးတကြီး ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်ဟူသော အချိန်အခါမှာ မြန်မာနိုင်ငံရော အိန္ဒိယနိုင်ငံပါ လွတ်လပ်ရေးအရ အချိန်အခါဖြစ်၍ အစစအရာရာ စီစဉ်မှု ခက်ခဲလှသေးသည်။ လမ်းပန်းအဆက်အသွယ်နှင့် သွားရေးလာရေးကလည်း ကျပ်တည်းသည်။ ထို့ထက် ဂဏောသမှာ ၁၄ နှစ်သာရှိသေးရာ တစ်ဦးချင်း နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထုတ်ပေးခွင့် ပြုသင့်သော အသက်အရွယ်ကို မမီ။ ငယ်နုလှပသေး၏။ ပူးတွဲပြုလုပ်ပေးရမည့် မိဘဆွေမျိုးလည်း မပါပေ။ ထို့ကြောင့် ဂဏောသအတွက် နိုင်ငံကူးလက်

မှတ်ကား လိုက်လေဆေးလေဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် “လုံးဝ သွားခွင့် မပြုနိုင်” ဟူသောအဖြေသာပေါ်ထွက်၍လာတော့သဖြင့် ကာလကတ္တား တွင် သောင်တင်ရတော့မည့် အခြေသို့ ရောက်နေပေတော့၏။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓမ္မာလည်း လက်မှိုင်ချရတော့ပြီ။ ဂဏောသအဖို့ကား လှေလှော်ရင်းတက်ကျိုးဆိုသည့်ပမာ အားခဲကြီးစား နေရသည့်ကြားမှပင် ဤသို့ဖြစ်လာသဖြင့် စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြား၍ အား လျော့နွမ်းရိကာ မှိုင်တွေချရတော့၏။

“ဘုန်းဘုန်းဘုရား... နိဗ္ဗာန်တောင် ရောက်အောင်ပို့နိုင်တယ် ဆို၊ လိုချင်ရင် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတောင် ရနိုင်တယ်ဆို၊ ဘာမျှမဆေးတော့ တဲ့ မြန်မာပြည်ကိုတောင်မှ မပို့နိုင်တော့ဘူးလား၊ နိဗ္ဗာန်ဆို ဝေးရော၊ ကြီးစားလျက်နဲ့ မြန်မာပြည်မရောက်နိုင်ပါကလားဘုရား၊ ဒီလိုဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ဆိုတာလဲ အလကား ယုံတမ်းစကားပဲပေါ့။”

အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် စကားတတ်သော ဂဏောသ၏ ဤ ပစ်လုံးခတ်လုံးများက ဦးဓမ္မာဝုဓမ္မာ အမြဲထိမှန်၍သာနေပေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးကိုယ်တိုင်ကပင် စိတ်လျှော့ထားသည်မဟုတ်ရာ ဂဏောသ ဤမျှစိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်နေသဖြင့် တစ်နေ့နေ့ရောက်နိုင်အောင် အခွင့် ကောင်းကို စောင့်စားလျက် ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် ပို့ရတော့မည်ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ကိုသာ ပြုထားလေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဆစ်ခဲ(ပန်ချာပီ)လူမျိုးနှစ်ယောက်သည် ဘင်္ဂါလီ ကျောင်းတွင် တည်းခိုနေသောအသိတစ်ဦးအား ဝင်ရောက်နှုတ်ဆက် ရင်း စကားပြောနေသည်ကို ဂဏောသသည် အမှတ်မထင် ကြားလိုက်မိ သည်။ ဂဏောသမှာ ကုသိနာရုံတွင် အတော်ကြာအောင် ဟိန္ဒူစတန်နီ စကား သင်ခဲ့သဖြင့် ဟိန္ဒူစတန်နီစကားကို ပြောတတ်ဆိုတတ်ရှိထား လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆစ်ခဲလူမျိုးနှစ်ဦးက ဘင်္ဂါလီကျောင်းတွင် တည်းခိုနေထိုင်သူနှင့် ဟိန္ဒူစတန်နီလို ပြောနေသည်ကို အမှတ်မထင်

ကြားလိုက်မိရာမှ သူ့အတွက် မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်များ ယှက်သန်း၍ လာလေတော့၏။

၎င်းဆစ်ခဲလူမျိုးနှစ်ဦးကား စစ်မဖြစ်မီက မြန်မာပြည်တွင် နေခဲ့ဖူးသူများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့အဖို့ မြန်မာပြည်သို့ပြန်လည်သွားရောက်ရန် အလွန်အရေးကြီးနေကြသည်မှာ မြန်မာပြည်တွင် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ ကျန်ရစ်နေသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် တောင်းခံရာတွင် အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ထုတ်မပေးဘဲထားသဖြင့် ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် သွားကြရမည်ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် နက်ဖြန် အာသံသို့ ရထားဖြင့်သွား၍ အာသံမှ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် မြန်မာပြည်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုနေကြသည်ကို တစ်နေရာမှ ဂဏောသ ကြားလိုက်ရပေသည်။

အခွင့်ကောင်းကို ရှာကြံနေသော ဂဏောသကား နှေးကွေး၍ မနေတော့ဘဲ ထိုဆစ်ခဲလူမျိုးနှစ်ဦးအား ချက်ချင်းပင်မိတ်ဆက်၍ မိမိပါ ၎င်းတို့နှင့်အတူ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် မြန်မာပြည်သို့လိုက်လိုကြောင်း ပြောပြလိုက်လေ၏။ ဂဏောသစကားကိုကြားလျှင် ဆစ်ခဲကြီးများမှာ မယုံကြည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေလေသည်။ သူတို့သည်ပင် စီးပွားရေးအရ မသွားမဖြစ်သဖြင့်သာ သေသေကျေကျ စွန့်စားရမည်ဖြစ်ရာ ဂဏောသလို မိန်းကလေး နုနယ်ပျိုရွယ်သူတစ်ဦးအဖို့ စိတ်ကူး၍ပင် သင့်လျော်သော လမ်းမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တစ်ဦးက...

“ဟာ...ကလေးမလေး...ဖြစ်ပါ့မလား၊ အာသံက မြန်မာပြည်ကို ကုန်းလမ်းသွားဖို့ဆိုတာက ယောက်ျားတွေတောင် စွန့်စားသွားရတာကွယ့်၊ ကလေးလို နုနယ်နယ် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ လမ်းက တောအထပ်ထပ် တောင်အထပ်ထပ်ဖြတ်ကျော်ပြီး ၁၅ ရက်လောက်ကြာအောင် သွားရမှာဆိုတော့...ကလေးလိုက်ဖို့ စိတ်မကူးပါနဲ့ကွယ်”ဟု တကယ်စေတနာကောင်းဖြင့် ဖျက်လေသည်။

“ဘယ်လောက် ဒုက္ခခံရခံရ ခံနိုင်ပါတယ်၊ ကျွန်မ မြန်မာပြည် ရောက်ရင် ပြီးတာပဲ၊ ကိစ္စမရှိပါဘူး”

“စဉ်းစားဦးလေ...သိပ်ဆင်းရဲတယ်နော်”

“အို... စဉ်းစားနေစရာမလိုပါဘူးရှင်၊ ဘာလဲ...ဦးတို့က ကျွန်မကို ဒုက္ခခံပြီးခေါ်ရမှာစိုးလို့လား၊ ဦးတို့ ဒုက္ခများမှာစိုးလို့ မခေါ်ချင်ဘူးဆိုရင်တော့ မလိုက်တော့ပါဘူးလေ” ဟု ဂဏောသ ဝမ်းနည်းပက်လက် ပြောလိုက်လေသည်။

“ဟာ...ဟာ...မဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးလေးတို့အတွက် ကလေးဟာ အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူး၊ ကလေးအတွက်သာပြောနေတာပါ၊ ကလေးက ဒီလောက်တောင် စိတ်အေးထက်သန်နေရင် ဦးလေးတို့က တာဝန်ယူပြီး ခေါ်ပါတယ်၊ လိုက်ခဲ့ပါ၊ ဒါထက် ကလေးက ဘာရည်ရွယ်ချက်နဲ့ မြန်မာပြည်ကို ဒီလောက်တောင် သွားချင်နေရတာလဲ၊ ပြောပြပါဦး”

သဘောကောင်းပုံရသော ဆစ်ခ်အမျိုးသားကြီးတစ်ဦးက မေးသဖြင့် ဂဏောသသည် ရည်ရွယ်ချက်ကို အကျဉ်းချုံး၍ပြောပြလိုက်ပြီး ဆက်ဆက်ခေါ်ပါရန် တောင်းပန်သဖြင့် ဆစ်ခ်အမျိုးသားကြီးနှစ်ဦးက “ကောင်းပါပြီ၊ လိုက်လိုလျှင်အသင့်ပြင်ဆင်ထားပါ၊ နက်ဖြန် သွားခါနီးလာခေါ်ပါမည်” ဟု ပြောဆိုမှာကြား၍ နှုတ်ဆက်ထွက်ခွာသွားလေ၏။

ညနေ ဘုန်းတော်ကြီးဦးဓမ္မာဝုဓ မြို့ထဲမှပြန်လာချိန်တွင် ဂဏောသသည် နေ့လယ်က ဆစ်ခ်လူမျိုးနှစ်ဦးနှင့် အာသံမှဖြတ်၍ ကုန်းလမ်းက မြန်မာပြည်သို့သွားရန် တိုင်ပင်လိုက်ကြောင်း၊ နက်ဖြန်ပင်သွားတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားရာ ဘုန်းတော်ကြီးမှာ အံ့အားသင့်၍ သွားလေတော့သည်။

ယနေ့ ဘုန်းတော်ကြီး မြို့ထဲသွားသောကိစ္စမှာလည်း ဂဏောသအတွက် လက်မှတ်ကိစ္စ နီးစပ်မှုရှိမည့်နည်းလမ်းများကို စုံစမ်းလုပ်ကိုင်နေသော ကိစ္စဖြစ်၏။ ယနေ့သိရသလောက် ရနိုင်မည့်နည်းလမ်းကို

တွေ့ရှိ၍ ရရန်သေချာလုနီးပါးပင် ခရီးရောက်ခဲ့သည်။ အလွန်ဆုံး တစ်လလောက် နောက်ထပ်စောင့်လိုက်လျှင် ကိစ္စပြီးပေတော့မည်။ သို့သော် ဂဏောသသည် နက်ဖြန် ကုန်းလမ်းဖြင့် ကြုံရာနှင့် ဖြစ်သလို သွားတော့မည်ဟု တမ်းတမ်းစွဲ ဆိုနေပေရာ ဘုန်းတော်ကြီး မျက်လုံး ပြူးရတော့၏။

ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးသည်...

“ဟာ...ဘယ်ဖြစ်မလဲ ဂဏောသ ရ၊ မဖြစ်ဘူး...မဖြစ်ဘူး၊ ဒီလို တော့ မလိုက်ရဘူး၊ ကုန်းလမ်း ဘယ်လောက်အန္တရာယ်များတယ်ဆို တာ နင်သိသလား”ဟု ဆိုကာ စစ်အတွင်းက အိန္ဒိယလူမျိုးများ ကုန်းလမ်းကဖြတ်၍ သွားကြရာ၌ မည်သို့သေကျေပျက်စီးကြပုံများ၊ ကံအားလျော်စွာ ရောက်လာသူတို့မှာလည်း ရောဂါဒဏ်ချက်ကြောင့် အသက်မသေရုံတမည်ကျန်ကာ လူစဉ်မမီ ဖြစ်နေရပုံများကို ကြောက် ခမန်းလိလိ ပြောပြရလေသည်။

ဂဏောသသည် ဦးခမ္မာဝုခ၏စကားကို ဆုံးအောင်နားထောင် နေပြီးမှ “ဒီလိုဆိုရင်တော့ တပည့်တော်မ ဒီတစ်သက်မှာ မြန်မာပြည် မရောက်နိုင်တော့ဘူးဆိုပါတော့၊ လက်မှတ်ရအောင်လဲ လုပ်လို့မရ၊ ကုန်းလမ်းကလဲ မသွားရဆိုရင် ဒီကာလကတ္တားလာရတာ ဘာအကျိုး ထူးသေးသလဲ ဘုန်းဘုန်းဘုရား...၊ ကုသိနာရုံတုန်းက လက်မှတ်မရ တော့ ကာလကတ္တားကျရင် ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ရအောင်လုပ်မယ်၊ မရရင် ကုန်းလမ်းက ရောက်အောင်လိုက်ပို့မယ်ဆို၊ ခုတော့ လက်လျှော့ပြီး မပို့နိုင်လို့ တပည့်တော်မ အပူမရှာဘဲ ဖြစ်အောင်သွားမယ်ဆိုတော့လဲ မဟုတ်၊ ဘုရားဆိုရင် သေဖို့သာကောင်းတော့တာ”ဟု ပြောရင်းမျက်ရည် များပင် လည်၍လာလေတော့သည်။

“တော်တော့ ဂဏောသ၊ ဖြစ်တဲ့နည်းနဲ့ ငါပို့မယ်လို့ ဆိုထားတဲ့ ကတိကို ငါ ခုထိမဖျက်သေးဘူး၊ ဒီနေ့ မြို့ထဲသွားတာလဲ ဒီကိစ္စပဲ။

ဒီနေ့သိရတာဆိုရင် နောက်လဆန်းရင် ကိစ္စပြီးဖို့ပဲ။ ဒါပေမဲ့ နင့်ကြည့်ရတာ ဒီလောက်တောင် ဆိုင်းနေချင်ပုံမပေါ်ဘူး။ နောက်ဆုံး ကုန်းလမ်းကပဲဖြစ်ဖြစ် ပို့ဖို့ဟာလဲ ငါကြိုထားလျက်ပဲ။ နင့်အသက်အရွယ်နဲ့ မိန်းကလေး နုနုနယ်နယ်မို့ ဖြစ်မှဖြစ်ပါ့မလား။ သွားမှသွားနိုင်ပါ့မလား ဆိုတာ တွေးပြီး လေကြောင်း ရေကြောင်းက ဖြစ်အောင် ငါကြိုးစားနေတာ။ နင့်က ဒီလောက်အကြာကြီး မနေနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ သဘောပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခုမှတွေ့ရတဲ့ ဆစ်ခီလူမျိုးတွေနဲ့တော့ မထည့်လိုက်နိုင်ပါဘူး။ နင့်လိုက်သွားလို့ တစ်စုံတစ်ခုဖြစ်ရင်လဲ ငါ့မှာ တာဝန်မကင်းဘူး။ အဲဒီတော့ နင့်သွားချင်တယ်ဆိုရင် ကုန်းလမ်းကပဲ ငါလိုက်ပို့ပေးမယ်။ ကိုင်း...ဒါထက်တော့ ငါမတတ်နိုင်တော့ဘူး။”

ဘုန်းတော်ကြီးသည် သူ့စိတ်ထဲရှိသမျှကိုထုတ်ပြောရင်း ဂဏောသ အလိုအတိုင်း ကုန်းလမ်းကသွားလိုက သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် လိုက်ပို့တော့ မည့်အကြောင်းပြောရာ ဂဏောသတွင် ရုတ်တရက်ဝမ်းသာသွားလေသည်။ သို့သော် နက်နက်နဲ့နဲ့တွေးက မိမိအတွက် ကုန်းလမ်းဖြင့် အဆင်းရဲခံ၍ ပို့ရမည့် ဘုန်းတော်ကြီးကို သနား၍သွားပြန်လေသည်။

“ဒီလိုဆို...ဘုန်းဘုန်း ဂဏောသအတွက် သိပ်ဆင်းရဲတော့မှာပဲ။ ဖြစ်ချင်တာဖြစ်ပါစေ။ ဘုန်းဘုန်းလိုက်ပို့မနေနဲ့တော့။”

“အသာနေစမ်း၊ ဆင်းရဲတာ ချမ်းသာတာဟာ ငါတို့အဖို့ ဘာမှ အကြောင်းမဟုတ်ဘူး။ အေးအေးသာနေ၊ နက်ဖြန်တော့မဖြစ်သေးဘူး။ ကြားတစ်ရက်နေပြီး သန်ဘက်ခါလောက် ကာလကတ္တားကထွက်မယ်။ ဒါပဲ မှတ်ထား...ကဲ သွားတော့။”

ဂဏောသမှာ မည်သို့မျှ ပြန်လည်လျှောက်ထားမနေသာတော့ပေ။ မိမိအဖို့မှာ ဘုန်းတော်ကြီးလိုက်ပို့ပေးလျှင်ပေး၊ မပေးလျှင်လည်း ဖြစ်သလို ကြုံရာနှင့် မြန်မာပြည်အရောက်သွားတော့မည့်ဆဲဆဲပင်ဖြစ်၏။ ဘုန်းတော်ကြီးအနေနှင့်လည်း ဤအခြေအထိ တာဝန်ယူခေါ်

ဆောင်လာခဲ့ပြီးမှ မျက်နှာစိမ်း အခြားသူများနှင့် ထည့်လိုက်ရမည်ကို မည်သို့မျှ စိတ်မချနိုင်။ တာဝန်မဲ့ မပြုနိုင်ဟူသည်မှာ မှန်ကန်သော လမ်းစဉ်ပင်ဖြစ်သည်။ မိမိအတွက် မြန်မာပြည်မရောက်မချင်း တစ်လျှောက်လုံး ဒုက္ခကြောရှည်ခံရမည့်အတူတူ မြန်မြန်ဒုက္ခအေးရမည့် ဤနည်းဤပုံ ဖြစ်သလိုအမြန်လိုက်ပို့ပါမှ အချိန်တိုတိုနှင့် ခရီးရောက်ကာ မကြာမီ ဒုက္ခအေးရပေတော့မည်။

သို့နှင့် တအံ့နွေးနွေးဖြစ်နေရသောကိစ္စတစ်ရပ်မှာ အေး၍သွားရပေတော့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် လာ၍ခေါ်သော ဆစ်ခ်လူမျိုးကြီး နှစ်ဦးအား ကျေနပ်လောက်အောင် အကြောင်းစုံပြောပြ၍ ပြင်ဆင်ဖွယ် ရှိသမျှကို ပြင်ဆင်လျက် သွားချိန်ကိုသာ ငုံ့လင့်နေတော့၏။

*

အလှည့်အပတ်

ခနကာဂျီနှင့် ဘဘက်ခရစ်ရှုနာတို့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်သည် နီပေါ ပြည် လလီတပူရ(ပါတန်)မှ ကား၊ မီးရထားတို့ဖြင့် နောင်ဂါဂေါ်ရ်ခဲပူ သို့လာ၍ ထိုမှရထားပြောင်းစီးပြီး ဂဏောသတို့သွားသော လမ်းအတိုင်း မည်သည့်မြို့မှမဆင်းဘဲ လိုက်လာခဲ့ရာ ၄ ရက်မျှဖြင့် ကာလကတ္တား မြို့သို့ ရောက်ရှိ၍လာခဲ့ပေ၏။

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်သည် အသိအကျွမ်းမရှိသဖြင့် တည်းခို ခန်းတစ်ခုတွင် ငှားရမ်းတည်းခိုကာ ဂဏောသတို့ရှိမည်ထင်သည့်နေရာ တို့ကို အနံ့အစပ်သွား၍ ရှာဖွေလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိသည်ဟု ကြားသိထားသဖြင့် တွေ့ရာတွင်မေး၍ အပြေး အလွှားရှာဖွေခဲ့၏။ သို့သော် မြန်မာကျောင်း 'ဓမ္မသာလာ'ကိုတွေ့၍ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကို မေးမြန်းသောအခါ ဂဏောသတို့မှာ လာသည် ဟူ၍ပင် မသိကြောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓကို သိသော်လည်း ၎င်းဘုန်းတော်ကြီး ယခုရက်အတွင်း ရောက်၍မလာကြောင်း မိန့်တော် မူသဖြင့် ခနကာဂျီတို့နှစ်ယောက်စလုံးပင် မော့၍သွားတော့၏။

ထို့နောက် အခြားတည်းခိုစရာ ဌာနတစ်ခုဖြစ်သော မဟာဗောဓိ အသင်းတိုက်သို့သွား၍ မေးမြန်းစုံစမ်းကြသေး၏။ အချည်းနှီးပင်။ သူတို့သည် ဘင်္ဂါလီကျောင်းကို ရုတ်တရက် အမှတ်မရကြသဖြင့် မဟာဗောဓိတိုက်မှ အထွက်တွင် ပုလိပ်ရုံးသို့သွား၍ ဘူတာ၊ ရေဆိပ်၊ လေဆိပ်မကျန် ပုန်းဆက်၍ ပိတ်ဆို့ရှာဖွေပေးရန် တိုင်ကြားကြလေ သည်။ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်လည်း ရှိမည်ထင်သမျှ နေရာအနှံ့ တွေ့လိမ့်

နိုးနိုးဖြင့် ကြီးစား၍ရှာဖွေကြပေ၏။ သို့သော် လူဦးရေ ၅ သန်းကျော် နေထိုင်သော ကာလကတ္တားမြို့ကြီးတစ်ခုလုံးကိုကား မည်သို့ နှံ့စပ်အောင် ရှာဖွေနိုင်ပါအံ့နည်း။

နောက်ဆုံးတွင်မှ မိတ်ဆွေတစ်ဦးနှင့်တွေ့၍ ၎င်း၏ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အခြားတည်းခိုစရာနေရာတစ်ခုဖြစ်သော ဘင်္ဂါလီကျောင်းကို သိရှိသွားကာ မေးမြန်းစုံစမ်းရန် အပြေးအလွှားသွားရောက်ကြလေတော့၏။

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်သည် ဘင်္ဂါလီကျောင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ လာကြပြီး ရုတ်တရက် မမေးသေးဘဲ တည်းခိုနေကြသူများကိုသာ စေ့စေ့စိုက်စိုက် လျှောက်၍ကြည့်၏။ ထိုအချိန်တွင် တည်းခိုနေထိုင်သူများ အတန်အသင့်ရှိသဖြင့် အခန်းစုံအောင် လျှောက်၍ကြည့်ရင်း ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် သီလရှင်မှန်သမျှကို ဂရုတစိုက်ကြည့်ရှုတတ်ကြသည်။ သို့သော် မြန်မာဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုဓကိုလည်းကောင်း၊ နီပေါသီလရှင် ဂဏောသကိုလည်းကောင်း အရိပ်အယောင်မျှ မမြင်ရပေ။

သို့နှင့် မကျေနပ်ကြသဖြင့် ကျောင်းဘုန်းကြီးရှိရာသို့သွားကာ မေးလျှောက်စုံစမ်းကြလေ၏။ ထိုအခါမှ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏောသတို့ အာသံသို့ထွက်ခွာသွားကြပြီဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ သိကြရပေတော့သည်။

“တပည့်တို့ နည်းနည်းနောက်ကျသွားတယ်ကွယံ့၊ သူတို့အာသံကို ထွက်သွားကြပြီ၊ အဲဒီကမှ မြန်မာပြည်ကို ကုန်းလမ်းက သွားကြလိမ့်မယ်”

ဘင်္ဂါလီ ဘုန်းတော်ကြီး၏စကားကြောင့် ဓနကာဂျိမှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်၍သွားလေသည်။ ထိုအခါမှ တကယ်စိတ်ဓာတ် ပြင်းပြ၍ စိတ်ဓာတ်ပြင်းပြသလောက်လည်း ရုပ်ရွပ်ချွံချွံ စွန့်စားတတ်

သော သူညီမငယ်၏ ဇွဲသတ္တိကို အံ့ဩရတော့သည်။ အာသံနှင့် မြန်မာ ကုန်းလမ်းဟူသည်မှာ မည်သည့်ယာဉ်မျှမရှိသော တကယ့်တော တော တောင်ခရီးကြီးဟု ကြားဖူးထားသဖြင့် စိုးရိမ်မကင်းလည်း ဖြစ်မိလေ သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတောခရီးမရောက်မီ မိအောင်လိုက်၍ အရခေါ်မှ ဖြစ်ချေတော့မည်ဟု သဘောရလေသည်။

“ဒီလိုဆိုရင် သူတို့ တောလမ်းမသွားခင် မိအောင် တပည့် တော်တို့ အာသံလိုက်မှ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်ဘုရား၊ သူတို့ ဘယ်နေ့က ထွက်သွားကြသလဲဘုရား၊ ပြီးတော့ အာသံမှာ သူတို့တည်းခိုနေမယ့် နေရာ သိရင်လဲ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

ဘင်္ဂါလီဘုန်းတော်ကြီးသည် လူငယ်နှစ်ဦးကို ကြည့်ရှု၍ လေးနက်စွာ စဉ်းစားနေလေသည်။ ဤလူငယ်နှစ်ဦးသည် ဂဏောသတို့ အား မုချလိုက်၍ အပါခေါ်မည့် အမူအရာရှိ၏။ အကယ်၍ ယခု ချက်ချင်း အာသံသို့လိုက်က ဧကန် ဂဏောသတို့နှင့် တွေ့ပေတော့မည်။ တွေ့လျှင်လည်း ထားခဲ့မည့်ပုံမပေါ်။ ၃ ရက် ၄ ရက် မိမိထံတွင်နေသွား သဖြင့် သီလရှင်ဘဝနှင့် ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားမှု၌ စိတ်တော်ထက်သန် လွန်းလှသော ဂဏောသ၏ သဘောထားကို ရိပ်မိသည်။ ဤမျှ ဘာသာ ရေး၌ စိတ်ထက်သန်လှသော ကလေးမငယ်သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ရောက်သွားပါလျှင် ဗုဒ္ဓသာသနာအတွက် အမြတ် ထွက်၍လာပေမည်ဟု တွေးမိသဖြင့်လည်း ဘင်္ဂါလီဘုန်းတော်ကြီးသည် ဂဏောသ၏ပါရမီကို ကူညီလိုသည့်စိတ်ထားများ တဖွားဖွား ပေါ်ထွက် ၍ လာတော့၏။

ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးသည် စကားကို မယုတ်မလွန်သုံး၍ အချိန်ကို ဆွဲတော့သည်။

“အင်း...အခုနေဆိုရင် အာသံတောင်ရောက်နေလောက်ပြီထင် တယ်၊ အာသံရောက်ရင် အာသံမှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ခဏဝင်၊ လမ်းညွှန်ခိုင်းပြီး မြန်မာပြည်ဘက် ဆက်သွားကြမှာဆိုတော့ တပည့်တို့

လိုက်သွားလဲ တွေ့မယ်တော့မထင်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုလုပ်လေ၊ ဒီက နေပြီး အာသံဘုန်းကြီးဆီ စာရေးမေးမယ်၊ သူတို့ရှိသေးတယ်ဆိုရင် အချိန်ဆွဲထားခိုင်းပြီး ပြန်စာရတော့ လိုက်ပေါ့၊ သွားကြပြီဆိုရင်တော့ တပည့်တို့ အကျိုးထူးမယ်မထင်ဘူး၊ စရိတ်ကုန် လူပန်းပဲ ရှိမှာပဲ၊ ဘယ်နှယ်လဲ”

ဘင်္ဂါလီဘုန်းတော်ကြီး၏ စကားမှာ သဘာဝကျ၍နေပေ၏။ ယခုပင် သူတို့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်မှာ ခြေကုန်လက်ပန်းကျ၍နေပေပြီ။ ၂ ရက် ၃ ရက်လောက် နားနားနေနေ နေပြီးမှ အာသံသို့ လိုက်သင့်က လိုက်ရလျှင် တော်ပေမည်။ ယခုလိုက်သွား၍ မတွေ့ကလည်း နှစ်ယောက်စလုံး ဗုန်းဗုန်းလဲဖို့ပင် ရှိတော့၏။

“ကောင်းပါပြီ ဆရာတော်ဘုရား၊ အမြန်ဆုံး အာသံဘုန်းကြီးဆီ သံကြိုးရိုက်ပြီး မေးပေးပါ၊ ကွဲကွဲပြားပြားသိရတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် တပည့်တော်တို့ လိုက်သင့်က လိုက်ပါ့မယ်၊ သွားကြပြီဆိုရင်တော့ မတတ်နိုင်ဘူး၊ ပြန်ကြရုံပေါ့၊ကဲ...တပည့်တော်တို့ကို ခွင့်ပြုပါဦးဘုရား” ဟု လျှောက်ထားကာ တည်းခိုခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့ကြလေ၏။

ကာလကတ္တား ဘင်္ဂါလီဘုန်းတော်ကြီး၏ မိတ်ဆက်ပေးမှုကြောင့် အာသံရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ ဂဏေသတို့သည် ယမန်နေ့ကပင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပေ၏။ မြန်မာပြည်သို့ ကုန်းလမ်းခရီးဖြင့် ထွက်ခွာနိုင်ရန် လမ်းစဉ် စခန်းစဉ်တို့ကို စုံစမ်းရာ၌ အခန့်သင့်ပင် ထိုအာသံဘုန်းတော်ကြီး (ဘုန်းတော်ကြီးမှာ ရှမ်းမြန်မာကပြားဖြစ်ဟန်တူ၏) ကျောင်းသို့ မြန်မာပြည်မြစ်ကြီးနားမြို့မှ အာသံသို့ ရောက်ရှိနေကြသော ရှမ်းလူမျိုး ဆင်သမား ၈ ယောက်ကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းတို့နှင့်စကားစပ်မိသောအခါ ၎င်းတို့က တစ်ပတ်ခန့်စောင့်စေလိုကြောင်း၊ ၎င်းတို့ကိစ္စပြီးလျှင် အတူတူသွားကြမည့်အကြောင်း ပြောသဖြင့် အာသံဘုန်းကြီးကို တိုင်ပင်ရပြန်၏။ အာသံဘုန်းကြီးကလည်း ဤဆင်သမားများမှာ သွားလာနေကျဖြစ်၍ အတိုဆုံး အနီးဆုံး

လမ်း၊ ဘေးရန်ကင်းရှင်းသောလမ်းကို သိကြောင်း၊ စိတ်၊ ကြောင်းနှင့် စောင့်စေလိုကြောင်း ပြောသောကြောင့် အာသံဘုန်းကြီးကျောင်း၌ပင် အေးအေးလူလူ တည်းခိုနေထိုင်ရင်း ဆင်သမားများ ကိစ္စပြီးအောင် စောင့်ဆိုင်းနေလေသည်။

ဆင်သမား ရှမ်းလူမျိုး ၈ ဦးကား မြစ်ကြီးနားမြို့နှင့် အနီးအနား ရွာများမှ ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကား မြန်မာနိုင်ငံ တောတောင်များမှ ဆင်ရိုင်း များကို ဖမ်းဆီးသင်ကြားပြီး အာသံသို့ တိတ်တဆိတ် လာရောက် ရောင်းချသူများ ဖြစ်လေသည်။ အစိုးရဥပဒေကို မျက်နှာလှဲ၍ နိုင်ငံခြား သို့ ဆင်များ ခိုးထုတ်နေကြသူများဟု ဆိုလိုက ဆိုနိုင်ပေသည်။ ယခု အပတ်တွင် ဆင်ငါးကောင်ခန့် ပါရှိကြောင်း၊ ငွေအပြေအလည် မရ သေး၍ တစ်ပတ်ခန့်ကြာဦးမည်ဖြစ်ကြောင်းမျှသာ ဂဏေသတို့ သိရပေ သည်။ မိမိတို့နှင့် မဆိုင်သဖြင့် ထို့ထက်ပို၍လည်း သိဖို့မလိုပါချေ။ မိမိတို့အဖို့ ခရီးဖော်ရလျှင်ပင် ဝမ်းသာရပေမည်။

“ဂဏေသ...လာဦး”

ဘုန်းတော်ကြီးဦးဓမ္မာဝုဓကခေါ်သဖြင့် ဂဏေသသည် အာသံ ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဦးဓမ္မာဝုဓတို့ ထိုင်နေရာသို့ လာခဲ့ကာ မနီးမဝေးမှ ခပ်ယိုယိုထိုင်၍ ဝတ်ချနေစဉ်မှာပင် အာသံဘုန်းတော်ကြီးက စာ တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြလေသည်။

စာမှာ ကာလကတ္တား ဘင်္ဂါလီဘုန်းတော်ကြီးထံမှစာဖြစ်သည်။ အာသံဘုန်းကြီးထံပေးသော စာရွက်တွင် မည်သို့ပါသည် မသိရသော် လည်း မိမိထံသို့ရေးသော ဟိန္ဒူဘာသာဖြင့် စာမှာ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရသည်။

“ဓမ္မဝတီ”

သင့်အစ်ကို ဓနကာဂျိ ကာလကတ္တားရောက်နေပြီ။ ပြန်ခေါ်ရန် လာခြင်းဖြစ်သည်။ အာသံသို့လိုက်မည်တကဲကဲ

ဖြစ်နေ၍ ရှိသေး မရှိသေး စာရေးစုံစမ်းပေးဦးမည်။ သေချာမှ လိုက်သွားပါဟု အချိန်ဆွဲထားသဖြင့် မလိုက်ဖြစ်သေးဘဲရှိ သည်။ သို့အတွက် ဤစာရလျှင် အာသံမှ မြန်မြန်ထွက်ခွာ သွားနိုင်လျှင် ကောင်းမည်။ ထွက်ခွာသွားကြောင်း သံကြိုး ပြန်ရိုက်ပါ။

အောင်မြင်ပါစေ

ဘုန်းတော်ကြီး

ဘင်္ဂါလီကျောင်း၊ ကာလကတ္တား

ဂဏောသသည် စာကိုဖတ်ပြီးနောက် ဘုန်းတော်ကြီးလက်သို့ ပြန်၍ဆက်ကပ်လိုက်သောအခါ ဦးဓမ္မာဝုဓက “ချက်ချင်း သံကြိုးပြန် ရိုက်မှ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်၊ နို့မဟုတ်ရင် နင့်အစ်ကို ဒီကိုဆက်လိုက်လာ လိမ့်မယ်၊ ခုအခြေကျမှတော့ ပြန်ဖို့စိတ်မကူးနဲ့တော့” ဟု သံကြိုးပြန် ရိုက်ရန် တာဝန်ပေးလေသည်။

“တပည့်တော် ခုပဲ မြို့ထဲသွားပြီး သံကြိုးရိုက်ပါ့မယ်၊ စိတ်ချ နေပါဘုရား၊ ခုအခြေကျကျ မကျကျ လမ်းတုန်းကတောင် ပြန်ဖို့စိတ် မကူးဘဲ ခုလို မြန်မာပြည်တံခါးပေါက်ရောက်နေမှ ပြန်ဖို့တော့ ဝေးပါ သေးရဲ့ဘုရား”

“ဟဲ့...နေဦး...ငါ့အနေနဲ့ သံကြိုးရိုက်မှဖြစ်မှာ၊ နင်မသွားနဲ့” ဟု အာသံဘုန်းကြီးက မိန့်တော်မူကာ “ဂဏောသတို့ မြန်မာပြည်သို့ ထွက် ခွာသွားကြပြီ” ဟု သံကြိုးစာကို ရေး၍ လူတစ်ယောက်ကိုလွှတ်ပြီး သံကြိုးရိုက်ခိုင်းလိုက်လေ၏။

*

အခန်း ၁၅

ကျား

အာသံပြည်၏ ပြည်ဝင်ပြည်ထွက်ဂိတ်သည် ဂဏောသအား ခြောက်လှန့်၍နေလေသည်။ တစ်မနက်လုံး ကားဖြင့်လာခဲ့စဉ်က ဂိတ်နှင့်မနီးသေး၍ စိတ်မချောက်ချားမိသေးသော်လည်း နယ်ခြားမြို့သို့ရောက်၍ ကားပေါ်မှဆင်းပြီးအလာတွင် ဂိတ်နားနီးလေ တုန်လှုပ်လေ ဖြစ်လာမိ၏။

လေတဖြူးဖြူးတိုက်ခတ်၍နေသဖြင့် ဇန်နဝါရီလ၏ စတုတ္ထပတ် ဆောင်းရာသီမှာ အအေးဓာတ်ပိုက်၍နေပေသည်။ ဤအာသံပြည်၏ ဂိတ်အထွက်တောင်ကုန်းမှာ မမြင့်လှသော်လည်း အကာအကွယ် ကင်းမဲ့၍နေသဖြင့် ခိုက်ခိုက်တုန်မျှ အေးချမ်းလှပေသည်။ သို့လင့်ကစား ဂိတ်ပေါက်ရှိ လှောင်လှထွက်အရာရှိများ၏ အနီးသို့ ရောက်လုနီးလေ ဂဏောသ၏စိုးရိမ်စိတ်တို့သည် တိုးတက်လာလေလေ ဖြစ်ကာ အချမ်းကိုပင် ဂရုမထားနိုင်ဘဲ ပူပန်မှုကြောင့် သွေးဆူနေသဖြင့် ချွေးများပင် ပြန်လှမတတ် ဖြစ်နေပေသည်။

နီပေါပြည်၏ အထွက်ပေါက်ကို ဖြတ်ကူးစဉ်က ကြောင့်ကြမဲ့ဖြင့် ဖြတ်ကူးခဲ့သဖြင့် ဤမျှ တုန်လှုပ်မှုမဖြစ်ခဲ့ပေ။ သို့သော် ထိုစဉ်က လက်မတင်ကလေး လွတ်ခဲ့ရသည့်အဖြစ်ကို ပြန်၍တွေးမိသောအခါ ခဲမှန်ဖူးသော စာသုဇယ်လို ရင်တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်လာရပေသည်။ ကာလကတ္တားသို့ရောက်နေသော အစ်ကိုကြီး ဓနကာဂျီသည် နီပေါဂိတ်တုန်းကကဲ့သို့ ဤအာသံမြန်မာ အဝင်အထွက်ဂိတ်သို့ ဖုန်းဆက်၍ တားမထားဟုမည်သူပြောနိုင်ပါအံ့နည်း။ မိမိတို့သည် ယခုပင် မြန်မာမြေသို့ ခြေချကြတော့မည်ဖြစ်ရာ ဤအခြေကျမှ ဖမ်းဆီးခြင်းခံနေရလျှင် သေဖို့သာကောင်းပေတော့မည်။

အဖော်ဖြစ်သော ဆင်သမားရှမ်းကြီး ၈ ဦးသည် လူစစ်ဆေးရာ ဌာနသို့ ခပ်မှန်မှန်ပင် ရှေ့မှဦးဆောင်၍ သွားနေသဖြင့် ဂဏောသတို့ ဆရာတပည့်နှစ်ဦးမှာလည်း ရပ်၍မနေသာတော့ဘဲ နောက်မှ မိမိ ပစ္စည်းကလေးများကိုဆွဲ၍ လိုက်ပါသွားရပေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီး အဖို့မူ မည်သို့ဖြစ်နေသည်မသိသော်လည်း နီပေါလ်ဂိတ်တွင် ဒုက္ခ ရောက်ခဲ့ဖူးသော ဂဏောသအဖို့မူ လူစစ်ဆေးရာဌာနသို့ ရောက်ခါနီး လေလေ ခြေလှမ်းမမှန်နိုင်အောင် ဖြစ်နေလေလေနှင့် တုန်တုန်ခိုက်ခိုက် ဖြစ်နေတော့၏။

လူဝင်လူထွက် အရာရှိများနှင့် ဆင်သမားခေါင်းဆောင် ရှမ်း လူမျိုးအကြီးအကဲတို့သည် ဂဏောသတို့ နားမလည်သော စကားတို့ဖြင့် အပြန်အလှန်ပြောဆိုနေကြပေသည်။ ပြောရင်းလည်း ဆင်သမားရှမ်း ကြီးက ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏောသအား လက်ညှိုးထိုး၍ပြရာ အရာရှိ က ခေါင်းခါသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ခက်ချေပြီ။ အာသံမှ ထွက်ခွင့် ရမှ ရပေတော့မည်။

၅ မိနစ်ခန့်ကြာသွား၏။ စကားကား မဆုံးနိုင်သေး။ အချမ်း အဏ်ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးလုံအောင်ခြုံထားသော ဂဏောသတွင် သောက ရှိန်ကြောင့် ချွေးများပင် ပြန်၍လာပေတော့၏။ ဆင်သမား ၃-၄ ဦးက လည်း ပါလာသောအထုပ်အပိုးများကိုချကာ အရာရှိကို ဝင်၍ပြော လေသည်။ နောက် အားလုံးပင် အဆောက်အအုံကလေးအတွင်းသို့ ဝင်၍သွားကြပြီး အတန်ကြာမှထွက်၍လာကြကာ ရှမ်းအကြီးအကဲက ပြုံးရွှင်စွာဖြင့် သွားခွင့်ရပြီဟု ပြောလိုက်လေ၏။ ထိုအခါမှ ဂဏောသ တွင် အပူလုံးကြီး ကျဆင်း၍သွားလေတော့သည်။

နောက်မှသိရသည်ကား ၎င်းတို့လူစု၏ သွားလာမှုအတွက် ငွေရေးကြေးရေး ဈေးဆစ်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်၏။ ဆင် ၅ ကောင်ကို ရောင်းလာခဲ့ရသော ရှမ်းကြီးများအဖို့ ငွေကို ရေလိုသုံးနိုင်ကြောင်း

သိသဖြင့် စားနေကျကြောင်ဖားကြီးများဖြစ်ကြသော အာသံကင်းသမားများက ငွေများများရအောင်ညှစ်ကြသဖြင့် ကြန့်ကြာနေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုရှမ်းကြီးများမှာလည်း ဤခရီးကိုသွားနေကျဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့အဖို့ဤကိစ္စသည် အဆန်းမဟုတ်တော့။ ဆင်များများပါ၍ များများရောင်းရလျှင် ကင်းသမားအရာရှိများအား များများကန်တော့လက်ဆောင်ပေးရမြဲဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့ပင် ဤလမ်းမှ ဤနည်းဤပုံ အလုပ်လုပ်နေကြသူများဖြစ်၍ ဤကိစ္စတွင် ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏေသပါလာခြင်းမှာ ပြဿနာပင်မဟုတ်ဟု သိရသည်။ သို့နှင့် ဂဏေသတို့လူစုသည် အချိန်တိုတိုနှင့်ပင် မြန်မာမြေသို့ ချောချောပြေပြေ ခြေချနိုင်ခဲ့ပေပြီ။

နေအတန်မြင့်လောက်ပြီဖြစ်သော်လည်း နှင်းတို့သည် ထူထပ်စွာ ကျဆင်း၍နေပေသည်။ နှင်းကြောင့် နေကိုမမြင်ရသဖြင့် အချိန်ကို အတိအကျ မသိရသော်လည်း ၉ နာရီထက် မစောတော့ဟု ခန့်မှန်းရ၏။ သို့သော် ရှေ့သို့ ၁၅ ကိုက်ထက် ပို၍ သဲသဲကွဲကွဲ မမြင်နိုင်သေး။ တောလမ်းခရီးသို့ သွားနေရပြီး တောမှာလည်း တစ်စတစ်စ ထူထပ်လာသည်ကိုသာတွေ့ရ၏။ အကယ်၍ သစ်ကျားအန္တရာယ်သာ တစ်နေရာရာမှ ထွက်ပေါ်လာခဲ့လျှင် ကြိုတင်ရှောင်တိမ်းရန်ပင် ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။

ရှေ့မှ ဦးဆောင်၍သွားနေသော ရှမ်းအကြီးအကဲ၏နောက်သို့ သာ လိုက်နေရ၏။ ဂဏေသအဖို့ သူဆင်းလျှင်ဆင်းချင်း သူတက်လျှင် တက်ချင်း ဆင်းလိုက်တက်လိုက်၊ တက်လိုက်ဆင်းလိုက်ဖြင့် တောနှင့် တောင်စွယ်တွင် ဘယ်ဝယ်မြောက်တောင်မသိဘဲ သွားမိသွားရာ သွားနေရသကဲ့သို့သာ ထင်မိတော့၏။

ရှေ့ဆုံးမှ ရှမ်းကြီးနှစ်ယောက်၊ ထို့နောက်မှ ဂဏေသတို့ ဆရာတပည့်၊ ထိုသည်၏အခြားမဲ့၌ အဖွဲ့ဝင်ဆင်သမားများ၊ ဤလူစုအဖို့

ကိုယ့်အထုပ်အပိုး ကိုယ်သယ်၍ နှင်းထုကြောင့် ရှေ့သို့ ဝေးဝေးမမျှော် နိုင်ဘဲ စမ်းတဝါးဝါးဖြင့်သာ တရွေ့ရွေ့ တိတ်ဆိတ်စွာ လှမ်း၍နေ ကြရပေတော့သည်။

နှင်းထုကွဲစပြု၍ အလင်းရောင်ကွန့်မြူးလာသောအခါ နံနက် ၁၀ နာရီကျော်ခန့်ရှိပြီဟု သိရ၏။ ဂဏောသတို့ လမ်းခရီးကား မြင့်မားသော တောင်ကြီးများ၏အကြားတွင်ဖြစ်ပြီး မရပ်မနားသွားနေရသဖြင့် သာ သွေးပူ၍လည်း အချမ်းသက်သာသလို ရှိနေသော်လည်း ခြေတို့ကား ထုံကျဉ်၍ပင် နေပေသည်။

“ဟေး...သမီး မောပလား...နားဖို့နီးပါပြီ”

ခေါင်းဆောင်ရှမ်းကြီးက နောက်သို့လှည့်ကြည့်ပြီး မြန်မာစကားဖြင့် မေးလိုက်သဖြင့် မမောသေးကြောင်း ခေါင်းခါ၍ပြုံးပြလိုက်သော်လည်း အမှန်မှာ နားခွင့်ရက နားချင်၍နေပေပြီ။

တောင်ရိုးတန်းကိုပတ်၍ ဂွေနေကာ တစ်နေရာဆီသို့ ဦးတည်သွားနေသော ရှေ့သွားရှမ်းကြီးက လမ်းပေါ်သို့ နေပြောက်မထိုးလောက်အောင် အုပ်နေသည့် သစ်ပင်ကြီးကြီးတစ်ပင်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ပြရင်း စခန်းချ ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလိုက်မှ ဝမ်းသာ၍သွားကာ ထိုသစ်ပင်အောက်သို့ ခပ်သုတ်သုတ်ဝင်လိုက်ပြီး ဂဏောသသည် ခြေပစ်လက်ပစ် ထိုင်ချလိုက်လေသည်။

“ဟဲ့...ဟဲ့...သမီး မောပြီ၊ အေး-အေး- အိပ်ချင် အိပ်ဦး၊ တို့ထမင်းချက်မယ်”

အကြီးအကဲဖြစ်သော ရှမ်းကြီးက ဂဏောသအား နေရာပေးရင်း သူ့လူများကိုလည်း အသီးအသီး စီစဉ်ချထားစေကာ နေ့လယ်စာအတွက် ပါလာသော အထုပ်အပိုးများမှထုတ်၍ ချက်ပြုတ်စီမံနေပေသည်။ ဂဏောသကား သူ့အဝတ်ကလေးများကိုခင်း၍ တုံးလုံးပက်လက်လှဲနေလေ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးမှာ အမှုအရာမပျက်သော်လည်း

သစ်ပင်ကြီးကိုမှီကာ ခြေပစ်လက်ပစ် ထိုင်နေသဖြင့် အတော်အတန် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဟန် ပေါက်၍နေပေသည်။

ဆီးနှင်းတို့ ပါးလျားစပြုလာသော်လည်း နေရောင်ခြည်ကွန်ရက် ၏ ဖြန့်ကြက်မှုကိုကား မတွေ့ရသေးပေ။ မြင့်မားသောတောင်ရိုးတန်း ၏ အကာအကွယ်ကြောင့် အချမ်းမာတ်နှင့် လေအေး၏အန္တရာယ်မှမူ အတော်အတန် သက်သာရာရနေပေသည်။

တောင်ကြားမှ တတွေတွေ့စီးသွန်နေသော စမ်းရေသံနှင့် တော ငှက်တို့၏ ဘာသာဘာဝ သီကြွေးသံတို့က အပန်းကို တစ်စတစ်စ ပြေစေသည်။ ဂဏောသသည် လာခဲ့သောခရီးစဉ်နှင့် သွားရအံ့သော ခရီးစဉ်ကို နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားရင်းက ယခု မိမိရောက်ရှိ ခွေလှဲနေသော မြေအပြင်သည် အလွန်ရောက်လိုနေသည့် မြန်မာမြေပြင်ပင်ဖြစ်သည် ဟူသော အသိကြောင့် ပို၍အားတစ်ဆင့်တက်စေသဖြင့် နွမ်းနယ်မှုများ တစ်စတစ်စ ရွေ့လျားလာလေသည်။ နံနက်က လင်းအရုဏ်မစမိ ထ၍လာခဲ့သဖြင့် ယခုအနေ အိပ်လိုက်လျှင် ပျော်ကောင်းပျော်သွားမည် ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာပြည်တွင်းသို့ရောက်နေရပြီဟူသော ဝမ်းသာမှု ကြောင့် ငိုက်မျဉ်းမှုကင်းရှင်း၍နေပေ၏။

မြန်မာပြည်ရောက်နေပြီ။ မကြာမီအတွင်း ငါနေရမည့် မော်လ မြိုင်မြို့သို့ရောက်ပြီး လိုလားသော ဗုဒ္ဓစာပေများကို သင်ကြားကျင့်သုံး ရပေတော့မည်။ ထို့နောက် ငါတို့အမိနိုင်ငံဖြစ်သည့် နီပေါပြည်အား ထေရဝါဒဗုဒ္ဓရောင်ခြည် ထွန်းလင်းသည်ထက် ထွန်းလင်းအောင် အားထုတ်ရပေတော့မည်။

“ကဲ...ထတော့ သမီး၊ ထမင်းစားမယ်”

ရှမ်းအကြီးအကဲက ဘုန်းတော်ကြီးအား ရိုသေစွာ ဆွမ်းကပ်ပြီး နောက် ဂဏောသရှေ့သို့လည်း ဖက်ရွက်များ ဖြန့်ခင်းကာ အငွေ တခြောင်းခြောင်းနှင့်ထမင်းများကိုပံ့ရင်း အတွေးလွန်နေသော ဂဏောသ

အား အသံပြုလိုက်သည်။ ဟင်းမှာ အသားမစားသော ဂဏောသ အတွက် အထူးအထွေမပါပေ။ ထမင်းပုံပေါ်တွင် ကုလားပဲများ ပြုတ် ထားသော ပဲဟင်းကိုပုံကာ ဆားဖြူးပေးထားလေသည်။ အသား ခြောက်များ ပါသော်လည်း ဂဏောသအတွက် အသုံးမဝင်ပေ။ မည်သို့ ပင် ဖြစ်စေ တစ်နံနက်လုံး မောပန်းလာရပြီး ဘာမျှစားမလာရသော ဝမ်းကို ပေးထားသော ထမင်းနှင့်ပဲကို စား၍ ရေအဝသောက်ကာ ဖြည့်တင်းလိုက်ရပေသည်။

စားသောက်ပြီးလျှင် ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏောသတို့အပြင် ခရီးဖော်အားလုံးတို့သည် အထုပ်အပိုးများကို ပြုပြင်ထုပ်ပိုးလျက် နားမနေနိုင်ဘဲ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာယူဆောင်ကာ ရှေ့ခရီးကို ဆက်ကြရ၏။ စားသောက်ပြီး အားတစ်ဆင့်တက်လာကြသဖြင့် နံနက်ကထက် သွက် လက်စွာ လှမ်းနေကြသည်။ ခရီးကား စလုံးရေစသာ ရှိသေးသဖြင့် နှေးနေ၍မဖြစ်ပါချေ။

နေ့လယ်ပိုင်း ခရီးဆက်ရခြင်း၌ကား ပို၍ပင် ခရီးတွင်သေး ၏။ ထူးဆန်းသော တောငှက်ငယ်များ၏ သာယာသောတေးသံနှင့် ထွေးနွေးသော နေရောင်ခြည်ကိုရရှိပြီး တောတောင်ခရီး၏ သာယာ စိုလွင်မှုကိုလည်း အပြည့်အဝ မြင်တွေ့နေရပေသည်။ ပူပြင်းသော နေရောင်ခြည်မဟုတ်၍ မောပန်းမှုလည်းမရှိချေ။ လမ်းမှာ အတက် အဆင်း ရှိလင့်ကစား ယခုအချိန်အထိ ခဲရာခဲဆစ်သွားရသော နေရာ မျိုး မတွေ့ရသဖြင့် ယခုခရီးသွားနေရသည်မှာ ဂဏောသအဖို့ ပျော်ရွှင်မှု ပင် ဖြစ်၍ နေပေ၏။ တောင်မြင့်ကြီးများမှာ ဆီးနှင်းမပြယ်သဖြင့် ထိပ်ဖျားကို မမြင်ရပေ။ ဤဒေသရှိတောင်ကြီးများ၏ မြင့်မားမှုတို့မှာ ဂဏောသလို တောင်ကုန်းဒေသ နီပေါပြည်သူတစ်ဦးအဖို့ ထူးဆန်း လှသည်ဟု မဆိုသာသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ တောတောင်သဘာဝ၏ နုပျိုစိုလန်းမှုမှာမူ နီပေါပြည်နှင့် မတူလှ။ ဤအချိန် ဤရာသီ နီပေါ

ပြည်၏ တောတောင်များမှာဆိုလျှင် ဆီးနှင့်ခဲများကြောင့် အရွက်များ ကျကြွေ၍ ရိုးတံခြေကျကျ ဖြစ်၍နေပေလိမ့်မည်။

သုတ်ဖြူးလေတွင် တဝေဝေပွင့်နေသော တောပန်းတောင်ပန်း တို့၏ ရနံ့ကို ရှူရှိုက်လျက် တတွေတွေကျနေသော စမ်းရေကျသံ၊ သာယာသော ကျေးငှက်သံများကိုနာခံကာ ကွေ့ကောက်သောတောမြိုင် ခြေလမ်းတွင် အေးချမ်းစွာဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ကြရာ နေခြည်ပင်ညှိုး၍ တောင်ရိုး၏တစ်ဖက်ဆွယ်တွင် ကွယ်လုလုအခြေသို့ ဆိုက်ရောက် ခဲ့သည်။

ဆင်သမား ရှမ်းကြီးများကား ၎င်းတို့လာနေကျလမ်းအတိုင်းပင် ပြန်နေကြခြင်းဖြစ်သဖြင့် နေခြည်ညှိုးချိန်ကျလျှင်ပင် ယခင်က စခန်းချခဲ့ သည့်နေရာဟောင်းကို တွေ့တော့မည်ဟု အချင်းချင်းပြောဆိုကာ ပို၍ ပင် သွက်လက်စွာ လှမ်းနေကြလေသည်။ မကြာမီ စခန်းချ၍ ညစာ ချက်ပြုတ်စားသောက်ပြီး တစ်ညတာလုံခြုံမှုအတွက် နေရာထိုင်ခင်း ပြင်ဆင်၍ ခိုနားကြရဦးမည် မဟုတ်ပါလော။

“မောပလား...ဖွားသီ၊ စခန်းရောက်လုပါပြီ၊ ကြိုးစား”

ရှမ်းတစ်ယောက် ဂဏောသအား ဖွားသီဟု ယဉ်ယဉ်ကလေး ခေါ်ကာ အားပေးလိုက်၏။ ဂဏောသကပြုံး၍ “ဒီနေရာမှာ ညအိပ်လို့ မဖြစ်ဘူးလား” ဟု တတ်သလောက် မြန်မာစကားဖြင့် အနီးတစ်ဝိုက်ကို လက်ညှိုးထိုး၍မေးရာ ထိုရှမ်းက ခေါင်းခါ၍ပြသဖြင့် ဂဏောသတွင် အတွေးရှည်၍ သွားပြန်သည်။ အမှန်အားဖြင့် ဤတောဤတောင် သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏အထက်ပိုင်း ခေါင်လှသောကုန်းမြင့်ဒေသ အာသံ မြန်မာနယ်ခြားတောတောင်စခန်းဖြစ်ရာ ဆင်၊ ကျား၊ ကျားသစ် စသော သားရဲတိရစ္ဆာန်များ ခိုအောင်းနေထိုင်ရာဒေသပင် ဖြစ်၏။ ယခုလို နေ့ခရီးအတွက် လမ်းကြမ်း၍ခရီးပန်းသည်မှတစ်ပါး တောကျွမ်းသော ဆင်သမား ရှမ်းလူမျိုးတို့၏ကျေးဇူးကြောင့် အန္တရာယ်အထူးအထွေ

မရှိလှပေ။ နေ့တာကုန်ဆုံး၍ နေရောင်ဆိတ်သုဉ်းသွားလျှင် သားရဲ တိရစ္ဆာန်နှင့် ဆိုးဝါးသောတောကောင်များ လူးလာ၊ ပျော်မြူးကြပေ တော့မည်။ ထို့ကြောင့် ညအချိန် ဤတောခေါင်တောဖျားတွင် စခန်းချ အိပ်စက်ရရေးမှာ တွေးကြည့်လျှင် ကြောက်စရာကောင်းလှပေသည်။ အဖော် ဆင်သမားကြီးများကား ဤလမ်းတွင် သွားနေကျဖြစ်သဖြင့် ဤအရေးအတွက် မည်သို့တွေးတောစဉ်းစားထားမည် မသိသော်လည်း ဂဏေသတို့ ဆရာတပည့်ကား ညအရေးကို တွေးတော စိုးရွံ့၍နေမိ တော့သည်။

တောင်တစ်ဖက်သို့ နေလုံးကွယ်စအချိန်မှာ နာရီအားဖြင့် ၄ နာရီ ခန့်မျှသာ ရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း တစ်နေ့လုံး ပျောက်လွင့်နေသော ဆီးနှင်းမှုန်များသည် လေသုန်သုန်တွင် မှုန်မှုန်ကြိ၍လာစပြုပြီဖြစ်ရာ အအေးဓာတ်ကလည်း ပိုကဲ၍လာသည်။

စခန်းသို့ရောက်လုပါပြီဟု ပြောသော်လည်း အလှည့်ကျ ရှေ့က ခေါင်းဆောင်၍သွားနေသော ဆင်သမားကြီးက အသွားမရပ်သေး။ မည်မျှဆေး၍ မည်သည့်အချိန်ထိအောင် သွားနေကြဦးမည်မသိ။ မေးတတ် မြန်းတတ် ပြောဆိုတတ်အောင်လည်း မြန်မာစကား မတတ်သေးသဖြင့် မမေးနိုင်။ ဆရာတော်အားလည်း အရာခပ်သိမ်း မမေးဝံ့သဖြင့် တိတ် ဆိတ်စွာပင် လှမ်းနေရပေသည်။ ၎င်းတို့အသွားမရပ်သမျှ မည်မျှ ပင်ပန်း၍ နေစေကာမူ လှမ်း၍သာနေရပေဦးမည်။

“ဟော...ရောက်ပြီ”

တောင်ရိုးတစ်ဖက်အကွေ့ သစ်ပင်အုပ်ကောင်းကောင်း မြေ မပြန့်တပြန့်နေရာတွင် ယိုင်ရွံ့သော တဲငယ်ကလေးယောင်ယောင်ကို တွေ့ရသော် ရှေ့သွား ဆင်သမားကြီးက အားရဝမ်းသာအော်ဟစ်၍ ပြေးသွားကာ အထုပ်အပိုးများကို ချလေသည်။ လာစဉ်က ၎င်းတို့ စခန်းချခဲ့သော နေရာပင်ဖြစ်၏။ ထိုနေရာတွင် အားလုံးရပ်နားလိုက်

ကြကာ ထမင်းချက်ရန် ပြင်ဆင်သူကပြင်ဆင်၊ မီးဖိုသူက မီးဖို၍ အချို့ကား တဲငယ်ကလေးကို ပြင်ဆင်နေကြလေသည်။

သစ်ကိုင်းများနှင့်ဝါးများကို ခုတ်၍ တဲကလေးကို ပြင်ဆင် မိုးကာရာ၌ ဂဏောသတို့ဆရာတပည့်ကလည်း နိုင်သလောက်ဝင်ရောက် ကူညီကြသည်။ သို့သော် ဆင်သမားများက အကူအညီမခံဘဲ ငြိမ်ငြိမ် ထိုင်နေရန်သာပြောကြ၍ ၎င်းတို့သာ တစ်ယောက်တစ်လက်ဖြင့် သွက် လက်လျင်မြန်စွာ လုပ်ဆောင်သွားကြရာ မကြာမီပင် အတော်အတန် ကျယ်ဝန်း၍ အမိုးအကာလုံခြုံစွာဖြင့် သစ်ရွက်ခြောက်များ ခင်းထား သော တဲတစ်လုံးပြီးစီး၍ သွားပေတော့၏။

“ကဲ...သမီးက...ဒီမှာနေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးအတွက်က ဒီမှာ”

ဆင်သမားအကြီးအကဲရှမ်းကြီးက တဲအတွင်းကျကျ လုံခြုံ စိတ်ချရမည့်နေရာတွင် ဂဏောသကို ချထားပြီး ဘုန်းတော်ကြီးကို တဲခေါင်းရင်းဘက်တွင် နေရာပေးကာ ၎င်းတို့ဆင်သမားများက ဘေး ပတ်လည်မှရံ၍ နေရာယူကြသည်။ ထို့နောက် မီးပုံကြီးကိုလည်းမီးအား နည်းမသွားစေရန် ကျန်လူများအား ထင်းခြောက်များ ရသလောက် ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ထားစေသည်။ မကြာမီ ရေနွေးများကျိုကာ သစ်ရွက် တစ်မျိုးကိုခတ်၍ ဂဏောသတို့ ဆရာတပည့်အား တိုက်လေသည်။ ဂဏောသတို့ ဆရာတပည့်မှာ ညစာစားကြသူများမဟုတ်၍ ၎င်းတို့လာ ပေးသော ရေနွေးကိုသာ ဝအောင်သောက်ကြရသည်။ ရေနွေးသောက် လိုက်မှပင် တစ်နေ့လုံး မောလာသမျှ ပြေပျောက်၍ အချမ်းလည်း သက်သာသွားလေသည်။

ဆင်သမားကြီးများသည် ညစာစားသောက်ကြပြီးနောက် ဂဏော သတို့ ဆရာတပည့်အား ချမ်းသာစွာ ကိုယ့်နေရာကိုယ် အေးအေး ဆေးဆေး အိပ်ကြရန် ပြောဆိုပြီး ၎င်းတို့က မအိပ်မနေ အလှည့်ကျ နှစ်ယောက်စီ စောင့်ကြရန်အတွက် လူဝေနေလေသည်။ ထို့နောက် တွင်မူ စကားများများ ပြောမနေကြတော့ဘဲ အိပ်လှည့်ကျသူများက

အိပ်ကြကာ စောင့်လှည့်ကျသူနှစ်ဦးမှာ မီးဖိုကြီးကို အရှိန်မနည်းရန် မီးထိုးရင်း စောင့်ကြရလေ၏။

ဆောင်းရာသီ၏ ဗဟိုကျသော အချိန်အခါတွင် တောမြိုင် စိမ့်စမ်းအလယ်တွင် ညအိပ်စက်ကြရသောဒုက္ခကို ကိုယ်တွေ့ခံစားရမှသာ အတိအကျ သိရလေသည်။ လေမလုံသောသစ်ရွက်တဲမှာ လေဆုတ်တိုင်းပင် နှင်းငွေ့နှင်းမှုန်များနှင့် အချမ်းဓာတ်ကို ကာကွယ်နိုင်စွမ်းမရှိသဖြင့် တွေး၍မလုံအောင် ရှိတော့၏။ သစ်ရွက်ခြောက် ထူထူခင်း၍ ပါလာသမျှသောစောင်တို့ကို ပိန်းနေအောင် ခြုံထားသော်လည်း အချမ်းဓာတ်မှာ အရိုးအဆစ်များမှ စိမ့်၍ချမ်းနေသည်ဟု ဂဏောသထင်မိသည်။ ဆီးနှင်းထူထပ်၍ ရေခဲအောင်ချမ်းသော နီပေါလ်ပြည်၌ မွေးဖွားခဲ့သူဖြစ်သော်လည်း လုံခြုံသောအိမ်အတွင်း ခြုံလွှာအထပ်ထပ်ဖြင့် နေလာခဲ့သူဖြစ်၍ ဤမျှသိပ်သည်းလှသော အချမ်းဒဏ်ကို မခံဖူးသဖြင့် ဂဏောသမှာ ရုတ်တရက် အိပ်၍မရလောက်အောင် ခိုက်ခိုက်တုန်၍နေလေသည်။ တံဝ မနီးမဝေးတွင် အရှိန်ကောင်းကောင်းဖြင့် တောက်လောင်နေသော မီးဖိုကြီးကလည်း တဲအတွင်းရှိလူစုကိုနွေးအောင် တတ်နိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ဂဏောသအဖို့ ချမ်း၍အိပ်မပျော်တိုင်း ရထားသော ပရိတ်တော်များကိုသာ နှုတ်မှ တဖွဖွရွတ်ဆို၍နေပေသည်။ ကုသိနာရုံတွင် ၇ လခန့် သောင်တင်ခဲ့စဉ်ကစ၍ ညစဉ်မပြတ်ရွတ်ဆိုခဲ့သော ပရိတ်တော် ၁၁ သုတ်မှာ ယခုလို တောတောင်စိမ့်စမ်းအလယ်တွင် အန္တရာယ်ကင်းရေးအတွက် အားကိုးစရာအကောင်းဆုံးသော လက်နက်ကြီးများပင် မဟုတ်ပါလော။

ဆင်သမားကြီးများမှာ မောမောဖြင့် တခေါခေါနေအောင် ဟောက်၍ အိပ်နေကြပြီး ကင်းလှည့်ကျနေသူများကလည်း တာဝန်ကျေစွာ မီးဖိုကြီးကို မအိပ်မနေ မီးထည့်၍ စောင့်နေကြလေသည်။ ဂဏောသတို့ ဆရာတပည့်ကား ရုတ်တရက် မအိပ်နိုင်ဘဲ ဘုရားပုထိုးရှိခိုးလျက် ပရိတ်မေတ္တာ ဘာဝနာများကို ရွတ်ဆိုပွားများ၍နေကြ

လေသည်။ သို့နှင့် တောမြိုင်လယ်၏ညအရေးမှာ ထင်သလောက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာမကောင်းလှပါချေ။

တဖြူးဖြူးတိုက်ခတ်နေသောလေသံ၊ တဖြောက်ဖြောက် ကျ ဆင်းနေသော နှင်းပေါက်သံ၊ မနီးမဝေးမှ တသွင်သွင်မြည်နေသော စမ်းရေသံ၊ ရံဖန်ရံခါ ထွက်ပေါ်လာသော ညကောင်တို့၏အသံတို့ဖြင့် ညမှာ လုံးဝတိတ်ဆိတ်မနေသော်လည်း ခရီးပန်းလာကြသော ဂဏောသ တို့ကား ည၏တွန်မြည်သံတို့ကို ကြာရှည်အာရုံခံ၍ မနေနိုင်တော့ပေ။ မကြာမီအတွင်းမှာပင် ညသံတို့သည် ဝေး၍ ဝေး၍သွားကာ နောက် တွင် ပြတ်စဲ၍သွားတော့၏။

မည်မျှကြာအောင် အိပ်ပျော်သွားသည်မသိ။ အော်သံဟစ်သံ များ ဆူညံစွာ ထွက်ပေါ်လာသဖြင့် ဂဏောသသည် ထိပ်ထိပ်ပျာပျာနှင့် အိပ်ရာမှနိုးလာလေသည်။ ဂဏောသတို့ ဆရာတပည့်မှတစ်ပါး အားလုံး ပင် ငုတ်တုတ်ထိုင်၍ တဟေးဟေးနှင့် အော်ဟစ်နေကြသည်ကို အံ့ဩဖွယ်တွေ့ရပေသည်။ ဂဏောသသည် အလန့်တကြားဖြင့် အိပ်ရာ မှ လူးလဲ၍ထလိုက်သည်။ ဆင်သမားအချို့ကား မီးပုံကြီးကို ပို၍ လောင်အားကောင်းလာအောင် ထင်းခြောက်များ ထပ်၍ထည့်နေကြ သည်။ နှင်းတို့သည် ညဦးကထက်ကပင် ပို၍ပိန်းနေအောင် ကျနေ လေသည်။ မီးဖိုမှ မီးစများကိုလည်း နှင်းကြားတွင် ဟိုမှသည်မှ ပစ်ထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ မီးရှို့ထားသော ဝါးလုံးများ၏ တဝုန်းဝုန်းပေါက်ကွဲသံများကိုလည်း ကြားရလေသည်။

ဂဏောသသည် စိတ်မသန့်ဖွယ်မြင်ကွင်းကို နားမရှင်းနိုင်သဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးအနီးသို့ တိုးသွားကာ “ဘာဖြစ်တာလဲ ဘုန်းဘုန်း” ဟု ခပ်တိုးတိုး မေးရလေသည်။

“ကျားလာတယ်ဆိုထင်ပါရဲ့၊ ဟိုတောင်ရိုးအကွေ့နားက မျက်စိ နှစ်လုံး စိမ်းစိမ်းကြီး မီးရောင်နဲ့မြင်ရလို့ ခြောက်လွှတ်ကြတာတဲ့၊ ကိစ္စမရှိဘူး၊ သွားအိပ်ဦး၊ ခုမှ သန်းခေါင်ကျော်လောက်ရှိသေး”

ဘုန်းတော်ကြီးစကားကြောင့် ကျားလာသည်ဟု ကြားရသော်လည်း ဆင်သမားတို့၏ လုံ့လဝီရိယကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ဂဏောသတွင် ကြောက်စိတ်လန့်စိတ် ပေါ်၍မလာပေ။ ပတ်ပတ်လည်မှ ဆင်သမားကြီးများမှာလည်း ဤအရေးကို ပြဿနာတစ်ရပ်ဟူ၍ပင် တွက်ဆထားဟန်မတူ။ တွေ့ရိုးတွေ့စဉ် ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်ပမာ သဘောထားဟန် တူလေသည်။

“ဟေ့-သမီး အိပ် အိပ်၊ မကြောက်နဲ့၊ တို့စောင့်နေတယ်”

ရှမ်းအကြီးအကဲက ဂဏောသ ထထိုင်နေသည်ကို တွေ့သဖြင့် သူ့နေရာမှနေ၍ အော်ပြောလိုက်သည်။ ဂဏောသသည် ထူးထူးထွေထွေ ထပ်မေးမနေတော့ဘဲ ပြန်၍အိပ်လိုက်လေ၏။ ထိုမှ နောက်၌ ကား ငယ်ရွယ်နုပျို၍ သွေးသားဆူဖြိုးပြီး ခရီးပန်းလာသူ ဂဏောသသည် ပြန်လည်အိပ်ပျော်၍ သွားလေတော့သည်။

ကျေးသံငှက်သံများ ဆူညံစပြုလာသဖြင့် ဂဏောသ အိပ်ရာမှ နိုးလာသောအချိန်မှာ လင်းရောင်ခြည်များ ပျို့ဝေယှက်သန်း၍ နေပေပြီ။ တဲအမှီး သစ်ခက်များကြားမှ နှင်းပေါက်များပင် တစ်ပေါက်ပေါက်ဖြင့် အိပ်ရာဘေးသို့ ကျနေရာ စိုရွဲ၍နေပေသည်။ အလှည့်ကျစောင့်နေကြသူနှစ်ဦးမှတစ်ပါး မည်သူမျှ အိပ်ရာမထကြသေးပေ။ ဂဏောသသည် ခြံထားသောစောင်ကို အသာလှုပ်ကြည့်လိုက်ရာ အပမှ အအေးဓာတ်သည် ရင်ကိုခိုက်ကာ စိမ့်ကိုက်၍ပင် သွားလေသည်။

“အိပ်ဦးလေ၊ အစောကြီးရှိသေး”

ကင်းသမား ရှမ်းကြီးတစ်ဦးက ထဟန်ပြင်နေသော ဂဏောသအား လှမ်း၍ပြောလိုက်သဖြင့် စောင်ကို အသာအယာ ပြန်၍ခြံကာ ထွေးထွေးနွေးနွေး လုပ်နေရသော်လည်း အိပ်ချင်စိတ်မရှိတော့သဖြင့် ပရိတ်တော်များကိုသာ တိုးတိုးရွတ်ဆို၍ နေရပေတော့၏။

အလင်းရောင် တော်တော်လက်လာတော့မှပင် အားလုံးအိပ်ရာမှ ထကြကာ နံနက်စာအတွက် အချက်ပြုစဉ်ကြရသည်။ အထုပ်အပိုးများ

ကိုလည်း ပြင်ဆင်ကြရ၏။ သို့နှင့် တောစခန်း၏ တစ်ညတာမှ
ရှာရှာရှာရှာ။ လွန်မြောက်၍လာကြပြီဖြစ်သဖြင့် အားလုံးပင် ရွှင်လန်း၍
နေကြပေတော့သည်။

*

မြေ

ဒုတိယနေ့ခရီးက ကြမ်းတမ်းလှပေသည်။ ပထမနေ့ကကဲ့သို့ တောင်ရိုးတန်းကို ကွေ့ဝိုက်ရုံမျှဖြင့် လိုရာသို့မရောက်နိုင်တော့သဖြင့် မြင့်မားလှသော တောင်ကြီးတစ်တောင်ကို ဖြတ်ကျော်ကြရသည်။ ဆင်သမားကြီးများ ယခင်က ဆင်များဖြင့်လာခဲ့ရသော လမ်းဖြစ်သော်လည်း မတ်စောက်သော တောင်ကမ်းပါးယံကြီးများဝယ် လမ်းကြောင်းမတွေ့တော့သဖြင့် သစ်ပင်ငယ်များကို အားပြုဆွဲကိုင်၍ တက်ရသည်မှာ ပင်ပန်းလှပေသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ ရှေ့ကသွားသော ဆင်သမားကြီးမှာ လမ်းစပျောက်နေသဖြင့် အတန်ငယ်သွားပြီးမှပင် တောင်ကမ်းပါးယံ အမြင့်ကြီးမှ ပြန်ဆင်းရသော အခါမျိုးလည်း ရှိလေသေး၏။ ထိုအခါမျိုးတွင် မူ ပင်ပင်ပန်းပန်း ကြီးစား၍တက်ထားပြီးမှ ပြန်ဆင်းရသဖြင့် ငိုချင်စရာကောင်းလှတော့သည်။ သို့ဖြင့် တစ်နံနက်လုံး တောင်တက်ခရီးချည်း သွားနေရပေရာမနေ့ကတစ်နေ့လုံး သွားရသောခရီးထက် ဤတစ်နံနက်ခရီးက အဆများစွာ ပင်ပန်းလှပေသည်။ ပင်ပန်းသလောက်လည်း အတက်ခရီးဖြစ်၍ တွင်လည်းမတွင်ပေ။

မြင့်မားသော တောင်ရိုးတန်း၏ထိပ်ပေါ်သို့ရောက်သောအချိန်မှာ နံနက် ၁၀ နာရီကျော်ခန့်ရှိနေပြီဖြစ်ရာ ထိုတောင်ရိုးမှ ရှေ့ခရီးကို မျှော်ကြည့်လိုက်လျှင် မော့၍ပင်သွားမိတော့၏။ ရှေ့တွင် ဤတောင်မတ်စောက်ကြီးမှဆင်းပြီးလျှင် ဤတောင်ထက်မြင့်သော တောင်ကြီးများက ကာဆီး၍နေပေသေးသည်။ ထို့ပြင် တောင်ရိုးတောင်စွယ်နှင့်

ချောက်မြောင်လျှိုတောတို့မှာ စိတ်မောစရာ အားငယ်စရာ ကောင်းလောက်အောင် အခွေခွေ အရစ်ရစ် အထစ်ထစ် အကွေ့ကွေ့ မြင်နေရပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဤနေ့နံနက်ပိုင်းအဖို့တွင်မူ ဤတောင်ရိုးထိပ်မှာပင် စခန်းချ၍ ရပ်နားစားသောက်ရန် စီမံရပေတော့သည်။

မနေ့က စား၍ကောင်းသလောက် ဤနေ့တွင် အမောပိုနေ၍ လားမသိ စား၍မဝင်ချေ။ မနေ့က စားသည်၏တစ်ဝက်မျှလောက်ကိုပင် အနိုင်နိုင်စားရပေသည်။ ထမင်းအပြင် ဆင်သမားများ သွားရင်း လာရင်း ရလာသော တောငှက်ပျောသီးအမှည့်များကိုလည်း အစေ့များကို ဖယ်ရှား၍ ၄-၅ လုံးခန့် စားရသေးသည်။ စားနေကျ ရိုးရိုးငှက်ပျောသီးခန့်ကြီးသော်လည်း အစေ့တွေကမူ များလှပါဘိ၏။ ထို့ကြောင့် ၄-၅ လုံး စားပါမှ ရိုးရိုးငှက်ပျောသီး တစ်လုံးနှစ်လုံးစာလောက်သာ ဝမ်းထဲရောက်ပေမည်။

နေ့လယ်ပိုင်းခရီးကား အဆင်းခရီးသာ ဖြစ်နေပေသည်။ အတက်တွင် ခက်ခဲ၍ အဆင်းတွင် လွယ်ကူမည်ထင်ရသော်လည်း လက်တွေ့တွင်ကား အထင်နှင့်အမြင် ကွာခြား၍ အဆင်းခရီးက ပို၍ပင် ခက်နေသေးတော့၏။ အတက်မှာ ဆွဲ၍တက်ရသလို အဆင်းတွင်လည်း ဆွဲ၍ဆင်းနေရပေသည်။ ထို့ထက် တလိမ့်ခေါက်ကွေးကျ သွားမည်စိုး၍ ထိန်းနေရသည်က အတက်ခရီးထက် ပိုမိုလာပေသည်။ ထိုအထဲမှာပင် ရံဖန်ရံခါ ခြေချော်၍ကျသွားတတ်သေးသည်။ ထိုအခါ မျိုးတွင် သစ်ပင်ငယ်လေးများမှာ ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်၍နေပေသည်။ မိရာကိုဆွဲ၍ မနဲကြီးထိန်းနိုင်မှ သက်သာရာရပေသည်။

အချို့နေရာတို့တွင် သစ်ပင်များကျဲ၍နေကာ ကျောက်တုံးကျောက်ဆောင်ကြီးများ ထူထပ်၍နေပေသည်။ ထိုနေရာမျိုးကား ပိုမို၍ ကြောက်စရာကောင်းလှ၏။ ထိုသို့ ကျောက်တုံးကျောက်ဆိုင်များ များပြားသောနေရာသို့ရောက်လျှင် အောက်သို့ သက်လက်ဆင်းနေ၍

မဖြစ်တော့သဖြင့် ခရီးမည်မျှပင် ဝေးစေကာမူ တောင်ကြောအတိုင်း လျှောက်ရတော့၏။ ထိုအခါ ခရီးမှာ နီးလျက်နှင့် ဝေးရတော့၏။

ပထမနေ့ကကဲ့သို့ တစ်လောတည်းမသွားနိုင်ဘဲ မြေပြန့်ပြန့် တွေ့၍ နားစရာကောင်းလျှင် နားကာနားကာဖြင့် သွားရပေသည်။ အခါခပ်သိမ်း ဖိနပ်စီး၍မဖြစ်သဖြင့်လည်း ခြေဖဝါးတို့မှာ ကျိန်းစပ် နာကျင်နေပေသည်။ ဆရာဘုန်းတော်ကြီးမှာမူ ခြေဖဝါးတစ်နေရာမှ သွေးကျ၍နေသဖြင့် အဝတ်ဖြင့် စည်းနှောင်ထားရသည်ကို တွေ့ရပေ ၏။

သို့ဖြင့် ယနေ့အဖို့ကား ဤတောင်အောက်သို့ရောက်ပြီးလျှင် နောက်တစ်တောင် မတက်နိုင်ကြတော့ဘဲ ၄ နာရီမထိုးမီ ခပ်စောစော ပင် စခန်းချရပေတော့၏။ ဤစခန်း၌ကား ယခင်က တဲဟောင်းကိုပင် မတွေ့ရတော့၍ အသစ်တစ်လုံး ထိုးရလေသည်။ ဆီးနှင့်များကလည်း စောစောစီးစီးကပင် ထူထပ်သိပ်သည်းစွာ ကျနေသဖြင့် တဲအမိုးအကာ တို့ကို ယခင်တဲထက် ပို၍လုံခြုံစွာ မိုးကာလျက် အချမ်းဒဏ်ကို ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် တောကောင်တို့ အနှောင့်အယှက် ပိုမိုကင်းဝေး အောင် မီးဖိုကိုလည်း တဲ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်မှ ညှပ်၍ နှစ်ဖို ဖိုကြလေသည်။ တဲဆောက်ခြင်း၊ ထင်းစုဆောင်းခြင်း၊ မီးဖိုခြင်းနှင့် စားသောက်ခြင်း စသောအလုပ်များပြီးလျှင်ပင် မနေ့ညကကဲ့သို့ပင် ကင်းစောင့်သူစောင့် အိပ်သူအိပ်ဖြင့် ညစခန်းစတော့၏။ ဂဏေသတို့ ဆရာတပည့်ကား မည်သည့်အကာအကွယ်ပင်ရှိရှိ ပရိတ်တရားတော် များ ရွတ်ခြင်း၊ မေတ္တာဘာဝနာပွားခြင်းတို့ကို ဝတ်မပျက်စေရပေ။

ယနေ့ညမှာမူ ယခင်ညကကဲ့သို့ ကျား စသည်တို့၏ အရိပ် အယောင်ကို လုံးဝမတွေ့ရဘဲ အဝေးဆီမှ သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့၏ ဟိန်း ဟောက်သံတို့ကိုသာ ကြားရပေသည်။ သို့နှင့်ပင် နင်းလွှာရုံကြားဝယ် တစ်ညလုံး အေးချမ်းစွာဖြင့် အိပ်ရာထဲကြွရပေ၏။

တတိယနေ့ခရီးမှာ ဒုတိယနေ့ကကဲ့သို့ တောင်တက်တောင်ဆင်း မဆိုးဝါးလှသော်လည်း တောင်စွယ်တောင်လက်မောင်းတို့ကို ဖြတ်ကျော်၍သွားရသဖြင့် သက်သာသည်ဟူ၍မူ မရှိလှသေး။ သို့သော် အတက်အဆင်းထက် လမ်းခပ်ပြေပြေ သွားလာရသည်က များသဖြင့် အလွန်ကြီးလည်း မပင်ပန်းလှချေ။ တောတောင်ထူထပ်သော်လည်း ဆင်သမားကြီးများလာစဉ်က ဆင်များနှင့်လာခဲ့သော လမ်းအတိုင်းဖြစ်သဖြင့် လမ်းမှာ ထင်ထင်ရှားရှား ပေါ်လွင်နေပေရာ လမ်းမှားနိုင်စရာကား မရှိတော့ချေ။

ဤနံနက်ပိုင်းတွင် ဂဏောသသည် ရှေ့သို့ရောက်ချင်စေ ထက်သန်နေသဖြင့် ရှေ့သွားနေသော ဆင်သမားရှမ်းကြီးအား ကျော်တက်ကာ ထင်းနေသောလမ်းကြောင်းအတိုင်း စွပ်၍လိုက်သွားသည်။ ဆင်သမားကြီးကလည်း လမ်းပန်းစိတ်ချရသဖြင့် မည်သို့မျှမတားမြစ်ဘဲ ဂဏောသ၏ နောက်မှပင် ဘုန်းတော်ကြီးနှင့်အတူ စကားပြောရင်း ခပ်ဖြည်းဖြည်း လိုက်ပါလာလေသည်။

လမ်းမှာ တောင်စောင်းအတိုင်း မတ်စောက်သော ချောက်နှုတ်ခမ်းကို လက်ယာဘက်မှထားကာ သစ်ပင်ချုံနွယ်များအကြားတွင် ကွေ့ကောက်၍ တည်ရှိနေပေသည်။ လက်ဝဲဘက်မှ သစ်ပင်ကြီးများက လမ်းပေါ်တွင် မိုး၍နေကာ လက်ယာဘက် ချောက်အတွင်းမှ သစ်ပင်ရှည်ရှည်ကြီးများကလည်း လမ်းရှိရာချောက်နှုတ်ခမ်းကို မေးတင်လှလှ ဖြစ်၍နေပေ၏။

ဂဏောသသည် နေခြည်နုနုတွင် အစုလိုက် ပျော်မြူးနေကြသော ငှက်ငယ်ကလေးများကိုကြည့်ရင်း တောင်စောင်းလမ်းကလေးအတိုင်း ဟိုဟိုသည်သည်ကြည့်လျက် ရွှင်ပျစွာ လှမ်း၍နေပေသည်။ နှင်းဇာလွှာမှာ ယခင်နေ့များထက် ပါးလွှာနေသဖြင့် သဘာဝမြင်ကွင်းမှာ ကြည်လင်၍ ရှုမော့ဖွယ်ရာပင် ဖြစ်နေပေ၏။ ဂဏောသတို့ ရှေ့မှ

နီးလာတိုင်း ရွှေ့၍ရွှေ့၍ ပျံနေသော ငှက်ငယ်တစ်အုပ်မှာလည်း ကြောက်လန့်၍ ပျံသန်းနေကြသည်နှင့်မတူ၊ လိုက်တမ်းပြေးတမ်းကစားနေသည်နှင့်သာ တူတော့သည်။ သစ်ပင်သစ်ကိုင်းများပေါ်မှ ငှက်ပြာကလေးများကား ဂဏောသကို တွေ့မြင်ရလျှင် မမြင်ဖူးသော အသွင်အပြင်ကြောင့် တဖြုန်းဖြုန်း လန့်၍ပျံသန်းရင်း မြည်ကျူးနေကြပုံမှာ အထူးအဆန်းတွေ့ရ၍ ပြူးကလူး ပျာကလာဖြင့် အချင်းချင်း အတင်းပြောနေကြသလား ထင်ရတော့သည်။

ထိုစဉ်၌ ဂဏောသ၏ ရှေ့ ၅ ကိုက်လောက်တွင် သမင်လောဒရယ်လောမသီ၊ လှပနီလွင်သော သားကောင်ငယ်တစ်ကောင်သည် ရိပ်ခနဲဖြတ်၍ပြေးလေသည်။ တောကောင်ကလေး၏ လျင်မြန်မှုမှာ အံ့ဩစရာကောင်းလှ၏။ လမ်း၏ လက်ဝဲဘက်တောချုံကလေးမှ ထွက်ကာ လမ်းအတိုင်း ၅ ကိုက်လောက် ရှေ့သို့ပြေးနေပြီးမှ ခပ်ပြေပြေ အဆင်းတစ်ခု အတွေ့တွင် ဈေ့ခနဲ ချောက်တွင်းသို့ ဆင်းပြေးသွားပေရာ ရုတ်တရက်သော် ဂဏောသမှာ ဖျတ်ခနဲ လန့်၍သွားရာမှ ရပ်တန့်နေလိုက်မိပေ၏။

ထိုအခိုက် ဗြုန်းဗြုန်းဟူသောအသံကို လက်ဝဲဘက်ချုံဆီမှ ကြားလိုက်ရပြီး မရေးမနှောင်းမှာပင် ရုန်းရုန်း ရုန်းရုန်းနှင့် သစ်ကိုင်းများ လှုပ်ရှားလာသဖြင့် ဂဏောသသည် ရပ်နေရာမှ သွေးဆုတ်လှမတတ်ကြောက်ရွံ့သွားမိပြီး ထိုင်ချလိုက်ကာ ကြက်သေသေသွားလေတော့၏။ အကြောင်းကား ဂဏောသ၏ကိုယ်လုံးလောက်ရှိမည့် မြွေမည်းမည်းကြီးတစ်ကောင်သည် လမ်းလက်ဝဲဘက် သစ်ပင်ဆီမှ ယိမ်း၍ထွက်လာပြီး ယခင်သားကောင်ငယ်ကလေးထွက်လာရာ ချုံပုတ်ကို ကိုယ်လုံးဖြင့် လှိမ့်၍ရိုက်လိုက်ကာ လမ်းကလေးဆီသို့ လျှော့ခနဲထွက်၍လာလေသည်။ ထို့နောက် ကိုယ်ကိုလွန်၍တိုးလာလေရာ ဂဏောသနှင့် ၃ ကိုက်ခန့် အကွာသို့ပင် ရောက်လာပြီးမှ လမ်း၏ လက်ဝဲဘက်ချောက်ထဲမှ

ထိုးထွက်နေသော သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်ဆီသို့ ခေါင်းထိုး၍သွားကာ ပြေးထွက်သွားသော သားကောင်ကလေး သွားလမ်းအတိုင်း ဆင်း လိုက်သွားလေသည်။ နောက်ဆုံးအမြီးဖျားကြီးမှာ ဂဏောသ၏ရှေ့နား သို့ ရောက်လာရာ မကြောက်မရွံ့ လှမ်းဆွဲလိုက်လျှင်ပင် မိတော့ မလောက်အနေသို့ ရောက်လာပေသေး၏။

ဂဏောသအဖို့ လှမ်းဆွဲနိုင်ရန် မဆိုထားဘိ အော်ဟစ်လိုက်ရန် ပင် လုံးဝအမှတ်မရဘဲ သတိလစ်နေသလိုဖြစ်၍နေပေသည်။ အကယ် ၍သာ မြေကြီးက ဂဏောသအား အခွေဖြင့် ရစ်ပတ်၍ ဖမ်းယူသွား လျှင်လည်း ဤအတိုင်းပင် လုံးဝအသံမထွက်မိဘဲ ပါသွားစရာသာ ရှိပေ၏။ ယခုမူ ရှေ့ကပြေးသွားသော သားကောင်ကို မိလိုစေ ခြောင့် မြေကြီးက ဂဏောသကို မမြင်၍လားမသိ၊ မြင်လျက်နှင့် သားကောင်လောက် တန်ဖိုးမထား၍လားမသိ၊ တစ်ဖက်သို့ ထွက်သွား သဖြင့်သာ လွတ်မြောက်ရပေတော့သည်။ မြေကြီး တစ်ဖက်တွင်လုံးလုံး ပျောက်ကွယ်သွားသည့်တိုင်အောင် ဂဏောသမှာ အသံထွက်ရန် သတိ မရသေး။

“ဟေး...ဟေး...ကလေး ဘာဖြစ်နေသလဲ”

“ဟဲ့...ဂဏောသ ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ လဲနေသလား”

နောက်တွင် အတန်ငယ်ကျန်ရစ်သော ရှေ့သွားဆင်သမား ရှမ်းကြီးနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးတို့နှစ်ဦးသည် ငုတ်တုတ် သတိလစ်နေသော ဂဏောသကိုမြင်၍ အလန့်တကြား အော်၍မေးလိုက်မှ ဂဏောသသည် သတိရလာပြီး ရုတ်တရက် နောက်သို့ထ၍ပြေးလာကာ “မြေကြီး... မြေကြီး” ဟု အော်ဟစ်လိုက်မိတော့သည်။

ဆင်သမားရှမ်းကြီးကလည်း မျက်လုံးမျက်ဆံပြူး၍သွားကာ ရှမ်းစကားများဖြင့် တတွတ်တွတ်အော်၍ ပြောနေလေသည်။ ဂဏောသ အား ရှေ့ကမသွားနဲ့၊ နောက်ကသာလိုက်ဟု ပြောနေဟန်တူပေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကမူ အလွန်စိုးရိမ်သွားဟန်ဖြင့် “ဒီလောက်တောင် အရေးတကြီး ရှေ့က ဘာပြုလို့သွားချင်ရသလဲ၊ ကံကောင်းလို့သာပေါ့၊ လာ...ရှေ့ကမသွားနဲ့ နောက်ကပဲလိုက်” ဟု ကရုဏာဒေါသောဖြင့် မာန်မဲလိုက်ပေသည်။ ကိုယ်တွေ့ကြုံရ၍ အကြောက်ကြီးကြောက်သွားသော ဂဏောသအဖို့ကား ထိုအတိုင်း လိုက်နာရန်မှတစ်ပါး အခြား မရှိတော့ချေ။ နေ့စဉ် အိပ်ရာဝင်အိပ်ရာထ ရွတ်ဖတ်လာခဲ့သော ပရိတ် မေတ္တာတော်တို့၏ တန်ခိုးများကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက် ရပေသည်ဟုလည်း ယူဆမိသဖြင့် ပရိတ်တော်များကို အာရုံပြုနေလိုက် မိလေ၏။

နောက် တစ်ယောက်မှတစ်ယောက် စကားဆက်၍သွားကာ အားလုံးသိသွားကြပြီး အကယ်၍သာ တစ်စုံတစ်ခုအန္တရာယ်တွေ့ကြုံ ဖြစ်ပွားသွားရလျှင် ခက်ချေရဲ့ဟူသော မျက်နှာထားများဖြင့် ဂဏောသ အား ဝိုင်း၍ကြည့်နေကြသောကြောင့် ဂဏောသမှာ ရှက်သွေးများပင် ဖြာဖြာဝေ၍ လာပေတော့၏။ ထို့နောက်၌ကား သူတို့ဆရာတပည့် နှစ်ဦးအား လူစု၏ရှေ့ပိုင်းမှ မသွားစေတော့ဘဲ ရှေ့လေးယောက် နောက်လေးယောက်၏ အလယ်မှသာ လိုက်စေကြလေတော့၏။

သို့နှင့် မကြာမီပင် နေ့လယ်စခန်းချရာ နေရာစခန်းဟောင်းသို့ ရောက်လာတော့ရာ အားလုံးရပ်နားကြရင်း မြွေကြီးအကြောင်းကို ဝိုင်းဝန်းမေးနေကြသဖြင့် ဂဏောသမှာ ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ဘုန်း တော်ကြီးမှတစ်ဆင့် ဖြစ်ပုံတွေ့ပုံ အလုံးစုံကို ပြောပြနေရပေတော့သည်။

*

အခန်း ၁၇

နာဂ

နေ့လယ်ပိုင်း ခရီးဆက်ရာတွင်ကား ဝမ်းသာစရာ အားရစရာကောင်း လှတော့၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လူနေနှင့်နီးသောဒေသသို့ရောက် နေရသည့် အရိပ်အယောင်များကို တွေ့နေရသောကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေ သည်။ ခုတ်လှဲထားသော သစ်ပင်များနှင့် ရံဖန်ရံခါ တောင်စောင်းများ တွင် ယာခင်းကလေးများကိုပင် တွေ့စမြဲလှလာလေ၏။

“မြို့တွေရွာတွေရောက်တော့မလား ဘုန်းဘုန်း”

ဂဏောသက မျိုသိပ်မထားနိုင်ဘဲ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှေလာရင်း က ဘုန်းတော်ကြီးအား မေးမြန်းမိ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးမှာလည်း သွား ဖူးလာဖူးသော ခရီးမဟုတ်သဖြင့် ရုတ်တရက် ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း မပြုနိုင်သေးဘဲ ဆင်သမားကြီးများအား မေးရသေးသည်။

“နာဂရွာတွေရောက်တော့မတဲ့၊ မကြာခင်တွေ့ပါလိမ့်မယ်၊ တို့ တွေ ဒီညဆိုရင်တောင် နာဂရွာတစ်ရွာရွာနားမှာ အိပ်ကြရမှာဆိုပဲ”

“မြန်မာလူမျိုးတွေပဲနော် ဘုန်းဘုန်း”

“အေး...မြန်မာလူမျိုးပဲပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ မဖွံ့ဖြိုးသေးတဲ့ တောင် တန်းဒေသ လူနည်းစုတစ်မျိုးပေါ့ကွယ်၊ မြန်မာပြည်မကြီးနဲ့ အဆက် အသွယ်နည်းနေတော့ နေထိုင်ပြုမူပုံ နည်းနည်းရိုင်းသေးတယ်လို့ဆိုရ မှာပေါ့၊ ဒါပေမဲ့ စိတ်သဘောရိုးသားမှုကတော့ တကယ်ရှိပါတယ်၊ မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ပြီမို့ မကြာမီပဲ ယဉ်ကျေးပြီးတိုးတက်လာမှာပါပဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုတွေလဲ ရောက်စပြုပါပြီ”

“ဟင်း...သူတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ဘူးလား”

ဂဏောသ အံ့သြစွာမေးမိလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အထွန်းကား ဆုံးသော မြန်မာနိုင်ငံဟုသိထားရသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိ လူမျိုးတိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်တွေးထင်ထားမိလေသည်။

“သူတို့က အများအားဖြင့် နတ်ကိုးကွယ်ကြတယ်ကွယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာလဲ အနည်းအကျဉ်းတော့ရှိတာပေါ့၊ ရိုးရာကိုးကွယ်မှုကတော့ နတ်ပဲ”

နတ်ကိုးကွယ်မှုဟူသည်မှာ မဆန်းလှချေ။ မည်သည့်နိုင်ငံတွင် မဆိုတောခေါင်ခေါင်ဒေသ မဖွံ့ဖြိုးသေးသည့်ဌာနတိုင်းလိုလိုပင် ဆိုင်ရာ မျိုးရိုးအရ နတ်ကိုးကွယ်မှုများ ရှိနေမြဲဖြစ်ပြီး တဖြည်းဖြည်း ယဉ်ကျေးမှု ရေချိန်တက်လာမှသာ နီးစပ်ရာဘာသာ တစ်မျိုးမျိုးသို့ သက်ဝင်ကြရလေသည်။ မိမိတို့နီပေါလ်မှာလည်း နတ်ကိုးကွယ်သောဌာနများ ရှိနေသေးကြောင်း ဂဏောသ ကြားဖူးထားပေ၏။

“မကြာခင် နာဂရွာတစ်ရွာရွာ ရောက်တော့မှပဲ”

အတွေးကြောရှည်နေရာမှ ဘုန်းတော်ကြီး၏စကားကို ကြားရလျှင် ဂဏောသအဖို့ ဝမ်းသာ၍မဆုံးတော့ချေ။ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးခံ၍ လူသူမနီးသည့် တောကြီးမြိုင်လမ်းဖြင့်သာ သွားလာ၍နေရာမှ တောစခန်း တောလမ်း ဆုံးရတော့မည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် မြို့ကြီးတစ်မြို့သို့ ရောက်၍ မြို့တော်ရန်ကုန်သို့ လွယ်ကူစွာ ခရီးဆက်ကာ ရည်မှန်းချက်ပြည့်စုံပေတော့မည်။ ကြိုးစားအားထုတ်ရကျိုး နပ်ပေတော့မည်။

“ဟော...ဟိုမှာ ကြည့်စမ်း”

သွားရင်း စိတ်ကူးယဉ်နေစဉ် ဘုန်းတော်ကြီးက တစ်နေရာသို့ လက်ညှိုးညွှန်ပြလိုက်သဖြင့် ကြည့်လိုက်ရာ အဝေးဆီတွင် တောင်ကုန်းကလေးတစ်ခုမှ မီးခိုးတလူလူထွက်နေသော ရွာငယ်ကလေးတစ်ခုကို မှိုင်းပျပျအသွင်အပြင်ဖြင့် တွေ့မြင်ရသောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်မိတော့၏။

အာသံက ထွက်လာကတည်းက နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တောကြီး တောင်ကြီးနှင့် ချောင်း၊ မြောင်း၊ လျှိုမြောင်တို့ကိုသာ ဖြတ်သန်း၍ ခရီးကြမ်းနှင့်လာရသော ဂဏေသတို့အဖို့ ယခုကဲ့သို့ လူနေအိမ်ခြေ ကလေးများကို အစဦးဆုံးတွေ့မြင်ရသည်မှာ မျက်စိအရသာရှိလှပေ သည်။ ထိုထက်လည်း မိမိရောက်လိုနေသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသား များကို စတင်တွေ့ရစပြုနေပြီဟူသော အသိကလည်း အားတစ်ဆင့် သွင်းနေပေရာ ဂဏေသတွင် အလိုလို လန်းဆန်းတက်ကြွ၍နေလေ သည်။

တောင်ကုန်းကလေးပေါ်ရှိ သစ်ပင်အုပ်အုပ်တို့ကြားတွင် တည်ရှိ နေသော အိမ်ငယ်ကလေးများ၊ တောင်ကုန်းကလေးပတ်ဝန်းကျင်တွင် ကွေ့ရစ်၍နေသော လမ်းကလေးများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာ ယာခင်း များစသည်တို့မှာ အမြင်သစ်တစ်မျိုးဖြစ်နေပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ကြားနေ ရသည့် ခွေးသံလူသံတို့ကလည်း တောခရီးရှည်သမားတို့အဖို့ နား အရသာရှိလှသော ရွာသံတစ်မျိုးပင်ဖြစ်သဖြင့် ကြားမဝသလိုလိုပင် ဖြစ်တော့၏။ သို့သော် ဂဏေသတို့လူစုအဖို့ ထိုသည်ထိုသည်တို့ကို အရသာခံ၍ ကြည့်ရှုနားထောင်နေချိန်မရပါ။ စခန်းချရန် အချိန်စော သေးသဖြင့် ဆက်လက်၍သာ ရှေ့ခရီးကို လှမ်းနေကြရပေသည်။ မနားမနေ ခရီးဆက်၍ တစ်တောင်ဆင်းတစ်တောင်တက် သွားနေရ သော်လည်း နာဂတို့ရွာများကို မကြာမကြာတွေ့ရသဖြင့် ခရီးတစ်လျှောက် တွင် ကြောက်ရွံ့အားငယ်မှုမရှိဘဲ တစ်မျိုးအားတက်၍ပင် နေတော့၏။

မကြာမီ စခန်းချရမည့်ရွာကို ရောက်လေ၏။ ထိုရွာမှာ ဆင် သမားကြီးများ စခန်းချနားနေကျ နာဂရွာတစ်ရွာပင် ဖြစ်လေသည်။ ဆင်သမားထဲမှ အကြီးအကဲရှမ်းကြီးမှာ ထိုနာဂရွာကလေးရှိ နာဂ အကြီးအကဲနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်ဟန်တူပေသည်။ နေရာထိုင်ခင်းများကို ကောင်းမွန်စွာပေးသဖြင့် ခါတိုင်းကဲ့သို့ တောကြီးထဲတွင် တဲထိုး၍နေရ အိပ်ရသော ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ကြရပေတော့သည်။

ဆင်သမားများ ချက်ပြုတ်စားသောက်နေသော အချိန်တွင် ဂဏောသသည် နာဂရွာကလေးကို စိတ်အားထက်သန်စွာ လျှောက်၍ ကြည့်ရှုနေမိ၏။ တဲကုပ်အိမ်ငယ်ကလေးများတွင် မီးဖိုကို အားပြု၍နေကြဟန် တူပေသည်။ ချမ်းအေးသောဒေသနှင့် ယခုကဲ့သို့ ဆောင်းဥတု အချိန်အခါဖြစ်သော်လည်း မိန်းမယောက်ျား ကလေးသူငယ်အားလုံး ပင် အဝတ်အစား လုံလုံခြုံခြုံမရှိကြသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ထို့ပြင် ဂဏောသတို့အရွယ်သာသာ နာဂပျိုမယ်ကလေးများမှာ ကိုယ်အထက် ပိုင်းကို အဝတ်မဖုံးဘဲ ဆွဲကြိုးပုတီးကုံးများကိုသာ စွပ်လျက် ဖွဲ့ထွား ပြည့်ဖြိုးသောရင်ကို ရုပ်လုံးဖော်၍ ထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ သူတို့၏ ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်၍ သူတို့အဖို့ ရှိုးတိုးရှန်တန် အမှုအရာပင်မရှိ။ ပကတိ ရိုးသားရဲဝံ့စွာပင် နေထိုင်သွားလာလျက် ရှိသော်လည်း စတင် မြင်တွေ့ရသူ ဂဏောသအဖို့မူ ကြည့်ရသည်မှာ တစ်မျိုးကြီးဖြစ်နေပေသည်။

ဂဏောသသည် စိတ်ဝင်စားစွာဖြင့် ရွာလမ်းကလေးအတိုင်း လျှောက်၍ကြည့်ရှုနေသည်။ နာဂအမျိုးသမီးကြီးများနှင့် နာဂမိန်းကလေး များသည် အဝါရောင်အဝတ်ကြီးကိုခြုံ၍ ဆံပင်မရှိသော ဂဏောသအား အထူးအဆန်းအဖြစ် ဝိုင်းဝန်းကြည့်ရှုနေကြလေသည်။ ကလေးငယ်များ ကမူ နောက်မှအံ့၍ လိုက်နေတော့၏။ မြင်သမျှက ဂဏောသအား ကြည့်ရင်း အချင်းချင်း ပြောဆိုရယ်မောနေကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရလေသည်။ အိမ်တစ်အိမ်ရှေ့သို့ရောက်သော် နာဂအမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦး သည် ဂဏောသအား မိန်းကလေးမှန်းသိဟန်ဖြင့် ၎င်းတို့ဘာသာဖြင့် လာ၍မေးမြန်းနေရာ နားမလည်သော ဂဏောသအဖို့ ပြုံးရုံ ခေါင်းခါရုံ မျှသာ တုံ့ပြန်နိုင်ပေသည်။

အိမ်တစ်အိမ်မှ ဂဏောသနှင့် ရွယ်တူလောက်ရှိမည့် ထွားကြိုင်း သော နာဂပျိုမလေးတစ်ဦး ထွက်လာကာ ဂဏောသအား သွက်လက်

စွာ မေးမြန်းနေပြန်သည်။ နာဂစကားမတတ်သော ဂဏောသအဖို့ကား ပြုံးရုံရယ်ရုံမှအပ မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်ပါပေ။ နာဂမကလေးသည် ဆံပင်ကို နောက်၌စု၍ချထားပြီး ထွားမွတ်သော ရင်မိုးမို့ထက်၌ ပုတီး ကုံးကြီးများကို အထပ်ထပ် ဆွဲ၍ထားလေသည်။ လုံးဝန်းသောရင်မှာ သုတ်လိမ်းထားသော အဆီတစ်မျိုးကြောင့် ပြောင်လက်ပေါ်လွင်၍ နေပေ၏။ ခါးတွင် ဝတ်ဆင်ထားသောအဝတ်မှာ ကိုယ်တိုင်ရက်ထား သောအဝတ် ဖြစ်ဟန်တူ၏။ ချည်လုံးကြီး၍ ကြမ်းကာ အကွက်မရှိ၊ အရောင်မှာညစ်ထပ်ထပ်ဖြစ်နေပြီး ဒူးလုံရုံသာ ရှည်ပေသည်။ အဝတ် အဆင်မရှိ၊ ပကတိစင်းလုံးချော ရိုးသားလှသော နာဂမကလေး၏ မျက်နှာကား စိုပြည်လန်းဆန်း၍ တစ်မျိုးချစ်စရာကောင်းနေသည်ဟု ဂဏောသ ထင်မိသည်။

နာဂမကလေးနှင့် ဂဏောသတို့သည် လက်ဟန်ခြေဟန်ဖြင့် ပြုံးကာရယ်ကာ စကားပြောနေကြစဉ် ဆင်သမားကြီးတစ်ဦးက လိုက် လာပြီး ခေါ်သဖြင့် တည်းခိုရာသို့ ပြန်လိုက်လာရပေသည်။ တည်းခိုရာ နေရာနှင့် မနီးမဝေး မြေကွက်လပ်တစ်ခုတွင်မူ နာဂလူမျိုး တော်တော် များများ စုဝေးရောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

“ဂဏောသ ဘယ်တွေ့လျှောက်သွားနေတာလဲ၊ နောက် လူကြီး တွေမသိဘဲ တွေ့ကရာ လျှောက်သွားမနေနဲ့၊ ဒီနာဂတွေက ယဉ်တဲ့နာဂ တွေမို့ တော်တော်တယ်”

ဘုန်းတော်ကြီးက ဂဏောသအား စိုးရိမ်တကြီး ဆီး၍ပြောပြီး နောက် ဆင်သမားရှမ်းကြီးက ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏောသတို့အကြောင်း ကို နာဂအကြီးအကဲအား ပြောပြနေလေသည်။ နာဂအကြီးအကဲနှင့် နာဂ တော်တော်များများကပင် ရှမ်းကြီး၏စကားကို ဝိုင်းဝန်းနားထောင် နေရင်း ဂဏောသတို့အား စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုနေလေ၏။

“နာဂတွေက ကကြခုန်ကြမှာက ဧည့်သည်ရောက်လို့ ကပြမှာ လားဘုရား” ဟု ဂဏောသက နာဂတွေကြားမပင် ဘုန်းတော်ကြီးအား

မေးလိုက်လေသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏေသတို့ အချင်းချင်း ပါဠိစကားဖြင့်သာ ပြောမြဲဖြစ်ရာ အခြားသူများက နားမလည်သဖြင့် လွတ်လပ်စွာပင် မေးချင်ရာမေးနိုင်ပေသည်။

“ငါပြောပကော...နာဂတွေဟာ နတ်ကိုးကွယ်ကြတယ်လို့။ အခု က,မှာကလဲ နတ်ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ က,မှာတဲ့၊ တောင်ယာလုပ်ကိုင် ပြီးတဲ့အချိန်တို့ အသီးအနံ့ထွက်တဲ့အချိန်တို့ အသီးအနံ့တွေရတဲ့ အချိန် တို့မှာ ဒီလိုပဲ ကပွဲတွေ ခုန်ပွဲတွေ လုပ်လေ့ရှိသတဲ့၊ ယခု ဆောင်းရာသီ မှာကတော့ အသီးအနံ့ အောင်မြင်တဲ့အထိမ်းအမှတ်နဲ့ သူတို့နတ်ကို ပူဇော်ဖို့ က,ကြရတာဆိုတော့ ခု က,မှာကလဲ ဒါပဲဖြစ်မှာပေါ့၊ တို့ ကြည့်ထိုက်လို့ က,မယ့်ညနဲ့ လာဆုံရတာပေါ့ဟာ”

“သူတို့ က,မှာကလဲ ဆိုင်းတွေဗုံတွေလဲ မမြင်ပါလား”

“ဆိုင်းတွေ ဗုံတွေ ရှိမယ်မထင်ပါဘူး၊ ပါးစပ်ကဆိုပြီး စုပေါင်း က,ကြမှာ ထင်ပါရဲ့၊ ဟော...ဟိုမှာ က,မယ့်လူတွေနဲ့တူတယ်”

ဘုန်းတော်ကြီးပြောသဖြင့် ကြည့်လိုက်ရာ အရပ်အမောင်းတူညီ သော ယောက်ျားကြီးများသည် ခေါင်းတွင် ၎င်းတောင်ကြီးများကို ထိုးစိုက်ကာ အဝိုင်းကြီးများပါသော ခေါင်းဆောင်းတစ်မျိုးကို ဆောင်း ထားကြပြီး မျက်နှာသာဖော်၍ နားရွက်လည်ပင်းဖုံးထားသော တန်ဆာ တစ်မျိုးကို ဆင်ထားလေသည်။ အဝတ်အစားမှာ လုံခြုံရုံမျှရှိပြီး ရှည် လျားသော လှံတံကြီးများကို ကိုယ်စီကိုင်၍ လာကြလေသည်။ ရွာထဲမှ ယောက်ျားမိန်းမနှင့် ကလေးများလည်း က,ပွဲကြည့်ရှုရန် လာကြဟန် တူလေသည်။ ကခုန်မည့်မြေကွက်လပ်ဝန်းကျင်တွင် လူအုပ်ကြီးဖြစ်၍ နေပါပြီ။ ဟိုရွာဒီရွာ အနီးအနားရွာများမှလည်း လာရောက်ကြသည်ဟု သိရလေသည်။

နေလုံးပျောက်ကွယ်ချိန်တွင် မီးပုံကြီးများကိုပုံ၍ မီးရိုလိုက်လေ သည်။ မီးပုံကြီး၏ ထိန်ထိန်ညှိုးသော မီးရှောင်တွင် က,ပွဲစတင်ပါ၏။

အတီးအမှုတ် ဆိုင်းဟူ၍ မပါသော်လည်း ပါးစပ်မှ သံပြိုင်ဟစ်ကြွေး
 ၍ လှဲရေးပြသကဲ့သို့ ပြုလုပ်က၊ ခုန်ကြလေသည်။ ရံဖန်ရံခါ တစ်ဦး
 ချင်း လှံကစား၍ကကာ အများအားဖြင့် စုပေါင်း၍ ကကြ၏။ ခြေကို
 တရွေ့ရွေ့ဖြင့် ခုန်ဆွခုန်ဆွလုပ်ရာက ညာသံပေး၍ တညီတညွတ်
 တည်း ခုန်လိုက်ကြရင်း လှံကစားနေကြပုံမှာ ကြည့်၍ကောင်းပေသည်။
 ကခုန်သူများရော ကြည့်ရှုသူများပါ ရွှင်မြူးတက်ကြွနေဟန်ရှိပေသည်။
 ဂဏောသတို့သည် လူအုပ်ကြီးဘေးမှ အတန်ကြာကြာ ကြည့်ရှုနေ
 ကြပြီးလျှင် တည်းခိုရာသို့ ပြန်လာခဲ့ကြသည်။ ညဉ့်နက်သည့်တိုင်
 အောင် သူတို့ကပွဲကား မပြီးဆုံးသေး၊ သို့သော် ခရီးပန်းလာကြသော
 ဂဏောသတို့လူစုကား မနီးမဝေးကပွဲမှ ထွက်ပေါ်နေသော နာဂတို့၏
 ချိုတေးသံဩဘာသံတို့ကို အိပ်ပျော်ခြင်းဖြင့် လွှမ်းမိုးပစ်လိုက်ကြလေ
 သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဂဏောသတို့လူစုသည် နာဂတို့ဌာနီမှ
 ထွက်ခွာ၍လာခဲ့ကြပါ၏။ သွားရင်းသွားရင်းပင် နာဂရွာကလေးများကို
 အတွေ့ရနည်းလာရာမှ ကြာသော် ရွာဟူ၍မတွေ့တော့ဘဲ တောတောင်
 ထူထပ်၍လာပြန်လေသည်။ သို့သော် လမ်းမှား၍နေခြင်းမဟုတ်။
 ဆင်သမားကြီးတို့သွားနေကျလမ်းအတိုင်း ဖြတ်လမ်းမှ သွားနေခြင်းပင်
 ဖြစ်ပေ၏။ တောတောင် မြောင်လျှိုနှင့် ချောင်းတိုမြစ်များကား ပေါများ
 လှပေသည်။ တောင်များမှာ ယခင်ကလောက် ကြီးမားမြင့်တက်ခြင်း
 မရှိလှသော်လည်း တစ်တောင်ဆင်း တစ်တောင်တက် သွားနေရသဖြင့်
 ပင်ပန်းလှပေသည်။

ထိုအတွင်း ရပ်မနေဝံ့အောင် ခြင်များဖြုတ်များ ပေါများလှသဖြင့်
 စခန်းချ နားနေရေးအတွက်ပင် မတွေးဝံ့သေးချေ။ လမ်းတစ်လျှောက်
 တွင် ဆီးသီးများကား အလွန်ပေါလှ၏။ မကြာမကြာ ပင်လုံးကျွတ်
 ဝင်းနေအောင် မှည့်နေသော ဆီးပင်များကို တွေ့ရသည်။ ကောက်မည့်

စားမည့်သူမရှိ၊ ကျကြွနေသော ဆီးသီးဝင်းဝင်းကြီးများမှာ ကြီးမားလှပေ၏။ ဂဏောသသည် သွားရင်း ဆီးသီး ၃-၄ လုံး ကောက်၍စားရာ ဆင်သမားရှမ်းကြီးက နေမကောင်းဖြစ်နေမည်စိုး၍ မစားရန်ပြောလေသဖြင့် နောက်ထပ် မစားဝံ့တော့ချေ။

သွားလေသွားလေ လူနေရွာများနှင့် ဝေးလေဖြစ်လာပြန်ရာ တောခရီးမှ လူတို့ရွာပြည်သို့ ရောက်လာပါပြီဟု အားတက်ခဲ့သော ဂဏောသသည် ကြာသော် အားလျော့၍သွားတော့၏။ တက်ကြွနေသော စိတ်သည် ဆုတ်နစ်၍ပင် လာတော့၏။

“နောက်ဘယ်လောက်ကြာကြာ သွားရဦးမလဲ” ဟု ခေါင်းဆောင်ဆင်သမားကြီးအား မေးကြည့်ရာ လက်နှစ်ချောင်းကိုထောင်ပြုသဖြင့် နောက်နှစ်ရက်လောက် ဤအတိုင်း တောခရီးတွင် မောကြီးပန်းကြီး သွားရပေဦးမည်ဟု တွေးတောကာ သက်ပြင်းချမိသည်။

ခုတ်လှဲထားသော သစ်ပင်ကြီးများကို တွေ့ရပြန်လျှင် လူနေနှင့် မဝေးလှသောနေရာသို့ ရောက်လာပြန်ပြီဟု ခန့်မှန်းရ၏။ သို့သော် ရွာတစ်ရွာကိုမျှ နောက်ထပ်မမြင်ရပေ။ တစ်ခါတွင် ဆင်များသွားထားသော လမ်းကြီးကိုတွေ့ရ၍ ခရီးဖော်ရှမ်းများသည် နားချိန်မဟုတ်ဘဲနှင့် အထုပ်အပိုးများကိုချကာ ဆင်ခြေရာတို့ကို ကြည့်၍ ဆင်အုပ်အခြေအနေကို လေ့လာစူးစမ်းကြလေသည်။ ဆင်သမားကြီးများပီပီ ဝါသနာကြီးမားလှ၍ အလုပ်၌ စိတ်ဝင်စားကြခြင်းပင် ဖြစ်ပေ၏။ သို့သော် အကြာကြီး အချိန်ဖြုန်း၍ကား မနေကြပါ။

သို့နှင့် နေ့တွင် ချက်ပြုတ်စားသောက်၍ ညတွင် ခါတိုင်းကဲ့သို့ စခန်းဟောင်းနေရာများတွင် စခန်းချအိပ်စက်ကာ တောတောင်အသွယ် သွယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းခဲ့ရင်း ၎င်းတို့ပြောသော နှစ်ရက်ကို လွန်ခဲ့လေရာ မြို့ရွာတစ်ခုခုသို့ ရောက်တော့မည်ဟု ခန့်မှန်းရလေသည်။

ယနေ့ မြစ်ကြီးနားကို ရောက်တော့မည်ဟုဆိုကာ ပါလာသော ရိက္ခာများကိုလည်း မနေ့က ညအစားချိန်တွင် အကုန် လက်စသိမ်း

လုပ်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ယနေ့ညတွင် မြစ်ကြီးနားမရောက်တောင် ရွာတစ်ရွာရွာ သို့ ရောက်တော့မည်ဟု စိတ်ချထားလိုက်သဖြင့် ခရီးသည်အားလုံးပင် တက်တက်ကြွကြွ ဖြစ်နေကြလေသည်။

“ဒီနေ့ညနေ မြစ်ကြီးနားကိုရောက်မလား”

၎င်းတို့ပြောသော ၂ ရက်လွန်မြောက်ပြီး နောက်တစ်နေ့ ၃ ရက် မြောက် (မြန်မာနယ်စပ်ကို ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ၆ ရက်မြောက်)နံနက်တွင် ဘုန်းတော်ကြီးက ခရီးဖော်ဆင်သမား ရှမ်းအကြီးအကဲအားမေးရာ ရှမ်းကြီးက အားရပါးရ ခေါင်းညိတ်ပြသဖြင့် ဝမ်းသာမဆုံး ဖြစ်သွားရ လေသည်။ သို့ဖြင့် ဂဏေသသည် ရောက်တော့မည်ဟု အားတက်၍ ခြေလှမ်းများပင် ပိုမိုသွက်လက်၍ လာလေသည်။

ရှေ့မှသွားသောရှမ်းကြီးမှ ရောက်ခါနီးပြီဖြစ်၍လားမသိ သိချင်း တအေးအေးနှင့် ခါတိုင်းထက် မြန်မြန်လှမ်း၍နေလေသည်။ လမ်းမှာ ခါတိုင်းလိုပင် လမ်းကြောင်းထင်မနေသဖြင့် တောအလိုက် ခြေခင်းသာ ရာကိုသာ ရွေး၍သွားနေရလေသည်။ တောင်များမှာ ဝေး၍ကျန်ရစ်နေ သော်လည်း တောကားပါးလျား၍မနေ ထူထပ်မြဲထူထပ်၍သာ နေလေ သည်။ နေမြင့်၍လာပြီဖြစ်သော်လည်း လူသွားလမ်းစကို ရေးရေးမျှပင် မတွေ့ရသဖြင့် တောနက်ကြီးထဲတွင်သာ တဝဲလည်လည်ဖြစ်နေကြလေ သည်။ ဤတွင် နောက်ကလိုက်လာသောရှမ်းကြီးက အော်၍ ရပ်ရန် ပြောလိုက်မှ ရှေ့သွားဆရာမှာ လမ်းမှားနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိသွားဟန် တူတော့၏။

အားလုံးပင် တစ်နေရာတွင် စုရုံးနားနေရင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ကာ လမ်းမှန်ကိုရှာကြလေသည်။ သို့သော် ဟိုလိုလို သည်လိုလိုနှင့်ပင် ရှာရင်းမှားရင်းနှင့် လမ်းမှန်နှင့်ဝေး၍သာနေပေတော့ရာ ပန်းတိုင်နား ရောက်မှ အဖျားရှူးနေသောအဖြစ်ကြောင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း အပြစ် တင်မဆုံး ဖြစ်နေကြလေသည်။

ယနေ့နံနက်ပိုင်းမှာပင် မြစ်ကြီးနားသွား ကားလမ်းမကြီးကို ရောက်မည်ဟုဆိုကာ စိတ်အေးလက်အေးဖြင့် လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ရာ ၆ ရက်စာ ထမ်းပိုးသည်ဆောင်လာခဲ့သော စားနပ်ရိက္ခာ၊ ဆန်၊ ပဲ စသည်တို့မှာလည်း မနေ့ညစာကပင် လက်စသတ် ကုန်ခန်းခဲ့ပြီဖြစ် သဖြင့် ယနေ့နံနက်စာအတွက် လောလောဆယ် အခက်ကြုံရချေပြီ။

အလှည့်ကျ ရှေ့သွားလမ်းပြသမား ရှမ်းကြီးအား ဝိုင်း၍အပြစ် တင်ကြရင်းက လမ်းရှာကြသော်လည်း လမ်းမှာ မိုးလင်းစကပင် အထွက်မှားလာခဲ့ဟန် တူပေသည်။ တစ်နေ့ခရီးခန့်ပင် ပိုမိုကွာဝေးလာ ကြောင်း သိရသဖြင့် မတတ်နိုင်ကြတော့။ ရောက်ရာမှပင် နေ့လယ်စာ အတွက် စီစဉ်ကြပေသည်။

နံနက် ၁၀ နာရီလောက် ရှိနေပြီဖြစ်၍ လမ်းစရှာခြင်းကို ရပ်နား ရင်း အနီးအနား တောတစ်ဝိုက်တွင် စားစရာရှာဖွေကြရ၏။ စား၍ဖြစ် မည့် အသီးအနှံများကို ရှာဖွေခူးဆွတ်ကြရာ၌ လက်ညှိုးလက်မသာသာ ရှိသော တောငှက်ပျောခိုင်များကို ရလာကြသည်။ အချို့ကလည်း ငှက်များကို ပစ်၍ယူလာကြ၏။ အားလုံးစုမိကြသောအခါ တော ငှက်ပျောနှစ်ခိုင်နှင့် အမည်မသိ အသီးလေးငါးမျိုး၊ ငှက်နှစ်ကောင်နှင့် ယုန်နှစ်ကောင် ရလာသည်ကို တွေ့ရ၏။

အသားမစားသော ဂဏောသနှင့်ဘုန်းတော်ကြီးကား တောငှက် ပျောသီး မမှည့်တမှည့်များကို ဤအတိုင်းလည်း များများမစားဝံ့သဖြင့် ပြုတ်၍အစေ့များကိုဖယ်ရှားကာ နေ့လယ်စာအဖြစ် စားသောက်ကြ ရလေသည်။ လူများကမူ ယုန်နှင့် ငှက်များကို ကင်၍ တောသစ်သီးများ နှင့် စားကြလေ၏။ သို့နှင့် ဤနေ့လယ်စာမှာ ဖြစ်သလိုနှင့် တင်းတိမ် လိုက်ကြရပြီး လမ်းရှာ၍ ခရီးကို ဆက်ကြရတော့၏။

စားသောက်ပြီးချိန်မှစ၍ လာလမ်းအတိုင်း နောက်ကြောင်းပြန် ကြရကာ လမ်းမှန်ကို ရှာကြရာတွင် နေ့စွယ်ကျိုးချိန်မှပင် လမ်းမှန်သို့

ရောက်ရတော့သည်။ လမ်းမှားသွားသဖြင့် ခရီးပန်းရသည့်အတိုင်း တစ်နေ့ပို၍ကြာသွားရ၏။ အကယ်၍သာ လမ်းမှားခဲ့လျှင် ယခု အတိုင်းဆိုလျှင် မြစ်ကြီးနားသို့ ရောက်နေမည်သာဖြစ်သည်။ ယခု အတိုင်းဆိုက တစ်နေရာတွင် တစ်ညအိပ်ကြရပေဦးမည်။

လမ်းမှန်ရောက်ပြီဆိုသော်လည်း မြစ်ကြီးနားသွား ကားလမ်းမကြီးသို့ကား မရောက်သေးချေ။ အားလုံးပင် ခြေကုန်လက်ပန်းကျနေသဖြင့် ခရီးလည်းမတွင်လှတော့။ ရောက်ခါနီးပြီဟူ၍ တွေးကာသာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားပေး၍သွားနေရ၏။ မြစ်ကြီးနားသွားကားလမ်း (လီဒိုလမ်းမကြီး)ဆီသို့ ဦးတည်သွားနေသော ခြေလမ်းမှာ ဖုန်၍နေသဖြင့် မှားနိုင်ဖွယ်ရာမရှိတော့သဖြင့် ဂဏောသနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးမှာ စိတ်ဓာတ်ခွဲသန်ကြသူများပီပီ ခြေကုန်နေသော ရှမ်းဆင်သမားများ အားပင် မစောင့်တော့ဘဲ ရှေ့မှကျော်တက်၍သွားကြသည်။

“ဒီလမ်းကတော့ မှားနိုင်စရာမရှိတော့ဘူး၊ သွားချင်သွားနှင့်၊ ကားလမ်းတွေမှ စောင့်နေပေတော့” ဟု ဆင်သမားရှမ်းကြီးက လှမ်းအော်ပြောလိုက်သဖြင့် ဂဏောသတို့ကလည်း စိတ်ချလက်ချပင် သွားနှင့်ခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော် လမ်းဖုန်ဖုန်မှာ ပျောက်၍မသွားသော်လည်း မျှော်လင့်ထားသော ကားလမ်းသို့ကား နေလုံးပျောက်သည့်တိုင်အောင် မရောက်သေးသဖြင့် ကြာသော် သွားရင်းသွားရင်းစိုးရွံ့၍လာလေသည်။

“ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ့မလားဘုန်းဘုန်း၊ သူတို့ပြောတဲ့ကားလမ်းလဲ မတွေ့ပါလား၊ နေလဲဝင်နေပြီ”

သွားရင်းမနေနိုင်သော ဂဏောသက စိုးရိမ်တကြီး မေးမိသည်။

“အေး...လမ်းမှားနေပြန်ပြီလားမသိဘူး၊ လမ်းကတော့ ဖုန်နေတာပဲ၊ ကားလမ်းလဲမတွေ့၊ ရွာလဲမတွေ့နဲ့၊ ခက်ရချည့်”

“နောက်ပြန်လှည့်မလား ဘုန်းဘုန်း၊ သူတို့တောင် တော်တော် ဝေးကျန်နေရစ်ပြီ”

“အို...လမ်းဖုန်တာထောက်ရင် မမှားတန်ပါဘူးလေ၊ ရှေ့ပဲ ဆက်သွားတာပေါ့၊ မကြာခင် ရွာတစ်ရွာရွာတော့ တွေ့မှာပါပဲ”

ဘုန်းတော်ကြီးက မည်သို့ပင်ပြောသော်လည်း ဂဏေသကား စိတ်မအေးလှချေ။ ယနေ့နံနက်က လမ်းမှားခဲ့သဖြင့် တစ်နေ့ပို၍ ကြာသွားရ၏။ ယခုည ထပ်မှားရဦးမည်ဆိုလျှင် ညအချိန်ဖြစ်၍ ပို၍ ဆိုးပေတော့မည်။ ရောက်တော့မည်ဆိုမှ လမ်းချည်းလွဲနေရသဖြင့် စိတ်မှာ အတော်တင်း၍ထားရ၏။ တဖြည်းဖြည်းမှောင်၍လာနေသဖြင့် စိတ်ဓာတ်များပင် ပျက်ပြားလာကာ တွေ့ရာနေရာတွင်ပင် ပစ်လွဲ၍ အိပ်ချင်လာတော့၏။ သို့သော် ဘုန်းတော်ကြီးက ရှေ့မှ တစိုက်စိုက်နှင့် သွားနေသဖြင့် ပြတ်၍လည်းမကျန်ရစ်ဝံ့ချေ။ မည်မျှလောက်ကြာအောင် ဤအတိုင်း ဆက်၍သွားနေရဦးမည်နည်း။ ခြေများလည်း နာကျင်၍ နေပေပြီ။

“လာဟေ့...မြန်မြန်၊ ရွာတွေ့ပြီ”

ဘုန်းတော်ကြီးပြောသံကြောင့် အားတက်လာပြန်ကာ နာကျင် နေသော ခြေများကို ကြိုးစား၍ဆွဲမိတော့၏။ မကြာမီ ရှေ့ဆီတွင် မီးရောင်မြင်ရတော့၏။ မီးရောင်ရှိရာသို့ အားရဝမ်းသာလျှောက်၍လိုက် သွားကြရာ လူသံများကြားရလေ၏။ တွေ့ပါပြီ ရွာတစ်ရွာ။ တွေ့မည့် တွေ့တော့လည်း ရွာမှာ မြစ်ကြီးနားသွား ကားလမ်းမကြီးပေါ်မှရွာဖြစ် သဖြင့် ဝမ်းသာမဆုံးဖြစ်သွားလေတော့၏။ သို့သော် ဤည မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ ခရီးဆက်၍မဖြစ်တော့ချေ။ ဤရွာတွင် တစ်ညတာ စခန်းချ ရပေဦးမည်။ ခရီးဖော် ဆင်သမားကြီးများကိုလည်း ဤမှ စောင့်ရပေဦး မည်။

ဂဏေသတို့ ဆရာတပည့်သည် ရွာထိပ် ကားလမ်းဘေးရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်တွင် အမောဖြေကာ ခရီးဖော်များကို စောင့်နေ ကြလေသည်။ သူတို့ရောက်လာမပင် တည်းခိုနေထိုင်ရေး စီစဉ်ရမည်

ဖြစ်၍ အမောဖြေရင်း စောင့်နေကြရာ နှစ်နာရီကျော်ကျော်လောက်
ကြာမှပင် ၎င်းတို့လူစု ရောက်လာတော့၏။ ည ၇ နာရီခွဲ ၈ နာရီခန့်
ရှိပေမည်။

ထိုရွာမှာ ဆင်သမားကြီးများ၏ အသိအကျွမ်း မိတ်ဆွေများ
ရှိသော ရွာဖြစ်၍ ညမူညရေးကား အစစအရာရာ ဖြောင့်ဖြူးလှပတော့
၏။

*

မြစ်ကြီးနားတွင်

နေရောင်ခြည် မရင့်မီပင် ဂဏောသတို့လူစုသည် ကားလမ်းမကြီးပေါ်သို့ ရောက်နေကြလေသည်။ နှင်းများမှာ ခပ်ပါးပါးကျနေဆဲပင်ဖြစ်သော်လည်း အချမ်းအတော်ပေါ့သွားပြီဖြစ်ရာ ရှားရှားပါးပါး လာတတ်သော ကားတစ်စီးတလေကို အလွတ်မခံနိုင်သဖြင့် စောစောစီးစီးပင် ဇွဲနဲ့ပဲ ကြီးစွာဖြင့် ကြိုတင်စောင့်စားနေရပေသည်။

ကားစောင့်ရင်း ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ခေါင်းဆောင်ရှမ်းကြီးတို့သည် အတန်ကြာစကားပြောကာ တိုင်ပင်နေကြ၏။ ရှမ်းကြီးက ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏောသအား မြစ်ကြီးနားမဝင်ဘဲ ကွေ့၍သွားကာ တစ်နည်းနည်းဖြင့် ရန်ကုန်အရောက်သွားသင့်ကြောင်း၊ ဂဏောသမှာ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မပါဘဲ ဝင်လာရသူဖြစ်၍ ဒုက္ခတွေ့ဖွယ်ရှိကြောင်း ပြောသည်ကို နောင်တွင် ဂဏောသ သိရသည်။

သို့သော် ဘုန်းတော်ကြီးက ခရီးလည်းပန်းလှပြီဖြစ်၍မြစ်ကြီးနားတွင် ၂ ရက် ၃ ရက်မျှ မနားရလျှင် မဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံရောက်မှ မည်သည့်ပြဿနာပင်တွေ့ရစေ ကိစ္စမရှိတော့ကြောင်း၊ မြစ်ကြီးနားတွင် တောင်တန်းသာသနာပြုကျောင်းတိုက်ရှိသဖြင့် တည်းခိုစရာ မခက်ခဲကြောင်းများကို ပြန်လည်အမိန့်ရှိလေသည်။

ဂဏောသကိုလည်း “တို့ ခရီးသိပ်ပန်းနေပြီ၊ ဒီတော့ မြစ်ကြီးနားမှာ ၂ ရက် ၃ ရက် ဒါမှမဟုတ် တစ်ပတ်လောက်တော့ နေကြသေးတာပေါ့၊ ဒီကမှ ရန်ကုန်က ငါ့ဒကာတွေဆီရော မော်လမြိုင်က ကျောင်းကိုရော စာရေးအကြောင်းကြားပြီး ဖြည်းဖြည်းမှသွားကြတာပေါ့၊ ဒီကျမှတော့ ဘာမှပစ္စည်းမရှိတော့ပါဘူး” ဟု မိန့်ကြားလေသည်။

မှန်ပါသည်။ ရတနာသုံးပါး ဆရာမိဘဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ညစဉ် မပြတ် ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်လာရခြင်း၏ အကျိုးကြောင့် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပထမစခန်းသစ် ဖြစ်သော မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ပင် မကြာမတင် ရောက်ရပေတော့မည်။

ယခုလာခြင်းမှာလည်း လောကီစီးပွားဥစ္စာ ရှာဖွေရေးအတွက်လာသည် မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာဝင်အစစ်ဖြစ်ရေးနှင့် ဗုဒ္ဓကျမ်းစာကို ကို သာသနာ့နောင်ရေးအတွက် အသက်ပေး၍ ဆည်းပူးရန်လာခဲ့ခြင်းဖြစ် ရာ ဘေးရန်အန္တရာယ် တွေ့ကြုံဖွယ်မရှိ။ တွေ့ကြုံသည့်တိုင်အောင် တစ်နည်းနည်းဖြင့် အကာအကွယ်ရကာ ကင်းရှင်းလွတ်မြောက်ရပေ မည်ဟု ယုံကြည်စွဲပိုက်ထားလေသည်။

အချိန်မှာ တဖြည်းဖြည်း နေမြင့်၍လာ၏။ နံနက် ၈ နာရီကျော် ကျော်လောက် ရှိပေပြီ။ ကားတစ်စီးတလေမှ မလာသေးပေ။ ၁၀ နာရီ ထက် နောက်မကျဘဲ လာတတ်သည်ဟု ရွာခံလူများက ပြောထား သဖြင့် စိတ်လက်ရှည်ရှည် စောင့်ကြရပေသည်။

“ခု...ကားစီးသွားရင် မြစ်ကြီးနားကို ဘယ်အချိန်ရောက်မလဲ”
 “နေ့လယ် ၁ နာရီ ၂ နာရီလောက် ရောက်မယ်”
 “အလို...အဝေးသေးသားပါလား”

သူများပြောစကားများကိုသာ နားထောင်နေရသည်။ မည်မျှပေး ၍ ယခု မည်သည့်မြို့ရွာ မည်သည့်ဌာနရောက်နေသည်ကို ဂဏေသ က သိသည်မဟုတ်ချေ။ သူသိသည်ကား မကြာမီ မြစ်ကြီးနားရောက် မည်။ ထိုမှ ရန်ကုန်...ထိုမှ မော်လမြိုင်...

“ဟော...ကားလာပြီ၊ ကားလာပြီ”

မကြာမီ ကားတစ်စီးလာပါ၏။ ကားမှာ ကုန်တင်ထရပ်ကား ကြီးတစ်စီးဖြစ်ပေသည်။ ကားပေါ်တွင်လည်း လူတော်တော်များများ ပါ၏။ ကားသည် ဂဏေသအနီး၌ပင်ရပ်ကာ မြစ်ကြီးနားသွားမည့် ခရီးသည်များဖြစ်ကြောင်း သိလျှင် ကားပေါ်သို့ တက်စေပါသည်။

ကျပ်ကျပ်တည်းတည်းနှင့်ပင် အားလုံး ထိုင်စရာနေရာရကြ သဖြင့် စိတ်အေးရပေသည်။ သို့နှင့် ထိုနေရာမှ နံနက် ၁၀ နာရီမထိုးမီ အချိန်တွင် မြစ်ကြီးနားဆီသို့ ထွက်ခွာ၍ လာနိုင်ပေတော့၏။ လမ်းမှာ ကျောက်ခင်းထားသော လမ်းဖြစ်သော်လည်း ကြမ်းတမ်းလှပေရာ တလှုပ်လှုပ် တယမ်းယမ်းဖြင့်ပင် ကားမှာ ရပ်လိုက်မောင်းလိုက်နှင့် တစ်နေကုန်ပင် လာခဲ့ရပေ၏။ မြစ်ကြီးနားသို့ရောက်ချိန်မှာ ညနေ စောင်း၍ပင် နေချေပြီ။

ကားအဆင်းတွင် ဆင်သမားကြီးများအား နှုတ်ဆက်၍ လမ်းခွဲ ခွဲကြကာ ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ဂဏေသသည် တောင်တန်းသာသနာပြု ကျောင်းတိုက်သို့ သွားရောက်တည်းခိုကြလေသည်။

တစ်လမ်းလုံး ပင်ပန်းဆင်းရဲလာသမျှ ယခုမှ လုံးဝအပန်းဖြေရ တော့၏။ တောင်တန်းသာသနာပြုကျောင်းမှ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးက လည်း ရောက်လာသော ဘုန်းတော်ကြီးဦးဓမ္မာဓုဓနှင့် နီပေါလံသီလရှင် ကလေး ဂဏေသတို့၏ သာသနာရေးစိတ်ဓာတ်နှင့် ဇွဲသတ္တိတို့ကို ကြားသိရလျှင်ပင် အလွန်ကြည်ညိုလေးစား၍သွားကာ အစစအရာရာ မညှိုးငယ်ရအောင် ပြုစုစောင့်ရှောက်လေသည်။ မြစ်ကြီးနား၌ အားနာမှု မထားဘဲ ပျော်သလောက်နေထိုင်ရန်ပင် မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။ သို့သော် ဂဏေသတို့ကား ခရီး၏အဆုံးသို့ ဒုတ်ဒုတ်ထိ မရောက် သေးသမျှ စိတ်အေးသူများမဟုတ်ရာ ကြာကြာနေရန်ပင် ကတိမပေးနိုင် ကြချေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုညတွင် ခရီးပန်းလာသည်နှင့် စောစော စီးစီးပင် ဘုရားပုထိုးရှိခိုး၍ ရွတ်နေကျ ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ်ကာ စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ချမ်းသာဖြင့် အိပ်စက်လိုက်ကြလေတော့၏။

တစ်ယောက်ကစ တစ်ရာ ပန်းသတင်း လေညင်းဆောင်သလို လူ့သတင်း လူချင်းဆောင်လျက် တောင်တန်းသာသနာပြုကျောင်းတွင် ထူးဆန်းသော လူမျိုးခြားသီလရှင်ကလေးတစ်ဦး ရောက်လာကြောင်း

သတင်းမှာ နောက်တစ်နေ့ မိုးလင်းလျှင်ပင် မြစ်ကြီးနားမြို့အတွင်းတွင် ပျံ့နှံ့ကျော်စောနေလေသည်။

ယောက်ျားရှုပ်အင်္ကျီကဲ့သို့ ကော်လာနှင့် ရှပ်လက်ရှည်အဝါရောင် ပွပွ လက်ဖျားနှိပ်သီးတပ် အတွင်းအင်္ကျီတစ်မျိုးနှင့် နနွင်းဝါရောင် အပေါ်ရုံကို သိုင်းခြုံထားသော ဂဏောသ၏ မြန်မာသီလရှင်လည်းမပီ၊ အိန္ဒိယတိုင်းသူနှင့်လည်းမတူ၊ နီပေါသွင်မှု ပျောက်နေသော သီလရှင် အထူးအဆန်း သွင်ပြင်မှာ မြစ်ကြီးနားကဲ့သို့သော မြို့ငယ်တွင် အထူး အဆန်းဖြစ်၍နေတော့သည်။ သို့နှင့် နေမမြင့် နှင်းမကွဲမီပင် ဂဏောသ ကို လာရောက်ကြည့်ရှုသူများမှာ တောင်တန်းသာသနာပြုကျောင်းတွင် တိုး၍နေလေသည်။

ဂဏောသ၏ နုပျိုစိုလန်းသော အသားအရေ၊ လန်းဆန်းကြည် လင်သောမျက်နှာ၊ ဖွံ့ထွားပျောင်းပျသော ကိုယ်နေကိုယ်ဟန်ကြောင့် သာ မိန်းမပျိုကလေးတစ်ဦးဟုပင် သိနေရသည်။ အဝတ်အစားမှာမူ မြန်မာအနေဖြင့် ယောက်ျားဆန်၍နေပေသည်။

ကြည့်ကြရုံကြ မေးကြမြန်းကြနှင့် နီပေါပြည်သူတစ်ဦးဖြစ်မှန်း သိသွားကြသောအခါတွင် မြစ်ကြီးနားတွင် ရှိနေသော နီပေါပြည်သား ဂေါ်ရခါးလူမျိုးများသည် ဝိုင်းဝန်း၍လာကြပြန်လေ၏။

(မြန်မာပြည်တွင် နီပေါအဆက်အနွယ်ဖြစ်သော ဂေါ်ရခါး လူမျိုး တစ်သိန်းကျော်ရှိရာမြစ်ကြီးနားခရိုင်တွင်ပင် ဂေါ်ရခါးနှစ်သောင်း နီးပါး နေကြလေသည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့ပေါ်တွင် နေပါလီကျောင်း တစ်ကျောင်းရှိ၍ နေပါလီဂေါ်ရခါးအသင်းနှင့် မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ဂေါ်ရခါးအသင်းဟူ၍လည်း ဂေါ်ရခါးအသင်းနှစ်သင်းရှိကြောင်း သိရ ၏။)

“နီပေါမ အပျိုကလေးတစ်ယောက် မြန်မာဘုန်းကြီးနှင့် လိုက် လာသတဲ့” ဟူသော နားစွန်နားဖျား မဟုတ်သတင်းမှာ ဂေါ်ရခါး

ရပ်ကွက်တွင် တစ်ခဏချင်း ပျံ့နှံ့သွားရာ ဂေါ်ရခါးများသည် တောင် တန်းသာသနာပြုကျောင်းသို့ တစ်စုတစ်ဝေး ရောက်လာကြလေ၏။

ကိုယ့်နိုင်ငံသားများကို တွေ့ရသဖြင့် ဂဏေသတွင် တအား တက်၍သွားကာ တစ်လျှောက်လုံး မပြောခဲ့ရသော ဂေါ်ရခါးဘာသာ စကားဖြင့် အားရပါးရ ပြောဆိုနှုတ်ဆက်ရသည်။ မေးသမျှ ဖြေလိုက် ရသည်။ ကိုယ့်နိုင်ငံသားချင်းဖြစ်၍ မောပင်မမောနိုင်ပါ။

သို့သော် ဂေါ်ရခါးလူမျိုးများမှာ နီပေါနိုင်ငံသားချင်းအဖြစ် သာ ဂဏေသနှင့်တူညီ၍ လူမျိုးချင်းကား ခြားနားပေသည်။ ဘာသာ စကားလည်း တစ်သီးတခြားစီရှိကြ၏။ အကျယ်အဝန်း စတုရန်းမိုင် ၅၄,၀၀၀ ရှိ၍ လူဦးရေ (၁၉၅၃ ခုနှစ်စာရင်းအရ) ၈,၄၃၁,၅၃၇ ရှိသော နီပေါပြည်တွင် ဂေါ်ရခါးလူမျိုးများအပြင် ဂူးရမ်းလူမျိုး၊ မဂါးလူမျိုး၊ မူးရမစ်လူမျိုး၊ နီဝါလ်လူမျိုး၊ လင်လူးလူမျိုးနှင့် လက်ပချား စသော လူမျိုးများရှိပေရာ ဂဏေသတို့လူမျိုးမှာ နီဝါလ်လူမျိုး ဖြစ်ပေသည်။ (နီဝါလ်မှ နီဗါလ်-နီပါ-နီပေါ-ဟု ဖြစ်လာသဖြင့် နီပေါပြည်၏ မူလလူမျိုးဖြစ်ပေသည်။ သကျသာကီဝင်လူမျိုးလည်း ဖြစ်၏။ နီပေါ ပြည်တွင် ဂဏေသတို့ နီဝါလ်လူမျိုးကို စတ်ကျ 'သက္က'ဟု ခေါ်လေ သည်။) နီဝါလ်လူမျိုးတစ်မျိုးလုံးပင် ဗုဒ္ဓဘာသာ (မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓ ဘာသာ)ဝင်များဖြစ်ကြ၍ ဂေါ်ရခါးနှင့် အခြားလူမျိုးများမှာ ဟိန္ဒူ ဘာသာဝင်များကာ ဗုဒ္ဓဘာသာအနည်းငယ်သာ ရှိပေ၏။ သို့သော် နီပေါပြည်ဘုရင်က ဂေါ်ရခါးလူမျိုးဖြစ်သဖြင့် ဂေါ်ရခါးစာပေနှင့် စကားမှာ ရုံးသုံးဖြစ်နေရာ နီပေါတစ်ပြည်လုံးပင် ဂေါ်ရခါးစကား တတ်ကျွမ်းကြလေသည်။

ဂဏေသနှင့် ဂေါ်ရခါးများမှာ ပထမသော် စကားပြော၍ ကောင်းနေသဖြင့် ဝမ်းသာမဆုံးရှိနေကာ အတန်ကြာသော် ရင်နာစရာ ကောင်းသော အဖြစ်သို့ မမြောက်လင့်ဘဲ ကူးပြောင်း၍သွားတော့၏။

အကြောင်းမှာ သတင်းမေးလာကြသော ဂေါ်ရခါးတို့သည် တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ဂဏောသအား ဝိုင်းဝန်း၍စကားပြောဆိုနေရာမှ နောက်ဆုံးတွင် ဂေါ်ရခါးမိန်းမကြီးတစ်ဦးက စွပ်စွဲချက်တစ်ရပ်ကို တင်၍ မေးလာလေသည်။

“အသက်ငယ်ငယ်ရှိသေးတယ်၊ ဘာပြုလို့ မြန်မာဘုန်းကြီးနဲ့ လိုက်ပြေးလာရသလဲ...ဟင်”

ထိုမေးခွန်းကြောင့် ရုတ်ရက် ဝမ်းသာရာမှ ကပျာကယာ ဝမ်းနည်းရသောအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားရတော့၏။ အံ့အားသင့်ခြင်း၊ ရှက်ခြင်းတို့အပြင် အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်းခံလိုက်ရသဖြင့် နာကြည်းခြင်းတို့သည် ဂဏောသ၏ရင်တွင်း၌ အလိပ်လိပ်တက်၍လာလေသည်။ အားတက်၍ ရွှင်လန်းမှုဖြင့် ဝင်းဝါနုစို၍နေသော ဂဏောသ၏မျက်နှာမှာ ရှက်ရွံ့နာကြည်းမှုဖြင့် ညိုမည်း၍သွားတော့သည်။ စကားသံထွက်ရန်ပင် ခက်ခဲ၍နေ၏။ နားလည်မှုကင်းဝေးနေသဖြင့် ဤလူစုအား စကားပင်မပြောချင်တော့။ သို့သော် ရှင်းမပြလျှင်လည်း မဖြစ်သဖြင့် မိမိ၏ရည်ရွယ်ချက်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရှင်းပြရလေသည်။ လူဝတ်လူစားမဟုတ်သော မိမိ၏အသွင်အပြင်ကိုလည်း သက်သေထူရပေသည်။

“ဒီအဝတ်အစားက မြန်မာပြည်ထဲလာလို့ကောင်းအောင် ဝတ်လာတာပါ၊ ဟုတ်ပါပြီ...ဒီကောင်မလေး သူ့မိဘာမသိဘဲ လိုက်ပြေးလာတာပါ”

“မြန်မာဘုန်းကြီးက ခိုးလာတာ ဖြစ်မှာပေါ့”

“ခက်တော့တာပါပဲ၊ ဒီလိုဆိုရင် သူ့မိဘာဆီအကြောင်းကြားပြီး ပြန်ပို့ပေးရရင် မကောင်းဘူးလား”

ဂဏောသ ရှင်းပြနေသည့်ကြားမှ ဂေါ်ရခါးယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့သည် တစ်ယောက်တစ်ပေါက်နှင့် ထင်ရာစိုင်း၍ပြောနေကြရာ

ဂဏောသမှာ ချိုးပွဲချ၍ပင် ငိုပစ်လိုက်ချင်လောက်အောင် စိတ်ညစ်သွားလေသည်။

ပထမ မေးကြမြန်းကြစဉ်က ဂဏောသ၏ပြောပြချက်အရ ထင်ရှားသော ဂဏောသ၏မိဘများကို သိထားကြသူများ ပါဝင်ပေရာ ၎င်းတို့ကလည်း “လလိတပူရ (ပါတန်)က သီရိမန်ဟရသမာန- သီရိမတိပောရာထကူတို့ဆိုတာ ကုန်တိုက်ကြီးတွေနဲ့ တကယ့်လူကုံထံတွေပဲ၊ တို့သိတာပေါ့၊ မဖြစ်ပါဘူး၊ ဒီကောင်မလေးကို အတင်းခေါ်ထားပြီး ပြန်ပို့ပေးမှပါပဲ” ဟု ပြောနေကြပြန်လေသည်။

“ဟုတ်တယ်...အဲဒီအတိုင်းပဲကောင်းတယ်”

“အေး...တို့လူမျိုးဖြစ်နေတော့ ဒီအတိုင်းကြည့်နေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ”

ဂေါ်ရခါးတို့သည် တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောနေရာမှ သူတို့မျိုးရိုးစဉ်လာအရ မိမိတို့လူမျိုး အမျိုးသမီးတစ်ဦးကို အခြားလူမျိုးများနှင့်သဘောတူနိုင်သူများ မဟုတ်ကြသဖြင့် အတင်းအကျပ် တစ်စုံတစ်ရာ စီမံကြရန် ကြိုးစားကြတော့၏။

“မဟုတ်ဘူး...မဟုတ်ဘူး...ရှင်တို့မှားနေပြီ၊ ကျွန်မ အခုလာတာဟာ မြန်မာပြည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာစာပေသင်ကြားပြီး နိပေါပြည်ကြီးကို ထေရဝါဒသာသနာပြုဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လာခဲ့တာပဲ၊ ရှင်တို့ဘာမှ မတရားမလုပ်ကြနဲ့၊ ရှင်တို့လုပ်တိုင်း ကျွန်မ ခံမနေနိုင်ဘူး”

ဂဏောသ၏ ပြောပြချက်မှာ ဂေါ်ရခါးများအဖို့ နားဝင်မည့်အဆင့်မှ လှုံ့တက်သွားလေသည်။ မည်သို့ပင် ထပ်တလဲလဲ ရှင်းပြစေကာမူ အမှန်တရားသည် အမှန်တရားနေရာတွင်သာနေ၍ အဖြစ်မှာ ယုံကြည်ဖွယ်မရှိအောင်ပင် သရုပ်သဏ္ဍာန်ပေါ်ထင်နေသဖြင့် ဂဏောသ၏ ကြောင်းကျိုးဖော်ပြချက်မှာ ဂေါ်ရခါးများအဖို့ ကြာလေ ယုတ္တိကင်းမဲ့လေဖြစ်နေရလေ၏။

“မဖြစ်ဘူးကွ...သူမိဘဟာ သာမညလူတွေမဟုတ်ဘူးနော်၊ သူပြောတဲ့အတိုင်းဆိုရင် ဒီလို တောတောင်အထပ်ထပ်ကို ဖြတ်လာရဖို့ အကြောင်းမရှိဘူး၊ သူ့မိဘက ငွေကုန်ကြေးကျခံနိုင်တယ်၊ သင်္ဘောနဲ့ လာမလား၊ လေယာဉ်ပျံနဲ့ လာမလား လာနိုင်တယ်၊ မိဘမသိဘဲ ပြေးလာလို့သာ ဘုန်းကြီးနဲ့ နှစ်ယောက်တည်း တောထဲက လာရတာ ပေါ့၊ ဒါဟာ သူပြောတဲ့အတိုင်း မဟုတ်တာ ဘယ်လောက်သေချာ သလဲ”

သူတို့၏တွေးဆချက်မှာ မမှန်သော်လည်း ယုတ္တိတန်၍နေ သဖြင့် ဂဏောသ၏စကားတို့သည် သံထဲရေသွန်သလို အကျိုးမထင် ဘဲ ဖြစ်နေကြတော့၏။ ပြော၍လည်း ထူးတော့မည်မဟုတ်သဖြင့် ဂဏောသသည် အဖက်လုပ်၍ ထပ်မပြောတော့ချေ။ သို့သော် ခက် သည်ကား စကားမပြော တုဏှိဘောလုပ်နေလေ ပို၍ ဟုတ်သလိုဖြစ် နေလေ ဖြစ်နေပြန်တော့၏။

ဂေါ်ရခါးအဘွားအိုများကမူ မျက်ရည်တစမ်းစမ်းဖြင့် ဂဏောသ အနားသို့ တိုးလာကာ “စိတ်ကူးမလွဲပါနဲ့ သမီးလေးရယ်...၊ ဒီမြန်မာ ဘုန်းကြီးနဲ့ လိုက်မသွားပါနဲ့၊ အမေတို့နဲ့ပဲနေရစ်ခဲ့ပါကွယ်၊ ဘာပဲဖြစ် လာခဲ့ ဖြစ်လာခဲ့...အမှတ်မထားပါဘူး၊ သမီးရင်းလို မွေးစားပါ့မယ် သမီးလေးရယ်” ဟု ပြောကြပြန်၏။

“သွားကြ...သွားကြ...ရှင်တို့ပြောတာ တစ်ခုမှမဟုတ်ဘူး... နေလဲ မနေရစ်ဘူး” ဟု ပြော၍မထူးတော့မည့်အတူတူ အထူးတလည် ပြော၍မနေတော့ဘဲ အားလုံးကိုပင် အနားမှ နှင်ထုတ်နေမိတော့၏။ ထိုအခါမှပင် ပို၍ဆိုတော့သည်။

“တို့က ကောင်းရာကောင်းကြောင်း ပြောနေတာတောင် နား မထောင်နိုင်ရင် ဧကန္တ ဒီကာင်မလေး ဆေးမိလာပြီထင်တယ်၊ မြန်မာ ဘုန်းကြီးက ဆေးခတ်ခေါ်လာလို့သာ ဒီလောက် စွဲစွဲလမ်းလမ်း တင်း

တင်းမာမာ ဖြစ်နေတာပဲ” ဟု တန္တရ မန္တရနှင့် ပယောဂကို ယုံကြည် ကြသူများပီပီ တစ်ယူသန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချ၍ ပြောကြပြန်လေ၏။

“မမိုက်ပါနဲ့ သမီးလေးရယ်...ဒီမှာပဲနေရစ်ပါ...ဒီမှာ မနေချင်လဲ တို့နီပေါရောက်အောင် ပြန်ပို့ပေးပါ့မယ်။ ဒီမှာနေရင်လဲ တို့က ကျောင်းထားပေးပါ့မယ်။ ဒီဘုန်းကြီးနဲ့ လိုက်သွားဖို့တော့ တို့သဘော မတူဘူး၊ သမီး...စဉ်းစားကြည့်စမ်း၊ တို့ ဂေါ်ရခါးမျိုးထက်တောင် သမီးတို့ နီဝါလ်မျိုးက ပိုပြီးဇာတ်ကြီးသေးတယ်ဆို၊ နီဝါလ်ထဲမှာ တောင် သမီးတို့ သကျဇာတ်က ပိုပြီးကြီးသေးတယ် မဟုတ်လား၊ ကိုယ့်လူမျိုးနဲ့လွဲပြီး တခြားလူမျိုးနဲ့ယူရင် ဇာတ်ပျက်ရောပေါ့၊ သမီး ဆေးမိလာရင်လဲ တို့ဆီမှာဆရာတွေရှိပါတယ်ကွယ်၊ ပျောက်အောင် ကုပေးပါ့မယ်၊ ဒီဘုန်းကြီးက အောက်လမ်းဆေးတွေနဲ့ လုပ်လာတာကို တို့ဆရာတွေက နိုင်ပါတယ်” ဟု ဂေါ်ရခါးအဘွားတို့အိုသည် တစ်ယူ သန်စွဲကာ အပျော့ဆွဲဖြင့် ချောမြချောနေကြသေးသည်။ ဂဏောသမှာ မည်သို့ပင်ရှင်းပြသော်လည်း အချည်းနှီးဖြစ်ကာ အယူခံမရ အကူအညီ မရ ဖြစ်နေသဖြင့် ကြာသော် ၎င်းတို့စကားများကို ကြားနေနိုင်စွမ်းမရှိ တော့ဘဲ ကျောင်းခန်းတွင်းသို့သာ ဇွတ်ဝင်ရတော့၏။

ဂေါ်ရခါးများသည် ဆေးမိလာသော ကလေးမအား မည်သို့မျှ ပြော၍ အကြောင်းထူးတော့မည်မဟုတ်။ ဆေးခတ်ထားသော မြန်မာ ဘုန်းကြီးအားသာ တောင်းပန်၍ခေါ်ထားရတော့မည်ဟု တိုင်ပင်ကြကာ တစ်နေရာတွင်ရှိနေသော ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓအား အသနားခံရန် စုရုံးချဉ်းကပ်ကြပြီး သူတို့ထင်သလိုပင် လျှောက်ထားကြလေသည်။

မြန်မာစကားတတ်သော ဂေါ်ရခါးတစ်ဦး၏ အများဆန္ဒအရ လျှောက်ထားချက်ကို ကြားသိရလျှင် ဘုန်းဟော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓသည် အူလှိုက်သည်းလှိုက်ပင် ရယ်မောမိလေ၏။ နောက်မှ အကြောင်းစုံကို နားလည်အောင်ရှင်းပြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြောပြသည်။ သို့သော်

အချည်းနှီးပင်။ ဂေါ်ရခါးတို့သည် အနုနှင့်မရလျှင် အကြမ်းဖက်တော့မည်။ မရအရ လုယူကြတော့မည်ဟူသောအနေသို့ ရောက်လာတော့သဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ဘုန်းတော်ကြီးသည် တောင်တန်းသာသနာပြုဘုန်းတော်ကြီးနှင့်တိုင်ပင်၍ ကျောင်းတွင်းရှိ ဂေါ်ရခါးထုကို အော်ငေါက်နှင့်ထုတ်ရတော့၏။

“ကဲ...ဟေ့...အားလုံး ထွက်သွားကြစမ်း၊ မင်းတို့ ထင်ချင်သလိုထင် တွေးချင်သလိုတွေး၊ ပြောလိုမှမရတာ မထူးတော့ဘူး၊ ဒီကလေးမကိုတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ဒီမှာမထားခဲ့နိုင်ဘူး၊ မော်လမြိုင်အရောက် ခေါ်သွားရမှာပဲ...ကဲ- အားလုံးသွားကြဟေ့...သွားကြ...မင်းတို့ နှောင့်ယှက်မနေကြနဲ့၊ ဒါပဲ”

ဘုန်းတော်ကြီးက ပြော၍မရသည့်အတူတူ မထူးတော့ဟူသောနှလုံးသွင်းအတိုင်း အော်ငေါက်ကြိမ်းမောင်းလိုက်မှပင် ဂေါ်ရခါးစုသည် မကျေမနပ်နှင့် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ထွက်ခွာသွားကြတော့၏။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ထွက်ခွာသွားခြင်းမှာ လက်နက်ချအရုံးပေး၍ အေးအေးဆေးဆေး ထွက်ခွာသွားခြင်းမျိုးမဟုတ်ပေ။ ဤနည်းဖြင့်မရလျှင် ထိုနည်းဖြင့် ကြိုးစားကြမည်။ နေနှင့်ဦးဟူသော အံ့ကိုကြိတ်၍ စိတ်ထဲ၌ အခဲမကျေ၍ ထားသည်ကို ၎င်းတို့၏ မခိုးမခန့် ပြန်လှန်၍ကြည့်နေသော မျက်နှာတိုင်းက သက်သေပြနေတော့သည်။ ခေတ်မီမြို့သား ဂေါ်ရခါးများဖြစ်ကြသည့်အတိုင်း ၎င်းတို့၏လုပ်ဆောင်ချက် မကြာမီအကောင်အထည်ပေါ်၍ လာတော့၏။

ရဲအုပ်တစ်ဦးနှင့် ရဲသားသုံးဦးတို့သည် ဂေါ်ရခါးများ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် မကြာမြင့်မီပင် တောင်တန်းသာသနာပြုကျောင်းသို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ စောစောကပါလာသော ဂေါ်ရခါးလူစုထဲမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူနှစ်ဦး ပါလာသဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးသည် အဖြစ်မှန်ကို ရိပ်မိ၏။ ထိုအခါ ထင်ထင်မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်တော့

ပါချေ။ နောက်မှ အခြေအနေကြည့်၍ ဆိုင်ရာမှနေကာ ဖြစ်သလို ဖြေရှင်းရတော့မည်ဟု တွေးတောကာ ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဂဏေသ ကို ခေါ်ကာ ဆိုင်ရာပစ္စည်းများကိုယူ၍ ရဲသားများခေါ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါသွားရတော့၏။

“အရှင်ဘုရား...အားတော့နာပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ တိုင်ချက်က ရှိနေတော့ ဝတ္တရားအတိုင်း ခေါ်မေးရတော့တာပဲ၊ ဟောဒီဂေါ်ရခါးတွေ က ဖုပြီးတိုင်ထားတယ်၊ အရှင်ဘုရားဟာ အရွယ်မရောက်သေးတဲ့ သူတို့လူမျိုး မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို သွေးဆောင်ပြီး ခိုးယူလာ တယ်တဲ့...အဲဒါ...”

ရဲဌာနသို့ရောက်သောအခါ ရဲမှူးက ထုံးစံအတိုင်း ဘုန်းတော် ကြီး ဦးမေဓာဝုခအား တရားခံအနေဖြင့် စစ်မေးတော့၏။ တရားလို ဂေါ်ရခါးများကား အကြံအောင်တော့မည်၊ ဘာတတ်နိုင်သေးသလဲဟူ သော မျက်နှာထားဖြင့် မနီးမဝေးမှ အကဲခတ်၍နေကြလေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီးကား ၎င်း၏လက်ဆွဲအိတ်ကြီးကို ဖွင့်ပြီး စာတို စာစများမှ စာတစ်စောင်ကို ရွေးထုတ်ကာ “ဘာမျှအထူးပြောနေစရာ မလိုပါဘူး ဒကာကြီးရာ...ဒီစာကြည့်ရင် ရှင်းရောပေါ့”ဟု ပြောရင်း ဂဏေသ ကုသိနာရုံရောက်လာစက ပေးထားသော ဂဏေသမိခင် ဒေါ်ဟောရာထကူထံမှ သမီးကို ပညာသင်ရန် အပ်နှံလိုက်သောစာကို ရဲမှူးအား ပေးလိုက်လေ၏။

ရဲမှူးသည် ဒေါ်ဟောရာထကူ၏လက်မှတ်နှင့်စာကို အပြန်ပြန် အလှန်လှန်ကြည့်သည်။ နီပေါစာကို မဖတ်တတ်သဖြင့် မနီးမဝေးရှိ ဂေါ်ရခါးများထဲမှ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ဂေါ်ရခါးကြီးအား ခေါ်၍ ဖတ်ခိုင်းလေသည်။ ဂေါ်ရခါးအဘိုးကြီးကလည်း ကောင်းမွန်စွာ မဖတ် တတ်၊ သို့သော် ဂဏေသအား သူ့မိခင်က ဘုန်းတော်ကြီးအား ပညာ သင် အပ်နှံလိုက်သောစာဖြစ်ကြောင်းကို ချစ်မိသိရှိလေသည်။ နောက်

ရဲမျိုး၏ တိုက်တွန်းချက်အရ ဂဏောသကပင် ဖတ်ပြကာ ဂေါ်ရခါးလို ပြန်ပြောလိုက်သဖြင့် ဂေါ်ရခါးများမှာထင်သလိုမဟုတ်ကြောင်း သိသွား သဖြင့် မျက်နှာပျက်၍ သွားကြတော့၏။

ဂဏောသကို စစ်ဆေးရာ၌ ဂဏောသကလည်း လာခဲ့သောအဖြစ် အပျက်မှန်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များကို အပြည့်အစုံ ပြောပြလိုက်သဖြင့် ထိုအမှုမှာ မှားယွင်းမှုအနေနှင့် ပိတ်လိုက်ရတော့သည့်အခြေသို့ ရောက် သွားလေ၏။ ထို့နောက်မှ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်များကို စစ်ဆေးပြန်ရာ ထိုအခါတွင်မူ ဘုန်းတော်ကြီး ပတ်စ်ပို့ကိုသာ ပြနိုင်ပြီး ဂဏောသ အတွက် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် မရှိသဖြင့် အခက်တွေ့ရပြန်၏။ ဖြစ်ပျက် ခဲ့သောအခြေအနေမှန်ကို ရှင်းလင်းပြသော်လည်း မရတော့ချေ။ ရဲဌာန မှ ဂဏောသအား ဗီဇာမရှိဘဲ ခိုးဝင်လာသောအမှုဖြင့် ဖမ်းဆီးလိုက်လေ တော့၏။

အမျိုးမျိုး ထုချေသည်။ အသက်မပြည့်သဖြင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် လုပ်မရကြောင်း အထောက်အထားများပြ၍ ဘုန်းတော်ကြီးကိုယ်တိုင် ရှင်းလင်း၍ပြသည်။ မရချေ။ တရားအတိုင်း ရုံးတော်သို့တင်ရတော့ မည်ဟု ဆိုသဖြင့် အကျပ်ကျနေ၏။ တရားလို ဂေါ်ရခါးများကား ထင်သလိုမဖြစ်။ မထင်သလိုဖြစ်ကာ သူတို့၏နီပေါမကလေးကိုယ် တိုင် တရားခံဖြစ်သွားသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အံ့အားသင့်ကုန်တော့၏။

သို့စေကာ...၎င်းတို့အဖို့မူ နောင်ရေးမည်သို့ပင်ဖြစ်ဖြစ် ယခု လက်ငင်း မြန်မာဘုန်းကြီးနှင့် ဂဏောသ တခြားစီကွဲပြားသွားသည်ကို ပင် လိုအပ်နေပေရာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဝမ်းသာနေကြလေသည်။ ဘုန်း တော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုမှာ စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်ကာ ဂဏောသအတွက် အာမခံ ရလိုငြား ကြံပါသော်လည်း အချည်းနှီးဖြစ်နေသဖြင့် နောက်မှ တစ်နည်းတစ်ဖုံ ဖြစ်သလိုကြံစည်ရတော့မည်ဟု တွေးကာ ဂဏောသ အား အားမငယ်ရန် နှစ်သိမ့်၍ ထွက်ခွာသွားရတော့၏။ ဂဏောသမှာ

ဘုန်းတော်ကြီး ရဲဋ္ဌာနမှ ထွက်ခွာသွားသည်ကို မျက်စိသုငယ်ဖြင့် ကြည့်ရင်းက အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်ချေပြီဟု တွေးမိကာ အားငယ်နွမ်းရိ မချိတင်ကဲဖြစ်၍ ကျန်ရစ်ရှာလေ၏။

ဂေါ်ရခါးများက အမှုအတွင်း ကလေးမအား ၎င်းတို့နှင့်အတူ ခေါ်ထားနိုင်ခွင့်ရလိုကြောင်း ကြိုးစားကြသေး၏။ သို့သော် ဆိုင်ရာက ခွင့်မပြုချေ။ အမှုအတွင်း အချုပ်ဖြင့်ပင် နေရမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြော သဖြင့် ဂေါ်ရခါးများလည်း ပြန်သွားကြလေသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဝင် သမီးတော်စစ်ဖြစ်ရေး၊ ဗုဒ္ဓပိဋကတ်တော် များကို သင်ယူ၍ အမိနိုင်ငံတော်မှာ သာသနာပြုရေးဟူသော ရည်ရွယ် ချက်ဖြင့် အသက်ကိုစွန့်၍ ထွက်ခွာခဲ့ရသည်။ လူသာမန်တို့ ဖြတ်သန်း သွားလာရန် စိတ်မျှပင်မကူးရဲသော တောတောင်ကန္တာရကြီးကို အငတ် ငတ် အပြတ်ပြတ်နှင့် ဘေးအမျိုးမျိုးကို ရင်ဆိုင်၍ အရွယ်နှင့်မမျှ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကိုပိုက်ကာ လာခဲ့ရသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် ပင် ဘေးအတန်တန် ရန်အသွယ်သွယ်လွတ်ကင်း၍ မုခ်ဦးပန်းတိုင်သို့ ရောက်လုနီးနီး ပထမစခန်းသို့ကျမှ ဘာသာရေးခရီးသည်ဘဝမှ အချုပ် တရားခံဘဝသို့ ရောက်ရတော့သည်။ ဂဏောသသည် မမျှော်လင့်သော ကိုယ့်အဖြစ်ကိုတွေးရင်း ဝမ်းနည်းခြင်းမက ဝမ်းနည်းနေမိပြီး ထိုင်ရာမှ မထတော့ချေ။ သူခိုးဓားပြတို့နေရာ အချုပ်ခန်းသည် မိမိ၏နေရာ မဟုတ်ပါတကား၊ ဤအချုပ်ခန်းအတွင်း၌ မိမိကဲ့သို့သော သီလရှင် ကလေးတစ်ဦးသည် မည်ကဲ့သို့နေရပါမည်နည်း။

အချုပ်ခန်းအတွင်းသို့ဝင်ရန် ဝန်လေးနေစဉ် အလိုက်သိသော ရဲအရာရှိကြီးက နုနယ်သောမိန်းကလေးလည်းဖြစ်၊ သီလရှင်လည်းဖြစ် သဖြင့် အချုပ်ခန်း၌မထားဘဲ ၎င်း၏အိမ်တွင်ပင်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကာ ၎င်း၏အိမ်သို့ ခေါ်သွားသဖြင့် အချုပ်ခန်းအတွင်းမှာ နေရ သည်ထက် တော်သေးသည်ဟု ယူဆရလေသည်။

သို့သော် တရားခံသည် တရားခံသာဖြစ်ရာ မည်သည့်နေရာသို့ မျှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားလာခွင့်မရပေ။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာ ဝုဓနှင့်လည်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခွင့်မရသဖြင့် နောင်ရေးစီစဉ်မှုကိုလည်း သိခွင့်မရ၍ စိတ်ညစ်ရလေသည်။ သက်သာသည်ကား ရဲအရာရှိ ကြီး၏အိမ်တွင် ဂဏောသနှင့်ရွယ်တူ သမီးပျိုကလေးတစ်ဦးရှိရာ မိန်းမ ချင်း ကိုယ်ချင်းစာသောသဘောနှင့် ရွယ်တူမိန်းကလေးချင်းဖြစ်၍ ခင်မင် သောသဘော ပေါင်းစပ်ကာ မကြာမီ ခင်မင်ရင်းနှီး၍သွားလေသည်။ နှစ်ယောက်သား ခြေပြလက်ပြမှ စတင်ကာ အချင်းချင်း နားလည်သော နည်းဖြင့် စကားစမြည် ပြောဆိုနေရသောကြောင့် ပျင်းရိခြင်းမရှိလှချေ။ သို့နှင့် တစ်လုံးစ နှစ်လုံးစဖြင့် မြန်မာစကား အနည်းငယ် တတ်လာရ လေသည်။

အစားအစာအတွက် အသားလွတ်စားတတ်သော ဂဏောသ အဖို့ တာဝန်မကြီးလှသဖြင့် ထိုအိမ်မှပင် ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ချက် ပြုတ်ကျွေးမွေးထားလေ၏။

ရုံးတင်စွဲဆိုခြင်းခံရသဖြင့် ရုံးချိန်းရက်သို့ရောက်လာ၍ သွားရ သောအခါတွင် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မဲ့ ဝင်ရောက်လာမှုဖြင့် ဂဏောသ တရားခံဖြစ်နေရသော အမှုသာမက ဂေါ်ရခါးများက တရားလိုပြုလုပ် ၍ ၎င်းတို့လူမျိုး အရွယ်မရောက်သေးသော မိန်းကလေးအား ခေါ် ဆောင်လာမှုဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးအား တရားခံပြု၍ စွဲဆိုသော အမှု လည်း ပါဝင်သေးသည်။ ထို့ပြင် အရွယ်မရောက်သေးသူ နိပေါမ ကလေး ဂဏောသအား ဂေါ်ရခါးများက ထိန်းသိမ်းထားလိုမှု (ရလို့မူ) ကလည်းပါသေးရာ ရုံးပေါ်တွင် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ငြင်းခုံပွဲကြီး လို ဖြစ်နေကြရပေသည်။

လက်မှတ်မဲ့ဝင်ရောက်လာမှုကိုအသာထား၍ ဘုန်းတော်ကြီး ၏ ခေါ်ဆောင်လာမှုနှင့် ထိန်းသိမ်းထားလိုမှုတို့ကို လောလောဆယ်

စီရင်ရာ၌ ဘုန်းတော်ကြီး၏ ခေါ်ဆောင်လာခြင်းမှာ မိခင်၏ ခွင့်ပြု အပ်နှံစာ ပါရှိ၍ တရားဝင်နေသဖြင့် ပြီးပြတ်သွားလေသည်။ ဂေါ်ရခါး များ၏ တောင်းဆိုချက်ဖြစ်သော ထိန်းသိမ်းထားလိုမှုမှာ နှစ်ဖက်စလုံး ကပင် တင်းတင်းမာမာဖြစ်နေသဖြင့် စီရင်ရသော တရားသူကြီးအဖို့ ချက်ချင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချပေးရန် မလွယ်ကူလှပေ။

“မိန်းကလေးကကော ဘယ်လိုလဲ၊ ဒီဂေါ်ရခါးအမျိုးသားတွေ ဆီမှာ နေမှာလား၊ ဒါမှမဟုတ် မိဘရပ်ထံကိုပဲ ပြန်ချင်သလား။”

တရားသူကြီးက ဂဏောသကို မေးခွန်းထုတ်ရာ ဂဏောသက ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပင် “ဂေါ်ရခါးတွေဆီမှာလဲ မနေလိုပါ။ မိဘရပ်ထံ လဲ ပြန်လိုစိတ်မရှိပါ။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားရန်ဖြစ်တဲ့ အတိုင်း ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားရန် မြန်မာဘုန်းကြီးနောက် လိုက်သွားပြီး ပို့ထားရာမှာပဲ နေပါ့မယ်”ဟု ဖြေကြားလေသည်။

ထိုအကြောင်းကို စာဖြင့်ရေး၍ နောက်တစ်ပတ် ရုံးချိန်းတွင် တင်ရန်ပြောပြီး ရက်ချိန်းပေးလေသည်။

ပါဠိစကား ပါဠိစာသင်ကိုလှလှလှသင်ကြားဖူးသဖြင့် ဂဏောသသည် တရားသူကြီးက စာဖြင့်ရေးတင်ပါဆိုသောအကြောင်းကို ပါဠိဘာသာ ဖြင့်ရေးသားလေသည်။ ပါဠိဘာသာသင်ကြားစဉ်က နီပေါဘုန်းတော် ကြီး သီရိဗုဒ္ဓဃောသအထံတွင် မြန်မာအက္ခရာ ပါဠိဘာရတီကျမ်းကို သင်ကြားခဲ့ရပြီး မြန်မာအက္ခရာ ပါဠိဘာသာရေး လှေကျင့်ထားခဲ့သဖြင့် တရားသူကြီးထံ တင်ရမည့်အကြောင်းအရာကို မြန်မာအက္ခရာဖြင့် ရေးသားလေသည်။ စာတွင် ရုံးပေါ်၌ ပြောဆိုခဲ့သည့် အကြောင်းအရာ အပြင် ဘုန်းတော်ကြီး ပို့ပေးမည်ဆိုသော မော်လမြိုင်မြို့ ခေမာရာမ သီလရှင်ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍နေလိုကြောင်းကိုပင် ဖြည့်စွက်၍ အပြည့်အစုံရေးသားထားလေသည်။

နောက်တစ်ပတ် ရုံးချိန်းသို့ရောက်လျှင် စာကို တရားသူကြီး ထံ တင်ပြရာ တရားသူကြီးက စာအကြောင်းကို မျက်လုံးပြူးသွားလေ

သည်။ မြန်မာ အက္ခရာဖြစ်၍ ဖတ်တတ်သော်လည်း ပါဠိဘာသာကို မတတ်သဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်ချေ။ ထို့ကြောင့် တရားသူကြီးက “ဘာပြုလို့ သူများနားမလည်တဲ့စကားကို ရေးရသလဲ” ဟု ဂဏေသအား ရုံးပေါ်တွင် အော်ငေါက်လေ၏။

“ဟင်...ဒါ နားမလည်တဲ့စာမဟုတ်ပါဘူး၊ ပါဠိဘာသာပါ။ ဦးကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ဘူးလား” ဟု ဂဏေသက ပြန်မေးလေသည်။

“တယ်...ငါ့တောင် ပြန်မေးနေပြန်ပြီ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ဘာဆိုင်လို့တုံး”

“ဆိုင်ပါတယ်၊ ကျွန်မ ကြားဖူးတာက ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဟာ ပါဠိတတ်တယ်ဆိုလို့ ပါဠိလို ရေးလာတာပါ။ ဦးကြီးက ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူးထင်ပါရဲ့။”

ဂဏေသ၏ သွက်လက်သောပြောဆိုချက်ကို နီပေါ(ဂေါ်ရခါး) ဘာသာပြန်မှတစ်ဆင့် ကြားသိရလျှင် တရားသူကြီးသည် ရှက်၍ သွားဟန်တူလေသည်။ “ကဲ...ကဲ...ပြန်တော့၊ ဒီစာကို ဘာသာပြန်ခိုင်းပြီးမှ ဒီကိစ္စပြီးမှာ” ဟု ပြောကာ ရုံးချိန်းရွှေ့ပြန်လေသည်။ နောက် ရုံးချိန်းရက်တွင်ကား ထိုစာကို ပါဠိတတ်သော ဘုန်းတော်ကြီးများထံ ဘာသာပြန်၍ စီရင်ချက်ပေးသဖြင့် မိမိသဘောအတိုင်းပင် နေခွင့်ရကာ ဂေါ်ရခါးများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသောအမှုမှာ ပြီးပြတ်၍သွားပေ၏။ သို့သော် လက်မှတ်မဲ့ဝင်ရောက်လာမှုကား မပြီးနိုင်ဘဲ ရက်မှလ ကူး၍ပင်လာလေသည်။

ထိုအတွင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဓုခဏ မော်လမြိုင်ရှိ ဒကာ ဒကာမများထံသို့လည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်ရှိ ၎င်း၏ ဒကာရင်းဖြစ်သော စာရင်းစစ်မင်းကြီး ဦးစံလွင်ထံသို့လည်းကောင်း၊ အမှုအခင်း အကျိုးအကြောင်းများကို ရေးသား၍ အကြံပြုတောင်းခံထားလေသည်။

ထိုပြင် နီးစပ်ရာပေါက်ရောက်ရာများသို့လည်း စာရေး၍ အကူအညီ တောင်းလေသည်။ အထူးအားဖြင့် ဤအမှုကို ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ စစ်ဆေးရန်အတွက် ကြိုးစားလေ၏။ သို့သော် အမှုမှာ မြစ်ကြီးနားတွင် ပင် ကြန့်ကြာနေကာ နေ့ရွှေ့ရက်ရွှေ့နှင့် နှစ်လနီးပါမျှ ကြာနေလေ တော့၏။

*

အခန်း ၁၉

အချုပ်ခန်း

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓနှင့် ဆိုင်ရာတို့၏ ကြီးစားမှုသည် အချည်းနှီး မဖြစ်ပေ။ မကြာမီ ဂဏောသ၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မှ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း သို့ ဝင်ရောက်လာမှုကို ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းရွှေ့စစ်ဆေးရန် ရန်ကုန်ရုံး တော်မှ အမိန့်ကျလာလေတော့၏။

သွားမည့်သွားရတော့လည်း မြန်းစားကြီးပင်ဖြစ်၏။ ရန်ကုန်မှ အမိန့်ရောက်လျှင်ရောက်ချင်းပင် တရားသူကြီးသည် ဂဏောသအား မိရာလေယာဉ်ပျံဖြင့် ရန်ကုန်သို့ပို့ဆောင်စေတော့၏။ ဂဏောသမှာ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဓမ္မာဝုဓနှင့်ပင် ရှည်ရှည်ဆေးဆေး ဆွေးဆွေးတိုင်ပင်ချိန် မရတော့ဘဲ ဘုန်းတော်ကြီးထံမှ စာရင်းစစ်မင်းကြီး ဦးစံလွင်-ဒေါ်အေး ကြွယ်တို့ထံ လိပ်စာတပ်ထားသော စာတစ်စောင်ကိုသာ ယူခဲ့ရပြီး အစောင့်ရဲသားတစ်ဦးနှင့်အတူ ရန်ကုန်သို့ လေယာဉ်ပျံဖြင့် လိုက်ပါ သွားရလေတော့၏။

မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ မြစ်ကြီးနားမှ လေယာဉ်ဆိုက်ချိန်မှာ ည ၆ နာရီကျော်ပြီဖြစ်၏။ ဆောင်းရိပ်မကုန်သေးသော ရာသီဖြစ်သဖြင့် ည ၆ နာရီကျော်သည်ဆိုလျှင်ပင် မှောင်စပျိုး၍နေပေပြီ။ ကြိုတင်၍ အကြောင်းကြားချိန်မရသဖြင့် လာ၍ကြိုမည့်သူလည်း မရှိပေ။ အစောင့် ပါလာသော ရဲသားမှာလည်း ရန်ကုန်မြို့သို့မျှပင် မရောက်ဖူးသော ပြည်နယ်ရဲသားတစ်ဦးဖြစ်ရာ အသိအကျွမ်းလည်းမရှိ။ သွားတတ် လာတတ်လည်းမရှိပေ။ လေယာဉ်အဆင်းတွင် ယူဘီအေ ခရီးတင် ကားကြီးဖြင့် မြို့ထဲသို့ လိုက်ပါသွားရသောကြောင့် ယူဘီအေရုံးသို့

အခက်အခဲမရှိဘဲ ရောက်ရပါ၏။ ထိုမှ နောက်၌မူ ဘယ်သို့သွားရမည်ကို မသိပေ။ ဂဏောသအဖို့မူ အစောင့်ရဲသားမှတစ်ပါး အားကိုးစရာမရှိသဖြင့် သူ့အပြုအမူကိုပင် မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်စားကြည့်ရှု၍နေလေသည်။

ရဲသားသည် ဟိုမေးသည်မေးနှင့်ပင် “အမှုသည်ဖြစ်က အချုပ်ထောင်သို့ပင် ပို့ရမည်” ဟူသော ထုံးစံအတိုင်း ဆိုက်ကားသမားတစ်ဦးကို အကူအညီတောင်း၍ ဂဏောသအား ဘားလမ်းအချုပ်ထောင်သို့ ပို့လေတော့၏။ ဆိုက်ကားတစ်စီးတွင် ရဲသားနှင့် ဂဏောသသည် ရှေ့နောက်စီး၍ ဟိုကျွေသည်ကောက်ဖြင့် ဘားလမ်းအချုပ်ထောင်ရှေ့သို့ ရောက်လျှင် ဆိုက်ကားမှဆင်းကာ အချုပ်ခန်းသို့ သွားကြရ၏။

ဂဏောသကား မည်သို့မျှမသိ။ အစောင့်ရဲသား၏ အသိတိုက်အိမ်ကြီးလေလော၊ သို့မဟုတ် မြစ်ကြီးနားမှတရားသူကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်အရ မိမိတည်းခိုရမည့် တိုက်ကြီးတစ်တိုက်လေလော၊ ကျောင်းတိုက်ကြီးလော၊ တလောလော ဖြစ်ကောင်းစရာရှိသည်ဟူသောအထင်ဖြင့် ရဲသားနောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါသွားရာ သော့ခလောက်ကြီးဖွင့်၍ သံတံခါးအတွင်း ဝင်ခိုင်းမှပင် အချုပ်ခန်းမှန်း သိရတော့၏။

“မဝင်ဘူး...မဝင်ဘူး၊ ကျွန်မ ဒီအချုပ်ခန်းထဲ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဝင်နိုင်ဘူး၊ ကျွန်မ ရာဇဝတ်ကောင်မဟုတ်ဘူး”

ငြင်းဆန်နေသော ဂဏောသ၏စကားကို မည်သူကမျှ နားမလည်သော်လည်း အချုပ်ခန်းထဲသို့ မဝင်လို၍ ငြင်းဆန်နေကြောင်းကား သိကြလေသည်။ အချုပ်ခန်းဆိုင်ရာများနှင့် အစောင့်ရဲသားကလည်း တတ်နိုင်သလောက် ချောမော၍ အချုပ်ခန်းထဲသို့သွင်း၏။ ဂဏောသကား နားလည်အောင်လည်းမပြောတတ်သဖြင့် နားမလည်မည့်အတူတူ ပြောမနေတော့ဘဲ သံတံခါးအပြင်တွင် ဇွတ်အတင်းပေ၍နေလေ၏။

ဂဏောသအနေဖြင့် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အချုပ်ခန်းထဲသို့ မဝင်လိုပေ။ ဓားပြ၊ သူခိုး၊ ကြိမ်းပိုးတေလေ၊ ရာဇဝတ်ကောင်တွေ၏

နေရာ၌ မိမိကဲ့သို့ ဘာသာရေးခရီးသည်တစ်ဦးအဖို့ နေရန်လည်းမထိုက်ဟု ယူဆထားလေသည်။ သို့နှင့် ဂဏောသက ဇွတ်ငြင်း၊ အစောင့်ရဲများက ဇွတ်သွင်းနှင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်၍နေပေတော့၏။

မှောင်သည်ထက် မှောင်၍လာလေပြီ။ ဂဏောသနှင့် ရဲများကိစ္စက မပြီးသေး။ ထိုအချိန်တွင် ဟိန္ဒူစတန် စကားတတ်သော ရဲအရာရှိတစ်ဦး ရောက်လာကာ ဂဏောသအား သာယာညှင်းပျောင်း ပျောင်းပျောင်းဖျဖျ ပြောဆိုလေသည်။

“ဒီမှာ...နီပေါသီလရှင်ကလေး ခုအချိန်မှာဆိုရင် အပြင်မှာ ယောက်ျားတွေချည်းပဲဖြစ်လို့ ဒီအတိုင်းဆိုရင် သီလရှင်ကလေးအတွက် သိပ်အန္တရာယ်ရှိနေပါတယ်၊ ဒီညအဖို့ ဒီအထဲပဲ ဝင်နေစေချင်ပါတယ်”

“ကျွန်မကို မင်းကြီးဦးစံလွင်အိမ် ပို့ပေးပါ”

“အခုညတော့ သည်းခံစေချင်ပါတယ်၊ အချိန်ကလဲ မှောင်နေတော့ ဘယ်လိုမှ စီမံလို့မဖြစ်တော့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် တစ်ညတော့ သည်းခံပြီး ဒီအထဲမှာပဲ နေစေချင်ပါတယ်၊ မနက်ကျမှ ဆက်ဆက်လိုသလို ဖြစ်စေရပါမယ်”

အတင်းအကျပ်ပြောခြင်းမဟုတ်၊ အကျိုးအကြောင်းပြ၍ တောင်းပန်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ရာ ဂဏောသမှာ ငြင်းဆန်၍မနေသာတော့ချေ။ နောက်ဆုံးတွင် သက်ပြင်းချကာ ရွံ့မှန်းစရာကောင်းလှသော အချုပ်ခန်းအတွင်းသို့ပင် မဝင်ချင့်ဝင်ချင့်ဖြင့် လေးကန်စွာ ဝင်ရလေတော့၏။

ဂဏောသ အချုပ်ခန်းထဲသို့ ရောက်သွားလျှင်ပင် သံတံခါးကြီးသည် ပိတ်၍သွားကာ ကြီးမားသော သော့ခလောက်ကြီးများက လွတ်လပ်သောနယ်ပယ်နှင့် ခြားကန့်လိုက်တော့သည်။ မဆေးမကြောသဖြင့် ကြေးညှော်အထပ်ထပ် အနံ့တလှောင်းလှောင်း ဖြစ်နေသော အချုပ်ခန်းအတွင်းတွင် ခြင်တို့သည် မင်းမူချင်တိုင်း မင်းမူနေလေသည်။ ကြမ်းကြားများမှ ကြမ်းပိုးများကလည်း ခြင်တို့နှင့်အပြိုင်အဆိုင် သူနိုင်ငါနိုင်

ဗိုလ်ကျ၍နေကြပြန်သောကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ ပိဋကတ်စာပေကို ရည်မှန်း၍ လာခဲ့သူ ဂဏောသအဖို့ ခြင်နှင့်ကြမ်းပိုးတို့ကို ပွဲဦးထွက် သွေးလျှ၍နေရ ပေတော့၏။

အပြင်မှ မီးတစ်ပွင့်သာရှိနေသော အချုပ်ခန်းမှာ အတွင်းတွင် မှောင်၍နေပေသည်။ သို့သော် ဝိုးတဝါး အလင်းရောင်ကြောင့် အတွင်း ၌ ဂဏောသအပြင် အခြားအချုပ်ခံမိန်းမများလည်း ရှိသေးကြောင်း တွေ့မြင်နေရပေသည်။ မည်သည့်ပြစ်မှုကြောင့် အချုပ်ခံနေရသူများ ဖြစ်မည်မသိ။ လွတ်လပ်သောကမ္ဘာနှင့် ဆေးကွာနေရသော ဘဝတူချင်း ဖြစ်လာသဖြင့် ကိုယ်ချင်းစာမိကာ တတ်သလောက် မှတ်သလောက် စကားစမြည် ပြောလိုက်ချင်စမ်းလှသည်။ ခြင်နှင့် ကြမ်းပိုးတို့ကြောင့် အိပ်မရမည့်အတူတူ စကားပြောနေရလျှင် ကောင်းလေမလားဟုတွေးမိ သည်။ သို့သော် မိမိကလည်း မြန်မာစကား ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် ပြောဖြစ်လောက်အောင် မတတ်သေး။ အချုပ်ခန်းထဲသို့ မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်နေရ စိတ်ကလည်းညစ်ပြီး စကားပြောလိုစိတ်မရှိသဖြင့် ထောင့် ချိုးတစ်ခုတွင် မှီ၍ထိုင်နေလေသည်။

ဤမျှ ညစ်ပတ်၍ ကြမ်းပိုးတွေများလှသော ကြမ်းပေါ်တွင် အိပ်၍လည်း မနေလိုသဖြင့် ငုတ်တုတ်ထိုင်လိုက် မတ်တတ်ရပ်လိုက် နှင့်သာ နေလေသည်။ တဝီဝီမြည်၍ သွေးစုပ်နေကြသောခြင်များနှင့် တရွရွတက်ကာ မသက်သာအောင် မင်းမူနေကြသည့် ကြမ်းပိုးတို့ ကြောင့် တလှုပ်လှုပ်တရှားရှားဖြစ်ကာ တစ်ညလုံး မအိပ်နိုင်ခဲ့ပေ။ တစ်ညလုံး ဂဏောသက ခြင်နှင့် ကြမ်းပိုးတို့ကြောင့် ရိုးတိုးရွတ် လှုပ်ရှား၍ နေသလိုပင် တစ်ဖက်ရှိ မိန်းမအကျဉ်းသားတို့ကလည်း တလှုပ်လှုပ် ဖြစ်၍နေကြပေရာ “ဪ...သူတို့လဲ ငါ့လိုပဲ ကြမ်းပိုးနှင့် ခြင်အပြင် သောကဗျာပါရ ပါဝင်နှိပ်စက်နေလို့ မအိပ်နိုင်ကြဘဲ တလှုပ် လှုပ်ဖြစ်နေကြတာ ထင်ပါရဲ့”ဟု တွေးတောကာ ကိုယ်ချင်းစာ၍ သနားနေလေသည်။

အမှန်ကား ဤသို့မဟုတ်ပါချေ။ ညဉ့်မှောင်ရီရီတွင်မှ အချုပ်ခန်းသို့ ရောက်လာသော ဂဏေသအား တစ်ခန်းတည်းရှိ အခြားအချုပ်သမများက သံသယမကင်းဖြစ်ကာ ကြောက်လန့်နေရ၍ အိပ်မပျော်ဖြစ်နေကြောင်း နောက်မှ သိရလေသည်။ ထွားကျိုင်းနုစိုသော မိန်းမပျိုလေးပင် ဖြစ်သော်လည်း ညဉ့်အမှောင်တွင် ခေါင်းတုံးပြောင်ပြောင်နှင့် အဝါရောင်လွင်သည့် ခြံစောင်ကြီးပမာ အပေါ်ရုံအပြင်ယောက်ျားရှုပ်အင်္ကျီနှင့်တူသော ကော်လံတပ် အင်္ကျီဝါဝါနှင့် အသွင်ထူးနေသော ဂဏေသအား သူတို့တစ်တွေက မိန်းကလေးမထင်မိသည်မှာ မဆန်းလှတော့ချေ။ နံနက်လင်း၍ ဂဏေသ၏ ပျိုမျစ်ချောမြေ့သော မျက်နှာရှုပ်သွင်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြေပြစ်သော ကိုယ်နေကိုယ်ဟန်ကိုမြင်မှပင် နိုင်ငံခြား တစ်ပြည်သူကလေးမှန်းသိ၍ ဘဝတူ အချုပ်သမများမှာ ငိုအားထက်ရယ်အားသန်ဖြစ်ကာ တစ်ညလုံး ကြောက်ရွံ့၍ မအိပ်ဝံ့ဘဲ ဖြစ်နေရပုံကို ရယ်ရယ်မောမော ပြောပြနေကြလေသည်။

“ဟိန္ဒူစတန်နီ တတ်သလား”

နံနက်လင်းချိန်တွင် အချုပ်ခံမိန်းမများအား စားစရာလာပို့သော မြန်မာမိန်းမကြီးက ဂဏေသအားမြင်လျှင် တောက်ပသောမျက်လုံး သွယ်ချွန်သောနှာတံ ကိုယ်ဟန်အမူအရာတို့ကြောင့် အိန္ဒိယတိုင်းသူ တစ်ဦးဟုထင်ကာ ဟိန္ဒူစကားဖြင့် လာရောက်မေးမြန်းလေသည်။ ထိုအခါတွင် ဂဏေသသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်သွားကာ ဟိန္ဒူစကားဖြင့် အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြလိုက်လေသည်။

“အဲဒါပဲရှင်...ကျွန်မ ဦးစံလွင် ဒေါ်အေးကြွယ်တို့နဲ့ တွေ့ချင်ပါတယ်” ဟု နောက်ဆုံး လိုရင်းကို ပြောပြလိုက်လေ၏။

“ဪ...မင်းကြီးဦးစံလွင်လား...ကျွန်မသိပါတယ်၊ ကောင်းပါပြီ၊ သွားပြောပေးပါ့မယ်၊ ခဏလေးသည်းခံပြီး နေပါဦးနော်” ဟု ပြောကာ ထွက်ခွာသွားလေရာ ဂဏေသမှာ အချုပ်မှ မကြာမီလွတ်ရတော့မည်ဟု တွေး၍ဝမ်းသာနေလေသည်။

သို့သော် နေသာ တစ်စတစ်စ မြင့်တက်လာ၏။ အချုပ်ခန်းမှ လာရောက်ခေါ်ထုတ်မည့်သူကို မမြင်ရသေးပေ။ သွားပြောပေးမည်ဟု ဝန်ခံသွားသော မိန်းမကြီးကိုပင် မတွေ့ရတော့သဖြင့် ကြာသော် ဂဏေ သမှာ အချုပ်ခန်းထဲတွင် အားငယ်သည်ထက် အားငယ်၍လာတော့၏။

နေအတော်မြင့်မှ အချုပ်ခန်းတံခါးကို လာ၍ဖွင့်သံကြားရသဖြင့် မော့ကြည့်ရာ မိမိမျှော်လင့်နေသူ ဟုတ်ပုံမပေါ်သဖြင့် စိတ်ပျက်မိလေ သည်။ နောက်မှ အချုပ်ခန်းသို့ ရောက်လာကြသူများမှာ သာသနာရေး ဌာနမှ အရာရှိများဖြစ်ပြီး နီပေါသီလရှင်တစ်ပါး အချုပ်ခန်းထဲတွင်ရှိ ကြောင်း သတင်းရ၍ လာခေါ်ကြောင်း၊ မြန်မာသီလရှင်ကျောင်းတိုက် တစ်ခုသို့ ပို့ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုသဖြင့် ဝမ်းသာသွားလေသည်။ သို့ဖြင့် အချုပ်မှထွက်ကာ သာသနာရေးအရာရှိများ ခေါ်ဆောင်ရာသို့ လိုက်ပါသွားလေ၏။

သာသနာရေးအရာရှိများက ဂဏေသအား ရန်ကုန်မြို့ဟံသာ ဝတီရပ်ကွက်ရှိ မြန်အောင်သီလရှင်တိုက်သို့ ပို့ရန် စီစဉ်ကာ မြန်အောင် သီလရှင်ဆရာကြီး၏ အစ်ကိုတော်သူ ဦးဘသန်းအိမ်သို့ ခေါ်သွားပြီး မြန်အောင်တိုက်သို့ လိုက်ပို့ပေးရန် အပ်နှံထားခဲ့ရာ ဦးဘသန်းအိမ်တွင် ခေတ္တနေရလေ၏။

“ကျွန်မ ဦးစံလွင်အိမ်ကို သွားချင်ပါတယ်”

ဦးဘသန်းအိမ်သို့ရောက်ပြီနောက် ဂဏေသ က မိမိသွားလို သောနေရာကို ပြောပြပြန်လေသည်။

“စာရင်းစစ်မင်းကြီး ဦးစံလွင်ဆိုတာလား”

“ဟုတ်ပါလိမ့်မယ်...ဒီမှာ စာပါပါတယ်” ပြောကာ ဆရာတော် ဦးဓမ္မာဓုဓထံမှစာကို ထုတ်ပေးလိုက်ရာ ဦးဘသန်းက စာကိုကြည့်ပြီး...

“ကောင်းပါပြီ...ဒီလိုဆိုရင်လဲ မြန်အောင်သီလရှင်တိုက်ကို မပို့ဘဲ ဦးစံလွင်တိုက် ပို့ပေးပါမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဆရာလေး အပန်းဖြေဦးပေါ့။

ရွှေတိဂုံတို့ ဘာတို့ ဘုရားတွေ ဒီကပဲလိုက်ပို့ပေးပါ့မယ်၊ ညနေကျမှ အေးအေးဆေးဆေး ဦးစံလွင်တိုက် သွားကြတာပေါ့၊ ဦးစံလွင်ဆီလဲ ဖုန်းဆက်ပြီး အကြောင်းကြားထားပါ့မယ်၊ စိတ်ချသာနေပါဆရာလေး” ပြောဆိုကာ အမောအပန်း ဖြေ၍နေစေလေ၏။

နေ့လယ်တွင် ဦးဘသန်းကိုယ်တိုင်ပင် ရန်ကုန်မြို့ပေါ်ရှိ တန်ခိုးကြီးဘုရားများသို့ အဖူးအမြော် လိုက်၍ပို့ပေးလေသည်။ ဂဏောသငယ်စဉ်ကပင် ကြားဖူး၍ ဖူးမြော်လိုစိတ် ပြင်းပြခဲ့ရသော ကမ္ဘာကျော် ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးကို လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးလိုက်ရသောအခါတွင် ကား တွေကြုံခဲ့ရသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို မေ့ပျောက်သွားပြီး ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်း အတိဖြစ်ကာ တော်တော်နှင့် ဖူး၍မဝနိုင်ဘဲ ဖြစ်နေလေသည်။

“အဖဘုရားရှင်ရဲ့ တန်ခိုးတော်ကြောင့် တပည့်တော်မ ရည်ရွယ်ချက်ပြီးမြောက်ပြီး အဖဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်ကြီးသုံးရပ်ကို ထမ်းဆောင်ကာ အဖဘုရားရှင်ရဲ့ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို ပြုစုနိုင်ရပါလို့ ၏ ဘုရား” ဟူ၍လည်း ရွှေတိဂုံစေတီတော်မြတ်ကြီးအား ဖူးမြော်ရင်း နှုတ်မှမြွက်၍ ဆုတောင်းခဲ့သေးသည်။

ဦးဘသန်းသည် ဂဏောသအား ဘုရားများကို ဖူးမြော်စေပြီး ညနေပိုင်းတွင် စာရင်းစစ်မင်းကြီးဦးစံလွင် နေအိမ်သို့ လိုက်ပို့ပေးလိုက်လေသည်။

မင်းကြီးနှင့် မင်းကြီးကတော်တို့ကလည်း နေ့လယ်ကတည်းက ဖုန်းနှင့်ပြောထားသဖြင့် အသင့်စောင့်ကြိုနေကြလေသည်။ ဂဏောသတို့ အိမ်ပေါ်သို့ရောက်လျှင်ပင် မင်းကြီးက “ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ၊ ကျွန်တော်တို့လဲ သီလရှင်လေး ရန်ကုန်လာပြီဆိုတဲ့အကြောင်း မနက်ကပဲ မြစ်ကြီးနားက သံကြီးရလို့ တစ်မနက်လုံး စုံစမ်းရှာဖွေနေတာပဲ၊ ဘာနဲ့လာလို့ ဘယ်အချိန်ရောက်မယ်လဲမပါတော့ ဘယ်သွားကြိုရမလဲ မသိတာနဲ့

စမ်းတဝါးဝါး ဖြစ်နေတာပေါ့၊ ပြီးတော့ သီလရှင်လေးကို ရန်ကုန်ပို့လိုက်တယ်ကြားလို့လဲ အတော် အံ့ဩမိတယ်ခင်ဗျ၊ ကျွန်တော်သိရတာက အမှုတွဲကိုသာ ရန်ကုန်ပို့ဖို့ဆိုတာပဲ သိတယ်၊ လူကိုပါ ရန်ကုန်ပို့လိုက်တယ်ဆိုတာ သိရတော့ အံ့ဩသွားတာပေါ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ တကယ်တော့ လူပါ ရန်ကုန်ရောက်လာတာ ပိုကောင်းတာပေါ့၊ ဒီရောက်မှတော့ ဘာမှမပူပါနဲ့တော့၊ အားလုံးကိစ္စပြီးပြီလို့ပဲ မှတ်ထားပါ၊ ဆရာတော် ဦးခမ္ဘာဝုလဲ တစ်ရက်နှစ်ရက်ကြာရင် ရောက်လာမှာပါပဲ၊ ဒီမှာပဲ ဆရာလေးအမှု မပြီးမချင်း စိတ်အေးလက်အေးနေပေတော့” ဟု ခပြောဆိုကာ ဂဏောသအတွက် အခန်းတစ်ခန်း စီစဉ်၍ပေးလေသည်။

လိုက်ပို့ပေးသော ဦးဘသန်းကလည်း အကြောင်းရှိက ပြောဆိုရန် မှာကြားပြီး နှုတ်ဆက်၍ပြန်သွားလေ၏။ ထိုအချိန်ကစ၍ ဂဏောသ၏ဘဝမှာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဆန်းသစ်၍လာရလေတော့သည်။

*

စိတ်ရှိလက်ရှိ

မော်လမြိုင်မြို့သည် တနင်္သာရီတိုင်း ကျိုက္ခမိခရိုင်၏မြို့တော်၊ မြန်မာ နိုင်ငံ၏တတိယမြို့တော်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ စည်ကားလှသော မြို့ကြီး တစ်မြို့ဖြစ်ပေသည်။ သင်္ဘောဆိပ် မြို့ကြီးဖြစ်၍ မြန်မာ့ထွက်ကုန် ဆန်စပါး၊ ကျွန်းသစ်များအတွက် နိုင်ငံခြားသင်္ဘောကြီးများ၏ ရပ်နား ကုန်တင်ရာ၊ နိုင်ငံကူးသင်္ဘောရေယာဉ်ကြီးတို့ ဆိုက်ကပ်ရာ ဆိပ်ခံမြို့ ကြီးဖြစ်၍လည်း ပိုမိုသာယာလှပေသည်။ ထို့ထက် ပြည်တွင်းခရီးတွင် အရေးပါသော လေယာဉ်ရေယာဉ်တို့အပြင် ရထားဆိပ် ကားဆိပ် ဖြစ်သဖြင့် မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းတွင် ရန်ကုန်ကလွဲ၍ အစည်ကားဆုံး မြို့ကြီးဖြစ်ပေရာ လောကီဘက်က ဂုဏ်ယူစရာတစ်မျိုးပင် ဖြစ်နေပေ ၏ ။

လောကုတ္တရာ ဘာသာရေးဘက်ကလည်း ပိုမို၍ဂုဏ်ယူဖွယ် ကောင်းနေသည်မှာ မြို့၏ ပထဝီအနေအထားအရပင်ဟု ဆိုရပေမည်။ မှန်ပါ၏။ မြို့၏တစ်ဖက်တွင် သံလွင်မြစ်၏ ပြန်ပြူးသောမြစ်ပြင်နှင့် တစ်ဖက်တွင် မြစ်ပြင်နှင့်မြို့တွင်းကို အလျားလိုက် လျောင်း၍ တည် ငြိမ်စွာ စောင့်စားကြည့်ရှုနေသလို ရှိနေသော နာဂဝိသ တောင်တန်း ကြီးမှာ ဓေတီပုထိုးနှင့် အမျိုးမျိုးသော ဗုဒ္ဓဘာသာအဆောက်အအုံတို့၏ တည်ကိန်းရာဌာနကြီး ဖြစ်နေပေသည်။

ထိုနာဂဝိသတောင်တန်းကြီး၏ အချက်အချာနေရာတွင် ရွှေ ရောင်ဝင်းနေသော ကျိုက်သလ္လန် ဓေတီတော်မြတ်ကြီးနှင့် တစ်ဖက်တွင် မဟာမြတ်မုနိ ရုပ်ရှင်တော်၏ ကိန်းဝပ်ရာ ဂန္ဓကုဋ်ပြာသာဒ်ကျောင်း တော်ကြီးကို တစ်ဖက်တွင် စိတန်းလျက်ရှိသော ဓေတီတော်များနှင့်

အဖျားတွင် ကျိုက်သလွန်စေတီတော်ကြီးကဲ့သို့ပင် ကျက်သရေဆောင် ညီတော်နောင်တော်ဖြစ်သော ဦးဇိနခေါ် ဇိနမာရ်အောင် စေတီတော် ကြီးတို့ကား ဤမြို့တော် ဤဌာန၏ ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေအနေကို ထင်ရှားစွာ သရုပ်ဖော်နေသည်နှင့်အညီ ရွှေရောင်တဝင်းဝင်းနှင့် မြင့် မြတ်တည်ငြိမ်သော အသရေကို ဆောင်လျက်ရှိပေ၏။

နာဂဝီသ တောင်တန်းကြီးနှင့် သာသနာ့အဆောက်အအုံများက သာသနာ့ကျက်သရေကို ဆောင်ပြနေသည်နှင့်အညီ ထိုတစ်ဝိုက်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အခြေအမြစ်ဖြစ်သော ဗုဒ္ဓစာပေပိဋကတ်တော်များကို အဆင့် အတန်းမြင့်မြင့် ပို့ချသင်ကြားရာ ကျောင်းတိုက်ကြီးများကလည်း မြို့ရွှေမြိုင်၏ ဂုဏ်ရောင်ကိုသာမက ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ၏ ဂုဏ်ရောင်ကိုပါ ထွန်းပြောင်စေခဲ့ပေသည်။

အထူးအားဖြင့် ကျိုက်သလွန်စေတီတော်ကြီးနှင့် မနီးမဝေး နာဂဝီသ တောင်စွယ်တစ်နေရာရှိ ခေမာရာမ သီလရှင်ကျောင်းတိုက် ကြီးသည် ရဟန်းတော်များနေရာ မောင်တော်စာသင်တိုက်ကြီးများနည်း တူ ဗုဒ္ဓစာပေ ပိဋကတ်တော်များကို အဆင့်အတန်းမြင့်မားစွာ ပို့ချလျက် သီလရှင်ဟူသော အမျိုးသမီး သာသနာ့ဝန်ဆောင်များအား ပိဋကတ် ပညာရှင်အဖြစ်သို့ အထင်အရှားပင် ပို့ဆောင်၍နေပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပင် ခေမာရာမဟူသော အမည်သည် ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပါဠိစာပေ နယ်တွင် ထင်ရှားတွင်ကျယ်လျက် ရှိပေသည်။ စည်းကမ်းရှိခြင်း၊ ပညာသင်ကြားရာ၌ စနစ်ကောင်းခြင်း၊ စာမေးပွဲအအောင်များခြင်းတို့ ကလည်း ခေမာရာမ၏ဂုဏ်ကို တသုန်သုန် လှိုင်ထုံစေခဲ့၏။ ထို့ပြင် ခေမာရာမ၏ သမီးတော်များက ကိုယ်ကျင့်တရားပြည့်စုံ၍ သိက္ခာ သမာဓိဂုဏ် ပြည့်ဝလျက် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့၏ အကြည်ညိုကို ခံယူနိုင်ခြင်းသည်လည်း ရှိရင်းစွဲဂုဏ်ရည်ကို တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်စေခဲ့ပေသည်။

ထို့ထက်ကား...ထိုခေမာရာမ စာသင်တိုက်ကြီး၌ ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ထူးခြားသော မှတ်တမ်းတင်ဖွယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်၍လာခဲ့ပေသည်။

ထိုဖြစ်ရပ်ကား... မြင့်မြတ်သော အလိုဆန္ဒ၏ စေ့ဆော်မှု ကြောင့်ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို မကြောက်မရွံ့ ရင်ဆိုင်၍လာခဲ့သည့် ဓမ္မဝတီ မည်သော နီပေါသီလရှင်ကလေး ဂဏောသ ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဂဏောသသည် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်မဲ့ ဝင်ရောက်လာမှုဖြင့် ၆ လ နီးပါးခန့် ရန်ကုန်တွင် အမှုဆိုင်ရင်း ကြန့်ကြာနေခဲ့ပြီး ဘုန်းတော်ကြီး ဦးမမ္မာဝုမ၊ စာရင်းစစ်မင်းကြီး ဦးစံလွင်၊ နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာ အဖွဲ့ စသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ အသင်းအဖွဲ့များ အကူအညီဖြင့် ကွင်းလုံးကျွတ် အဖြစ်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရပေသည်။ အမှုဆိုင်နေရသော ၆ လခန့်အတွင်း ရန်ကုန်တွင် နေရစဉ်မှာလည်း သူ့အဖို့ အကျိုးမဲ့မဖြစ်၊ နေရသမျှအချိန်ကို အကျိုးရှိအောင် သုံးစွဲတတ်သူပီပီ မြို့တော်ရန်ကုန်၏ အသုံးအနှုန်း လေယူလေထားအတိုင်း မြန်မာစကားကို မင်းကြီးဦးစံလွင်၏ အိမ်မှာပင် သင်ကြားခွင့်ရခဲ့သဖြင့် ထို ၆ လကုန်ဆုံး၍ အမှုပြီးသည့် နောက်တွင် မြန်မာစကားကို ရေရေလည်လည် ပြောတတ်ဆိုတတ် ဖြစ်လာခဲ့ပေသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာစာကိုပါ အတော်အသင့် ရေးတတ်ဖတ်တတ် ရှိလာခဲ့လေ၏။

ထို့နောက် ရည်မှန်းရင်းအတိုင်း ဤမော်လမြိုင်မြို့တော်၏ ခေမာရာမစာသင်တိုက်သို့ ဆရာတော်ဦးဓမ္မာဝုမ အမိန့်အရ ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပို့ဆောင်မှုဖြင့် ရောက်ရှိလာခဲ့ရာတွင် ရေငတ်လာသူ ရေချိုတွင်းကို တွေ့ရဘိသကဲ့သို့ လိုလားနေသော ဗုဒ္ဓစာပေတို့ကို အချိန်အအားမထား အားတက်သရော သင်အံ့လေ့ကျက်ခဲ့တော့၏။

ခေမာရာမ၏ နာယဆရာကြီး ဒေါ်ပညာစာရီမှာ ဤကဲ့သို့ သော ပိဋကတ်ရင်နှစ် သမီးချစ်များအား ပိဋကတ်စာပေ သင်ကြားပို့ချ

ပိဋကတ်ပညာရှင်အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်ပြီးသူတစ်ဦး ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဂဏောသအားလည်း အခြေမှစ၍ ဆန္ဒနှင့်လျော်ညီ အောင် တစ်စတစ်စ သင်ကြားပေးခဲ့ရာ တစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် ဂဏောသ သည် မော်လမြိုင်မြို့ သဒ္ဒမ္ပပါလ စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုနိုင် ခဲ့ရုံမက ပထမအဆင့်ကို လက်ဦးအောင်ပန်း ဆွတ်လှမ်းပန်ဆင်နိုင်ခဲ့ ပေတော့၏။

ထိုမှစ၍ ၁၉၅၄/၅၅ ခုနှစ်တွင် အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ ၃ ဆင့်နှင့် အစိုးရ ပထမငယ်တန်းကို အောင်မြင်ခဲ့၏။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် အစိုးရ ပထမလတ်တန်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သုသမာစာရ စာမေးပွဲအငယ်တန်း နှင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမကြီးတန်းတို့ကို နှစ်ဆက် အောင်မြင် ခဲ့လေသည်။

“မနီပေါ...ထွက်ခဲ့ပါဦးလေ၊ ဒီမှာ ဧည့်သည်က တွေ့လိုပါ သတဲ့”

စာချ သီလရှင်ဆရာတစ်ဦးက ခေါ်လိုက်ရာ အသံဆုံးလျှင်ပင် သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ရင့်ကျက်သော ဣန္ဒြေရှင် သီလရှင်ဆရာကလေး တစ်ဦးသည် ဖြည်းညင်းသာယာစွာ ကျောင်းခန်းတွင်းမှ ထွက်၍လာ လေသည်။

ထွက်လာသော သီလရှင်ကလေးအား ယခင်က ဝါလွင်သော ဝတ်စုံဖြင့် ဒုက္ခအဖုံဖုံတို့ကို ဖိုသီဖတ်သီ ကျော်လွှား၍လာခဲ့သူ နီပေါ သီလရှင်ကလေး ဂဏောသခေါ် မဓမ္မဝတီ (ယခု...ဓမ္မာရာမရောက် သော် သောကြာသမီး နေ့သင့်နံသင့် မသုဓမ္မဝတီ)ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုသော် ဂဏောသခေါ် မဓမ္မဝတီ ဝါ မသုဓမ္မဝတီ (ရွှေမြိုင်၏ ချစ်စနိုး အခေါ် ‘မနီပေါ’)မှာ ယခင်ကကဲ့သို့ နန္ဒင်းရောင် ဝါထိန်နေသော ကိုယ်ရုံဖားဖား ယောက်ျားဝတ်ရှုပ်အင်္ကျီပမာ အောက်ခံဖြင့် နီပေါဟန် ပါမနေတော့ဘဲ မြန်မာသီလရှင်ကလေးများအတိုင်း နီပျော့ပျော့ အဝတ်

အဆင်၊ ကြည်လင်သော မျက်နှာအသွေးဖြင့် ငယ်သွေးငယ်ဟန်ပျောက်ကာ လေးစားလောက်သော ဣန္ဒြေသိက္ခာဖြင့် ကြည်ညိုစရာ တွေ့မြင်ရလေသည်။

မနီပေါခေါ် ဂဏောသမှာ ခေမာရာမသို့ရောက်၍ ဖြနစ်အတွင်း အပြင်းအထန် မနားမနေကြိုးစားခဲ့ခြင်းဖြင့် ပထမကြီးတန်းအောင်မြင်သည်အထိ မြင့်မားသော စာပေအဆင့်အတန်းသို့ တက်လှမ်းခဲ့ပြီဖြစ်ရာ လာမည့်နှစ်တွင် ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲ၏ ဓမ္မာစရိယ (စာချ)တန်းကို တက်လှမ်းရူးဆွတ်နိုင်ရန် အထူးကြိုးပမ်း၍နေချိန်ပင်ဖြစ်၏။ သူ၏ ကြိုးစားမှုနှင့် အောင်မြင်မှုတို့အပြင် သူ့ဘဝဖြစ်စဉ်ကိုကပင် ခင်မင်ကြည်နူးစဖွယ် ဖြစ်နေပေရာ ပတ်ဝန်းကျင်မှ သူ့အား တွေ့လိုမြင်လို၊ ခင်မင်လိုကြသော ဧည့်သည်များမှာလည်း ခေမာရာမသို့ တဖွဲဖွဲလာရောက်၍ နေလေသည်။ ထိုဧည့်သည်များထဲမှပင် မနီပေါအား တွေ့မြင်ရလျှင် အကြည်ညိုတိုး၍သွားကာ “မနီပေါ ပညာသင်နေစဉ်အတွင်း ထောက်ပံ့ပါရစေ” ဟု ဆိုကာ ဒကာခံ၍သွားကြသူများကလည်း ပေါ်ထွက်လာစမြဲပင် ဖြစ်ပေ၏။

“ဟော...မနီပေါအတွက် လေယာဉ်လက်မှတ် နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့က ပေးမယ့်အကြောင်း လာပြောတာပဲ၊ သွားမယ့်ရက်ကိုလဲ သိချင်သတဲ့”

ကျောင်းခန်းထဲမှ ထွက်လာပြီး နာယကဆရာကြီးရှေ့မှောက်သို့ ကျုံ့ယုံပိုရှိစွာ ထိုင်နေသော မနီပေါခေါ် ဂဏောသအား နာယကဆရာကြီးက စကားစ၍ပြောလိုက်သဖြင့် ဂဏောသသည် လာရောက်သော ဧည့်သည်များကို ကြည့်လိုက်ရာ သာသနာရေးအရာရှိများ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ မိမိ၏မွေးရပ်ဌာနေမှ မဖြစ်မနေ မရောက်မနေဟူသောခွဲဖြင့် ထွက်ခွာလာခဲ့ရာ ယခု ရနုစင်တိုင်တိုင် ရှိနေပေပြီ။ မနီပေါပြည် လလိတပူရ(ပါတန်)ရှိ မိခင်ဖခင်တို့ထံမှ တစ်ခါ

တစ်ခေါက် အရောက်ပြန်ခဲ့ပါရန် အတန်တန် စာပေး၍မှာနေသဖြင့် ပထမကြီးအောင်ပြီးလျှင် ခေတ္တပြန်မည်ဟု စိတ်ကူးထားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် မိမိအား ပညာသင်စရိတ်ထောက်ပံ့နေသော နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့သို့ (သာသနာပြုတရားဟောရန် နီပေါပြည်သို့ ခေတ္တသွားမည့်အကြောင်း) အကြောင်းကြားမေတ္တာရပ်ခံထားရာ ယခု သွားခွင့်နှင့် အသွားအပြန် ခရီးစရိတ် လေယာဉ်လက်မှတ်ပင် ပေးတော့မည့်အကြောင်း သတင်းပို့လာပေပြီ။

“ဟုတ်ပါတယ် ဆရာလေး၊ ဘယ်ရက်လောက် နီပေါပြည်ကို သွားဖို့ စိတ်ကူးပါသလဲဆိုတာ အချိန်ကို သိချင်လို့ပါပဲ၊ သွားမယ့်ရက် သေချာရင် ရန်ကုန်ကို လိုက်ပို့ဖို့လဲ အဆင်သင့်ပါပဲ”

သာသနာရေးအရာရှိများက ထပ်၍ပြောသဖြင့် မနီပေါသည် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားနေရက...

“သွားဖို့သာ စိတ်ကူးထားတာပါ၊ ရက်တော့ မရှိသေးပါဘူး”

ဟု အရာရှိများအား ပြန်ကြားပြောဆိုပြီး နာယကဆရာကြီးဘက်သို့ လှည့်ကာ ရိုက္ခိုးစွာဖြင့် “ဆရာဘုရား အမိန့်ရှိစေချင်ပါတယ်၊ ဘယ်နေ့သွားဖို့ သင့်မယ်ဆိုတာ စီစဉ်ပေးပါဦးဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလိုက်လေသည်။

“သွားခွင့်နဲ့ ဆေးလက်မှတ်တောင်းဖို့ဆိုရင် ဘယ်လောက်ကြာမှာလဲ” ဟု ဆရာကြီးက အရာရှိများအား မေးလိုက်သည်။

“အလွန်ဆုံး ၁၅ ရက်ပေါ့၊ ပတ်စ်ပို့လုပ်ရရင်သာ ကြာမှာပါ၊ အခု မနီပေါအတွက်ဆိုရင် ပတ်စ်ပို့ကိစ္စကမရှိတော့ သိပ်မကြာပါဘူး”

“ဒါဖြင့်...နောက်လဆန်းလောက် သွားနိုင်အောင် ဒီကနေပြီး ရန်ကုန်ကို သန်ဘက်ခါလောက်သွားရင် ကောင်းမယ်ထင်တယ်၊ ဘယ်နှယ်လဲ...မနီပေါ”

“ဆရာဘုရား အမိန့်အတိုင်းပါ”

နာယကဆရာကြီးကပင် သာသနာရေးအရာရှိများနှင့် တိုင်ပင်၍
စီစဉ်ပေးသဖြင့် ဂဏေသလည်း သဘောတူလိုက်ကာ ထိုအတိုင်းပင်
လက်ခံအတည်ပြုလိုက်ပေ၏။

၈ နှစ်တိုင်တိုင် ကွဲကွာနေသော ဇာတိဌာနေ နိပေါမြေသို့
ရောက်ရချေဦးတော့မှာပါတကား။

*

အခန်း ၂၁

မွေးရပ်ဌာနေ

သီရိမတိဗောဓိရာထကူသည် မီးဖိုခန်းတွင် စားသောက်ဖွယ်ရာများကို ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်နေရင်း ၈ နှစ်တိုင်တိုင် ခွဲခွာနေရသည့် တစ်ဦးတည်းသော သမီးချစ်ကလေး ဂဏောသအား အမှတ်ရလွမ်းဆွတ်၍ နေလေသည်။ လွန်ခဲ့သော ၈ နှစ်ကာလ၏ တစ်နေ့လယ်၌ ဤနေရာတွင်ပင် မြန်မာပြည်သို့ သွားလိုကြောင်း စတင်ခွင့်တောင်း၍ သွားခွင့်ပေးမည်ဟု မိမိကပြောလိုက်လျှင်ပင် ရွှင်မြူးဝမ်းသာသွားကာ မိမိ၏ခါးကို အတန်ကြာဖက်ထားပြီး အိမ်ပေါ်မှ ခုန်ပေါက်မြူးထူးလျက် ပြေးဆင်းသွား၍ သုဘလကျမီတို့အား အဖော်ညှိသွားခဲ့ပုံတို့ကို တရေးရေးမြင်ယောင်နေမိပေပြီ။

သမီးချစ်သည် ယခုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓစာပေတို့ကို အတော်ပင် တတ်၍နေပေတော့မည်။ စာမေးပွဲများ အဆင့်ဆင့်အောင်မြင်နေသည် ဟုလည်း စာရသည်။ ယခုနယ် သမီးချစ် လလိတပူရ(ပါတန်)တွင် ရှိလျှင် အဘယ်မျှကောင်းပါမည်နည်း။ မာဂဓိ မာဓဝီခေါ် မနောဟရ ဒေဝီနှင့် သုဘလကျမီတို့ ညီအစ်မသည် သီလရှင်ဘဝဖြင့် လလိတပူရ (ပါတန်)တွင် ကျောင်းတည်ကာ မိဘမဲ့ကလေးများအား ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓစာပေတို့ကို သင်ကြားပေးနေကြသည်။ ၎င်းတို့ သီလရှင်ညီအစ်မကို မြင်တိုင်း အတူထွက်သွားခဲ့သော သမီးချစ်ကို မြင်ယောင်လွမ်းတနေ ရပေ၏။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် နှစ်ထောင့်ငါးရာပွဲ ကျင်းပစဉ်က မာဂဓိတို့ ညီအစ်မသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့သွားရောက်ခဲ့ကာ ၃ နှစ်ခန့် ပညာသင်ပြီး ပြန်ခဲ့စဉ်က တွေ့ခဲ့ရသော သမီးချစ် ဂဏောသအကြောင်းကို ပြောပြ

သဖြင့် ပညာတတ်သမီးအတွက် ဝမ်းသာနေရသည်။ ထို့ကြောင့် အပြီးမဟုတ်တောင် တစ်ခါတစ်ခေါက် အလည်အပတ်ပြန်လာရန် အတန်တန်စာရေးခဲ့ရာ စာမေးပွဲကြီးတစ်ခု အောင်ပြီးလျှင် ပြန်လာပါဦးမည်ဟု စာရောက်လာ၏။ ယခု စာမေးပွဲကြီးပြီး၍ အောင်မြင်ပြန်ပြီ ဟုဆိုရာ သမီးပြန်ရက် နီးလာပေပြီ။

ဘယ်နေ့ဘယ်ရက် ရောက်လာမည်မသိရ၍ ကြိုဆိုရန်လည်း ဘာမျှပြင်ဆင်မထားရပေ။ ရက်နီးလျှင်တော့ ထပ်မံအကြောင်းကြားပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါကျမှပင် မြန်မာပြည်ပြန် ပညာရှိသမီးချစ်အား အထူးတလည် ကြိုဆိုရပေတော့မည်။ သူ့ဖခင်ကဆိုလျှင် မိမိထက် ပိုသေးသည်။ သမီးပြန်လာလျှင် လလိတပူရ (ပါတန်)တစ်မြို့လုံး လွှမ်းခြုံသွားအောင် တစ်ခဲနက် ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုမည်။ နေထိုင်သာသနာ ပြုရန်လည်း ကျောင်းဆောက်ပေးမည်ဟုပင် စီစဉ်နေသေး၏။

“အမေရေ... ဘုန်းကြီးတစ်ပါး အိမ်ရှေ့မှာ ရပ်နေတယ်”

သမီးချစ်ကို မှန်းဆ၍ အတွေးအမျှင် မပြတ်ဖြစ်နေစဉ် အိမ်ရှေ့မှ သားအငယ်၏အော်သံကို ကြားရ၍ အတွေးရပ်သွားသည်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဆိုလျှင် အရှင် သီရိဗုဒ္ဓဃောသ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သမီးဆီက သတင်းထူးရ၍ လာပြောသည်ထင်ရဲ့...ဟု တွေးကာ “အေး... အေး... အမေလာပြီ”ဟု ပြန်ပြောရင်း အလုပ်ကိုထား၍ ပျာယံး ပျာယာဖြင့်ပင် အိမ်ရှေ့သို့ ထွက်လာခဲ့သည်။

နီပြေဖျော့တော့သော အရောင်ရှိသည့် ဝတ်စုံဖြင့် အသွင်ထူးသူ တစ်ဦးသည် တည်ကြည်ငြိမ်သက်စွာ အိမ်ရှေ့တွင် ဣန္ဒြေသိက္ခာရှိရှိ ရပ်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ဒေါ်ဟောရာထကူသည် ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဆိုသဖြင့် မိမိတို့ဆရာ အရှင်သီရိဗုဒ္ဓဃောသကို တွေ့ရမည် အထင်ဖြင့် ထွက်ခဲ့ရာ ထင်သည့်အတိုင်းမဟုတ်ဘဲ မိမိမမြင်ဖူးသော မျက်နှာစိမ်းတစ်ဦးကို တွေ့နေရသဖြင့် ရုတ်တရက် ခပ်အမ်းအမ်း

ဖြစ်သွားလေသည်။ နောက်မှ အိမ်ရှင်မ ကောင်းတို့၏ ဝတ္တရားအတိုင်း “ကြွပါ...ကြွပါ... ဘာကိစ္စရှိပါသလဲ” ဟု ဖိတ်ခေါ်ရင်း အသံပြုရသည်။

အသွင်ထူးသူသည် ဖြည်းဖြည်းချင်းစွာပင် ဣန္ဒြေရရဖြင့် အိမ်လှေကားဆီသို့ လျှောက်၍လာသည်။ “အလို...မိန်းကလေးပါလား၊ ဘယ်ကပါလိမ့်၊ ဪ...ဪ...မြန်မာသီလရှင်နဲ့တူတယ်၊ မနောဟရတို့ဆီကနဲ့တူရဲ့ မြန်မာပြည်က သမီးဆီက စာပေးတဲ့လူကြီးများလား” ဟု ဒေါ်ဟောရာထကူ တွေးနေစဉ်...

“အမေ... ကျွန်မ ဂဏေသကုမာရီ...ရယ်လေ”
“အလိုလေး...လေ”

အသွင်ထူးသူထံမှ အသံထွက်လာမှ ဒေါ်ဟောရာထကူသည် ရုတ်တရက် အော်လိုက်မိတော့၏။ ထိုအခါမှပင် ဖြောင့်စင်းသော နှာတံပေါ်ရှိ ထင်ရှားသောမဲ့ရှင်ကလေးကို သတိပြုမိကာ တစ်ဆက်တည်း ရုပ်ကိုဖမ်းမိသွားပြီး ဝမ်းသာခြင်းဖုံးလွှမ်းလျက် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားလေတော့၏။

“သားတို့ရေ...လာကြ...လာကြ၊ ဒါ နင်တို့အစ်မ ဂဏေသရယ်လေ၊ ဟဲ့...ဟိုအိမ်က နင်တို့ဦးကြီးသွားခေါ်ချေစမ်းပါဦး၊ မာဏကာဂျို ဟိုဖက်ထွက်သွားထင်ပါ...လိုက်ခေါ်ချေစမ်း၊ သွား...မြန်မြန်၊ ဪ...ဪ...သမီး...ဟင်း ဟုတ်ပေါင်... ဂဏေသ...အာ... သီလရှင်လေး အိမ်ပေါ်ကိုကြွပါ...လာပါ”

အံ့ဩမှု ဝမ်းမြောက်မှုတို့ဖြင့် ဒေါ်ဟောရာထကူမှာ ပျာယာ ခတ်၍နေကာ ထူးသောအသွင်ဖြင့် ဣန္ဒြေသိက္ခာရှင် ပညာရှင်ဖြစ်နေသော သမီးချစ်အား အယောင်ယောင်အမှားမှားဖြင့် အိမ်ပေါ်သို့ ပင့်ဆောင်လေတော့၏။ သီလရှင်လေး ဂဏေသသည် မိခင်ကြီး၏ ဝမ်းမြောက်လှုပ်ရှား အယောင်ယောင် အမှားမှား ဖြစ်နေမှုကို တစ်ချက်

မျှ ပြုံးကြည့်ရင်း အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာလေသည်။ အငယ်မောင်လေး နှစ်ယောက်ကား သူတို့အစ်မကြီး ဂဏောသဟူ၍ အမေပြောသဖြင့်သာ ခွာမသွားသေးဘဲ ကြည့်နေရသည်။ လုံးဝမမှတ်မိသဖြင့် မျက်နှာစိမ်း တစ်ယောက်ပမာ မပြုံးမရယ် တည်တည်ကြီးဖြစ်နေကြသေးသည်။

“ဟဲ့...သား သွားလေ၊ ဒါနှင့်အစ်မ မမှတ်မိဘူးလား...သွား နင်တို့အဖေ အလုပ်တိုက်ကိုလိုက်သွား...မြန်မာပြည်ကမမ ပြန်လာပြီ လို့ပြော...နှင့်အစ်ကိုကြီးလဲခေါ်ခဲ့...သွား...မြန်မြန်”

“ဟုတ်ကဲ့...အမေ”

အငယ်မောင်ကလေးသည် ယခုမှပေါ်လာသော အစ်မကြီးအား ပြန်ကြည့်ပြန်ကြည့်လုပ်ရင်း ထွက်သွားလေသည်။ မောင်ကလေးများ ကသာ ဂဏောသအား မမှတ်မိကြသည်မဟုတ်၊ ထွက်လာစဉ်က ကလေးများသာဖြစ်နေသေးသော မောင်ကလေးများကို ယခု လူပျို ကြီးဖားဖားအရွယ် ပြန်တွေ့ရသော ဂဏောသကလည်း ကောင်းစွာ မမှတ်မိတော့ပေ။

ဒေါ်ဟောရာထကူသည် သမီးချစ်အား ကုလားထိုင်တစ်လုံးတွင် ထိုင်စေလေသည်။ ထို့နောက် စကားမပြောနိုင်သေးဘဲ ရိုသေလေး မြတ်စွာ လက်အုပ်ချီ၍ ရှိခိုးလိုက်လေသည်။ မိမိ၏သမီးဖြစ်သော် လည်း မြင့်မြတ်သောဘဝသို့ ရောက်ရှိနေပြီး ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေ သိက္ခာနှင့် ပညာဂုဏ်သိန်တို့ကြောင့် ရှိခိုးထိုက်သည်ဟုပင် ဒေါ်ဟောရာ ထကူ ယုံကြည်လေသည်။ ထို့နောက်မှ သမီးချစ်နှင့် မနီးမဝေး နိမ့်သောနေရာ၌ ပျပ်ဝပ်စွာထိုင်လျက် လေးလေးစားစား စကားပြောဆို နေလေသည်။

“အကြောင်းမကြား... ဘာမကြား ရုတ်ရက်ဆိုတော့ သမီး ဟုတ်မယ်မထင်လို့ လူတောင်မှားသွားတယ်၊ သိပ်ထွားလာတာကိုး၊ အားလုံးကတော့ မြင်မြင်ချင်း ဝမ်းသာကုန်ကြမှာပဲ၊ နေ့တိုင်း ဒီမှာ

သမီးအကြောင်းချည်း ပြောနေကြတာ၊ စာမေးပွဲအောင်တယ်ကြားရင်း ဒီကနေပြီး ဂုဏ်ပြုပွဲလုပ်ရင်းပဲ၊ ဟော...လာကြပါ...လာကြပါ”

ဒေါ်ဟောရာထကူမှာ သမီးချစ် သိက္ခာရှင်နှင့် စကားပြောနေရာက ဆွေမျိုးတစ်စု အိမ်ပေါ်တက်လာသဖြင့် ဆီးကြိုနေရာပေးရလေသည်။ ဂဏောသ၏ အဒေါ်များ ဝမ်းကွဲညီအစ်မများတို့သည် အိမ်ပေါ်သို့ တက်လာပြီး ဒေါ်ဟောရာထကူအနီး၌ စုရုံး၍ထိုင်ကာ ကုလားထိုင်ပေါ်မှ သီလရှင် ဂဏောသကို ရိုခိုးပြီးနောက် “ဘယ်မလဲ...ဂဏောသ လာတယ်ဆို”ဟု မေးလေသည်။

“အဲဒါလေ”ဟု ဒေါ်ဟောရာထကူက ရယ်မော၍ ညွှန်ပြလိုက်မှ “အလို...ဒါလား”ဟု သံပြိုင်မေးရင်း အံ့အားသင့်ကုန်ကြပြန်၏။

“အမယ်လေး မသိဘူး၊ တကယ်မမှတ်မိတာ...ကြည့်စမ်း ပြောမှပဲ တူလာတော့တယ်”ဟု ဝိုင်းဝန်း၍ ရယ်ရယ်မောမော ပြောဆိုကြကာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ဖြစ်သွားကြလေ၏။

သူတို့ မျက်မှောက်မှ ၁၃-၄ နှစ်သမီးအရွယ် ခုန်ပျံကစားနေရာမှ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့ပြီး ယခု ၂၀ ကျော်အရွယ် ထွားကျိုင်းပြည့်တင်း၍ အဆင်းအင်္ဂါပြည့်စုံလျက် အသွင်တစ်မျိုးဖြင့် ရောက်လာသော ဂဏောသအား သူတို့တွေ့ရသည်မှာ နတ်ရေကန်မှတက်လာသူတစ်ဦးကို တွေ့ရသကဲ့သို့ပင် တအံ့တဩဖြစ်နေကြလေတော့၏။

“အားလုံးနေကောင်းတယ်နော်...ဆွေမျိုးတွေကို ကျွန်မကလဲ မမေ့ပါဘူး၊ ဟိုမှာနေပေမဲ့ စိတ်ကတော့ အမြဲရောက်နေပါတယ်၊ ဒါပေတဲ့ နေ့မအား ညမအားဆိုသလို ပညာသင်နေရတော့ စာတွေလဲ မရေးနိုင်ဘူးပေါ့”

ငယ်စဉ်ကအသံနှင့်လုံးလုံးကွာခြား၍ မသွားသေးသော ဂဏောသ၏ အသံကို ကြားသောအခါတွင် ၈ နှစ်အတွင်း ပြောင်းလဲသွားသော အခြေအနေကို သူတို့ ပြန်လည်သုံးသပ်မိကြတော့သည်။ သို့နှင့်

ဆွေမျိုးတစ်စုသည် မြန်မာပြည်အကြောင်းများ ဗုဒ္ဓဘာသာရေးရာများကို မေးမြန်းပြောဆိုနေကြလေ၏။

ထိုအတွင်း ဦးဟရသမာနနှင့် ဂဏောသ၏အစ်ကိုနှစ်ယောက်တို့သည် အိမ်ပေါ်သို့ ဝမ်းသာအားရတက်လာကြသည်။ ၎င်းတို့လည်း အများနည်းတူပင် ချက်ချင်းမမှတ်မိဘဲဖြစ်နေကြပြီးမှ မိမိသမီး၊ မိမိနမမှန်း သိသွားကြမှပင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေကြလေတော့၏။ ယခင်က မိမိတို့နှင့် တစ်ဖက်တစ်လမ်းလုပ်ကာ တားမြစ်ကာဆီးထားသည့် အတွင်းမှ ဇွတ်ထွက်သွားခဲ့သဖြင့် ရင်ကွဲပက်လက် အပြစ်တင်မဆုံး ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ လုပ်မှလုပ်ရက်လေခြင်းဟု ကရုဏာဒေါသောဖြင့် ပြောချင်တိုင်းပြောခဲ့ကြသည်။ ယခု ဣန္ဒြေသိက္ခာအပြည့်နှင့် တကယ့်ပညာရှင်ကြီးဘဝဖြင့် ပြန်ရောက်လာသောအခါ၌ အပြစ်ဟူသမျှ စင်ကွာ၍ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူခြင်းတို့ဖြင့် လေးစားမဆုံး ရိုသေမဆုံး ဖြစ်နေကြပြန်လေသည်။

နောက်သူငယ်ချင်းချစ် မနောဟရဒေဝီ၊ သုဘလက္ခမီ(မမာဂမီမမာဂဝီ)တို့နှင့်လည်း တွေ့ဆုံလေသည်။ သူတို့ညီအစ်မသည်လည်း မြန်မာပြည်တွင် သုံးနှစ် ပညာသင်ခဲ့သဖြင့် ဂဏောသကဲ့သို့ စာမေးပွဲများ မအောင်ခဲ့သော်လည်း ဗုဒ္ဓစာပေ သင်ကြားပို့ချနိုင်သူများဖြစ်၍ ကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ဦးစီးလျက် ထေရဝါဒသာသနာပြုနေကြလေသည်။ ၎င်းတို့ကလည်း ဂဏောသရောက်လာသဖြင့် ဝမ်းသာကြသည်။ အတူနေ၍ အတူသာသနာပြုရန် ပြောဆိုကြလေသည်။ သို့သော် ဂဏောသက လုပ်ငန်းမပြီးသေး၍ ခေတ္တလာကြောင်းဖြင့် ပြောဆိုတောင်းပန်ရလေသည်။

ဂဏောသတစ်ဖြစ်လဲ ထူးကဲသည့်ပါရမီရှင် မသုဓမ္မဝတီသည် နိဗ္ဗာန်ပြည် မွေးရပ်ဌာနေ ဇာတိမြေတွင် နှစ်လမျှ နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ထိုအတွင်း နေ့ရောညဉ့်ပါ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်များကို

ဟောကြားခဲ့ပေ၏။ ဗုဒ္ဓဝါဒ၏ အခြေခံဖြစ်သော သရဏဂုံသုံးပါး ငါးပါးသီလမှစ၍ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး ကျင့်စဉ်များနှင့် ဝိပဿနာတရားများကိုပါ မိဘအိမ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးတို့အိမ်တွင်လည်းကောင်း၊ ကျောင်းများတွင်လည်းကောင်း မနားမနေ ဟောပြောခဲ့ရာ နဂိုကပင် ထေရဝါဒဘက်သို့ပါပါတွင် ပုဂ္ဂိုလ်ခင်၍ တရားမင်သော သဘောကပါ ဖြည့်စွက်နေသဖြင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဦးရေမှာ နေ့ချင်းညချင်း တိုးတက်၍ လာလေတော့၏။

တစ်ခါတစ်ရံ တစ်နေ့လုံး တရားဟော၍ မောပန်းနွမ်းလျနေသည့် အကြားမှ ညပိုင်းတွင်လည်းညဉ့်နက်သန်းခေါင်အထိ ဂဏေသတည်းခိုနေထိုင်ရာ မိဘအိမ်သို့ လာရောက်ဆွေးနွေးကြသူများအား ရှင်းလင်းဖြေကြားတရားစကား ပြောရသေးသည်။ အမြဲအားဖြင့် ၁၁ နာရီထက်စော၍ အိပ်ရသည်မရှိပေရာ မိခင်ကြီးဒေါ်ဟောရာထက်မှာ ခေတ္တခဏလာရောက်သော သမီးချစ်၏ ကျန်းမာရေးကိုပင် စိုးရိမ်၍နေမိလေ၏။ ထို့ကြောင့် ည ၁၀ နာရီထိုးလျှင်ပင် စည်သည်များကိုပြန်ရန် စကားစတတ်လေသည်။ ထိုအခါ ဂဏေသက အခွင့်ကြိုတုန်းမေးကြပါစေဟု မိခင်ကြီးအား သိစေရ၏။

တရားနာသူ၊ တရားဆွေးနွေးသူများသာ များသည်မဟုတ် ဖိတ်ခေါ်ကျွေးမွေးသူတွေလည်း များလှပေသည်။ ရောက်စ ၄-၅ ရက်လောက်ကလွဲ၍ မိဘအိမ်တွင် စားသောက်ရသည်ဟူ၍ပင်မရှိတော့။ သီလရှင်ဖြစ်၍ ညစာမစားသဖြင့် နံနက်စာဖိတ်ကြားထားသူများမှာ ပြန်ရက်အထိ အစေ့အငြိမ်နေပေသည်။ အချို့ရက်မရ၍ပင် စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရသူများလည်း ရှိသေးသည်။ ထိုနေရာ၌ ဂဏေသနှင့် မိဘဆွေမျိုးတို့ သဘောကွဲလွဲချက်များ ထွက်ပေါ်၍လာသေး၏။

ဂဏေသတို့အမျိုးမှာ 'သကျ'ခေါ် ဇာတ်အမြင့်ဆုံးအမျိုးပင်ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ဂဏေသကား သာသနာဝင် သီလရှင်ပီပီ ထို

အမျိုးဇာတ် အယူအစွဲကို အမှတ်မထားတော့ချေ။ တရားဟောပင့်ရာသို့ လိုက်ပါဟောပြော၍ ဖိတ်ခေါ်ကျွေးမွေးရာသို့လည်း လက်ခံသွားရောက် စားသောက်လိုက်သည်ချည်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ မိဘများက “တွေ့ကရာ အိမ်မှာ မစားမသောက်ပါနဲ့၊ ဇာတ်ပျက်တော့မှာပဲ” ဟု အရေးတကြီး တားမြစ်ပိတ်ပင်တတ်လေသည်။

ထိုအခါ ဂဏောသက အဖဘုရားရှင် ပြည်တော်ဝင်စဉ်က ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးအား ဗုဒ္ဓဝင်တရားဟောပြောပုံကို ပြန်လည် တင်ပြ၍ ဗုဒ္ဓသားသမီးဖြစ်သော ရဟန်းတော်များနှင့် ဘိက္ခုနီနွယ်ဝင် သီလရှင်တို့အဖို့ ဇာတ်ဟူ၍မရှိတော့ကြောင်း ဟောပြောကာ မိဘတို့၏ စိုးရိမ်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခဲ့လေသည်။ မိဘဆွေမျိုးတို့ကား လုံးဝကျေနပ်မှု မရှိသော်လည်း မြင့်မြတ်တတ်သိသော ပညာရှိသမီးချစ်၏ အလိုဆန္ဒကို မဆန့်ကျင်ကြတော့ပေ။

သို့နှင့် လူမျိုးမရွေး တန်းတူဆက်ဆံ၍ မွန်မြတ်သော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားကို သဘောပေါက်အောင် ဟောပြောတတ်သော ဆရာကလေး ဂဏောသအား တွေ့သမျှမြင်သမျှ နီပေါပြည်သူတို့က ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မဆုံး ဖြစ်နေကြပေတော့၏။ ထို့ကြောင့်ပင် ဂဏောသ၏ နှစ်လတာမျှ ပြန်လာဟောပြောမှုသည် ငါတို့နှစ်နှစ်ဟောပြောမှု ထက်ပင် အကျိုးရှိပေသည်ဟူ၍ပင် နီပေါဘုန်းတော်ကြီးများက ဂုဏ်တင်ပြောဆိုကြလေ၏။

“မြန်မာပြည်မပြန်ပါနဲ့တော့၊ တစ်ခါတည်းပဲ ဒီမှာနေပါတော့” ဤသို့ အားလုံးကပင် ဝိုင်းဝန်းတောင်းပန်ကြသည်။ သို့သော် ဝန်မခံနိုင်ပါပေ။ ဝင်န္ဒရတော့မည့်ဆဲဆဲ ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲကြီး အတွက် ဤထက်ပို၍ အချိန်ကုန်လည်း မခံနိုင်တော့သဖြင့် အားလုံး၏ ဆန္ဒကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ရပေတော့၏။ သို့နှင့် ဂဏောသခေါ် ဆရာကလေး မသုခမ္မဝတီသည် ငိုငိုယိုယိုနှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဆွေမျိုးတို့အား နောက်ခိုင်းခဲ့၍ မြန်မာပြည်သို့ ပြန်လည်ခဲ့တော့၏။

သို့သော် ယခင်က ကလေးမငယ်ကလေးအဖြစ် ဤလမ်းမှ
 တိတ်တဆိတ် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နှင့် ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသော်လည်း
 ယခုမူ သာသနာပြုအာဇာနည်မယ်ကြီးအဖြစ် ဤလမ်းတွင် သိုက်သိုက်
 ဝန်းဝန်း လိုက်ပို့ကြသူများဖြင့် ထည်ထည်ဝါဝါ ထွက်ခွာခဲ့ပေ၏။

*

အောင်ပန်း ပန်ချိန်

၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်၊ ၁၃၂၄ နှစ်၊ နတ်တော်လဆန်း ၆ ရက်နေ့၌ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာ့အေး သီရိမင်္ဂလာကုန်းမြေ၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ မဟာပါသာဏလိုဏ်ဂူတော်ကြီးတွင် ကျင်းပသော ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်လှန်ရေးအစိုးရ ပါဠိတက္ကသိုလ် ဗဟိုအဖွဲ့မှ ကြီးမှူးကျင်းပသော ပါဠိတက္ကသိုလ်စာချတန်းစာမေးပွဲ ဘွဲ့နှင်းသဘင်မှ “သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ” ဘွဲ့ယူ၍ ထွက်လာသော အသက် ၂၅ နှစ်အရွယ် သီလရှင်ဆရာလေးတစ်ဦးအား အားလုံးသော ရောက်လာသမျှ ပရိသတ်တို့က ကောင်းချီးဩဘာပေးနေကြလေသည်။

ထိုဆရာကလေးကား ဂဏောသခေါ် မဓမ္မဝတီ (မသုဓမ္မဝတီ) မည်သော ရွှေမြိုင်အချစ်တော် မနီပေါကလေးပင်ဖြစ်ပေ၏။ မနီပေါ ဂဏောသအား မိတ်ဆွေများ၊ ဒကာဒကာမများနှင့် သတင်းထောက်များက ဝိုင်း၍မေးကြသည်။ သတင်းဓာတ်ပုံများလည်း ရိုက်ကြသည်။ မေးကြသော မေးခွန်းများမှာ ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြစ်သော်လည်း လိုရင်းအတိုချုပ်မှာမူ တစ်မျိုးတည်းသာ ဖြစ်ပေ၏။

“မနီပေါ ဓမ္မာစရိယအောင်ပြီး နီပေါပြည် သာသနာပြုဖို့ ပြန်မယ်ဆိုတာ တကယ်ပဲလား၊ အဟုတ်ပြန်တော့မှာလား။”

ဤမေးခွန်းပင်ဖြစ်၏။ မနီပေါတစ်ယောက် နီပေါပြည် ပြန်ခြင်းအားဖြင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအတွက် အားတက်စရာပင်ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် တကယ်ပြန်မည်ဆိုသောအခါ မြန်မာပြည်က သူ့အား နှမြောနေသည်။ မလွတ်ရက်ရက် ဖြစ်နေသည်။ အခွဲခက်နေသည်။

မနီပေါကား ဖြည်းဖြည်းချင်း အဖြေပေးသည်။

“ပြန်ဖို့ကတော့ အမှန်ပါပဲ။ ဟိုမှာနေဖို့ သီလရှင်ကျောင်း တစ်ဆောင်တောင် မိဘဆွေမျိုးများက စီစဉ်နေပါပြီ။ ဒီက စွမ်းရည်ရှိတဲ့ မြန်မာသီလရှင်တစ်ပါးပါ ပင့်သွားဖို့ အစီအစဉ်ရှိလဲရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ အားလုံးက တိုက်တွန်းလို့လာမယ့်နှစ် ပါဠိတက္ကသိုလ်စာမေးပွဲမှာ ပါဠိပါရဂူတန်းဝင်ဖြေဖို့လဲ စိတ်ကူးထားသေးတာမို့ တစ်နှစ်အတွင်း တော့ ပြန်နိုင်ဦးမယ် မဟုတ်သေးပါဘူး။ ဒီအကြောင်းလဲ နီပေါကို အကြောင်းကြားထားပြီးပါပြီ”

“ပဋိပတ်လုပ်ငန်းလုပ်ဖို့ကော မနီပေါ စိတ်ကူးပါသလား”

“စိတ်ကူးပါတယ်။ သာသနာပြုတဲ့နေရာမှာ ပရိယတ်တင် မဟုတ်ဘဲ ပဋိပတ်ပါ ပြည့်စုံမှ အောင်မြင်မယ်လို့ ယူဆထားပါတယ်”

ရဲရဲတောက် ပါရမီရှင်မကလေးပါပေ။ သိလိုသူတို့၏ ဝိုင်းဝန်း မေးမြန်းနေမှုကို တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် တူ့ဖြေရရပင် ဖြေဆိုနေပါ၏။ သူ၏ လေးနက်တည်ကြည်သောမျက်လုံးသည် နက်ရှိုင်းသော အတွေး အခေါ်ပိုင်ရှင်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြနေပေသည်။ ဤမျက်လုံးသည် ယခင် က စွန့်စားမှုအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် လှုပ်ရှားခဲ့ပေမည်။ ဒုက္ခဒဏ်ချက်တို့ ကြောင့် မျက်ရည်တို့ဖြင့် လိမ်းကျခဲ့ပေမည်။ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ဖွယ်တို့ ကြောင့် ပြူးကလူးပျာကလာ ဖြစ်ခဲ့ပေမည်။ အားငယ်မှု အားကိုးမဲ့မှုတို့ ကြောင့် ညှိုးလျှော့ခဲ့ပေမည်။ သို့သော် ယခုမူ ထိုအဖြစ်တို့၏ လေ့ကျင့် ပေးမှုကြောင့် နက်ရှိုင်းစူးရှ၍ ပညာရည်ပြည့်ဝသော မျက်လုံးဖြစ်နေ ပေပြီ။

ထူးခြားသော ဖြောင့်စင်းသည့်နှာတံပေါ်ရှိ မဲ့ရှင်ညိုညိုသည် ယခင်ကသော် အမျိုးသမီးဘဝ၏ လှပမှုအမှတ်အသားဖြစ်ခဲ့ဟန်တူ သော်လည်း ယခုမူ တည်ငြိမ်သောတူ့ဖြေ၏အထိမ်းအမှတ်၊ နက်နဲ သော ပညာ၏ လက္ခဏာသဖွယ် မျက်နှာပေါ်ဝယ် ဝင့်ကြွား၍နေပေ သည်။

မဟာပါသာဏလိုဏ်ဂူတော် ဘွဲ့နှင်းသဘင်မှ ထွက်လာကြ ကုန်သော ရဟန်းပညာရှိ လူပညာရှိတို့သည်လည်း မနီပေါအား ကြည့်ရှုအကဲခတ်နေကြဟန် တူပေသည်။ ၎င်းတို့၏စိတ်တွင် “ဤ နီပေါမယ်သီလရှင် ဆရာကလေးသည် ဗုဒ္ဓစာပေသင်ကြားမှု အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်ရှိနေပြီကား မှန်ပါသည်။ သို့သော် သင်ကြားမှု အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ရုံမျှဖြင့် ကျေနပ်တင်းတိမ်၍ သွားလေမည် လား။ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာနှင့် ဂန္ထန္တရအဝဝတို့ကို လေ့လာရန် ပိဋကတ်စာပေ၏ ခဲရာခဲဆစ်တို့ကို အဖုအထစ်မထင်အောင် သက်ဝင် သုံးသပ်ရန်၊ ထိုထက် ဗုဒ္ဓဝါဒ တိကျမှန်ကန်သော ဝိမုတ္တိတရားစစ် တို့ကို ညစ်ထုတ်ဖော်ပြပြီး ဓမ္မရသများကို ပေးဝေနိုင်ရန် စသော အရေးအရာများကို မေ့လျော့၍များနေလေမည်လား” ဟု တွေးတော ကြလေသလောမသိ။ မနီပေါအနီးမှ တော်တော်နှင့် မခွာနိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရပေတော့သည်။

ဤမနီပေါအား အဖနီပေါပြည်ကြီးနှင့် မိဘဆွေမျိုးတို့က စောင့်စားလျက် ရှိပါ၏။ သို့သော် တစ်နှစ်လောက်တော့ အောင့်၍ စောင့်စားပါဦးတော့...နီပေါပြည်ကြီးနှင့် မိဘဆွေမျိုးတို့။

ညကြီးမှောင်မှောင် ကြယ်ရောင်မတောက် မိုးတဖြောက်ဖြောက် ကြားတွင် မကြောက်မရွံ့ စွန့်စွန့်စားစား ပြေးလာခဲ့ပြီး ဘာသာနှင့် သာသနာပညာအရရှာခဲ့သည့် သမီးချစ်ကလေး ဂဏောသသည် ပညာ စုံလင်သော သီလရှင်မကလေးအဖြစ်ဖြင့် သာသနာပြုရန် အမိတိုင်းပြည် သို့ တခမ်းတနား လာပေတော့မည်။

မထင်မရှား ကလေးမကလေးဘဝမှ ထွက်ပြေးလာခဲ့ပြီးနောက် စွန့်စားမှုကြောင့် ပရိယတ် ပဋိပတ် စွယ်စုံတတ်ပညာရှင်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် နီပေါပြည်ကြီးသို့ ဆိုက်ရောက်လာတော့မည့် မိဘနှစ်ပါး၏ သမီးချစ်၊ နီပေါပြည်ကြီး၏ သမီးချစ်၊ မိမိမြတ်စွာအဘဘုရားကတော်ကြီး၏ သမီး

ချစ်။ ဤသမီးချစ် ဂဏောသသည်ကား ထေရဝါဒသာသနာရောင်
မီးတန်ဆောင်ကြီးကို အမိတိုင်းပြည်ကြီးအတွက် ညှိထွန်း၍ ပြီးပါလေ
ပြီတကား။

*

သမီးချစ်နှင့် နီပေါပြည်

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၂၅ ခုနှစ် ဝါခေါင်လပြည့် (၁၉၆၃ ခု ဩဂုတ်လ ၄ ရက်) တနင်္ဂနွေနေ့ မော်လမြိုင်မြို့ ခေမာရာမသီလရှင်စာသင်တိုက်ကြီးတွင် ထူးခြားသော ဂုဏ်ပြုပွဲတစ်ပွဲ ကျင်းပ၏။ ထိုဂုဏ်ပြုပွဲကား မြန်မာနိုင်ငံမှ နီပေါပြည်သို့ သွားရောက်သာသနာပြုကြမည့် ခေမာရာမသမီးတော်များအား ခေမာရာမ နယကဆရာကြီး အမှူးပြုသည့် ခေမာရာမ သီလရှင်များ၊ ရွှေမြိုင်သူရွှေမြိုင်သား ဒါယကာ ဒါယိကာမများက ခေမာရာမ ဓမ္မာစရိယသမီးတော် မနီပေါခေါ် မသုဓမ္မဝတီနှင့် မြန်မာသီလရှင် (မုဒုံသူ) မဂ္ဂဏဝတီတို့အား ဂုဏ်ပြုချီးကျူး ထူးထူးခြားခြား နှုတ်ဆက်ကြသော ပွဲသဘင်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုနောက်၌ကား ဂုဏ်ပြုခံဓမ္မာစရိယ မသုဓမ္မဝတီနှင့် မဂ္ဂဏဝတီတို့သည် ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် မော်လမြိုင်မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ ရန်ကုန်ရှိ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ (ယခုသာသနာရေးဦးစီး) လူကြီးများနှင့် ဒကာရင်းဖြစ်ကြသော မင်းကြီးဦးစံလွင်၊ ဒေါ်အေးကြွယ်၊ ဦးတင်အေး၊ ဒေါ်ခင်ပြုံးတို့က ကြိုဆိုဧည့်ခံ၍ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် လေယာဉ်လက်မှတ် စသော လုပ်ဆောင်ဖွယ်တို့ကို ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပေးကြသဖြင့် မသုဓမ္မဝတီတို့သည် ချောချောမောမောပင် နီပေါသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။

မသုဓမ္မဝတီတို့ ရန်ကုန်လေဆိပ်မှ ထွက်ခွာခဲ့သောနေ့ကား ၁၉၆၃ ခု စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနေ့တွင် မင်္ဂလာဆုံလေဆိပ်သို့ မော်လမြိုင် ခေမာရာမ သီလရှင်တိုက်မှ သီလရှင်အချို့နှင့် မင်းကြီးဦးစံလွင်မိသားစု၊ ဦးတင်အေးမိသားစု စသည်တို့နှင့် နိုင်ငံတော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများ သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း

လိုက်ပါပို့ဆောင်ကြသည်။ သတင်းစာတိုက်မှ သတင်းထောက်များ လည်းပါရှိ၍ သတင်းဓာတ်ပုံများ ရိုက်ကြသည်။ (နောက်နေ့ထုတ် ကြေးမုံသတင်းစာတွင် ဓာတ်ပုံနှင့်သတင်း ပါရှိခဲ့လေသည်။)

ထိုနေ့ အိန္ဒိယပြည် ကာလကတ္တားလေဆိပ်သို့ ရောက်၍ ကာလကတ္တားမြို့နေ နီပေါသူဌေးကြီး ဦးမဏိဟရဇေတိ အိမ်၌ တည်းခိုနေထိုင်ကြသည်။ ထိုအိမ်တွင် ၆ ရက်ခန့်နေ၍ ကာလကတ္တား မြို့ရှိ ကြည့်ရှုလေ့လာစရာ နေရာဌာနများကို လေ့လာကြပြီး ၁၉၆၃ ခု စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဗာရာဏသီ သက္ကတ ယူနီဗာစီတီ တွင် သီတင်းသုံးနေသော ဦးဓမ္မာဝုဓ (သမီးချစ်ကို မြန်မာပြည်သို့ ပို့ဆောင်သူ) အရှင်မြတ်ထံသို့ ကန်တော့နှုတ်ဆက်ရန် သွားရောက်ခဲ့ ကြသည်။

ဆရာတော်ထံတွင် ၂ ရက်ခန့်နေထိုင်၍ မိဂဒါဝုန်စသည်သို့ သွားရောက်ဖူးမြော်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုမှ ဦးဓမ္မာဝုဓကိုယ်တိုင် ကာလကတ္တားသို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပြီး နီပေါသို့ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်တွင် ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။

နီပေါပြည် ကတ္တမန္ဒုလေဆိပ်၌ ဦးသုမင်္ဂလ ဦးသုဒဿန စသော နီပေါဆရာတော်များ မဟာပရိယာဇနကြီး ကြီးမှူးသော သီလရှင်အဖွဲ့နှင့် ကတ္တမန္ဒုနှင့် မွေးရပ်မြေ ပါတန်(လလိတပူရ)မှ ဥပါသကာ ဥပါသိကာများနှင့် မသုဓမ္မဝတီ၏ သူငယ်ချင်း နီပေါ သီလရှင် မမာဓဝီ၏ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အသင်းအဖွဲ့များ၊ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများ မော်တော်ယာဉ် ၇ စီးဖြင့် တခမ်းတနား ကြိုဆိုကြလေသည်။

ထို့နောက် သာသနာ့အလံများ စိုက်ထူထားသော ကား ၇ စီး သည် လေဆိပ်မှာ ကတ္တမန္ဒုမြို့စည်ကားရာလမ်းများမှဖြတ်၍ ကြီးကျယ် စည်ကားစွာ မွေးရပ်ဌာနေဖြစ်သော ပါတန် (လလိတပူရ) မိဘနေအိမ် သို့ သွားရောက်ကြလေသည်။

သာသနာပြုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း

မိဘရပ်ထံသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပြီးနောက် သမီးချစ် (ဒေါ်သူ ဓမ္မဝတီ)သည် အမြဲတမ်းအခြေချသာသနာပြုရမည့် ကတ္တမန္တုနေပြည် တော်သို့သွားရောက်အခြေတည်ရန် စိတ်ကူးရလေသည်။ သို့နှင့် မိဘ နေအိမ်တွင် တစ်လခန့် အနားယူနေထိုင်ပြီး မိဘဆွေမျိုး ဒါယကာ ဒါယိကာမများနှင့် တိုင်ပင်ကာ ၁၉၆၃ ခု အောက်တိုဘာလ ၁၃ရက် နေ့တွင် ကတ္တမန္တုမြို့တော်ရှိ မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သော အိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ ကျောင်းဧရိယာ ဆောက်လုပ်နိုင်မည့် သင့်လျော်သောမြေကို စုံစမ်းရှာဖွေကြလေသည်။

ထိုအိမ်တွင် ၅ လခန့်ကြာ နေထိုင်စဉ်မှာပင် နီပေါဆရာတော် ဦးသုမင်္ဂလ(ဘာစံခရစ်ရှနာ) စုဆောင်းရှာဖွေထားရှိသော ကလေး သူငယ် ၅၀ ကျော်တို့အား အခြေခံဗုဒ္ဓဘာသာစာပေများကို သင်ကြား ပေးခဲ့နိုင်သည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ကျောင်းဧရိယာဆောက်ရန် မြေနေရာ ကို ရှာဖွေခဲ့လေသည်။

၅ လခန့်ကြာမြင့်ပြီးနောက် ဧရိယာဆောက်ရန် သင့်လျော်သော မြေနေရာကို ရရှိသဖြင့် ထိုမြေနှင့်နီးသော အခြားအိမ်တစ်အိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ပြီးလျှင် ကလေးများကိုလည်းစာသင် ဧရိယာဆောက်မည့် မြေကိုလည်း သုတ်သင်လျက် အခွင့်ရလျှင်ရသလို ကတ္တမန္တုမြို့ပေါ်ရှိ ရပ်ကွက်များ၌ ၇ ရက်တစ်ကြိမ်၊ ၁၅ ရက်တစ်ကြိမ် တရားပွဲများ စီစဉ်၍ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာတရားများ ဟောပြောကြလေသည်။

တစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် ၎င်းမြေနေရာ၌ ဒေါ်သူဓမ္မဝတီ၏ မိဘ များက မြေကိုဝယ်ယူပြီးလျှင် မိဘမောင်နှမများက မတည်လျက် တစ်ထပ်တိုက်ဧရိယာကို စတင်တည်ဆောက်ခဲ့လေသည်။ လူသိနည်းပါး ဒကာဒကာမ မများသေး၍ ဧရိယာဆောက်လုပ်ရာ၌ လက်သမားများမှ တစ်ပါး လုပ်အားပေးသူများပါး၍ ဆရာလေးများကိုယ်တိုင်ပင် အုတ်

သယ်၊ ရေသယ်၊ သရိုးနယ် စသောအလုပ်များကိုလုပ်ကြရ၏။ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် တစ်နေ့ကုန်လုပ်ကိုင်၍ ညဘက်တွင် တရားဟောပြောကြရသဖြင့် အလွန်ပင်ပန်းလှလေသည်။ ညတရားဟောရာတွင် ရှေးဦးစွာ မြန်မာသီလရှင် ဒေါ်ဂုဏဝတီက မြန်မာလိုဟော၍ ဒေါ်သုဓမ္မဝတီက နီပေါဘာသာဖြင့်ဟောပြောရာ တစ်ခါတစ်ရံတွင် နေ့ပိုင်းက ပင်ပန်းထားသဖြင့် ဒေါ်ဂုဏဝတီ မြန်မာလိုဟောပြောနေခိုက်တွင် ဒေါ်သုဓမ္မဝတီမှာ အိပ်ငိုက်၍ပင်နေပေသည်။ သို့သော် ဟောနေကျတရားဖြစ်သဖြင့် အဆက်အစပ်ကိုက်ညီအောင်ကား ဟောပြောနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကတ္တမန္တမြို့တော်တွင် သီလရှင်များအနေဖြင့် ထေရဝါဒသာသနာအစပျိုးစအချိန်တွင် ပင်ပန်းဆင်းရဲခံကာ နေထိုင်စားသောက်လျက် စိတ်ရှည်ခွဲသန့်စွာဖြင့် သာသနာပြုခဲ့ရင်းပင် တစ်ထပ်တိုက်ရေပ်မှာ အပြီးသတ်ခဲ့ရပေတော့သည်။

ဧရပ်အပြီးသတ်ပြီးသည့် ၁၉၆၅ ခု မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဧရပ်ကို “ဓမ္မကိတ္တိဝိဟာ” ဟု အမည်ဆိုင်းဘုတ်တင်ကာ ကျောင်းဖွင့်ပွဲနှင့် ရေစက်ချပွဲကို စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့လေသည်။ ထိုမှ နောက်၌ ဧရပ်ပေါ်တွင် အတည်တကျနေထိုင်ကြပြီး ကလေးများကို အခြေခံဗုဒ္ဓဘာသာသင်ကြားပေးခဲ့ရာ ၁၀ ယောက်၊ ၁၅ ယောက်မှစ၍ မကြာမီပင် ၃၀၊ ၄၀ ခန့် ဖြစ်လာလေသည်။ ၁၉၆၆-၆၇ ခုနှစ်မှစ၍ ၇၀၊ ၈၀ ဖြစ်လာပြီး ယခုသော် ၁၀၀ ကျော်၍ ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် သင်တန်းတွင် ၁၅၀ ကျော်အထိ တက်ရောက်သင်ကြားလာကြသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

ကလေးများအား ရှေးဦးစွာ တိရတနဝန္တနာခေါ် ဘုရားရှိခိုးကို အစသင်၍ ငါးပါးသီလ မင်္ဂလာသုတ် ပရိတ်ကြီး ဓမ္မပဒဂါထာများနှင့် ယင်းတို့၏အဓိပ္ပာယ်မှတ်သားဖွယ်များ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ (သင်္ဂြိုဟ်) သရုပ်ခွဲနှင့် အဓိပ္ပာယ်များအပြင် ဂဏန်းသင်္ချာနှင့် နေဝါရီဘာသာလက်ရေးစာများကိုပါ အချိန်ခွဲ၍ သင်ကြားပို့ချပေးရသည်။

အချို့ကျောင်းမထားနိုင်ကြသည့် တောင်သူလယ်သမား သား သမီးများကိုလည်း သင်ပုန်းကြီးမှစ၍ ဗုဒ္ဓစာပေအချို့နှင့် ဂဏန်းသင်္ချာ များပါ အတွက်အဖတ်အရေး (အ သုံးလုံး) သင်ကြားပေးရပေသည်။ ကျောင်းပိတ်ရက်များ၌ အချို့ကောလိပ်ကျောင်းသူများပါ လာရောက် သင်ကြားကြသဖြင့် ဓမ္မပဒနှင့် အဘိဓမ္မာစာပေများကို သင်ကြားပေးပြီး စာမေးပွဲပြုလုပ်ပေးပြီး ဖြေကြားစေရ၏။ နေ့စဉ်အချိန်မှန် နံနက် ၆ နာရီ မှ ၈ နာရီခွဲအထိ စာသင်ကြားပေးပြီး ဘုရားရှိခိုးစေရသည်။ ဦးစွာ ငါးပါးသီလခံယူစေ၍ ဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဆိုစေကာ ကဗျာစာပေ (မြန်မာရှစ်လုံးဘွဲ့ဆန်ဆန်)များပါ ရွတ်ဆိုစေပါသည်။

၇ ရက်တစ်ပတ်အလှည့်ကျ ပါရမီ ၁၀ ပါး၊ လုမ္ဗိနီသာမော အင်ကြင်းတော၊ သာသနာ့အလံတော်၊ ရတနာသုံးပါးဂုဏ်တော်များ၊ ရာဟုလာ အမွေတောင်းခန်း၊ အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို လာရောက်ကြည့်ရှုကြပါ ဆွေသဟာတို့ စသည့်ကဗျာစာပေများပင် ဖြစ်ရာ သံနေသံထားဖြင့် ရွတ်ဆိုရ၍ ကလေးများ များစွာစိတ်ဝင်စား ကြလေသည်။

စနေနေ့တိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓဝင်နှင့်ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထုကြောင်း များကို ဟောပြောပေးခြင်း၊ ငါးပါးသီလ အကျိုးအပြစ်များကို အမေး အဖြေ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့မှာ ကလေးများ လွန်စွာစိတ်ဝင်စားကြသည်။ တစ်နှယ်ငင် တစ်စင်ပါစကားအတိုင်းပင် ကလေးများကိုအကြောင်းပြု ပြီး ၎င်းတို့၏မိဘများ၊ မိသားစုများပါ တစ်စတစ်စ ပါဝင်လာကာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်လာကြပြီး ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်ဦးရေ တိုးပွားလာခဲ့ပေသည်။

၎င်းကလေးများအား ဇရပ်မှ ကျင်းပပေးသော မင်္ဂလာ၊ ဓမ္မပဒ နှင့် အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ ထေရဝါဒဘိက္ခု မဟာသံဃအဖွဲ့မှ ကျင်းပပေး သော ဗုဒ္ဓပရိယတ္တိစာမေးပွဲများကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုစေပေသည်။

ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင်လည်း ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ မေးဖြေပြိုင်ပွဲများကို ပါ ကျင်းပပေးပြီးလျှင် ပထမ၊ ဒုတိယ ရရှိသည့်သူများအား ခဲတံ ဗလာစာအုပ် စသည့်ဆုများကို ချီးမြှင့်ပေးလေသည်။

ဗုဒ္ဓပူဇော်ပွဲနှင့် တရားပွဲများ

ရှစ်ရက်၊ လပြည့်၊ လကွယ်နှင့် နေပါလီ လကုန်ရက်များတွင် ဝါတွင်းဝါပ တစ်လလျှင် ငါးကြိမ်ကျ ဗုဒ္ဓပူဇော်ပွဲနှင့် တရားပွဲများကို ကျင်းပပေးသည်။

လေးရာကျော်ငါးရာခန့်ရှိ အမျိုးသမီးကြီးငယ်များတို့က နံနက် ၅ နာရီခွဲ ၆ နာရီအချိန်တွင် လာရောက်ကြပြီး မိမိတို့ ယူဆောင်လာ ကြသော ပန်း၊ ဆီမီး၊ သစ်သီး၊ မုန့် စသည်တို့ကို စားပွဲခုံကြီးပေါ်၌ စုပေါင်းထားကြပြီး နံနက် ၆ နာရီခွဲမှ ၇ နာရီခွဲအထိ ဆရာလေးများနှင့် အတူ ညီညာစွာ ဘုရားဝတ်တက်ကြပြီးလျှင် မေတ္တာဘာဝနာ၊ ဓမ္မ စကြာ၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်များကို အလှည့်ကျ ထည့်သွင်း ရွတ်ဆို ပူဇော်ကြပေသည်။

ထို့နောက် ဆရာလေးဒေါ်သုဓမ္မဝတီက တရားဓမ္မများကို ဟော ပြောပြသရေစက်ချ အမျှဝေစေပါသည်။ အများအားဖြင့် နံနက် ၈ နာရီ ခွဲ အချိန်ကျမှ ပြီးလေ့ရှိပါသည်။ ရံဖန်ရံခါ ဒေါ်ဂုဏဝတီက ဟောပြော ရေစက်ချပေးပါသည်။ ဝါတွင်းအခါများတွင် ဤသို့ ဗုဒ္ဓပူဇော်ပွဲနှင့် တရားပွဲများကို နေ့စဉ်ပြုလုပ်ပေးပြီး တရားနာပရိသတ်များအား ဗုဒ္ဓ ဓမ္မဆိုင်ရာ ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ်ရာ မေးခွန်းပုစ္ဆာများကိုမေး၍ ဖြေဆိုနိုင်သူ များအား မှန်ဘောင်သွင်းထားသော ဘုရားပုံတော်များကို ဆုအဖြစ် ချီးမြှင့်ပေးပါသည်။

ဤသို့မေးဖြေပြုလုပ်ပေးသဖြင့် တရားနာသူများသည် အမှတ်မဲ့ နာကြားခြင်းမပြုဘဲ မှတ်မှတ်သားသား နာယူကြသဖြင့် လွန်စွာအကျိုးရှိ

ပေသည်။ ထိုပြင်လည်း ဝါတွင်း ၃ လ၌ နေ့စဉ် ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာကို အားထုတ်ကြသူများလည်း နေ့စဉ် ၅၀ ခန့်ရှိပြီး ဝါပအခါတွင် ၂၅ ခန့် ရှိလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ပရိယတ် ပဋိပတ် နှစ်ရပ်စုံစွာ ထေရဝါဒ သာသနာပြုနေကြပါသည်။

အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ကုသိုလ်ယူခြင်း

နှစ်စဉ် ဝါတွင်းသုံးလတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ကုသိုလ်ယူကြ ပါသည်။ ဆရာလေးများနှင့် ဒကာဒကာမတို့ ညီညွတ်စွာ မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ဆောက်တည် ပွားများကြသည်မှာ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ သုံးပါးတို့တွင် မိမိတို့တတ် နိုင်သော ကုသိုလ်တို့ကို တတ်နိုင်သမျှ ပြုလုပ်ကြပါအံ့ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု ၍ မပျက်မကွက် ဆောက်တည်ပွားများကြပါသည်။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့တွင် အဓိဋ္ဌာန်မပြုနိုင်ကလည်း ဤဝါတွင်း ၃ လတွင် ကပွဲ၊ ရုပ်ရှင်သဘင်များကို မကြည့်ရှုပါအံ့ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြရလေ သည်။

ဝါကျွတ်၍ အဓိဋ္ဌာန်အောင်မြင်ကြသောအခါ အဓိဋ္ဌာန်အောင်ပွဲ ဟု ဆိုကာ သံဃာတော်များအား ပင့်ဖိတ်၍ ဆွမ်းဘောဇဉ်များကို ဆက်ကပ်လျက် အဓိဋ္ဌာန်အောင်ပွဲ ဆင်နွှဲရသည်မှာ လွန်စွာပျော်ရွှင် ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

ဗုဒ္ဓပူဇော်ပွဲ ဝတ်စုံဆင်တူ

၁၉၇၀ ခုနှစ်မှစ၍ ဧရပ်ဗုဒ္ဓပူဇော်ပွဲသို့ လာရောက်ကြသော အမျိုးသမီးကြီးများအား တိုင်းရင်းဖြစ်အထည် ဆင်တူဝတ်ဆင်ကြရန် စီစဉ်ပေးသဖြင့် ပင်နီရောင်အင်္ကျီနှင့် ဆာရီဆင်တူ အပေါ်ရုံတဘက်

အဖြူဖြစ်ပြီး အမျိုးသမီးငယ်များတွက်မူ ကြက်သွေးရောင်ဆာရီဆင်တူ များကို ဝတ်ဆင်စေသည်။

ဤသို့ ဆာရီဆင်တူများကြောင့် ဥပုသ်နေ့ကို မေ့နေသူများပင် ဆင်တူဝတ်ဆင်လာကြသည့် ဗုဒ္ဓပူဇော်အဖွဲ့ဝင် အမျိုးသမီးကြီးများကို လမ်း၌ တွေ့မြင်ရသည်နှင့်ပင် ဥပုသ်နေ့ကို အသိပေးနှိုးဆော်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသဖြင့် လွန်စွာအကျိုးရှိရပေသည်။ ဤသို့ ဆင်တူဝတ်ကြရခြင်းဖြင့် အချင်းချင်း တပပျိုင်ဆိုင်မှုလည်း ကင်းဝေးသွားပြီး စိတ်၏ တည်ငြိမ်မှုလည်း ဖြစ်၍လာရပေသည်။

ဤဓမ္မကိစ္စိ ဗုဒ္ဓပူဇော်အဖွဲ့ဝင်အမျိုးသမီးများကိုအားကျ၍ ဗနေပါးရွာရှိ အမျိုးသမီးများကလည်း ဗုဒ္ဓပူဇော်သို့သွားရောက်ကြလျှင် ဝတ်စုံဆင်တူဝတ်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ယင်းဝတ်စုံကို ဗုဒ္ဓပူဇော်ဝတ်စုံဟုပင် ခေါ်တွင်လျက် ရှိကြပေသည်။

သောကြာနေ့ ကျောင်းသူများအသင်း

၁၉၇၁ ခု မေလအတွင်းမှာပင် ပျိုရွယ်သူကျောင်းသူကလေးများ အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာလေ့လာရေးအသင်းတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်ထားရှိသဖြင့် သောကြာနေ့တိုင်းမှာပင် ဧရပ်သို့လာရောက်ကြပြီး ညနေ ၄ နာရီမှ ၅ နာရီခွဲ ၆ နာရီအထိ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ သိသင့်သိထိုက်သော တရားဓမ္မများနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ အမေးအဖြေများကို ပြုလုပ်ပေးခြင်းနှင့် တကွ ပါဠိစကား သင်ကြားခြင်း ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးရေးနည်းပြခြင်းတို့ကိုပါ သင်တန်းပေးသဖြင့် စိတ်ဝင်စားစွာ တက်ရောက်ကြလေသည်။

ဤကဲ့သို့ သင်တန်းပေးလေ့ကျင့်စေသဖြင့် ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့(ဗုဒ္ဓဇယန္တိ)နေ့ကြီးအတွက် အထူးထုတ်စာစောင်တွင် ဆောင်းပါးများကို ရေးသားနိုင်ကြသည့်အပြင် အခြားသော ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ

ဟောပြောပွဲများတွင် ဝင်ရောက်ဟောပြောနိုင်လာကြသည်ကို ဆွေ့ရပေသည်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓဘာသာလေ့လာရေးအသင်း ဖွဲ့စည်းပေးရာ၌ အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်လေးရပ်ရှိပေသည်။ ၎င်းမှာ-

- (၁) ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်ကို ကိုယ်တိုင်သိရှိ နားလည် သဘောပေါက်စေခြင်း။
- (၂) မိမိသိရှိသဘောပေါက်သည့်အတိုင်း သူတစ်ပါးအား ဟောပြောညွှန်ကြားရခြင်း။
- (၃) ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ စာအုပ်စာစောင်များ ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခြင်း။
- (၄) ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံခြားစေ့ညီသည်များအား ကြိုဆိုစေ့ညီခံ၍ ဗဟုသုတ နှီးနှောဖလှယ်ခြင်း။

ဤရည်ရွယ်ချက် လေးချက်အနက် နံပါတ် ၂ အရ ရံဖန်ရံခါ တောလက်ကျေးရွာများသို့ ဆရာလေးများခေါင်းဆောင်၍ အသင်းသူ အားလုံး စုရုံးကာ မော်တော်ယာဉ်များဖြင့် သွားရောက်၍ ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်ထက်မနည်း သွားရောက် ဟောပြောကြပေသည်။ ဤကဲ့သို့ပြုလုပ်ပေးသဖြင့် တောလက်ကျေးရွာ လူထုမှာ အသိဉာဏ်တိုးပွား၍ ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို စိတ်ဝင်စားလာ ကြပေသည်။

စာမတတ်သူအမျိုးသမီးကြီးများအား သင်ကြားပေးခြင်း

၁၉၅၅ ခု မေလမှစ၍ သောကြာနေ့တိုင်း နေ့လယ် ၁၂နာရီ မှ ၄ နာရီအထိ စာမတတ်သူအမျိုးသမီးကြီးများအား သင်ပုန်းကြီးမှစ၍ သင်ကြားပေးပြီး အချို့အနည်းငယ် စာဖတ်တတ်ကြသူ အမျိုးသမီး ကြီးများအား ဓမ္မပဒဂါထာပါဠိအနက် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟသရုပ်ခွဲ သစ္စာလေးပါး မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး စသည်တို့ကို သင်ကြားပေးလေသည်။

အမျိုးသမီးကြီးများမှာ အသက် ၃၀ မှ ၆၀ ကျော်အထိရှိပြီး ဦးရေ ၆၅ ဦးရှိသည့်အတွက် လက်ရေးနှင့် စာလုံးကြီးကြီး ရေးပြသင်ကြား ပေးရသဖြင့် ဆရာလေးများမှာ ၁ နာရီမှ ၄ နာရီအတွင်းမနားကြရပေ။

၎င်းတို့အား စာမေးပွဲကျင်းပ၍ အောင်မြင်သူများအား လူထု ပရိသတ်ရှေ့တွင် ဆုပေးသဖြင့် ၎င်းတို့အားတက်ကြွပြီး တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် ကြိုးစားအားထုတ်ကြလေသည်။

အသင်း၏ နှစ်ပတ်လည်ပွဲနှင့် ဆုပေးပွဲ

အသင်း၏ နှစ်ပတ်လည်အထိမ်းအမှတ်ပွဲနှင့် ဓမ္မပဒ အဘိဓမ္မာစာအောင်ကလေးများအား ဆုပေးပွဲများကိုလည်း ၁၉၇၁ ခု မေလ မှစ၍ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျင်းပပြုလုပ်ကြသည်။ ထိုအထိမ်းအမှတ်ပွဲများတွင် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံပေါင်းစုံမှ စေတီတော်များ၊ ရုပ်ပွားတော်များနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံပုံများ၊ ဓာတ်ပုံပန်းချီကားချပ်များကို စုပေါင်း၍ ဧရပ်အောက်ထပ်ခန်းမကြီးတွင် ပြပွဲခင်းကျင်းပြသခဲ့လေသည်။

၎င်းပြပွဲနှင့်အတူ စက္ကူပန်းများပြုလုပ်၍ ရောင်းချခြင်း၊ ကလေးများအား ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် အစီအစဉ်တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပြုလုပ်ပေး၍ ဆုများချီးမြှင့်လေသည်။ ထို့အတွက်လည်း မြို့ပေါ်မှ လူကြီးလူကောင်းတို့က ဆုပေးချီးမြှင့်၍ ဝတ္ထုငွေများ တာဝန်ယူ လှူဒါန်းကြပေသည်။

ထို့ပြင် ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စေတီတော်ဘို့တွင် လပြည့်နေ့တိုင်း သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်စေကြပြီး လက်ဖက်ရည်အချိုတို့ဖြင့် ဧည့်ခံကျွေးမွေးကြသဖြင့် လူတိုင်းပင် စိတ်ပါဝင်စားကြလေသည်။ လူမမာအိမ်၊ အသုဘအိမ်များနှင့် မွေးနေ့ပွဲများသို့ သွားရောက်၍ တရားပွဲများကျင်းပခြင်း ပရိတ်တရားတော်များ ရွတ်ဆိုခြင်းတို့ကိုလည်း မကြာခဏ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် မြို့သူမြို့သားများတို့သည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ

ခရီး၌ စိတ်ဝင်စားလာကြရပေသည်။ မြို့ပေါ် ရပ်ကွက်များသာမက
ဘောပိုင်းကျသောရပ်ကွက်များနှင့် မြို့နှင့် မနီးမဝေးကျေးရွာများသို့
လည်း အစုအဝေးဖြင့် သွားရောက်၍ ဟောပြော ရွတ်ဆိုကြသဖြင့်
နယ်ပယ်ကျယ်ပြန့်၍လာရပေတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို အခွင့်ကြုံတိုင်း ဟောပြော
ရွတ်ဆိုပေးခြင်းကြောင့် ဒကာ ဒကာမများမှာ တစ်လထက်တစ်လ
တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ဒါနပြုမှု၊ သီလဆောက်တည်မှုသာမက ဘာဝနာ
တရားပွားများမှုတို့၌ပါ စိတ်ပါဝင်စားလာကြသဖြင့် အလှူအတန်း
မပြတ် ဥပုသ်သီလနှင့် တရားအားထုတ်မှုတို့မှာပါ မြဲစွဲလာကြသူ
များပြားလျက်ရှိပေသည်။

ဘုရားပွဲကျင်းပခြင်း အခါတော်နေ့များပြုလုပ်ခြင်းတို့အပြင်
တန်ဆောင်မုန်းလ၌ ကထိန်သင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်းတို့အထိ အဆင့်မြင့်
လျက်ရှိပေသည်။ အထူးအားဖြင့် ဆရာလေး ဒေါ်သုဓမ္မဝတီသည်
မိမိတို့ နီပေါလူမျိုးများ ဗုဒ္ဓဓမ္မရေးရာ၌ လိမ္မာကြစေရန် ရည်ရွယ်၍
ဗုဒ္ဓဓမ္မဆိုင်ရာ မှတ်သားစရာများ ကျက်မှတ်ရွတ်ဆိုဖွယ်ရာများတို့ကို
စုပေါင်း၍ ဗုဒ္ဓဓမ္မစာစောင်များကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိဝေငှပြန်ရာ ဒကာဒကာမ
တို့သည် ကွယ်လွန်သူမိဘများအတွက် ရည်စူး၍ အုပ်ရေ ၁၀၀-၂၀၀
စသည်ဖြင့် ဓမ္မဒါနပြုလုပ်ကြလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဓမ္မကိတ္တိဝိဟာမှ
ဘာသာရေးစာစောင်များ လစဉ်ထွက်ပေါ်၍နေပေသည်။ ထိုစာစောင်
များသည် ကတ္တမန္တမြို့ပေါ်တွင်သာမက တောလက်ကျေးရွာများသို့ပင်
အနံ့ရောက်ရှိ တွင်ကျယ်၍နေလေသည်။

ဤသို့ သာသနာပြုခြင်း မေတ္တာပွားများခြင်းလုပ်ငန်းများသာ
မက ကရုဏာတရားပွားများရန်အတွက် နှိုးဆော်၍ ၁၉၇၄ ခုနှစ်
မေလမှစ၍ ဧရပ်သို့လာရောက်ကြသူ ဒကာဒကာမတို့အား နှိုးဆော်၍
အလှူငွေများကောက်ခံပြီးလျှင် ကတ္တမန္တမြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး

ကလေးဆေးရုံ၊ တီဘီဆေးရုံ၊ ကူးစက်ဆေးရုံများသို့ သွားကာ ရောက်ပါသည်များအား လိမ္မော်သီး၊ ဘီစကွတ်မှန် စသော စားသောက်ဖွယ်ရာများနှင့် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများပါ လှူဒါန်းကြပြန်လေသည်။

လူသတင်း လူချင်းဆောင်ဆိုသကဲ့သို့ ထိုကဲ့သို့ မေတ္တာကရုဏာလုပ်ငန်းတို့ဖြင့် မနားတမ်းသာသနာပြုနေကြသော ဆရာလေးများအား ကြည်ညိုသဖြင့် မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တီဘီအထူးကု နီပါလသာကီဝင်အနွယ် ဆရာဝန်ကြီးတစ်ဦးသည် ဓမ္မကိတ္တိဝိဟာသို့ ရောက်လာကာ မိမိတတ်စွမ်းသည့်ပညာဖြင့် ကူညီ၍ သာသနာပြုလိုပါသည် ဆိုကာ စနေနေ့တိုင်း လာရောက်၍ ဆရာလေးများနှင့် လာရောက်ကြသော ကလေးလူကြီးများအား အခမဲ့စမ်းသပ်ကုသပေးနေသည်မှာ သာဓုခေါ်ဖွယ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဒေါ်သုဓမ္မဝတီနှင့် မြန်မာသီလရှင်ဒေါ်ဂုဏဝတီတို့ ဦးဆောင်၍ ပြုလုပ်နေသော နီပေါပြည် သာသနာပြုလုပ်ငန်းမှာ ယခုအခါ ကတ္တမန္တမြို့တော်ကို ဗဟိုပြု၍ နီပေါတစ်ပြည်လုံးသို့ ဖြန့်ကျက်လျက်ရှိနေပေရာ ယခုသော် သီလရှင်များ ဝတ်အသင်းအဖွဲ့များဖြင့် တရားစာပေသံများ ပြည့်လျှံဝေဆာ၍ နေပေသည်။ သီလရှင်လေးများကိုလည်း မြန်မာ၊ သီရိလင်္ကာ၊ ထိုင်း စသောနိုင်ငံများသို့ ပညာသင်စေလွှတ်ထားသဖြင့် နောင်သော် နီပေါနိုင်ငံတွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး စည်ပင်တောက်ပ၍လာတော့မည်မှာ မြေကြီးလက်ခတ်မလွဲပင် ဖြစ်နေပါသတည်း။

*



အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်ရှိ သီလရှင်လောင်းလျာ-ဂဏေသကုမာရီ၊
အိန္ဒိယ ကုသိနာရုံတွင် သီလရှင်ဝတ်မည့်ဆဲဆဲ ရိုက်ကူးထားစဉ်။



နိပေါနိုင်ငံ-လလိတပူရ(ပါတန်)မြို့သူ သာသနာပြု အာဇာနည်မယ်
ဒေါ်ဓမ္မဝတီ ခေါ် ဒေါ်သုဓမ္မဝတီ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်က ပုံ။



သမီးချစ်ကို အာသန်နယ်ခြား တောတောင်ဒေသကြားမှ ပင်ပန်း ဆင်းရဲ
 စွာနှင့် မြန်မာပြည်သို့ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သော ဆရာတော်
 ဦးဓမ္မာဝုဓပုံတော်



၅.၉. ၆၃ ရက်နေ့တွင် နိပေါနိုင်ငံသို့ သာသနာပြုသွားကြမည့်
 သမီးချစ်ဒေါ်သုဓမ္မဝတီနှင့် ဒေါ်ဂုဏဝတီတို့ကို မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့
 လိုက်ပို့ကြသော သီလရှင်ဆရာလေးများ၊ ဒကာ ဒကာမများနှင့်အတူ။

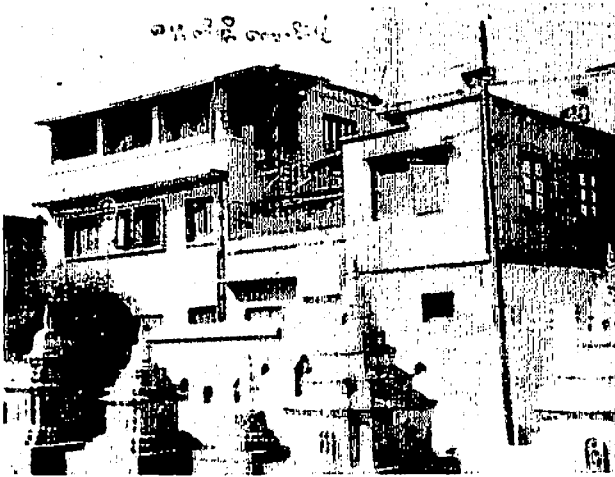


ကတ္တမန္တလေဆိပ်သို့ရောက်စဉ် သမီးချစ်၏ အစ်ကိုကြီးနှင့်တူများက
လေယာဉ်အနီးသို့လာရောက်ပြီး ကြိုဆိုနေကြစဉ်။



၁၉၆၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့၌ နီပေါနိုင်ငံ
ကတ္တမန္တလေဆိပ်တွင် သမီးချစ်တို့ မိသားစုနှင့်ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများ၊
အိမ်မှထွက်ပြေးခဲ့စဉ်က အတူလာကြသော သုဘလကျွမိခေါ်မမာဂမီ၊
မခနာဟရဒေဝီခေါ်မမာခဝီ ညီအမ ၂ ဦးနှင့် ၎င်းတို့၏တပည့်
ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအဖွဲ့၊ ကတ္တမန္တမြို့ ယူနီဘာစီတီတွင်
စာပြနေသော ကထိက ဦးသုဒဿနနှင့်တပည့်ဒကာ ဒကာမများတို့က

ကြိုဆိုနေကြစဉ်။
www.dhammadownload.com



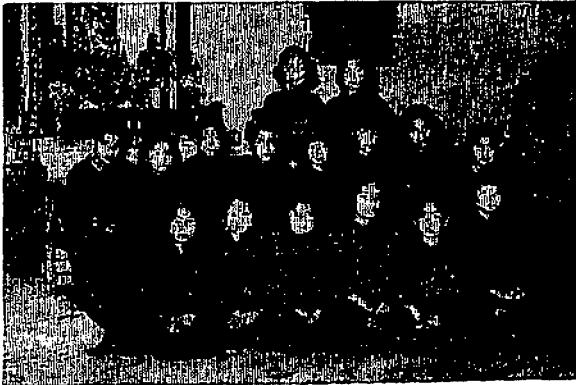
နိပေါနိုင်ငံ ကတ္တမန္တမြို့ရှိ ဓမ္မကိတ္တိသီလရှင်ကျောင်းပုံ
၁၉၆၅-၆၆ ခုနှစ်။



ဓမ္မကိတ္တိကျောင်းဦးစီးနာယကဖြစ်သော ဒေါ်သုဓမ္မဝတီက သီလရှင်အချို့နှင့်
အမျိုးသမီးကြီးတို့အား အဘိဓမ္မာသင်တန်းကို သင်ပြ ဟောကြားနေစဉ်။



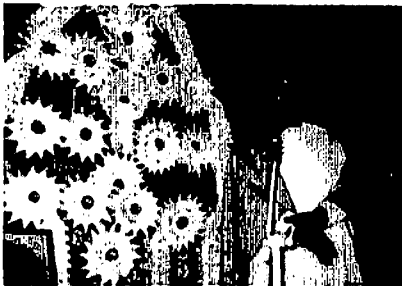
ဗုဒ္ဓဓမ္မများ၏ အလင်းရောင်ကြောင့် ဒုလ္လဘရှင်ရဟန်း၏ အဖြစ်ကို ရှေးဦးစွာ
 လက်ခံရရှိသူများဖြစ်ကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာ လေ့လာရေး အသင်းသား
 ၁၄ ဦး၊ ဗုဒ္ဓ၏အရှေ့တည့်တည့်ထိုင်နေသော ဆရာတော်မှာ ဗနေပါး
 ရွာကြီး ဈာနကုဋိကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဦးအဿယောသ ဖြစ်သည်။



အမှောင်မှ အလင်းသို့ရောက်လာကြသော အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၂ နှစ်
 အရွယ် လူမမယ်ယောဂီ ရသေ့မငယ်များ၏ပုံ၊
 ဓမ္မကိတ္တိသီလရှင်ကျောင်း၌ ဝတ်ကြသည်။



နိပေါနိုင်ငံ ကတ္တမန္တမြို့၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပဏ္ဍိတာရာမ ရိပ်သာ၊ ဤရိပ်သာ၏ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ ဆရာတော်မှာ ဦးအာသဘာစာရ ဖြစ်သည်။ ဤရိပ်သာတွင် ဒေါ်ဂုဏဝတီသည် ၅ နှစ်ခွဲကြာမျှ နိပေါယောဂီတို့အား တရားစစ်သည့်အခါ ဘာသာပြန်ဆိုပေးရသည့်အပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာ ကလေး သင်တန်း ဖွင့်သည့် အခါများတွင် ကလေးများအား သင်ကြားပို့ချကူညီပေးရပါသည်။ ၎င်းအပြင် အထွေထွေ ဝေယျာဝစ္စများကိုပါ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရပါသည်။



အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဆရာကြီးဒေါ်ဓမ္မဝတီ (သမီးချစ်) ဓမ္မကိတ္တိဝိဟာရတွင် နိပေါရောက် ၂၅ နှစ်မြောက် ငွေရတုပွဲပြုလုပ်ရာ၌

တရားဓမ္မများဟောကြားနေပုံ။
www.dhammaransi.com

ဤစာအုပ်ကို ရေးသားရာ၌ ဆရာတော်က လူကြီးများ ဗုဒ္ဓဝင်နှင့် သာသနာတော်အကြောင်းကို နားလည်စေရန် နှင့် ကလေးများအား ထပ်ဆင့် သင်ကြားပေးရန် အလေး အနက် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်။

စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေလျှင် သင့်တော်ရာပန်းချီများနှင့် တွဲဖက် ဖော်ပြရန် ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ သို့သော် အကြောင်း ကြောင်းကြောင့် စာချည်းသက်သက်သာ ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ သည်။

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

ရုပ်ခွံ ဗုဒ္ဓဝင် အမေးအဖြေ

ယခုအခါ ဆရာတော်၏ ဆန္ဒတော်ကို ဖြည့်ဆည်းပေး သောအားဖြင့် ရေးပုရပိုက်ပန်းချီများနှင့် တွဲဖက်ကာ တစ်အုပ်လုံး လေးရောင်ရိုက်နှိပ်၍ မကြာမီ ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်လျက်ရှိပါသည်။

နှစ်သစ်မင်္ဂလာအခါတော်နေ့၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓအခါတော်နေ့၊
နယုန်လပြည့် မဟာသမဃအခါတော်နေ့၊ ဝါဆိုလပြည့် ဓမ္မစကြာ
အခါတော်နေ့၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅ ရက် အနတ္တလက္ခဏအခါတော်နေ့၊
ဝါခေါင်လပြည့် မေတ္တာအခါတော်နေ့၊ တော်သလင်းလပြည့် ဂရုဓမ္မ
အခါတော်နေ့၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့် အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့၊
တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် သာမညဖလအခါတော်နေ့၊ နတ်တော်လပြည့်
ဓမ္မစာဆိုတော်များနေ့၊ ပြာသိုလပြည့် ရှင်တစ်ထောင်အခါတော်နေ့၊
တပို့တွဲလပြည့် သြဝါဒပါတိမောက်အခါတော်နေ့၊ တပေါင်းလပြည့်
မြတ်ဗုဒ္ဓပြည်တော်ဝင်အခါတော်နေ့။

မာဂဓီ(သာစည်)

အခါတော်နေ့များ

အခါတော်နေ့ ၁၃ နေ့အကြောင်း နောက်ခံသမိုင်းနှင့်

အထွေထွေသိမှတ်ဖွယ်ရာများ အစုံအလင်၊

သက်ဆိုင်ရာအခါတော်နေ့များတွင် ရွတ်ဆိုပူဇော်ရန်

ပါဠိတော်၊ ဘုရားရှိခိုး၊ ဂါထာ ရတု ကဗျာများ

လူငယ်လူရွယ်တို့ ရတနာသုံးပါးနှင့် နီးစပ် ယဉ်ကျေး
စေရန်၊ ကိုယ်ကျင့်တရားကောင်း ဖွံ့ဖြိုးစေရန် မြှင့်ရွယ်၍
မြန်မာစကားပြေသက်သက်ဖြင့် ဆရာကြီး ဦးဖိုးကျား
ရေးသားခဲ့သော

ဦးဖိုးကျား
ငါးရော့ငါးဆယ်
ကောက်နှုတ်ချက်များ

ဆိုက်ကြီး စာမျက်နှာ စုစုပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်ရှိသော
စာအုပ်ကြီးကို ဖတ်ရှု မှတ်သား သင်ကြားရန် အလွန်
လွယ်ကူအောင်နှင့် လိုရင်းအနက် မပျက်ရအောင်
အကျဉ်းချုံး စီစဉ်ထားပါသည်။

ပ၊ ဒု၊ တ သုံးတွဲ ခွဲ၍ ထွက်မည်။

ဆက်လက်ထုတ်ဝေမည့်ပါရမီစာအုပ်များ

| | |
|--------------------|-----------------------------------|
| မင်းပူးဦးဩဘာသ | မဟာဇနကဇာတ်တော်ကြီး |
| အရှင်ဇနကာဘိဝံသ | ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ |
| မာဂဓီ(သာစည်) | အခါတော်နေ့များ |
| ဦးဖိုးကျား | ငါးရှာငါးဆယ်ကောက်နုတ်ချက်များ |
| ဦးဖိုးကျား | မြောက်ပိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာ မဟာယနဂိုဏ်း |
| ဦးဖိုးကျား | သီပေါမင်းပါတော်မူအရေးတော်ပုံ |
| မန်းတင် | မြို့ပိုင်မောင်ပြုံးချို |
| မောင်ထင် | ငဘ |
| ချစ်နိုင်(စိတ်ပညာ) | စက္ကန့်တိုင်းကို စိန်စီထားတယ် |
| စိန်စိန် | ခရီးဝက်ပါ |
| ဒေါက်တာမတင်ဝင်း | အောင်ဟိတ်နဲ့လူ |
| ဒေါက်တာမတင်ဝင်း | ဇာတိနဲ့အစဉ်အလာ |
| ဒေါက်တာမတင်ဝင်း | ဘုံအနမ်းမှ လူဆန်းများ |
| ဒေါက်တာမတင်ဝင်း | လူငယ်များနှင့်စကားပြောခြင်း |
| မစန္ဒာ | ဝတ္ထုတိုများ(၄) |
| မစန္ဒာ | ဝတ္ထုတိုများ(၁) |
| မစန္ဒာ | မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည်များ |
| မစန္ဒာ | တိမ်ဖုံးပါလို့ လမသာ |

Rawe Htun

The Modern Buddhist Nun

Ma Sandar

Upstream and other stories